

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-35-20

Druk nr 382
Warszawa, 22 maja 2020 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na zapewnienie płynności finansowej przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Rada Ministrów zobowiązała Ministra Rozwoju do notyfikacji projektu ustawy w trybie art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Jednocześnie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Rozwoju.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na zapewnienie płynności finansowej przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o zmianie niektórych innych ustaw¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa w art. 2–13 określa zasady stosowania dopłat do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na podstawie umów zawartych do dnia 31 grudnia 2020 r. przedsiębiorcom, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji finansowej w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych wynikających z rozprzestrzeniania się zakażeń

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń, ustawę z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne, ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, ustawę z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych, ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, ustawę z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, ustawę z dnia 20 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej, ustawę z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym, ustawę z dnia 11 maja 2001 r. – Prawo o miarach, ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawę z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, ustawę z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej, ustawę z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu, ustawę z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, ustawę z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, ustawę z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, ustawę z dnia 24 lipca 2015 r. o kontroli niektórych inwestycji, ustawę z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych, ustawę z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej, ustawę z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, ustawę z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku, ustawę z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych, ustawę z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, ustawę z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji, ustawę z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych, ustawę z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, ustawie z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw, ustawę z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, ustawę z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw oraz ustawę z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2.

wirusem SARS-CoV-2, powodującym chorobę zakaźną, zwaną dalej „COVID-19”, oraz działań podejmowanych w celu zapobiegania i przeciwdziałania im oraz ich zwalczania.

Art. 2. 1. Dopłaty, o których mowa w art. 1, zwane dalej „dopłatami”, są stosowane do kredytów obrotowych odnawialnych i nieodnawialnych, udzielanych w złotych, w celu zapewnienia płynności finansowej, w szczególności krótkoterminowej i średnioterminowej, utraconej lub zagrożonej utratą w związku z konsekwencjami rozprzestrzeniania się COVID-19.

2. Dopłaty stosuje się do kredytów udzielanych przedsiębiorcom w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 424) oraz podmiotom prowadzącym działalność w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych, zwanym dalej „przedsiębiorcami”.

3. Dopłaty stosuje się do kredytów udzielonych na podstawie umów kredytu zawartych:

- 1) od dnia wejścia w życie ustawy;
- 2) przed dniem wejścia w życie ustawy, jeżeli umowy te zostaną dostosowane do warunków określonych w ustawie.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 3 pkt 2, przez umowę kredytu należy rozumieć umowę zmieniającą – dostosowującą umowę kredytu, zawartą przed dniem wejścia w życie ustawy, do warunków określonych w ustawie.

5. Bankiem w rozumieniu ustawy jest bank krajowy, oddział instytucji kredytowej oraz oddział banku zagranicznego, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, 18 i 20 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 2357 oraz z 2020 r. poz. 284, 288 i 321).

Rozdział 2

Zasady udzielania kredytów z dopłatami

Art. 3. O udzielenie kredytu, do którego oprocentowania stosowana jest dopłata, zwanego dalej „kredytem z dopłatą”, może ubiegać się przedsiębiorca, który łącznie spełnia następujące warunki:

- 1) na dzień 31 grudnia 2019 r. nie spełniał kryteriów przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 pkt 18 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem

wewnętrzny w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.²⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 651/2014”;

- 2) wykonuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność gospodarczą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców lub działalność w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych, lub zawiesił wykonywanie tej działalności po dniu 1 lutego 2020 r. w związku z konsekwencjami rozprzestrzeniania się COVID-19;
- 3) nie zaciągnął innego kredytu na podstawie ustawy;
- 4) utracił płynność finansową, rozumianą jako zdolność do spłaty w terminie wymagalnych zobowiązań, lub jest zagrożony utratą płynności finansowej, w związku z konsekwencjami rozprzestrzeniania się COVID-19.

Art. 4. Umowy kredytu z dopłatą mogą być zawierane do dnia 31 grudnia 2020 r.

Art. 5. 1. Wniosek o udzielenie kredytu z dopłatą, zwany dalej „wnioskiem”, przedsiębiorca składa do banku udzielającego kredytów z dopłatami, o którym mowa w art. 7 ust. 1.

2. Do wniosku przedsiębiorca dołącza:

- 1) dokumenty potwierdzające spełnienie warunku, o którym mowa w art. 3 pkt 4, a także inne dokumenty i oświadczenia wymagane przez bank, wynikające z jego wewnętrznych procedur;
- 2) oświadczenie, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, o spełnianiu warunków, o których mowa w art. 3 pkt 1–3.

3. Składający oświadczenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Art. 6. 1. Bank zawiera umowę kredytu z dopłatą z przedsiębiorcą, który złożył kompletny wniosek, oraz po zweryfikowaniu spełniania przez przedsiębiorcę warunków określonych w ustawie, z uwzględnieniem ust. 2–6.

---

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 329 z 15.12.2015, str. 28, Dz. Urz. UE L 149 z 07.06.2016, str. 10, Dz. Urz. UE L 156 z 20.06.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 236 z 14.09.2017, str. 28 oraz Dz. Urz. UE L 26 z 31.01.2018, str. 53.

2. Bank weryfikuje spełnianie warunków, o których mowa w art. 3 pkt 1–3, na podstawie oświadczenia przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 5 ust. 2 pkt 2, a warunku, o którym mowa w art. 3 pkt 4, na podstawie dokumentów przedstawionych przez przedsiębiorcę, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1.

3. Bank zawiera umowę kredytu z dopłatą z przedsiębiorcą pod warunkiem podjęcia pozytywnej decyzji kredytowej. Przepis art. 70 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe stosuje się, z zastrzeżeniem, że okoliczności, o których mowa w art. 3 pkt 4, nie stanowią podstawy do stwierdzenia braku zdolności kredytowej, o ile bank uzna, na podstawie udokumentowanej analizy, że okoliczności te są przejściowe i po uzyskaniu kredytu z dopłatą przedsiębiorca odzyska zdolność do terminowej spłaty swoich zobowiązań oraz zdolność ta zostanie utrzymana do końca trwania umowy kredytowej.

4. W przypadku braków formalnych wniosku lub potrzeby przedłożenia dodatkowych informacji bank informuje przedsiębiorcę o konieczności uzupełnienia wniosku lub przedłożenia dodatkowych informacji w wyznaczonym terminie.

5. W przypadku konieczności uzupełnienia wniosku lub przedłożenia dodatkowych informacji za datę złożenia wniosku przyjmuje się datę złożenia uzupełnionego wniosku lub przedłożenia dodatkowych informacji wraz z oświadczeniem, o którym mowa w art. 5 ust. 2 pkt 2.

6. Bank pozostawia bez rozpatrzenia wnioski, które nie zostały uzupełnione w wyznaczonym terminie, wnioski złożone w czasie uniemożliwiającym bankowi rozpatrzenie wniosku i zawarcie umowy kredytu z dopłatą w terminie wskazanym w art. 4, a także wnioski złożone po ogłoszeniu przez Bank Gospodarstwa Krajowego, zwany dalej „BGK”, informacji na podstawie art. 13, z której wynika, że przewidywane zapotrzebowanie na dopłaty, łącznie z wynagrodzeniem BGK, o którym mowa w art. 11 ust. 2, przekroczyło kwotę stanowiącą 95% maksymalnego limitu wydatków z budżetu państwa, o którym mowa w art. 47 ust. 1 we wprowadzeniu do wyczerpania.

Rozdział 3

Dopłaty

Art. 7. 1. Kredytów z dopłatami udziela bank, który zawarł z BGK umowę o współpracy. BGK publikuje na swojej stronie internetowej listę banków udzielających kredytów z dopłatami.

2. Dopłaty są wypłacane w okresach miesięcznych zbiorczo w odniesieniu do wszystkich umów kredytu z dopłatami zawartych przez bank. Dopłaty są wypłacane za okres nie dłuższy niż 12 miesięcy od zawarcia umowy kredytu z dopłatą.

3. Oprocentowanie kredytu z dopłatą naliczane jest według stawki określonej w umowie kredytu z dopłatą, o której mowa w art. 6 ust. 1, z zastrzeżeniem, że oprocentowanie to nie może być wyższe niż średnie oprocentowanie pozostałych kredytów obrotowych udzielanych przez bank.

4. Dopłata stanowi, z zastrzeżeniem art. 12 ust. 1 oraz art. 47 ust. 3:

- 1) część odsetek należnych bankowi i odpowiada, w przypadku:
  - a) mikroprzedsiębiorcy, małego lub średniego przedsiębiorcy w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia 651/2014 – 2 punktom procentowym,
  - b) innego przedsiębiorcy niż wymieniony w lit. a – 1 punktowi procentowemu;
- 2) całość odsetek należnych bankowi, jeżeli oprocentowanie kredytu z dopłatą, o którym mowa w ust. 3, nie przekracza wartości określonej w pkt 1 lit. a albo b dla danej kategorii przedsiębiorców.

5. Przedsiębiorca spłaca część odsetek należnych bankowi stanowiących różnicę między odsetkami naliczonymi według oprocentowania, o którym mowa w ust. 3, i kwotą dopłaty, o której mowa w ust. 4 pkt 1.

6. Dopłaty są wypłacane przez BGK ze środków Funduszu Dopłat do Oprocentowania, o którym mowa w art. 9, bankom, które zawarły z BGK umowę o współpracy, o której mowa w ust. 1.

Art. 8. 1. Dopłaty nie mogą być stosowane, jeżeli są nienależne.

2. Przez nienależne dopłaty rozumie się dopłaty przewidziane do wypłaty lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych informacji lub dokumentów niepotwierdzających stwierdzonych w nich okoliczności, przedstawionych przez przedsiębiorcę.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, jeżeli dopłaty zostały wypłacone, przedsiębiorca jest zobowiązany do zwrotu kwoty wypłaconych dopłat wraz z odsetkami ustawowymi naliczanymi od dnia ich wypłaty. Przedsiębiorca dokonuje zwrotu za pośrednictwem banku udzielającego kredytu.

4. Bank udzielający kredytu dochodzi roszczeń z tytułu zwrotu dopłat, o którym mowa w ust. 3.

5. Koszty niezbędne do dochodzenia roszczeń z tytułu zwrotu dopłat, poniesione przez bank udzielający kredytu, pokrywane są ze środków odzyskanych przez bank w ramach

dochodzenia roszczeń. W zakresie, w jakim odzyskane środki nie pokrywają kosztów niezbędnych do dochodzenia roszczeń z tytułu zwrotu dopłat, koszty te pokrywa bank udzielający kredytu.

6. W przypadku gdy bank udzielający kredytu dochodzi roszczeń z tytułu zwrotu dopłat równoległe z dochodzeniem roszczeń z tytułu kredytu, do którego stosowane były dopłaty, a kwota odzyskana przez bank udzielający kredytu, po pomniejszeniu o koszty niezbędne do dochodzenia roszczeń z tytułu kredytu i zwrotu dopłat, nie pokrywa w całości należności z tytułu kredytu i dopłat, bank dokonuje rozliczenia dochodzonych kwot w wysokości proporcjonalnej do odzyskanych należności.

7. Środki zwrócone przez przedsiębiorcę, o których mowa w ust. 3, oraz środki odzyskane przez bank udzielający kredytu, o których mowa w ust. 4, pomniejszone o koszty niezbędne do dochodzenia roszczeń z tytułu zwrotu dopłat, bank udzielający kredytu przekazuje do dnia 31 grudnia 2021 r. na rachunek Funduszu Dopłat do Oprocentowania, o którym mowa w art. 9, a po tym dniu – na rachunek dochodów budżetu państwa.

Rozdział 4

Fundusz Dopłat do Oprocentowania

Art. 9. 1. W BGK tworzy się Fundusz Dopłat do Oprocentowania, zwany dalej „Funduszem”.

2. Środki Funduszu pochodzą z:

- 1) wpłat z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw gospodarki;
- 2) odsetek od lokat okresowo wolnych środków Funduszu w bankach;
- 3) odsetek od wolnych środków Funduszu przekazanych w depozyt zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 2;
- 4) wpływów z inwestycji środków Funduszu w papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub emitowane przez Narodowy Bank Polski;
- 5) zwróconych kwot dopłat, o których mowa w art. 8 ust. 3, oraz odzyskanych kwot dopłat pomniejszonych o koszty niezbędne do dochodzenia roszczeń z tytułu zwrotu dopłat, o których mowa w art. 8 ust. 4;
- 6) wpływów z innych tytułów.

3. Środki Funduszu mogą pochodzić również z wpłat z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy

o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568 i 695), dokonywanych za pośrednictwem ministra właściwego do spraw gospodarki.

Art. 10. 1. Okresowo wolne środki Funduszu, z uwzględnieniem ust. 2, BGK może lokować w:

- 1) innych bankach;
- 2) formie depozytu, o którym mowa w art. 78b ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.³⁾);
- 3) papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa;
- 4) papiery wartościowe emitowane przez Narodowy Bank Polski.

2. Suma lokat, o których mowa w ust. 1 pkt 1, w jednym banku lub grupie banków powiązanych ze sobą kapitałowo lub organizacyjnie, nie może przekroczyć 25% okresowo wolnych środków Funduszu.

Art. 11. 1. Środki Funduszu przeznacza się na dopłaty.

2. Ze środków Funduszu dokonuje się również wypłaty wynagrodzenia przysługującego BGK z tytułu dokonywania rozliczeń dopłat.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki zawiera z BGK umowę określającą w szczególności:

- 1) sposób i tryb dokonywania rozliczeń dopłat;
- 2) sposób ustalania wynagrodzenia przysługującego BGK z tytułu dokonywania rozliczeń dopłat.

4. Fundusz działa na podstawie rocznego planu finansowego, który stanowi podstawę dokonywania wypłat ze środków Funduszu.

5. BGK sporządza dla Funduszu odrębny bilans oraz rachunek zysków i strat.

6. BGK przedstawia ministrowi właściwemu do spraw gospodarki:

- 1) do dnia 15 kwietnia danego roku:
  - a) sprawozdanie z realizacji planu finansowego Funduszu za rok poprzedni,
  - b) bilans oraz rachunek zysków i strat za rok poprzedni;

---

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 1622, 1649, 2020 i 2473 oraz z 2020 r. poz. 284, 374, 568 i 695.

2) do dnia 15 czerwca danego roku – projekt rocznego planu finansowego Funduszu na następny rok.

7. BGK przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych kwartalne informacje o realizacji planu finansowego Funduszu w terminie do końca miesiąca następującego po danym kwartale.

8. Projekt rocznego planu finansowego Funduszu na następny rok zatwierdza minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych do dnia 31 lipca danego roku.

9. BGK w terminie 2 miesięcy od dnia zawarcia umowy, o której mowa w ust. 3, opracuje w porozumieniu z ministrami, o których mowa w ust. 8, plan finansowy Funduszu na rok 2020.

10. Po wypłacie przez BGK ostatniej dopłaty na podstawie ustawy, środki Funduszu podlegają odprowadzeniu na dochody budżetu państwa.

Rozdział 5

Pomoc publiczna

Art. 12. 1. Dopłaty stanowią pomoc publiczną dla przedsiębiorcy, mającą na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce, o której mowa w art. 107 ust. 3 lit. b Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, i mogą być stosowane pod warunkiem, że ich wartość nominalna nie przekracza na jednego przedsiębiorcę, łącznie z inną pomocą udzielaną zgodnie z sekcją 3.1 komunikatu Komisji – Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 (2020/C 91 I/01) (Dz. Urz. UE C 91I z 20.03.2020, str. 1), wyrażonej w złotych równowartości kwoty:

- 1) 100 000 euro brutto – w przypadku pomocy udzielonej w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych;
- 2) 120 000 euro brutto – w przypadku pomocy udzielonej w sektorze rybołówstwa i akwakultury;
- 3) 800 000 euro brutto – w przypadku pozostałej pomocy.

2. W przypadku gdy przedsiębiorca prowadzi działalność w kilku sektorach, do których mają zastosowanie różne maksymalne kwoty, o których mowa w ust. 1, pomoc może być udzielona, o ile zapewni, za pomocą rozdzielnosci rachunkowej, przestrzeganie odpowiedniego pułapu dla każdej z tych działalności oraz że maksymalna możliwa kwota dla każdej działalności nie została przekroczona. Suma otrzymanej pomocy przez przedsiębiorcę działającego w kilku sektorach nie może przekroczyć wartości, o której mowa w ust. 1 pkt 3.

3. Podmiotem udzielającym pomocy, o której mowa w ust. 1, jest bank, który zawarł z przedsiębiorcą umowę kredytu z dopłatą, o której mowa w art. 6 ust. 1.

4. Dniem udzielenia pomocy, o której mowa w ust. 1, jest dzień zawarcia umowy kredytu z dopłatą, o której mowa w art. 6 ust. 1.

5. Pomoc w formie dopłat może być łączona z pomocą de minimis, udzielaną zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1) lub rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 9, z późn. zm.⁴⁾), lub rozporządzenia Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. UE L 190 z 28.06.2014, str. 45), lub rozporządzenia Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE L 114 z 26.04.2012, str. 8, z późn. zm.⁵⁾).

6. Pomoc w formie dopłat może być łączona z pomocą publiczną w formie gwarancji, udzielaną zgodnie z sekcją 3.2 komunikatu Komisji – Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19.

7. Bank zamieszcza w umowie kredytu z dopłatą, o której mowa w art. 6 ust. 1, informację o wartości pomocy publicznej w formie dopłaty, a także informację o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską programu pomocowego, na podstawie którego pomoc w formie dopłat jest udzielana, oraz o jego numerze.

Art. 13. BGK publikuje na swojej stronie internetowej do końca 2020 r., nie rzadziej niż raz na miesiąc, informację o wysokości dopłat udzielonych na podstawie ustawy oraz o pozostałej do wykorzystania kwocie na dopłaty, na podstawie danych dotyczących przewidywanego zapotrzebowania na dopłaty, przekazywanych przez banki, które zawarły z BGK umowę o współpracy, o której mowa w art. 7 ust. 1, maksymalnego limitu wydatków z

---

⁴⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 511 z 22.02.2019 r., str. 1.

⁵⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 313 z 10.12.2018 r., str.2.

budżetu państwa, o którym mowa w art. 47 ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia, oraz danych dotyczących wynagrodzenia BGK, o którym mowa w art. 11 ust. 2.

Rozdział 6

Uprozczone postępowanie restrukturyzacyjne

Art. 14. 1. Do dnia 30 czerwca 2021 r. podmiot, do którego stosuje się przepisy ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2020 r. poz. 814), który zawarł z doradcą restrukturyzacyjnym umowę, o której mowa w art. 210 tej ustawy, może obwieścić w Monitorze Sądowym i Gospodarczym o otwarciu postępowania o zatwierdzenie układu prowadzonego w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne znajdujące zastosowanie do postępowania o zatwierdzenie układu ze zmianami wynikającymi z poniższych przepisów.

2. Obwieszczenia, o którym mowa w ust. 1, każdy z uprawnionych może dokonać tylko jednokrotnie.

3. Obwieszczenie, o którym mowa w ust. 1, zawiera imię i nazwisko dłużnika albo jego nazwę, miejsce zamieszkania albo siedzibę, adres oraz numer PESEL albo numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku ich braku dane umożliwiające jego jednoznaczną identyfikację, oświadczenie o otwarciu postępowania o zatwierdzenie układu, imię i nazwisko nadzorca układu albo nazwę osoby będącej nadzorcą układu oraz odpowiednio numer licencji nadzorca układu albo numer spółki w Krajowym Rejestrze Sądowym oraz dzień układowy.

4. O opublikowaniu obwieszczenia, o którym mowa w ust. 1, nadzorca układu zawiadamia sąd właściwy do rozpoznania wniosku o zatwierdzenie układu, o którym mowa w art. 219 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne, w terminie 3 dni od jego publikacji.

Art. 15. 1. Dzień opublikowania obwieszczenia, o którym mowa w art. 14 ust. 1, jest dniem otwarcia postępowania o zatwierdzenie układu.

2. Dzień układowy nie może przypadać na dzień wcześniejszy niż 7 dni przed złożeniem wniosku o publikację obwieszczenia i 7 dni po dniu jego złożenia.

3. Z dniem opublikowania obwieszczenia, o którym mowa w ust. 1, do dnia umorzenia lub zakończenia postępowania:

- 1) postępowanie egzekucyjne dotyczące wierzytelności objętej z mocy prawa układem oraz dotyczące wierzytelności, o której mowa w art. 16, wszczęte przed dniem otwarcia postępowania, o którym mowa w ust. 1, ulega zawieszeniu z mocy prawa;

- 2) wszczęcie postępowania egzekucyjnego oraz wykonanie postanowienia o zabezpieczeniu roszczenia lub zarządzenia zabezpieczenia roszczenia wynikającego z wierzytelności objętej z mocy prawa układem oraz wierzytelności, o której mowa w art. 16, jest niedopuszczalne;
- 3) przepisy art. 252, art. 253 oraz art. 256 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne stosuje się odpowiednio. Zezwolenia, o których mowa w art. 256 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne, wydaje nadzorca układu.

Art. 16. 1. Jeżeli propozycje układowe przewidują pełne zaspokojenie wierzytelności, o której mowa w art. 260 ust. 1 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne, w terminie określonym w układzie, wraz z należnościami ubocznymi, które były przewidziane w umowie będącej podstawą ustanowienia zabezpieczenia, nawet jeżeli umowa ta została skutecznie rozwiązana lub wygasła, albo jej zaspokojenie w stopniu nie niższym od tego, jakiego można się spodziewać w przypadku dochodzenia wierzytelności wraz z należnościami ubocznymi z przedmiotu zabezpieczenia – do objęcia tej wierzytelności układem nie jest konieczna zgoda wierzyciela.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do wierzytelności zabezpieczonych w sposób określony w art. 249 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne.

Art. 17. 1. Na wniosek wierzyciela, dłużnika lub nadzorcy układu sąd uchyla skutki opublikowania obwieszczenia, o których mowa w art. 15 ust. 3, jeżeli prowadzą one do pokrzywdzenia wierzycieli. Przed wydaniem postanowienia sąd może wysłuchać dłużnika, wierzyciela lub nadzorcę układu. Uchylenie skutków opublikowania obwieszczenia powoduje także uchylenie ograniczenia dłużnika w sprawowaniu zarządu, o którym mowa w art. 21 ust. 1.

2. Nadzorca układu obwieszcza w Monitorze Sądowym i Gospodarczym o uchyleniu skutków opublikowania obwieszczenia, o którym mowa w ust. 1.

Art. 18. 1. Niezależnie od zbierania głosów, o którym mowa w art. 212 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne, nadzorca układu może wyznaczyć termin zgromadzenia wierzycieli w celu głosowania nad układem. Zgromadzeniu wierzycieli przewodniczy nadzorca układu.

2. Jeżeli istnieją możliwości techniczne, głosowanie na zgromadzeniu wierzycieli może zostać przeprowadzone z wykorzystaniem elektronicznych środków komunikacji. Głosowanie z wykorzystaniem elektronicznych środków komunikacji obejmuje w szczególności transmisję

zgromadzenia wierzycieli w czasie rzeczywistym, w ramach której wierzyciele mogą wypowiadać się w toku zgromadzenia wierzycieli, przebywając w miejscu innym niż miejsce zgromadzenia wierzycieli. Udział wierzycieli w zgromadzeniu może podlegać jedynie wymogom i ograniczeniom, które są niezbędne do identyfikacji wierzycieli i zapewnienia bezpieczeństwa komunikacji elektronicznej.

3. Protokół ze zgromadzenia wierzycieli przeprowadzonego z wykorzystaniem elektronicznych środków komunikacji zawiera zapis posiedzenia na elektronicznym nośniku danych.

4. Do zgromadzenia wierzycieli wyznaczonego przez nadzorcę układu stosuje się odpowiednio przepisy o zgromadzeniu wierzycieli zawarte w ustawie z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne oraz w art. 264 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne.

5. Przyjęcie układu określonego niniejszymi przepisami ustala się w oparciu o art. 119 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne. Przyjęcie układu stwierdza nadzorca układu.

Art. 19. 1. Postępowanie o zatwierdzenie układu umarza się z mocy prawa, jeżeli w terminie 4 miesięcy od dnia opublikowania obwieszczenia nie wpłynię do sądu wnioski o zatwierdzenie układu.

2. Na wniosek dłużnika, wierzyciela albo innej osoby mającej w tym interes prawny, sąd wydaje postanowienie stwierdzające umorzenie postępowania z mocy prawa.

Art. 20. 1. W przypadku mikroprzedsiębiorców i małych przedsiębiorców wynagrodzenie nadzorcy układu nie może być wyższe od 15% kwoty przeznaczonej dla wierzycieli zgodnie z postanowieniami układu, a ponadto:

- 1) w przypadku gdy kwota przeznaczona dla wierzycieli zgodnie z postanowieniami układu przekracza 100 000 złotych, wynagrodzenie od kwoty przewyższającej 100 000 złotych nie może przekroczyć równowartości 3% kwoty przeznaczonej dla wierzycieli;
- 2) w przypadku gdy kwota przeznaczona dla wierzycieli zgodnie z postanowieniami układu przekracza 500 000 złotych, wynagrodzenie od kwoty przewyższającej 500 000 złotych nie może przekroczyć równowartości 1% kwoty przeznaczonej dla wierzycieli.

2. W przypadku prawomocnej odmowy zatwierdzenia układu lub umorzenia postępowania, wynagrodzenie nadzorcy układu przewidziane w umowie nie może przekroczyć 2-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat

nagród z zysku w trzecim kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

3. Przepis art. 49 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne stosuje się.

Art. 21. 1. Przepisu art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne nie stosuje się. Od dnia opublikowania obwieszczenia, o którym mowa w art. 14 ust. 1, do dnia umorzenia lub zakończenia postępowania, dłużnik może dokonywać czynności zwykłego zarządu. Na dokonanie czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu wymagana jest zgoda nadzorcy układu. Zgoda może zostać udzielona również po dokonaniu czynności, w terminie trzydziestu dni od dnia jej dokonania. Czynność przekraczająca zakres zwykłego zarządu dokonana bez wymaganej zgody jest nieważna.

2. Jeżeli nadzorca układu udzielił zgody na:

- 1) zawarcie umowy kredytu lub pożyczki, lub
- 2) obciążenie składników masy układowej lub sanacyjnej hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym lub hipoteką morską w celu zabezpieczenia wierzytelności nieobjętej układem, lub
- 3) przeniesienie własności rzeczy lub prawa na zabezpieczenie wierzytelności nieobjętej układem, lub
- 4) obciążenie składników masy układowej innymi prawami

– czynności te nie mogą być uznane za bezskuteczne w stosunku do masy upadłości lub względem masy sanacyjnej, jeżeli informacja o nich została zawarta we wniosku o zatwierdzenie układu, a wniosek ten został prawomocnie zatwierdzony przez sąd.

3. Nadzorca układu udziela zgody na dokonanie czynności, o których mowa w ust. 2, jeżeli jest to niezbędne do zachowania zdolności do bieżącego zaspokajania kosztów postępowania restrukturyzacyjnego i zobowiązań powstałych po jego otwarciu lub zawarcia i wykonania układu oraz zostało zagwarantowane, że środki zostaną przekazane dłużnikowi i wykorzystane dla umożliwienia realizacji planu restrukturyzacji, a ustanowione zabezpieczenie jest adekwatne do udzielonego kredytu lub pożyczki.

Art. 22. Dłużnik w terminie do wniesienia zażalenia na postanowienie o odmowie zatwierdzenia układu lub w ciągu 7 dni od umorzenia postępowania, jeżeli umorzenie następuje po złożeniu wniosku o zatwierdzenie układu, może złożyć uproszczony wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego, o którym mowa w art. 328 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo

restrukturyzacyjne, albo uproszczony wniosek o ogłoszenie upadłości, o którym mowa w art. 334 tej ustawy.

Art. 23. 1. W przypadku dokonania przez dłużnika obwieszczenia, o którym mowa w art. 14, w złej wierze, wierzycielowi, a także osobie trzeciej przysługuje roszczenie o naprawienie szkody.

2. Przepis ust. 1 nie uchybia innym przepisom o obowiązku naprawienia szkody.

Art. 24. 1. Odpowiedzialność za:

- 1) szkodę wyrządzoną wskutek niezłożenia wniosku o ogłoszenie upadłości w terminie określonym w art. 21 ust. 1 lub 2a ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 498, z późn. zm.⁶⁾),
- 2) zobowiązania spółki, o których mowa w art. 299 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 505, z późn. zm.⁷⁾),
- 3) zaległości podatkowe, o których mowa w art. 116 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900, z późn. zm.⁸⁾)

– jest wyłączna także wówczas gdy osoby ponoszące odpowiedzialność z tytułów wskazanych w pkt 1–3, wykażą, że w terminie określonym w art. 21 ust. 1 lub 2a ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe dokonano obwieszczenia, o którym mowa w art. 14 ust. 1, i w tym postępowaniu doszło do prawomocnego zatwierdzenia układu albo w jego następstwie do otwarcia postępowania sanacyjnego lub do złożenia uproszczonego wniosku o ogłoszenie upadłości na podstawie art. 22 lub, że w terminie 7 dni od umorzenia postępowania na podstawie art. 19 złożono wniosek o ogłoszenie upadłości albo wniosek o otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego, który doprowadził do otwarcia takiego postępowania.

2. Przez dzień złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości i przez zakończenie postępowania restrukturyzacyjnego, o których mowa w art. 131a ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe, rozumie się także, odpowiednio, dzień dokonania obwieszczenia, o którym mowa w art. 14, oraz dzień umorzenia postępowania, o którym mowa w art. 19.

---

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 912, 1495, 1655, 1802, 2089 i 2217.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 1543, 1655, 1798 i 2217 oraz z 2020 r. poz. 288, 568 i 695.

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 924, 1018, 1495, 1520, 1553, 1556, 1649, 1655, 1667, 1751, 1818, 1978, 2020 i 2200 oraz z 2020 r. poz. 285, 568 i 695.

Rozdział 7

Przepisy zmieniające

Art. 25. W ustawie z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2019 r. poz. 821 i 1238 oraz z 2020 r. poz. 568) po art. 107 dodaje się art. 107a w brzmieniu:

„Art. 107a. § 1. Kto nie będąc do tego uprawnionym, włączając się w transmisję danych prowadzoną przy użyciu systemu teleinformatycznego, udaremnia lub utrudnia użytkownikowi tego systemu przekazywanie informacji, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny nie niższej niż 1000 złotych.

§ 2. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 używa słów powszechnie uznanych za obelżywe lub w inny sposób dopuszcza się nieobyczajnego wybryku, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo karze grzywny nie niższej niż 3000 złotych.”.

Art. 26. W ustawie z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2020 r. poz. 276, 284 i 782) w art. 42 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Osoby wykonujące samodzielne funkcje w dziedzinie geodezji i kartografii mogą poświadczać za zgodność z oryginałem sporządzone przez siebie kopie protokołów, map i innych dokumentów, które podlegają przekazaniu do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego wraz z wynikami prac geodezyjnych.”.

Art. 27. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1387, z późn. zm.⁹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 52n w ust. 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) domom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, noclegowniom, schroniskom dla osób bezdomnych, w tym z usługami opiekuńczymi, ośrodkiem wsparcia, rodzinnym domem pomocy oraz domem pomocy społecznej, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, 1622, 1690, 1818 i 2473).”;

2) po art. 52v dodaje się art. 52w–52zb w brzmieniu:

„Art. 52w. 1. Prawo do zmniejszenia dochodu stanowiącego podstawę obliczenia zaliczki, o którym mowa w art. 44 ust. 17 pkt 1, przysługuje w 2020 r. począwszy od okresu rozliczeniowego, w którym upłynęło 30 dni od dnia upływu terminu zapłaty

---

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 1358, 1394, 1495, 1622, 1649, 1655, 1726, 1751, 1798, 1818, 1834, 1835, 1978, 2166, 2200 i 2473 oraz z 2020 r. poz. 179, 183, 284, 288, 568, 695 i 875.

określonego na fakturze (rachunku) lub w umowie, do okresu rozliczeniowego, w którym wierzytelność została uregulowana lub zbyta.

2. Podatnicy, którzy na 2020 r. wybrali uproszczoną formę wpłacania zaliczek, o której mowa w art. 44 ust. 6b, mogą zmniejszyć zaliczkę, o której mowa w art. 44 ust. 6i, należną za miesiąc, w którym upłynęło 30 dni od dnia upływu terminu zapłaty określonego na fakturze (rachunku) lub w umowie, do okresu, w którym wierzytelność została uregulowana lub zbyta, o:

- 1) 17% wartości wierzytelności, o której mowa w ust. 1 – w przypadku podatnika opodatkowanego według zasad określonych w art. 27 ust. 1 albo
- 2) 19% wartości wierzytelności, o której mowa w ust. 1 – w przypadku podatnika opodatkowanego według zasad określonych w art. 30c.

3. Jeżeli wartość zmniejszenia zaliczki należnej przysługującego na podstawie ust. 2, jest wyższa od tej zaliczki, o nieodliczoną wartość zmniejsza się zaliczki należne za kolejne miesiące.

4. Zmniejszenia na podstawie ust. 2 lub 3 dokonuje się, jeżeli do dnia terminu płatności zaliczki, określonego w art. 44 ust. 6, wierzytelność nie została uregulowana lub zbyta.

5. Podatnik, który dokonał zmniejszenia na podstawie ust. 2 lub 3, jest obowiązany do zwiększenia o dokonane odliczenie zaliczki należnej w 2020 r. za miesiąc, w którym wierzytelność została uregulowana lub zbyta.

6. Przepisy ust. 2–5 stosuje się do wierzytelności, o których mowa w art. 26i ust. 9, 10, 13 i 18.

7. Przepisy ust. 1–3 stosuje się do okresów rozliczeniowych, w których podatnik poniósł negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19, o którym mowa w ustawie o COVID-19.

Art. 52x. 1. Od podstawy obliczenia podatku ustalonej zgodnie z art. 26 ust. 1 lub art. 30c ust. 2, w celu obliczenia podatku lub zaliczki, podatnik może odliczyć darowizny rzeczowe, których przedmiotem są komputery przenośne będące laptopami lub tabletami, przekazane od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 30 września 2020 r.:

- 1) organom prowadzącym placówki oświatowe;
- 2) organizacjom, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o działalności pożytku publicznego, prowadzącym działalność pożytku publicznego w sferze zadań publicznych, lub operatorowi OSE, o którym mowa w ustawie z dnia 27

października 2017 r. o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (Dz. U. poz. 2184, z 2019 r. poz. 1815 oraz z 2020 r. poz. 695), z przeznaczeniem na cele dalszego nieodpłatnego przekazania organom prowadzącym placówki oświatowe lub placówkom oświatowym.

2. Przez placówkę oświatową rozumie się:

- 1) podmioty, o których mowa w art. 2 pkt 1–4 i 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;
- 2) uczelnie w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- 3) placówki opiekuńczo-wychowawcze w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

3. Odliczenie stosuje się w przypadku gdy przedmiotem darowizny są komputery przenośne kompletne, zdatne do użytku i nie starsze niż 3 lata.

4. W przypadku darowizny, o której mowa w ust. 1, przekazanej:

- 1) do dnia 30 kwietnia 2020 r. – odliczeniu podlega kwota odpowiadająca 200% wartości darowizny;
- 2) w maju 2020 r. – odliczeniu podlega kwota odpowiadająca 150% wartości darowizny;
- 3) od dnia 1 czerwca 2020 r. do dnia 30 września 2020 r. – odliczeniu podlega kwota odpowiadająca wartości darowizny.

5. Odliczeniu podlegają darowizny nieodliczone na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 9 i art. 52n oraz art. 11 i art. 57b ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym.

6. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym artykule, do darowizn stosuje się odpowiednio przepisy art. 6 ust. 2, art. 26 ust. 6, 6b, 6c, 6f, ust. 7 pkt 2, ust. 13a i 15 oraz art. 45 ust. 3a.

Art. 52y. W przypadku darowizn, o których mowa w art. 52n i art. 52x, kwota przekazanej darowizny wykazywanej w zeznaniu, o której mowa w art. 26 ust. 6b, odpowiada kwocie określonej zgodnie odpowiednio z art. 52n ust. 2 oraz art. 52x ust. 4.

Art. 52z. Kosztem uzyskania przychodów są koszty wytworzenia lub cena nabycia rzeczy lub praw będących przedmiotem darowizn, o których mowa w art. 52n i art. 52x, przekazanych w terminie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 30 września 2020 r., podmiotom i na cele, o których mowa w tych przepisach, o ile koszty te nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów.

Art. 52za. Do przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej nie zalicza się wartości otrzymanych od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 30 września 2020 r. darowizn, o których mowa w art. 52n i art. 52x, przez podatników, o których mowa w art. 52n ust. 1 pkt 1 i art. 52x ust. 1.

Art. 52zb. Przepisu art. 23 ust. 1 pkt 19 nie stosuje się do zapłaconych kar umownych i odszkodowań, jeżeli wada dostarczonych towarów, wykonanych robót i usług oraz zwłoka w dostarczeniu towaru wolnego od wad lub zwłoka w usunięciu wad towarów albo wykonanych robót i usług, powstała w związku ze stanem zagrożenia epidemicznego lub stanem epidemii, ogłoszonego z powodu COVID-19.”.

Art. 28. W ustawie z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 396 i 568) w art. 29 w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

- „4) zarządzającemu specjalną strefą ekonomiczną w odniesieniu do nieruchomości:
- a) położonych w granicach zarządzanej przez niego specjalnej strefy ekonomicznej lub
  - b) przeznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na cele przemysłowe, usługowe lub przemysłowo-usługowe i położonych na obszarach, na których, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji (Dz. U. poz. 1162 oraz z 2019 r. poz. 1495), wykonuje on zadania określone w tej ustawie, z wyłączeniem nieruchomości, o których mowa w lit. a, położonych w granicach niezarządzanej przez niego specjalnej strefy ekonomicznej.”.

Art. 29. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 865, z późn. zm.¹⁰⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 38g w ust. 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
„4) domom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, noclegowniom, schroniskom dla osób bezdomnych, w tym z usługami opiekuńczymi, ośrodkom wsparcia, rodzinnym domom pomocy oraz domom pomocy społecznej, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, 1622, 1690, 1818 i 2473).”;

---

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 1018, 1309, 1358, 1495, 1571, 1572, 1649, 1655, 1752, 1798, 1978, 2020, 2200, 2217 i 2473 oraz z 2020 r. poz. 183, 568 i 695.

2) po art. 38n dodaje się art. 38o–38u w brzmieniu:

„Art. 38o. 1. Prawo do zmniejszenia dochodu stanowiącego podstawę obliczenia zaliczki, o którym mowa w art. 25 ust. 19 pkt 1, przysługuje w 2020 r. począwszy od okresu rozliczeniowego, w którym upłynęło 30 dni od dnia upływu terminu zapłaty określonego na fakturze (rachunku) lub w umowie, do okresu rozliczeniowego, w którym wierzytelność została uregulowana lub zbyta.

2. Podatnicy, którzy na 2020 r. wybrali uproszczoną formę wpłacania zaliczek, o której mowa w art. 25 ust. 6, mogą zmniejszyć zaliczkę należną za miesiąc, w którym upłynęło 30 dni od dnia upływu terminu zapłaty określonego na fakturze (rachunku) lub w umowie, do okresu, w którym wierzytelność została uregulowana lub zbyta, o:

- 1) 9% wartości wierzytelności – w przypadku małego podatnika albo
- 2) 19% wartości wierzytelności – w przypadku pozostałych podatników.

3. Jeżeli wartość zmniejszenia zaliczki należnej, przysługującego na podstawie ust. 2, jest wyższa od tej zaliczki, o nieodliczoną wartość zmniejsza się zaliczki należne za kolejne miesiące.

4. Zmniejszenia na podstawie ust. 2 i 3 dokonuje się, jeżeli do dnia terminu płatności zaliczki wierzytelność nie została uregulowana lub zbyta.

5. Podatnik, który dokonał zmniejszenia na podstawie ust. 2 lub 3, obowiązany jest do zwiększenia o dokonane odliczenie zaliczki należnej za miesiąc, w którym wierzytelność została uregulowana lub zbyta.

6. Przepisy ust. 2–5 stosuje się:

- 1) do wierzytelności, o których mowa w art. 18f ust. 9, 10, 13 i 18, oraz
- 2) do zaliczek należnych, których termin płatności upływa w 2020 r.

7. Przepisy ust. 1–3 stosuje się do okresów rozliczeniowych, w których podatnik poniósł negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19, o którym mowa w ustawie o COVID-19.

Art. 38p. 1. Od podstawy opodatkowania ustalonej zgodnie z art. 18 ust. 1, w celu obliczenia podatku lub zaliczki, podatnik może odliczyć darowizny rzeczowe, których przedmiotem są komputery przenośne będące laptopami lub tabletami, przekazane od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 30 września 2020 r.:

- 1) organom prowadzącym placówki oświatowe;
- 2) organizacjom, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, prowadzącym działalność

pożytku publicznego w sferze zadań publicznych, lub operatorowi OSE, o którym mowa w ustawie z dnia 27 października 2017 r. o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (Dz. U. poz. 2184, z 2019 r. poz. 1815 oraz z 2020 r. poz. 695), z przeznaczeniem na cele dalszego nieodpłatnego przekazania organom prowadzącym placówki oświatowe lub placówkom oświatowym.

2. Przez placówkę oświatową rozumie się:

- 1) podmioty, o których mowa w art. 2 pkt 1–4 i 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;
- 2) uczelnie w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- 3) placówki opiekuńczo-wychowawcze w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821).

3. Odliczenie stosuje się w przypadku gdy przedmiotem darowizny są komputery przenośne kompletne, zdatne do użytku i nie starsze niż 3 lata.

4. W przypadku darowizny, o której mowa w ust. 1, przekazanej:

- 1) do dnia 30 kwietnia 2020 r. – odliczeniu podlega kwota odpowiadająca 200% wartości darowizny;
- 2) w maju 2020 r. – odliczeniu podlega kwota odpowiadająca 150% wartości darowizny;
- 3) od dnia 1 czerwca 2020 r. do dnia 30 września 2020 r. – odliczeniu podlega kwota odpowiadająca wartości darowizny.

5. Odliczeniu podlegają darowizny nieodliczone na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 8 i art. 38g.

6. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym artykule, do darowizn stosuje się odpowiednio przepisy art. 18 ust. 1b, 1c, 1e–1g, 1k oraz art. 27 ust. 4a.

Art. 38q. W przypadku darowizn, o których mowa w art. 38g i art. 38p, kwota przekazanej darowizny wykazywanej w zeznaniu, o której mowa w art. 18 ust. 1g, odpowiada kwocie określonej zgodnie odpowiednio z art. 38g ust. 2 oraz art. 38p ust. 4.

Art. 38r. Kosztem uzyskania przychodów są koszty wytworzenia lub cena nabycia rzeczy lub praw będących przedmiotem darowizn, o których mowa w art. 38g i art. 38p, przekazanych w terminie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 30 września 2020 r., podmiotom i na cele, o których mowa w tych przepisach, o ile koszty te nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów.

Art. 38s. Do przychodów nie zalicza się wartości otrzymanych od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 30 września 2020 r. darowizn, o których mowa w art. 38g i art. 38p, przez podatników, o których mowa w art. 38g ust. 1 pkt 1 i art. 38p ust. 1.

Art. 38t. Przepisu art. 16 ust. 1 pkt 22 nie stosuje się do zapłaconych kar umownych i odszkodowań, jeżeli wada dostarczonych towarów, wykonanych robót i usług oraz zwłoka w dostarczeniu towaru wolnego od wad lub zwłoka w usunięciu wad towarów albo wykonanych robót i usług, powstała w związku ze stanem zagrożenia epidemicznego lub stanem epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19.

Art. 38u. 1. Do przychodów Agencji Rozwoju Przemysłu Spółki Akcyjnej nie zalicza się wartości skarbowych papierów wartościowych otrzymanych w 2020 r. na podstawie art. 21b ust. 1 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju (Dz. U. poz. 1572 oraz z 2020 r. poz. 569 i 695).

2. Przepis ust. 1 stosuje się do skarbowych papierów wartościowych przekazanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych w związku z działaniami mającymi przeciwdziałać negatywnym skutkom COVID-19.”.

Art. 30. W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2019 r. poz. 1186, z późn. zm.¹¹⁾) w art. 30:

- 1) uchyla się ust. 5h;
- 2) ust. 5i otrzymuje brzmienie:

„5i. Przepisy ust. 5f i 5g oraz art. 29 ust. 5 stosuje się podczas stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii albo stanu klęski żywiołowej.”.

Art. 31. W ustawie z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 482 i 2020 oraz z 2020 r. poz. 284) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 5:
  - a) w ust. 3 uchyla się pkt 1–3,
  - b) uchyla się ust. 4;
- 2) w art. 19:
  - a) w ust. 5:
    - pkt 1 otrzymuje brzmienie:

---

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 1309, 1524, 1696, 1712, 1815, 2166 i 2170 oraz z 2020 r. poz. 148, 471, 695 i 782.

„1) nie skorzystał z pomocy publicznej, udzielanej zgodnie z ustawą, na podstawie tego zezwolenia, lub”,

– uchyla się pkt 2,

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Do wniosku, o którym mowa w ust. 5, przedsiębiorca dołącza oświadczenie o nieskorzystaniu z pomocy publicznej, udzielanej zgodnie z ustawą, na podstawie zezwolenia, którego wniosek dotyczy, albo oświadczenie o skorzystaniu z pomocy publicznej udzielonej zgodnie z ustawą i spełnieniu wszystkich warunków określonych w zezwoleniu oraz warunków udzielenia pomocy publicznej, o których mowa w ust. 5.”.

Art. 32. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 833 i 843) art. 6g otrzymuje brzmienie:

„Art. 6g. 1. Przepisów art. 6a ust. 3 oraz art. 6b ust. 1 pkt 2 i ust. 2 i 3, w zakresie możliwości wstrzymania dostarczania paliw gazowych lub energii, nie stosuje się do odbiorców paliw gazowych, energii lub ciepła w gospodarstwach domowych oraz podmiotów, dla których ustanowiono ograniczenia funkcjonowania lub czasowe ograniczenia zakresu działalności na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 46a i art. 46b pkt 1–6 i 8–12 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239, z późn. zm.¹²⁾) w ciągu 6 miesięcy od dnia ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii.

2. W przypadku gdy odbiorca lub podmiot, o którym mowa w ust. 1, otrzymał powiadomienie, o którym mowa w art. 6b ust. 3, przed dniem ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, termin określony w art. 6b ust. 3 przedłuża się o okres, o którym mowa w ust. 1.”.

Art. 33. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1950 i 2128 oraz z 2020 r. poz. 568 i 875) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 85 otrzymuje brzmienie:

„Art. 85. § 1. Jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw i

---

¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 1495 oraz z 2020 r. poz. 284, 322, 374, 567 i 875.

wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, sąd orzeka karę łączną, biorąc za podstawę kary z osobna wymierzone za zbiegające się przestępstwa.

§ 2. Karą łączną nie obejmuje się kar orzeczonych wyrokami, o których mowa w art. 114a.”;

2) w art. 86:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sąd wymierza karę łączną w granicach powyżej najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak 810 stawek dziennych grzywny, 2 lat ograniczenia wolności albo 20 lat pozbawienia wolności. Jeżeli najwyższą z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa jest kara 810 stawek dziennych grzywny, 2 lat ograniczenia wolności albo 20 lat pozbawienia wolności, dolną granicę kary łącznej przyjmuje się w tej wysokości. Karę pozbawienia wolności wymierza się w miesiącach i latach.”,

b) uchyla się § 4;

3) w art. 89a § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli chociażby jedną z kar podlegających łączeniu jest kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania orzeczona na podstawie art. 60 § 5, a kara ta nie podlega łączeniu z surowszą karą pozbawienia wolności, sąd może wymierzyć karę łączną pozbawienia wolności w wymiarze równym karze pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania orzeczonej na podstawie art. 60 § 5, o ile jednocześnie stosuje warunkowe zawieszenie wykonania kary łącznej.”;

4) w art. 91 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli sprawca w warunkach określonych w art. 85 § 1 popełnia dwa lub więcej ciągów przestępstw określonych w § 1 lub ciąg przestępstw oraz inne przestępstwo, sąd orzeka karę łączną, stosując odpowiednio przepisy tego rozdziału.”;

5) po art. 91 dodaje się art. 91a w brzmieniu:

„Art. 91a. Wydaniu wyroku łącznego nie stoi na przeszkodzie, że poszczególne kary wymierzone za należące do ciągu przestępstw lub zbiegające się przestępstwa zostały już w całości albo w części wykonane. Przepis art. 71 § 2 stosuje się odpowiednio.”.

Art. 34. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 30, 413 i 568) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 100:

a) w § 4 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Stronom doręcza się postanowienie wraz z uzasadnieniem w wypadku wskazanym w art. 98 § 2, a oskarżonemu doręcza się postanowienie o zastosowaniu tymczasowego aresztowania.”,

b) dodaje się § 10 w brzmieniu:

„§ 10. Strona, która bierze udział w posiedzeniu przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających udział w tych czynnościach na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku, na którym wydano postanowienie albo zarządzenie, jest „osobą obecną przy ogłoszeniu” postanowienia albo zarządzenia w rozumieniu § 4 i § 6.”;

2) w art. 177:

a) § 1a otrzymuje brzmienie:

„§ 1a. Przesłuchanie świadka może nastąpić przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku. W czynności w miejscu przebywania świadka bierze udział referendarz sądowy, asystent sędziego, asystent prokuratora lub urzędnik zatrudniony w sądzie lub prokuraturze, a w przypadku świadka pozbawionego wolności funkcjonariusz Służby Więziennej.”,

b) po § 1a dodaje się § 1b w brzmieniu:

„§ 1b. Tryb przesłuchania określony w § 1a można zastosować do świadka przebywającego poza granicami kraju. W takim przypadku w czynności w miejscu przebywania świadka bierze udział konsul.”;

3) w art. 248 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Zatrzymanego należy zwolnić, jeżeli w ciągu 24 godzin od przekazania go do dyspozycji sądu nie doręczono mu postanowienia o zastosowaniu wobec niego tymczasowego aresztowania albo nie ogłoszono mu postanowienia o zastosowaniu wobec niego tymczasowego aresztowania w wypadku udziału podejrzanego w posiedzeniu sądu w trybie określonym w art. 250 § 3b.”;

4) w art. 250:

a) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Prokurator, przesyłając wraz z aktami sprawy wnioski, o którym mowa w § 2, poucza oskarżonego o przysługujących mu w wypadku zastosowania tymczasowego aresztowania uprawnieniach oraz zarządza jednocześnie doprowadzenie go do sądu. Doprowadzenia oskarżonego do sądu nie zarządza się,

jeżeli jego udział w posiedzeniu ma być zapewniony przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie czynności procesowych na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku.”,

b) po § 3a dodaje się § 3b–3g w brzmieniu:

„§ 3b. Udział oskarżonego w posiedzeniu dotyczącym zastosowania tymczasowego aresztowania może być zapewniony przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających jednoczesny bezpośredni przekaz obrazu i dźwięku na odległość.

§ 3c. Oskarżony bierze udział w posiedzeniu w trybie określonym w § 3b w obecności referendarza sądowego, asystenta sędziego, asystenta prokuratora lub urzędnika zatrudnionego w sądzie lub prokuraturze, a jeżeli przebywa w zakładzie karnym lub areszcie śledczym – w obecności funkcjonariusza Służby Więziennej.

§ 3d. obrońca bierze udział w posiedzeniu przeprowadzonym w trybie określonym w § 3b w miejscu przebywania oskarżonego, chyba że obrońca stawi się w tym celu w sądzie lub sąd zobowiąże go do udziału w posiedzeniu w budynku sądu z uwagi na konieczność uchylenia ryzyka nierozstrzygnięcia wniosku w przedmiocie zastosowania tymczasowego aresztowania przed upływem dopuszczalnego czasu zatrzymania oskarżonego.

§ 3e. W wypadku, gdy obrońca bierze udział w posiedzeniu przebywając w innym miejscu niż oskarżony, sąd na wniosek oskarżonego lub obrońcy może zarządzić przerwę na czas oznaczony i zezwolić na telefoniczny kontakt obrońcy z oskarżonym, chyba że uwzględnienie wniosku może zakłócić prawidłowy przebieg posiedzenia lub stwarza ryzyko nierozstrzygnięcia wniosku w przedmiocie zastosowania tymczasowego aresztowania przed upływem dopuszczalnego czasu zatrzymania oskarżonego.

§ 3f. Przepisu § 3b nie stosuje się w wypadku oskarżonego, którego dotyczą okoliczności wskazane w art. 79 § 1 pkt 2.

§ 3g. Tłumacz może wziąć udział w posiedzeniu również w miejscu przebywania oskarżonego.”;

5) w art. 276a po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Środek zapobiegawczy, o którym mowa w § 1, można orzec również wobec oskarżonego o przestępstwo, o którym mowa w art. 190a ustawy z dnia 6 czerwca 1997

r. – Kodeks karny, popełnione z powodu wykonywanego przez pokrzywdzonego zawodu.”;

6) w art. 374 dodaje się § 3–10 w brzmieniu:

„§ 3. Przewodniczący na wniosek prokuratora wyraża zgodę na jego udział w rozprawie lub posiedzeniu przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających udział w tych czynnościach na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku, jeżeli nie stoją temu na przeszkodzie względy techniczne.

§ 4. Przewodniczący może zarządzić, na wniosek stron lub z urzędu, że oskarżony lub oskarżyciel posiłkowy, jeżeli są pozbawieni wolności, wezmą udział w rozprawie przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających jednoczesny bezpośredni przekaz obrazu i dźwięku na odległość.

§ 5. Przewodniczący może zarządzić, na wniosek stron lub z urzędu, że strony, obrońcy lub pełnomocnicy, którzy stawili się w sądzie, wezmą udział w rozprawie przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających jednoczesny bezpośredni przekaz obrazu i dźwięku na odległość, przebywając w pomieszczeniu lub pomieszczeniach sądu przystosowanych do przeprowadzania czynności przy użyciu tych urządzeń. Zarządzenie może dotyczyć wszystkich lub niektórych uczestników rozprawy wymienionych w zdaniu pierwszym.

§ 6. Strony, z wyjątkiem oskarżyciela publicznego, obrońcy i pełnomocnicy biorą udział w rozprawie przeprowadzanej z zastosowaniem trybu określonego w § 4 lub § 5 w obecności referendarza sądowego, asystenta sędziego lub urzędnika zatrudnionego w sądzie, a jeżeli są pozbawieni wolności w zakładzie karnym lub areszcie śledczym – w obecności funkcjonariusza Służby Więziennej.

§ 7. Obrońca bierze udział w rozprawie przeprowadzanej z zastosowaniem trybu określonego w § 4 w miejscu przebywania oskarżonego, chyba że stawi się w tym celu w sądzie.

§ 8. W wypadku gdy obrońca bierze udział w rozprawie przebywając w innym miejscu niż oskarżony, sąd na wniosek oskarżonego lub obrońcy może zarządzić przerwę na czas oznaczony, w celu kontynuacji rozprawy w tym samym dniu, aby umożliwić telefoniczny kontakt obrońcy z oskarżonym, chyba że złożenie wniosku w sposób oczywisty nie służy realizacji prawa do obrony, a w szczególności zmierza do zakłócenia lub nieuzasadnionego przedłużenia rozprawy.

§ 9. Na rozprawie prowadzonej z wykorzystaniem trybu określonego w § 4 lub § 5 wnioski i inne oświadczenia mogą być składane wyłącznie w formie ustnej.

§ 10. Jeżeli zachodzi potrzeba udziału tłumacza w rozprawie przeprowadzanej z zastosowaniem trybu określonego w § 4 lub § 5, tłumacz bierze udział w rozprawie w miejscu przebywania oskarżonego niewładającego w wystarczającym stopniu językiem polskim lub w miejscu przebywania osoby, co do której zachodzą okoliczności określone w art. 204 § 1 pkt 1, chyba że przewodniczący zarządzi inaczej.”;

7) w art. 568a w § 2 wyrazy „art. 575–577” zastępuje się wyrazami „art. 575 § 1 i 2, art. 576 i art. 577”;

8) w art. 569 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli zachodzą warunki do orzeczenia kary łącznej w stosunku do osoby prawomocnie skazanej wyrokami różnych sądów, właściwy do wydania wyroku łącznego jest sąd, który wydał ostatni wyrok skazujący w pierwszej instancji, orzekający kary podlegające łączeniu.”;

9) w art. 575 uchyla się § 3.

Art. 35. W ustawie z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 43, 1495, 1649 i 2200 oraz z 2020 r. poz. 179 i 568) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 57b w ust. 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) domom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, noclegowniom, schroniskom dla osób bezdomnych, w tym z usługami opiekuńczymi, ośrodkom wsparcia, rodzinnym domom pomocy oraz domom pomocy społecznej, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, 1622, 1690, 1818 i 2473).”;

2) po art. 57c dodaje się art. 57d–57g w brzmieniu:

„Art. 57d. 1. Prawo do zmniejszenia przychodu, o którym mowa w art. 11 ust. 4 pkt 1, na podstawie art. 21 ust. 3f przysługuje w 2020 r. począwszy od okresu rozliczeniowego, w którym upłynęło 30 dni od dnia upływu terminu zapłaty określonego na fakturze (rachunku) lub w umowie, do okresu rozliczeniowego, w którym wierzytelność została uregulowana lub zbyta.

2. Przepis ust. 1 stosuje się przy obliczaniu ryczałtu, którego termin płatności przypada w 2020 r.

3. Przepis ust. 1 stosuje się do okresów rozliczeniowych, w których podatnik poniósł negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19, o którym mowa w ustawie o COVID-19.

Art. 57e. 1. Od przychodu obliczonego na podstawie art. 11 podatnik może odliczyć darowizny rzeczowe, których przedmiotem są komputery przenośne będące laptopami lub tabletami, przekazane od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 30 września 2020 r.:

- 1) organom prowadzącym placówki oświatowe;
- 2) organizacjom, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, prowadzącym działalność pożytku publicznego w sferze zadań publicznych, lub operatorowi OSE, o którym mowa w ustawie z dnia 27 października 2017 r. o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (Dz. U. poz. 2184, z 2019 r. poz. 1815 oraz z 2020 r. poz. 695), z przeznaczeniem na cele dalszego nieodpłatnego przekazania organom prowadzącym placówki oświatowe lub placówkom oświatowym.

2. Przez placówkę oświatową rozumie się:

- 1) podmioty, o których mowa w art. 2 pkt 1–4 i 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, z późn. zm.¹³⁾);
- 2) uczelnie w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, 374, 695 i 875);
- 3) placówki opiekuńczo-wychowawcze w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821).

3. Odliczenie stosuje się w przypadku gdy przedmiotem darowizny są komputery przenośne kompletne, zdatne do użytku i nie starsze niż 3 lata.

4. W przypadku darowizny, o której mowa w ust. 1, przekazanej:

- 1) do dnia 30 kwietnia 2020 r. – odliczeniu podlega kwota odpowiadająca 200% wartości darowizny;
- 2) w maju 2020 r. – odliczeniu podlega kwota odpowiadająca 150% wartości darowizny;
- 3) od dnia 1 czerwca 2020 r. do dnia 30 września 2020 r. – odliczeniu podlega kwota odpowiadająca wartości darowizny.

---

¹³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 1078, 1287, 1680, 1681, 1818, 2197 i 2248 oraz z 2020 r. poz. 374.

5. Odliczeniu podlegają darowizny nieodliczone na podstawie art. 11 i art. 57b i na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 9 i art. 52n ustawy o podatku dochodowym.

6. Odliczenia z tytułu darowizn, o których mowa w ust. 1, podatnik może uwzględniać przy obliczaniu ryczału od przychodów ewidencjonowanych wpłacanego w trakcie roku podatkowego.

7. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym artykule, do darowizn stosuje się odpowiednio przepisy art. 11 oraz art. 21 ust. 2a.

Art. 57f. W przypadku darowizn, o których mowa w art. 57b i art. 57e, kwota przekazanej darowizny wykazanej w zeznaniu, o którym mowa w art. 21 ust. 2 pkt 2, odpowiada kwocie określonej odpowiednio w art. 57b ust. 2 oraz art. 57e ust. 4.

Art. 57g. Do podatników opłacających zryczałtowany podatek dochodowy w formie karty podatkowej, którzy nie prowadzą pozarolniczej działalności gospodarczej w okresie wynikającym z wprowadzenia z powodu COVID-19 czasowego ograniczenia prowadzenia tej działalności, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 46 ust. 1, 2 i 4, art. 46a i art. 46b pkt 1–6 i 8–12 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239, z późn. zm.¹⁴⁾), stosuje się przepisy art. 34 w zakresie przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej. W przypadku, o którym mowa w zdaniu pierwszym, podatnicy nie mają obowiązku zawiadamiania naczelnika urzędu skarbowego o rozpoczęciu i zakończeniu przerwy w prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej.”.

Art. 36. W ustawie z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U z 2020 r. poz. 286 i 288) w art. 231 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Urząd Patentowy wydaje uprawnionym dokumenty patentowe, dodatkowe świadectwa ochronne, świadectwa ochronne na wzór użytkowy, świadectwa ochronne na znak towarowy, świadectwa rejestracji wzoru przemysłowego, świadectwa rejestracji oznaczenia geograficznego i świadectwa rejestracji topografii oraz dowody pierwszeństwa, w formie papierowej lub elektronicznej. Dokumenty stwierdzające udzielenie patentu, dodatkowego prawa ochronnego, prawa ochronnego, prawa z rejestracji oraz dowody pierwszeństwa wydawane w formie papierowej opatruje się pieczęcią okrągłą z wizerunkiem orła w koronie i napisem w otoku: „Urząd Patentowy

---

¹⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 1495 oraz z 2020 r. poz. 284, 322, 374, 567 i 875.

Rzeczypospolitej Polskiej” i podpisem osoby upoważnionej na piśmie przez Prezesa Urzędu Patentowego. W przypadku wydania tych dokumentów oraz dowodów pierwszeństwa w formie elektronicznej opatruje się je pieczęcią elektroniczną Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej i kwalifikowanym podpisem elektronicznym osoby upoważnionej na piśmie przez Prezesa Urzędu Patentowego.”.

Art. 37. W ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym (Dz. U. z 2019 r. poz. 667 oraz z 2020 r. poz. 568) po art. 68a dodaje się art. 68b w brzmieniu:

„Art. 68b. 1. W okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonych w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 zawiesza się przeprowadzanie postępowania kwalifikacyjnego, o którym mowa w art. 23 ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W okresie, o którym mowa w ust. 1, organ właściwej jednostki dozoru technicznego może przeprowadzić postępowanie kwalifikacyjne, jeżeli wniosek o sprawdzenie kwalifikacji dotyczy osoby, która będzie obsługiwała urządzenie techniczne w sektorach związanych z zapewnieniem środków niezbędnych do życia i zdrowia obywateli, w szczególności spożywczym, chemicznym lub farmaceutycznym, a obsługa urządzenia technicznego nie jest możliwa przez inne osoby posiadające zaświadczenie kwalifikacyjne. Postępowanie kwalifikacyjne przeprowadza egzaminator powołany przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego.

3. Organ właściwej jednostki dozoru technicznego przeprowadza egzamin niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni, licząc od dnia złożenia kompletnego wniosku. Termin 30 dni może być przedłużony w przypadku, gdy liczba składanych oraz rozpatrywanych wniosków to uzasadnia.

4. Część teoretyczną egzaminu przeprowadza się w formie ustalonej z właściwą jednostką dozoru technicznego, ze szczególnym uwzględnieniem formy zdalnej w sposób zapobiegający szerzeniu się zakażenia wirusem SARS-CoV-2 i z zachowaniem należytych środków ostrożności oraz pod warunkiem zachowania możliwości identyfikacji osoby, której kwalifikacje się sprawdza, i zabezpieczenia przebiegu egzaminu przed ingerencją osób trzecich.

5. Część praktyczną egzaminu przeprowadza się w sposób zapobiegający szerzeniu się zakażenia wirusem SARS-CoV-2 i z zachowaniem należytych środków ostrożności.

6. Do sposobu i trybu sprawdzenia kwalifikacji osób obsługujących urządzenia techniczne w okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, stosuje się

przepisy wydane na podstawie art. 23 ust. 5, z uwzględnieniem zasad określonych w ust. 2–5.”.

Art. 38. W ustawie z dnia 11 maja 2001 r. – Prawo o miarach (Dz. U. z 2020 r. poz. 140, 285 i 568) w art. 26c:

- 1) w ust. 1 po wyrazach „od dnia dokonania ostatniej legalizacji” dodaje się wyrazy „albo przeprowadzenia oceny zgodności”;
- 2) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Odroczenie terminu dokonania legalizacji ponownej i zezwolenie na dalsze użytkowanie na warunkach określonych w ust. 1 następuje w drodze decyzji administracyjnej, a za czynności wydania takiej decyzji nie pobiera się opłaty.”;

- 3) dodaje się ust. 4–6 w brzmieniu:

„4. Przepisy ust. 1–3 stosuje się do przyrządów pomiarowych, wykorzystywanych w procesie eksploatacji pomiarowych zbiorników naziemnych i podziemnych oraz stanowisk nalewczych, które zostały określone na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2019 r. poz. 1186, z późn. zm.¹⁵⁾), z tym że:

- 1) odroczenie terminu dokonania legalizacji ponownej może wynosić nie dłużej niż 12 miesięcy;
- 2) wnioskodawca dołącza dodatkowo do wniosku, o którym mowa w ust. 2, informację o dokonanym przed upływem terminu do dokonania legalizacji ponownej przeglądzie stanu technicznego przyrządu pomiarowego i oświadczenie, że ten przegląd potwierdza sprawność przyrządu pomiarowego.

5. W przypadku przyrządów pomiarowych, o których mowa w ust. 4, których termin zgłoszenia do legalizacji ponownej upływa między dniem 1 marca 2020 r., a dniem 1 czerwca 2020 r. dopuszcza się wykonanie przeglądu stanu technicznego przyrządu pomiarowego oraz złożenie oświadczenia w terminie do dnia 1 czerwca 2020 r.

6. Przepisy ust. 1–3 stosuje się do przyrządów pomiarowych służących do pomiaru ilości przepływającego przez niego gazu oraz do przyrządów pomiarowych służących do przeliczania objętości gazu, z tym że odroczenie terminu dokonania legalizacji ponownej może wynosić nie dłużej niż 12 miesięcy.”.

---

¹⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 1309, 1524, 1696, 1712, 1815, 2166 i 2170 oraz z 2020 r. poz. 148, 471, 695 i 782.

Art. 39. W ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293, 471 i 782) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 8b w rozdziale 1 dodaje się art. 8c i art. 8d w brzmieniu:

„Art. 8c. Wnioski lub uwagi dotyczące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, projektu tego studium, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, projektu tego planu, projektu uchwały ustalającej zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane, projektu audytu krajobrazowego, ramowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego, projektu tego studium albo planu zagospodarowania przestrzennego województwa mogą być wnoszone w formie papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej lub formularzy zamieszczonych przez organ w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej, a także w innych formach jeżeli inne formy złożenia wniosków lub uwag określi organ. Wnoszący uwagi lub wnioski podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby.

Art. 8d. 1. Organ przygotowujący projekt dokumentu może prowadzić dyskusję publiczną również za pomocą środków porozumiewania się na odległość, zapewniających jednoczesną transmisję wizji i dźwięku.

2. W trakcie dyskusji publicznej prowadzonej za pomocą środków porozumiewania się na odległość, zapewniających jednoczesną transmisję wizji i dźwięku, umożliwia się zadawanie pytań i składanie uwag w postaci elektronicznej.”;

2) w art. 11:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) ogłasza w prasie miejscowej, przez obwieszczenie oraz udostępnienie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej, a także w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzania studium, określając formę, miejsce i termin składania wniosków dotyczących studium, nie krótszy jednak niż 21 dni od dnia ogłoszenia;”;

b) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

- „7) ogłasza, w sposób określony w pkt 1, o wyłożeniu projektu studium do publicznego wglądu na okres co najmniej 7 dni przed dniem wyłożenia i wyklada ten projekt do publicznego wglądu, także przez jego udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej, na okres co najmniej 21 dni oraz organizuje w tym czasie co najmniej jedną dyskusję publiczną nad przyjętymi w tym projekcie studium rozwiązaniami;”;
- 3) w art. 17:
- a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:
- „1) ogłasza w prasie miejscowej, przez obwieszczenie oraz udostępnienie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej, a także w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzania planu, określając formę, miejsce i termin składania wniosków do planu, nie krótszy niż 21 dni od dnia ogłoszenia;”;
- b) pkt 9 otrzymuje brzmienie:
- „9) wprowadza zmiany wynikające z uzyskanych opinii i dokonanych uzgodnień oraz ogłasza, w sposób określony w pkt 1, o wyłożeniu projektu planu do publicznego wglądu na co najmniej 7 dni przed dniem wyłożenia i wyklada ten projekt wraz z prognozą oddziaływania na środowisko do publicznego wglądu, także przez jego udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej, na okres co najmniej 21 dni oraz organizuje w tym czasie co najmniej jedną dyskusję publiczną nad przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami;”;
- 4) w art. 18:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Uwagi do projektu planu należy wnieść w terminie wyznaczonym w ogłoszeniu, o którym mowa w art. 17 pkt 11.”;
- b) uchyla się ust. 3;
- 5) w art. 37b w ust. 2:
- a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:
- „1) podaje do publicznej wiadomości, w tym przez udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej, informację o podjęciu przez radę gminy uchwały, o której mowa w ust. 1;”;

- b) pkt 8 otrzymuje brzmienie:
  - „8) ogłasza w prasie lokalnej, przez obwieszczenie oraz udostępnienie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej, a także w sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie o wyłożeniu projektu uchwały, o której mowa w art. 37a ust. 1, do publicznego wglądu na co najmniej 7 dni przed terminem wyłożenia i wyklada ten projekt do publicznego wglądu, także przez jego udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej, na okres co najmniej 21 dni; w czasie wyłożenia i przez okres 14 dni po zakończeniu okresu wyłożenia zbiera uwagi do tego projektu.”;
- 6) w art. 38b w ust. 2:
  - a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:
    - „1) informuje w drodze obwieszczenia oraz udostępnienia informacji w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej, o przystąpieniu do sporządzania projektu audytu krajobrazowego;”;
  - b) pkt 4 otrzymuje brzmienie:
    - „4) ogłasza w prasie regionalnej, przez obwieszczenie w urzędzie marszałkowskim oraz udostępnienie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej, o wyłożeniu projektu do publicznego wglądu na co najmniej 7 dni przed dniem wyłożenia i wyklada ten projekt do publicznego wglądu, także przez jego udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej, na okres co najmniej 30 dni;”;
- 7) w art. 41 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
  - „1) ogłasza w prasie ogólnopolskiej, przez obwieszczenie w urzędach gmin, starostwach powiatowych, urzędzie marszałkowskim i urzędzie wojewódzkim oraz udostępnienie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej, o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzania planu, określając formę, miejsce i termin składania wniosków dotyczących planu, nie krótszy niż 3 miesiące od dnia ogłoszenia;”.

Art. 40. W ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 23 i 374) w art. 32 w ust. 3 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Do dochodów, które jednostka samorządu terytorialnego może uzyskać, zalicza się także skutki finansowe wynikające z zastosowania, przewidzianych w przepisach prawa

podatkowego, ulg podatkowych oraz ulg w spłacie zobowiązań podatkowych w postaci umorzenia w całości lub w części zaległości podatkowych.”.

Art. 41. W ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843) w art. 40 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zamawiający wszczyna postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego, zamieszczając ogłoszenie o zamówieniu na stronie internetowej.”.

Art. 42. W ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1000, 1495, 1556, 1751 i 2294 oraz z 2020 r. poz. 424 i 471) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) dokonanie innej niż wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu czynności urzędowej, wydanie zaświadczenia oraz zezwolenia, w sprawach budownictwa mieszkaniowego;”;

2) w załączniku do ustawy w części I:

a) w kolumnie 3 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„598 zł”,

b) w kolumnie 4 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu na wniosek właściciela lub użytkownika wieczystego terenu, którego wniosek dotyczy”.

Art. 43. W ustawie z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz. U. z 2019 r. poz. 1554, 1724 i 2020 oraz z 2020 r. poz. 284) uchyla się art. 31.

Art. 44. W ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 84, 609, 730 i 914 oraz z 2020 r. poz. 190) w art. 44 w ust. 3a skreśla się wyrazy „za pośrednictwem Rady, która następnie dokonuje doręczenia”.

Art. 45. W ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 118, 1649 i 2020) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. Jeżeli strony transakcji handlowej, z wyłączeniem podmiotu publicznego będącego podmiotem leczniczym, przewidziały w umowie termin zapłaty dłuższy niż 30 dni, wierzyciel, który nie jest dużym przedsiębiorcą, może żądać odsetek ustawowych po upływie 30 dni, liczonych od dnia spełnienia swojego świadczenia i doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie

usługi, do dnia zapłaty, ale nie dłużej niż do dnia wymagalności świadczenia pieniężnego.”.

Art. 46. W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2020 r. poz. 261, 284, 568 i 695) po art. 184d dodaje się art. 184e w brzmieniu:

„Art. 184e. 1. Certyfikat wydany na podstawie art. 139 ust. 2, którego ważność upływa w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonych w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, zachowuje ważność, jednak nie dłużej niż do dnia upływu 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, w zależności od tego, który z nich zostanie odwołany później.

2. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, a także w okresie 90 dni od dnia odwołania tych stanów, bieg terminu określonego w art. 136 ust. 3 pkt 4 ulega zawieszeniu na ten okres.”.

Art. 47. W ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o kontroli niektórych inwestycji (Dz. U. z 2020 r. poz. 117 i 284) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 12 dodaje się art. 12a–12k w brzmieniu:

„Art. 12a. W związku z sytuacją wywołaną COVID-19, przepisy art. 12b–12k, określają:

- 1) zasady i tryb kontroli inwestycji skutkujących nabyciem lub osiągnięciem znaczącego uczestnictwa lub nabyciem dominacji nad podmiotem objętym ochroną w rozumieniu art. 12d przez podmiot, który:
  - a) nie posiada obywatelstwa państwa członkowskiego – w przypadku osób fizycznych albo
  - b) nie posiada lub nie posiadał od co najmniej dwóch lat od dnia poprzedzającego zgłoszenie siedziby na terytorium państwa członkowskiego – w przypadku podmiotów innych niż osoby fizyczne;
- 2) sankcje za naruszenie obowiązków wynikających z przepisów art. 12b–12j.

Art. 12b. Celem mechanizmu kontroli inwestycji dotyczących podmiotów objętych ochroną jest ochrona porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego, o których mowa w art. 52 ust. 1 i art. 65 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej przy uwzględnieniu art. 4 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej.

Art. 12c. 1. Ilekroć w przepisach art. 12a–12k jest mowa o:

- 1) znaczącym uczestnictwie – rozumie się przez to sytuację umożliwiającą wywieranie wpływu na działalność podmiotu przez:
    - a) posiadanie udziałów albo akcji reprezentujących co najmniej 20% ogólnej liczby głosów, albo
    - b) posiadanie udziału kapitałowego w spółce osobowej o wartości wynoszącej co najmniej 20% wartości wszystkich wkładów wniesionych do tej spółki, lub
    - c) posiadanie udziału w zyskach innego podmiotu wynoszącego co najmniej 20%;
  - 2) przedsiębiorcy – rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 424), instytut badawczy w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1350 i 2227 oraz z 2020 r. poz. 284) oraz instytut Sieci w rozumieniu ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz (Dz. U. poz. 534 i 2227 oraz z 2020 r. poz. 284, 695 i 875);
  - 3) podmiocie objętym ochroną – rozumie się przez to przedsiębiorcę z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej, który w dniu nabycia lub osiągnięcia znaczącego uczestnictwa albo nabycia dominacji spełnia przesłanki określone w art. 12d ust. 1, 2 lub 3;
  - 4) organie kontroli – rozumie się przez to Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
  - 5) państwie członkowskim – rozumie się przez to państwo, które jest członkiem Unii Europejskiej lub stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
  - 6) rozporządzeniu 2019/452 – rozumie się przez to rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/452 z dnia 19 marca 2019 r. ustanawiające ramy monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Unii (Dz. Urz. UE L 79I z 21.03.2019, str. 1).
2. Ilekroć w przepisach ust. 4–8, art. 12g ust. 1 pkt 1 i 3, art. 12j ust. 2 i 3 oraz art. 12k ust. 2 i 3 mowa jest o udziałach albo akcjach lub prawach z udziałów albo akcji, należy przez to rozumieć odpowiednio również:
- 1) udział w zyskach innego podmiotu, lub
  - 2) udział kapitałowy w spółce osobowej, lub
  - 3) prawo uczestnictwa w organie stanowiącym przedsiębiorcy innego niż spółka.

3. Ilekroć w przepisach ust. 4–8 oraz art. 12g ust. 1 pkt 3 mowa jest o nabyciu udziałów albo akcji lub praw z udziałów albo akcji albo objęciu udziałów albo akcji, należy przez to rozumieć odpowiednio również:

- 1) uzyskanie lub zwiększenie udziału w zyskach innego podmiotu w drodze umowy lub zmiany statutu tego podmiotu, lub
- 2) przystąpienie do spółki osobowej albo zwiększenie udziału kapitałowego w spółce osobowej w drodze zmiany umowy albo statutu spółki osobowej, albo
- 3) przystąpienie do przedsiębiorcy innego niż spółka albo zwiększenie udziału w organie stanowiącym przedsiębiorcy innego niż spółka w drodze umowy lub zmiany statutu tego przedsiębiorcy.

4. Przez nabycie dominacji rozumie się uzyskanie statusu podmiotu dominującego w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 1 lit. e wobec podmiotu objętego ochroną przez:

- 1) nabycie udziałów albo akcji lub praw z udziałów albo akcji albo objęcie udziałów albo akcji, lub
- 2) zawarcie umowy przewidującej zarządzanie tym podmiotem lub przekazywanie zysku przez ten podmiot.

5. Przez nabycie lub osiągnięcie znaczącego uczestnictwa rozumie się:

- 1) uzyskanie znaczącego uczestnictwa w rozumieniu ust. 1 pkt 1 w podmiocie objętym ochroną przez nabycie udziałów albo akcji lub praw z udziałów albo akcji albo objęcie udziałów albo akcji, lub
- 2) osiągnięcie lub przekroczenie odpowiednio progu 20% i 40% ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym podmiotu objętego ochroną, udziału w zyskach podmiotu objętego ochroną lub udziału kapitałowego w spółce osobowej będącej podmiotem objętym ochroną w odniesieniu do wartości wszystkich wkładów wniesionych do tej spółki przez nabycie udziałów albo akcji lub praw z udziałów albo akcji albo objęcie udziałów albo akcji, lub
- 3) nabycie lub wydzierżawienie od podmiotu objętego ochroną przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części.

6. Przez nabycie lub osiągnięcie znaczącego uczestnictwa albo nabycie dominacji rozumie się również przypadki, gdy:

- 1) nabycie lub osiągnięcie znaczącego uczestnictwa w podmiocie objętym ochroną albo nabycie dominacji nad takim podmiotem jest dokonywane przez podmiot

- zależny, w tym również na podstawie porozumień zawartych z podmiotem dominującym albo podmiotem zależnym od takiego podmiotu,
- 2) nabycie lub osiągnięcie znaczącego uczestnictwa w podmiocie objętym ochroną albo nabycie dominacji nad takim podmiotem jest dokonywane przez podmiot, którego statut albo inny akt regulujący jego funkcjonowanie zawiera postanowienia dotyczące prawa do jego majątku w razie rozwiązania podmiotu albo innej formy jego ustania, w tym prawa do dysponowania tym majątkiem bez jego nabycia,
  - 3) nabycie lub osiągnięcie znaczącego uczestnictwa w podmiocie objętym ochroną albo nabycie dominacji nad takim podmiotem jest dokonywane w imieniu własnym, ale na zlecenie innego podmiotu, w tym w ramach wykonywania umowy o zarządzanie portfelem w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi,
  - 4) nabycie lub osiągnięcie znaczącego uczestnictwa w podmiocie objętym ochroną albo nabycie dominacji nad takim podmiotem jest dokonywane przez podmiot, z którym inny podmiot zawarł umowę, której przedmiotem jest przekazanie uprawnień do wykonywania prawa głosu, bądź innych uprawnień do udziałów, akcji albo innych praw udziałowych lub praw z udziałów, akcji albo innych praw udziałowych podmiotu objętego ochroną,
  - 5) nabycie lub osiągnięcie znaczącego uczestnictwa albo nabycie dominacji nad podmiotem objętym ochroną jest dokonywane przez grupę dwóch lub więcej osób, jeżeli chociażby jedną z tych osób jest podmiot, z którym inny podmiot zawarł umowę, dotyczącą nabywania udziałów albo akcji podmiotu objętego ochroną, bądź choćby nabywania udziałów albo akcji lub składników majątku przedsiębiorców z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli przedmiotem tej umowy jest przekazanie uprawnień do wykonywania prawa głosu, bądź innych uprawnień do udziałów albo akcji lub praw z udziałów albo akcji przedsiębiorców z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 6) nabycie lub osiągnięcie znaczącego uczestnictwa w podmiocie objętym ochroną albo nabycie dominacji nad takim podmiotem jest dokonywane przez podmiot działający na podstawie pisemnego lub ustnego porozumienia dotyczącego nabywania przez strony takiego porozumienia udziałów albo akcji lub składników majątku podmiotu objętego ochroną lub nabywania udziałów albo akcji lub składników majątku przedsiębiorców z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej

– zwane dalej „nabyciem pośrednim”.

7. Przez nabycie pośrednie rozumie się również przypadki, gdy wskutek transakcji lub zdarzenia niewymienionego w ust. 4–6 podmiot uzyska status podmiotu dominującego wobec podmiotu posiadającego znaczące uczestnictwo w podmiocie objętym ochroną lub podmiotu dominującego wobec podmiotu objętego ochroną lub wobec podmiotu mającego tytuł prawny do przedsiębiorstwa lub zorganizowanej części przedsiębiorstwa podmiotu objętego ochroną. Jeżeli nabycie pośrednie nastąpiło wskutek czynności, dokonanej na podstawie przepisów prawa państwa innego niż Rzeczpospolita Polska, w szczególności wskutek połączenia spółek, których siedziby znajdują się poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, bądź nabycie lub objęcie udziałów albo akcji podmiotu z siedzibą poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, będącego podmiotem posiadającym znaczące uczestnictwo w podmiocie objętym ochroną lub podmiotem dominującym wobec podmiotu objętego ochroną, przepisy art. 12a–12k stosuje się w zakresie skutków określonych w zdaniu pierwszym.

8. Przez nabycie lub osiągnięcie znaczącego uczestnictwa albo nabycie dominacji rozumie się również przypadki, gdy podmiot nabędzie lub osiągnie znaczące uczestnictwo albo nabędzie dominację nad podmiotem objętym ochroną bądź osiągnie lub przekroczy odpowiednio 20% albo 40% ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym podmiotu objętego ochroną, udziału w zyskach podmiotu objętego ochroną lub udziału kapitałowego w spółce osobowej będącej podmiotem objętym ochroną w odniesieniu do wartości wszystkich wkładów wniesionych do tej spółki, w wyniku:

- 1) umorzenia udziałów albo akcji podmiotu objętego ochroną bądź nabycia udziałów albo akcji własnych tego podmiotu,
- 2) podziału podmiotu objętego ochroną albo połączenia go z innym podmiotem,
- 3) zmiany umowy albo statutu podmiotu objętego ochroną w zakresie uprzywilejowania udziałów albo akcji, udziału w zyskach, ustanowienia bądź zmiany lub zniesienia uprawnień przysługujących poszczególnym wspólnikom, akcjonariuszom albo uczestnikom tego podmiotu

– zwane dalej „nabyciem następczym”.

Art. 12d. 1. Podmiotem objętym ochroną jest przedsiębiorca z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej będący spółką publiczną w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.

2. Podmiotem objętym ochroną jest przedsiębiorca z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej, który:

- 1) posiada mienie, które zostało ujawnione w jednolitym wykazie obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej, o którym mowa w art. 5b ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1398 oraz z 2020 r. poz. 148, 284, 374 i 695), lub
- 2) opracowuje lub modyfikuje oprogramowanie:
  - a) do sterowania elektrowniami, sieciami lub obsługą obiektów lub systemów zaopatrzenia w energię elektryczną, gaz, paliwo, olej opałowy lub ciepło sieciowe, lub
  - b) do zarządzania, kontrolowania i automatyzacji instalacji zaopatrzenia w wodę pitną lub oczyszczania ścieków, lub
  - c) służące do obsługi urządzeń lub systemów wykorzystywanych do transmisji głosu i danych lub do przechowywania i przetwarzania danych, lub
  - d) do obsługi urządzeń lub systemów wykorzystywanych do zaopatrzenia w gotówkę, płatności kartą, transakcji konwencjonalnych, do rozrachunku papierów wartościowych i transakcji pochodnych lub zarządzania nimi lub do świadczenia usług ubezpieczeniowych, lub
  - e) do obsługi szpitalnych systemów informacyjnych, do obsługi urządzeń i systemów wykorzystywanych w sprzedaży leków na receptę oraz do obsługi laboratoryjnego systemu informacyjnego lub testów laboratoryjnych, lub
  - f) do obsługi urządzeń lub systemów używanych w transporcie pasażerów lub towarów drogą powietrzną, kolejową, morską lub żeglugą śródlądową, transportem drogowym, transportem publicznym lub w logistyce, lub
  - g) do obsługi urządzeń lub systemów wykorzystywanych przy zaopatrywaniu w żywność, lub
  - h) świadczy usługi gromadzenia lub przetwarzania danych w chmurze obliczeniowej.

3. Podmiotem objętym ochroną jest przedsiębiorca z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej, który prowadzi działalność gospodarczą, której przedmiotem jest:

- 1) wytwarzanie energii elektrycznej, lub
- 2) produkcja benzyn silnikowych lub oleju napędowego, lub

- 3) transport rurociągowy ropy naftowej, benzyn silnikowych lub oleju napędowego, lub
- 4) magazynowanie i przechowywanie benzyn silnikowych, oleju napędowego, gazu ziemnego, lub
- 5) podziemne magazynowanie ropy naftowej lub gazu ziemnego, lub
- 6) produkcja chemikaliów, nawozów oraz wyrobów chemicznych, lub
- 7) wytwarzanie i obrót materiałami wybuchowymi, bronią i amunicją oraz wyrobami technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym, lub
- 8) regazyfikacja lub skraplanie gazu ziemnego, lub
- 9) przeładunek ropy naftowej i jej produktów w portach morskich, lub
- 10) dystrybucja gazu ziemnego lub energii elektrycznej, lub
- 11) przeładunek w portach o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o portach i przystaniach morskich, lub
- 12) działalność telekomunikacyjna, lub
- 13) przesyłanie paliw gazowych, lub
- 14) produkcja renu, lub
- 15) wydobywanie i przerób rud metali wykorzystywanych do wytwarzania materiałów wybuchowych, broni i amunicji oraz wyrobów i technologii o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym, lub
- 16) produkcja urządzeń, instrumentów oraz wyrobów medycznych, lub
- 17) produkcja leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych, lub
- 18) obrót paliwami gazowymi i gazem z zagranicą, lub
- 19) wytwarzanie lub przesyłanie lub dystrybucja ciepła, lub
- 20) przeładunek w portach śródlądowych, lub
- 21) przetwórstwo mięsa, mleka, zbóż oraz owoców i warzyw.

4. Podmiotem objętym ochroną jest przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 1, 2 lub 3, jeżeli przychód ze sprzedaży i usług przekroczył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w którymkolwiek z dwóch lat obrotowych, poprzedzających zgłoszenie, o równowartość 10 000 000 euro.

5. Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, po zasięgnięciu opinii Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, określić dalsze wyłączenia spod ochrony

podmiotów, o których mowa w ust. 1–4, uwzględniając sytuację wywołaną COVID-19 oraz określone w art. 12b cele mechanizmu kontroli.

Art. 12e. 1. Obowiązek zawiadomienia, o którym mowa w art. 12f ust. 1–4, powstaje w przypadku, w którym podmiot, określony w art. 12a pkt 1 lit. a albo b:

- 1) zamierza nabyć lub osiągnąć znaczące uczestnictwo albo
- 2) zamierza nabyć dominację albo
- 3) nabył lub osiągnął znaczące uczestnictwo albo
- 4) nabył dominację.

2. Organ kontroli może wszcząć wstępne postępowanie sprawdzające z urzędu w przypadku zamiaru nabycia lub osiągnięcia albo nabycia lub osiągnięcia znaczącego uczestnictwa albo zamiaru nabycia dominacji albo nabycia dominacji przez podmiot posiadający obywatelstwo państwa członkowskiego – w przypadku osób fizycznych, albo posiadający siedzibę na terytorium państwa członkowskiego – w przypadku podmiotów innych niż osoby fizyczne, jeżeli istnieją przesłanki wskazujące na nadużycie lub obejście prawa, w szczególności w celu uniknięcia powstania obowiązku zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, lub w celu uniknięcia wszczęcia postępowania, o którym mowa w art. 12h ust. 1.

3. Przesłanki wskazujące na nadużycie lub obejście prawa, o którym mowa ust. 2, obejmować mogą w szczególności przypadki, w których podmiot nabywający lub osiągnący znaczące uczestnictwo albo nabywający dominację:

- 1) faktycznie nie prowadzi działalności gospodarczej w imieniu własnym w zakresie innym niż czynności związane z nabyciem lub osiągnięciem znaczącego uczestnictwa albo nabyciem dominacji, lub
- 2) nie posiada trwałego przedsiębiorstwa, biura lub personelu na terytorium państwa członkowskiego.

4. Spółki zależne od podmiotu, o którym mowa w art. 12a pkt 1, lub jego oddziały lub przedstawicielstwa będą uznawane za podmioty niemające swojej siedziby na terytorium państwa członkowskiego.

5. Obowiązek zawiadomienia, o którym mowa w art. 5, nie powstaje w przypadku, gdy zamiar lub nabycie lub osiągnięcie istotnego uczestnictwa albo nabycie dominacji skutkuje obowiązkiem zawiadomienia, o którym mowa w art. 12f ust. 1–4.

Art. 12f. 1. Podmiot, który zamierza nabyć lub osiągnąć znaczące uczestnictwo albo nabyć dominację, jest obowiązany każdorazowo złożyć organowi kontroli uprzednie

zawiadomienie o zamiarze jego dokonania, chyba że obowiązek ten spoczywa na innych podmiotach, zgodnie z ust. 2–4.

2. W przypadku nabycia pośredniego uprzednie zawiadomienie składa podmiot, o którym mowa w art. 12c ust. 6, który zamierza dokonać transakcji określonej w tym przepisie.

3. W przypadku nabycia pośredniego, o którym mowa w art. 12c ust. 7 zdanie drugie, następcze zawiadomienie składa podmiot zależny, o którym mowa w art. 12c ust. 7 zdanie pierwsze.

4. W przypadku nabycia następczego uprzednie zawiadomienie składa podmiot objęty ochroną.

5. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, zawiadomienia dokonuje się:

- 1) przed zawarciem jakiegokolwiek umowy rodzącej zobowiązanie do nabycia albo przed dokonaniem innej czynności prawnej albo czynności prawnych prowadzących do nabycia lub osiągnięcia znaczącego uczestnictwa albo nabycia dominacji albo
- 2) w przypadku wezwania do zapisywania się na sprzedaż lub zamianę akcji spółki publicznej w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych – przed opublikowaniem wezwania.

6. W przypadku, gdy do nabycia lub osiągnięcia znaczącego uczestnictwa albo nabycia dominacji dochodzi w wyniku zawarcia więcej niż jednej umowy lub dokonania innej czynności prawnej, zawiadomienia dokonuje się przed zawarciem ostatniej umowy albo dokonaniem ostatniej czynności prawnej prowadzącej do nabycia lub osiągnięcia znaczącego uczestnictwa albo nabycia dominacji.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, zawiadomienia dokonuje się w terminie 7 dni od dnia nabycia lub osiągnięcia znaczącego uczestnictwa albo nabycia dominacji nad podmiotem objętym ochroną, a jeżeli skutek ten nie daje się określić, w szczególności jeżeli przepisy właściwe dla czynności, o której mowa w art. 12c ust. 7 zdanie drugie, nie przewidują wpisu do właściwego rejestru – w terminie 30 dni od daty tej czynności.

8. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, zawiadomienia dokonuje się:

- 1) przed odbyciem posiedzenia organu stanowiącego podmiotu objętego ochroną albo przed podjęciem uchwały wspólników albo uczestników albo
- 2) przed dokonaniem innej czynności, wywołującej skutki, o których mowa w art. 12c ust. 8.

9. W przypadku, w którym co najmniej dwa podmioty działają w porozumieniu, zawiadomienie składają wszystkie strony porozumienia łącznie.

Art. 12g. 1. Podmiot, składając zawiadomienie, o którym mowa w art. 12f ust. 1–3, przekazuje informacje o:

- 1) posiadanych bezpośrednio lub pośrednio udziałach albo akcjach lub prawach z udziałów albo akcji podmiotu objętego ochroną, jak również o podmiotach dominujących wobec tego podmiotu i zawartych przez ten podmiot porozumieniach oraz o pozostawaniu przez ten podmiot w stanach faktycznych lub prawnych pozwalających innym podmiotom na wykonywanie praw z udziałów albo akcji podmiotu objętego ochroną lub wykonywanie uprawnień podmiotu dominującego wobec podmiotu objętego ochroną bądź dających innym podmiotom prawo do nabycia lub objęcia udziałów albo akcji podmiotu objętego ochroną;
- 2) których mowa w art. 12f ust. 1 pkt 2–7;
- 3) podjętych, przed dniem złożenia zawiadomienia, działaniach zmierzających do nabycia udziałów albo akcji lub praw z udziałów albo akcji albo objęcia udziałów albo akcji przedsiębiorców z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, związanych z tymi udziałami albo akcjami uprawnieniami, sposobie i źródłach finansowania nabycia udziałów albo akcji lub praw z udziałów albo akcji albo objęcia udziałów albo akcji, zawartych w związku z tymi działaniami umowach oraz działaniach w porozumieniu z innymi podmiotami;
- 4) zamiarach podmiotu składającego zawiadomienie, o którym mowa w art. 12f ust. 1–3, w odniesieniu do podmiotu objętego ochroną, dotyczących planów inwestycyjnych, długoterminowych planów działalności, przewidywanych zmianach organizacji podmiotu objętego ochroną, finansowaniu jego działalności, polityce dywidendowej i polityce zatrudnienia.

2. W przypadku nabycia następczego przepisów ust. 1 nie stosuje się. Składając zawiadomienie, o którym mowa w art. 12f ust. 4, podmiot objęty ochroną przekazuje:

- 1) szczegółowe informacje o strukturze udziałowej tego podmiotu, w szczególności o wszystkich znanych mu wspólnikach, akcjonariuszach albo innych uczestnikach oraz
- 2) szczegółowe informacje o strukturze udziału w zyskach tego podmiotu;
- 3) informacje o sposobie realizacji zamiaru, którego dotyczy zawiadomienie.

3. Do zawiadomienia, o którym mowa w art. 12f ust. 1–4, przepisy art. 6 ust. 3, art. 7 i art. 8 oraz przepisy wydane na podstawie art. 6 ust. 2, stosuje się odpowiednio.

Art. 12h. 1. Wstępne postępowanie sprawdzające wszczyna się na skutek złożenia zawiadomienia, o którym mowa w art. 12f ust. 1–4.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 12c ust. 7 i 8, art. 12e ust. 2 lub art. 12f ust. 3, organ kontroli może wszcząć wstępne postępowanie sprawdzające z urzędu. Wszczęcie postępowania z urzędu jest niemożliwe, jeżeli od nabycia lub osiągnięcia znaczącego uczestnictwa albo nabycia dominacji minęło 5 lat. W razie wszczęcia postępowania z urzędu oraz w przypadkach, o których mowa w art. 12c ust. 7, organ kontroli wzywa właściwy podmiot do złożenia informacji lub dokumentów, o których mowa w art. 12g ust. 1, w wyznaczonym terminie nie krótszym niż 7 dni. Podmiot, do którego skierowano wezwanie, z chwilą jego doręczenia staje się stroną postępowania. Przepisy art. 12f ust. 3 i art. 7 i 8 oraz przepisy wydane na podstawie art. 6 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

3. W przypadku stwierdzenia braków formalnych w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 12f ust. 1–4, lub gdy nie zostały załączone do niego wymagane informacje lub dokumenty, organ kontroli wzywa podmiot składający zawiadomienie do uzupełnienia tych braków w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 7 dni.

4. Odmowa wszczęcia wstępnego postępowania sprawdzającego uzasadniona tym, iż czynność objęta zawiadomieniem, o którym mowa w art. 12f ust. 1–4, nie podlega przepisom art. 12a–12k, następuje w drodze postanowienia organu kontroli, na które nie przysługuje zażalenie.

5. W terminie 30 dni roboczych od dnia wszczęcia wstępnego postępowania sprawdzającego organ kontroli wydaje:

- 1) decyzję o odmowie wszczęcia postępowania kontrolnego i braku sprzeciwu wobec nabycia lub osiągnięcia znaczącego uczestnictwa albo nabycia dominacji, albo
- 2) postanowienie o wszczęciu postępowania kontrolnego, jeżeli:
  - a) podmiot składający zawiadomienie, o którym mowa w art. 12f ust. 1–4, nie uzupełnił w wyznaczonym terminie braków formalnych w zawiadomieniu lub załączonych do zawiadomienia dokumentów lub informacji albo wezwany podmiot nie złożył informacji lub dokumentów na wezwanie organu kontroli lub

- b) istnieją przesłanki uzasadniające dalsze badanie zgłoszonego zamiaru nabycia lub osiągnięcia znaczącego uczestnictwa albo nabycia dominacji bądź nabycia lub osiągnięcia znaczącego uczestnictwa albo nabycia dominacji z punktu widzenia bezpieczeństwa publicznego lub porządku publicznego.
6. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, zażalenie nie przysługuje.
7. W terminie 7 dni od dnia wszczęcia postępowania kontrolnego organ kontroli powiadamia Komisję Europejską i pozostałe państwa członkowskie w trybie, o którym mowa w art. 6 ust. 1 rozporządzenia 2019/452.
8. W przypadku, o którym mowa w ust. 5 pkt 2 lit. a, w toku postępowania kontrolnego ust. 3 stosuje się odpowiednio.
9. Decyzja w sprawie wszczętej zgodnie z ust. 5 pkt 2 jest wydawana nie później niż w terminie 120 dni od dnia wszczęcia postępowania kontrolnego, przy czym jest doręczana nie później niż w terminie 7 dni roboczych od dnia jej wydania, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w art. 8 ust. 2. Przepis art. 9 ust. 5 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.
10. Do terminu określonego w ust. 9 nie wlicza się okresów oczekiwania na usunięcie braków lub uzupełnienie informacji, o których mowa w ust. 3.
11. W przypadku uchylenia przez sąd administracyjny decyzji co do istoty sprawy rozstrzygniętej w postępowaniu kontrolnym albo postanowienia kończącego postępowanie kontrolne, terminy, o których mowa w ust. 9 i 10, biegną od dnia, w którym organowi kontroli doręczono prawomocny wyrok sądu administracyjnego.
12. Podmiot składający zawiadomienie, o którym mowa w art. 12f ust. 1 i 2, jest obowiązany do wstrzymania się od dokonania czynności objętej zawiadomieniem do czasu upływu terminu, w jakim decyzja powinna zostać wydana. Czynność prawna, objęta zawiadomieniem, o którym mowa w art. 12f ust. 1–4, może być dokonana pod warunkiem braku zgłoszenia sprzeciwu.
- Art. 12i. 1. Przed wydaniem decyzji, o której mowa w art. 12h ust. 9, organ kontroli może wystąpić do podmiotu składającego zawiadomienie, o którym mowa w art. 12f ust. 1–4, o przedstawienie dodatkowych pisemnych wyjaśnień w zakresie informacji lub dokumentów, o których mowa w art. 12g, w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 7 dni.
2. Bieg terminów, o których mowa w art. 12h ust. 9 i 10, ulega zawieszeniu do dnia otrzymania przez organ kontroli wyjaśnień, o których mowa w ust. 1.

Art. 12j. 1. Organ kontroli, w drodze decyzji, sprzeciwia się wobec nabycia lub osiągnięcia znaczącego uczestnictwa albo nabycia dominacji nad podmiotem objętym ochroną, w tym także w przypadku nabycia pośredniego, z zastrzeżeniem ust. 2, lub następczego, jeżeli:

- 1) podmiot składający zawiadomienie, o którym mowa w art. 12f ust. 1–4, nie uzupełnił w wyznaczonym terminie braków formalnych w zawiadomieniu lub załączanych do zawiadomienia dokumentów lub informacji albo wezwany podmiot nie złożył informacji lub dokumentów na wezwanie organu kontroli, lub
- 2) podmiot składający zawiadomienie, o którym mowa w art. 12f ust. 1–4, nie przedstawił dodatkowych pisemnych wyjaśnień w terminie wyznaczonym przez organ kontroli, lub
- 3) w związku z nabyciem lub osiągnięciem znaczącego uczestnictwa albo nabyciem dominacji istnieje przynajmniej potencjalne zagrożenie dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego Rzeczypospolitej Polskiej lub zdrowia publicznego w Rzeczypospolitej Polskiej – przy uwzględnieniu art. 52 ust. 1 i art. 65 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz art. 4 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej, lub
- 4) brak jest możliwości ustalenia, czy nabywca posiada obywatelstwo państwa członkowskiego – w przypadku osób fizycznych albo posiada lub posiadał od co najmniej dwóch lat od dnia poprzedzającego zgłoszenie siedziby na terytorium państwa członkowskiego – w przypadku podmiotów innych niż osoby fizyczne.

2. Organ kontroli, w przypadku zawiadomienia, o którym mowa w art. 12f ust. 3, w drodze decyzji, stwierdza niedopuszczalność wykonywania praw z udziałów albo akcji podmiotu objętego ochroną, nabytych w przypadkach określonych w art. 12c ust. 7 zdanie drugie, w razie spełnienia się przesłanki lub przesłanek określonych w ust. 1.

3. Organ kontroli, w razie wszczęcia postępowania z urzędu, w drodze decyzji, stwierdza dopuszczalność wykonywania praw z udziałów albo akcji podmiotu objętego ochroną, w sposób niewykraczający poza znaczące uczestnictwo, w przypadku osiągnięcia znaczącego uczestnictwa w podmiocie objętym ochroną, jeżeli w toku postępowania nie można było stwierdzić, na podstawie jakich czynności podmiot osiągnął znaczące uczestnictwo.

4. Z zastrzeżeniem art. 12d ust. 3, do postępowań prowadzonych na podstawie art. 12a–12k, w zakresie nieuregulowanym ustawą, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14

czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, z tym że od decyzji organu kontroli przysługuje skarga do sądu administracyjnego.

Art. 12k. 1. Nabycie lub osiągnięcie znaczącego uczestnictwa albo nabycie dominacji dokonane:

- 1) bez złożenia zawiadomienia, o którym mowa w art. 12f ust. 1, 2 lub 4, albo
  - 2) pomimo wydania decyzji o sprzeciwie, o której mowa w art. 12j ust. 1
- jest nieważne, chyba że wydano decyzję, o której mowa w art. 12j ust. 3.

2. W przypadku:

- 1) niezłożenia zawiadomienia, o którym mowa w art. 12f ust. 3, albo
  - 2) wydania decyzji, o której mowa w art. 12j ust. 2
- z udziałów albo akcji podmiotu objętego ochroną, nabytych w przypadkach określonych w art. 12c ust. 7, nie może być wykonywane prawo głosu, ani inne uprawnienia, z wyjątkiem prawa do zbycia tych udziałów albo akcji.

3. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w art. 12j ust. 3, z udziałów albo akcji podmiotu objętego ochroną można wykonywać prawa głosu i inne uprawnienia, z wyjątkiem prawa do zbycia udziałów albo akcji, które dają uprawnionemu mniej niż 10% ogółu uprawnień przysługujących wspólnikom, akcjonariuszom albo innym uczestnikom podmiotu objętego ochroną.

4. Uchwały wspólników lub zgromadzenia wspólników albo akcjonariuszy lub walnego zgromadzenia spółki, będącej podmiotem objętym ochroną, podjęte z naruszeniem przepisów ust. 1–3 są nieważne, chyba że spełniają wymogi kworum oraz większości głosów oddanych bez uwzględnienia głosów nieważnych. Prawo wytoczenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników lub zgromadzenia wspólników albo akcjonariuszy lub walnego zgromadzenia przysługuje również organowi kontroli. Przepisy art. 252 oraz art. 425 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych stosuje się odpowiednio. Termin do zaskarżenia uchwały ulega zawieszeniu przez czas trwania postępowania zakończonego wydaniem decyzji, o której mowa w art. 12j ust. 2 lub 3.

5. Jeżeli nieważność czynności, o której mowa w ust. 1, dotyczy czynności dokonanych w przypadkach określonych w art. 12c ust. 7, właściwy dla podmiotu objętego ochroną sąd rejestrowy z urzędu dokonuje wykreślenia we właściwym rejestrze wpisów opartych na nieważnej czynności. Jeżeli skutek dokonania tych wpisów, zostały dokonane inne wpisy, sąd lub sądy rejestrowe podejmują czynności właściwe dla wpisów

niedopuszczalnych ze względu na obowiązujące przepisy, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, przepisy art. 12 ust. 6 i 7 stosuje się odpowiednio.”;

2) po art. 16 dodaje się art. 16a i art. 16b w brzmieniu:

„Art. 16a. 1. Kto bez złożenia zawiadomienia, o którym mowa w art. 12f ust. 1–4, nabywa lub osiąga znaczące uczestnictwo albo nabywa dominację podlega grzywnie do 50 000 000 zł albo karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 5, albo obu tym karom łącznie.

2. Tej samej karze podlega, kto dopuszcza się czynu określonego w ust. 1, działając w imieniu lub interesie osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej.

Art. 16b. 1. Kto będąc zobowiązany z ustawy lub umowy do zajmowania się sprawami podmiotu zależnego, wiedząc o nabyciu dokonanym w przypadkach określonych w art. 12c ust. 7, nie złoży zawiadomienia podlega grzywnie do 5 000 000 zł albo karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 5, albo obu tym karom łącznie.

2. Tej samej karze podlega, kto działając na posiedzeniu organu stanowiącego podmiotu objętego ochroną lub przy podejmowaniu uchwał wspólników albo akcjonariuszy podmiotu objętego ochroną, wykonuje prawa z udziałów albo akcji w imieniu podmiotu, który mimo obowiązku nie dokonał zawiadomienia o osiągnięciu znaczącego uczestnictwa w podmiocie objętym ochroną, jeżeli o tej okoliczności wiedział albo mógł się dowiedzieć na podstawie danych udostępnianych na podstawie ustawy.”.

Art. 48. W ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 191 i 284) w art. 19 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Z dniem wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej inwestor uzyskuje prawo do dysponowania nieruchomościami, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 7 i 8, na cele budowlane niezbędne do realizacji i eksploatacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej.”.

Art. 49. W ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 294

oraz z 2020 r. poz. 875) załącznik nr 1 otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszej ustawy.

Art. 50. W ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 802) w art. 6 po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:

„3a. Spotkania i debaty mogą być przeprowadzane również za pomocą środków porozumiewania się na odległość, zapewniających jednoczesną transmisję wizji i dźwięku.

3b. Ankiety i wywiady mogą być przeprowadzane również za pomocą środków porozumiewania się na odległość.”.

Art. 51. W ustawie z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2019 r. poz. 544) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 51 po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. Na wniosek jednostki oceniającej zgodność Dyrektor Centrum może odroczyć lub rozłożyć na raty opłaty, o których mowa w ust. 7.”;

2) w art. 53 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Fundusz podstawowy może zostać zmniejszony o stratę netto Centrum poniesioną w 2020 r.”.

Art. 52. W ustawie z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1124, 1495, 1527 i 1716 oraz z 2020 r. poz. 284 i 568) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 60:

a) w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „31 grudnia 2020 r.” zastępuje się wyrazami „30 czerwca 2021 r.”,

b) w ust. 2 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „31 grudnia 2020 r.” zastępuje się wyrazami „30 czerwca 2021 r.”;

2) w art. 78 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Operator może pomniejszyć liczbę planowanych punktów, o której mowa w ust. 2, o liczbę punktów tankowania sprężonego gazu ziemnego (CNG) zlokalizowanych na obszarze gminy w dniu wejścia w życie ustawy.”.

Art. 53. W ustawie z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 424) w art. 51:

1) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Za zgodą przedsiębiorcy kontrola lub poszczególne czynności kontrolne mogą być przeprowadzone w sposób zdalny za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 2188, z 2019 r. poz. 1051, 1495 i 2005 oraz z 2020 r. poz. 695) lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344), jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli lub przemawia za tym charakter prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej.”;

2) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Dokumenty oraz informacje zebrane w toku czynności wykonywanych przez organ kontroli z naruszeniem przepisów ust. 2–3a nie stanowią dowodu w postępowaniu kontrolnym.”.

Art. 54. W ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji (Dz. U. poz. 1162 oraz z 2019 r. poz. 1495) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) nowa inwestycja:

- a) inwestycję w rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne związane z założeniem nowego zakładu, zwiększeniem zdolności produkcyjnej istniejącego zakładu, dywersyfikacją produkcji zakładu przez wprowadzenie produktów uprzednio nieprodukowanych w zakładzie lub zasadniczą zmianą dotyczącą procesu produkcyjnego istniejącego zakładu, lub
- b) nabycie aktywów należących do zakładu, który został zamknięty lub zostałby zamknięty, gdyby zakup nie nastąpił, przy czym aktywa nabywane są przez przedsiębiorcę niezwiązanego ze sprzedawcą i wyklucza się samo nabycie akcji lub udziałów przedsiębiorstwa;”;

2) w art. 13 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Jeżeli w dniu wydania decyzji o wsparciu powierzchnia terenu, na którym ma być zlokalizowana nowa inwestycja, jest położona co najmniej w 51% w granicach specjalnej strefy ekonomicznej w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych, decyzję o wsparciu nowej inwestycji wydaje się na okres 15 lat.”;

3) w art. 15:

a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,

b) w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) terminu zakończenia realizacji nowej inwestycji, po upływie którego koszty nowej inwestycji poniesione przez przedsiębiorcę nie mogą być uznane jako koszty kwalifikowane, z wyłączeniem dwuletnich kosztów pracy, kosztów związanych z najmem lub dzierżawą gruntów, budynków i budowli oraz leasingu finansowego, które mogą być kwalifikowane po terminie zakończenia inwestycji;”

c) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. W przypadku podlegania obowiązkowi notyfikacji Komisji Europejskiej, decyzja o wsparciu wskazuje, że przedsiębiorca nie jest uprawniony do korzystania z pomocy do czasu podjęcia przez Komisję Europejską decyzji zezwalającej na taką pomoc.”

Art. 55. W ustawie z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (Dz. U. poz. 2215, z 2019 r. poz. 1074 i 1572 oraz z 2020 r. poz. 568) w art. 7:

1) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Do umów o zarządzanie PPK oraz umów o prowadzenie PPK nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. poz. 2019 oraz z 2020 r. poz. 288), jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż progi unijne, o których mowa w art. 3 ust. 1 tej ustawy.”;

2) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Wójt, burmistrz, prezydent miasta, zarząd powiatu albo zarząd województwa może, w imieniu podmiotów zatrudniających, będących jednostkami organizacyjnymi danej jednostki samorządu terytorialnego, dokonać wyboru instytucji finansowej, z którą te podmioty zatrudniające zawrą umowy o zarządzanie PPK. Wybór, o którym mowa w zdaniu pierwszym, dokonywany jest w porozumieniu z przedstawicielami zakładowych organizacji związkowych działających w jednostkach organizacyjnych objętych wyborem. Przepis ust. 3 zdanie drugie i trzecie oraz ust. 4 stosuje się.”;

3) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Jeżeli na miesiąc przed upływem terminu, w którym podmiot zatrudniający jest obowiązany do zawarcia umowy o zarządzanie PPK, nie zostanie osiągnięte porozumienie, o którym mowa w ust. 3, 4 lub 4a, podmiot zatrudniający albo, w przypadku określonym w ust. 4a, wójt, burmistrz, prezydent miasta, zarząd powiatu albo

zarząd województwa wybiera instytucję finansową, z którą podmiot zatrudniający zawrze umowę o zarządzanie PPK, z uwzględnieniem ust. 3.”.

Art. 56. W ustawie z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1469 i 2089) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 uchyla się pkt 2;
- 2) w art. 17 uchyla się pkt 2.

Art. 57. W ustawie z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1798 oraz z 2020 r. poz. 288 i 875) po art. 20 dodaje się art. 20a w brzmieniu:

„Art. 20a. 1. Do spółek, które na dzień 30 września 2020 r. znajdują się w upadłości i nie dokonały pierwszego wezwania, o którym mowa w art. 16 ust. 1, aż do upływu okresu 12 miesięcy od dnia prawomocnego ukończenia, zakończenia, uchylecia albo umorzenia postępowania upadłościowego przepisy ustaw zmienianych w niniejszej ustawie stosuje się w brzmieniu dotychczasowym, z wyjątkiem przepisów zmienianych w art. 1 pkt 1 i 25 oraz w art. 6.

2. W odniesieniu do spółek, o których mowa w ust. 1:

- 1) termin określony w art. 15 ust. 1, art. 19 oraz art. 20 ust. 1 przypada na pierwszy dzień po upływie okresu, o którym mowa w ust. 1;
- 2) termin określony w art. 16 ust. 2 przypada na pierwszy dzień po upływie 6 miesięcy od dnia prawomocnego ukończenia, zakończenia, uchylecia albo umorzenia postępowania upadłościowego;
- 3) termin określony w art. 15 ust. 2 przypada na pierwszy dzień po upływie 5 lat od upływu okresu, o którym mowa w ust. 1.”.

Art. 58. W ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, 567, 568, 695 i 875) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 dodaje się ust. 3–9 w brzmieniu:

„3. Wykonywanie pracy zdalnej może zostać polecone, jeżeli pracownik ma umiejętności i możliwości techniczne oraz lokalowe do wykonywania takiej pracy i pozwala na to rodzaj pracy. W szczególności praca zdalna może być wykonywana przy

wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość lub dotyczyć wykonywania części wytwórczych lub usług materialnych.

4. Środki pracy i materiały do pracy potrzebne do wykonywania pracy zdalnej oraz obsługę logistyczną pracy zdalnej zapewnia pracodawca.

5. Przy wykonywaniu pracy zdalnej pracownik może używać środków pracy niezapewnionych przez pracodawcę pod warunkiem, że umożliwia to poszanowanie i ochronę informacji poufnych i innych tajemnic prawnie chronionych, w tym tajemnicy przedsiębiorstwa lub danych osobowych, a także informacji, których ujawnienie mogłoby narazić pracodawcę na szkodę.

6. Na polecenie pracodawcy, pracownik wykonujący pracę zdalną ma obowiązek prowadzić ewidencję wykonanych czynności, uwzględniającą w szczególności opis tych czynności, a także datę oraz czas ich wykonania.

7. Pracownik sporządza ewidencję wykonywanych czynności w formie i z częstotliwością określoną w poleceniu, o którym mowa w ust. 6.

8. Pracodawca może w każdym czasie cofnąć polecenie wykonywania pracy zdalnej.

9. Pracodawca odpowiada za bezpieczeństwo i higienę pracy zdalnej oraz za wypadki przy tej pracy tylko w zakresie związanym z zapewnionymi przez siebie środkami pracy lub materiałami do pracy.”;

2) po art. 3 dodaje się art. 3a w brzmieniu:

„Art. 3a. 1. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii wójt, burmistrz, prezydent miasta, w tym prezydent miasta na prawach powiatu, może polecić:

- 1) pracownikowi podległego mu urzędu, tymczasowe przeniesienie,
- 2) kierownikowi podległej jednostki organizacyjnej, tymczasowe przeniesienie pracownika tej jednostki

– do wykonywania innej pracy, niż określona w umowie o pracę, zgodnej z jego kwalifikacjami, w innej jednostce, o której mowa w art. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1282), w tej samej lub innej miejscowości, na czas określony do 3 miesięcy. W okresie tym przysługuje pracownikowi wynagrodzenie stosowne do wykonywanej pracy, lecz nie niższe od dotychczasowego. Przeniesienie ma na celu zapewnienie sprawnej realizacji zadań jednostki, do której przenoszony jest pracownik.

2. Przeniesienie pracownika, o którym mowa w ust. 1, nie powoduje rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą dotychczasowym.

3. Przeniesienia pracownika do pracy w innej jednostce nie można dokonać bez zgody pracownika – w przypadku kobiety w ciąży, pracownika opiekującego się dzieckiem do ukończenia przez nie 4 roku życia lub osoby będącej jedynym opiekunem dziecka w wieku do lat piętnastu.”;

3) w art. 4:

a) w ust. 1–1b wyrazy „przez okres nie dłuższy niż 14 dni.” zastępuje się wyrazami „do dnia 28 czerwca 2020 r.”,

b) po ust. 1b dodaje się ust. 1c i 1d w brzmieniu:

„1c. W przypadku zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola, szkoły lub innej placówki, do których uczęszcza dziecko, albo niemożności sprawowania opieki przez nianię lub dziennego opiekuna z powodu COVID-19, ubezpieczonemu zwolnionemu od wykonywania pracy oraz funkcjonariuszowi, o którym mowa w ust. 4, zwolnionemu od pełnienia służby, z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 870), przysługuje dodatkowy zasiłek opiekuńczy do dnia 28 czerwca 2020 r.

1d. Dodatkowy zasiłek opiekuńczy, o którym mowa w ust. 1c, przysługuje ubezpieczonemu zwolnionemu od wykonywania pracy oraz funkcjonariuszowi, o którym mowa w ust. 4, zwolnionemu od pełnienia służby z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, również w przypadku otwarcia placówek, o których mowa w tych przepisach, w czasie trwania COVID-19 do dnia 28 czerwca 2020 r.”,

c) w ust. 2 wyrazy „w ust. 1 pkt 1” zastępuje się wyrazami „w ust. 1c”,

d) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Rada Ministrów może, w celu przeciwdziałania COVID-19, w drodze rozporządzenia, określić dłuższy okres pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego niż wskazany w ust. 1–1d dla poszczególnych grup osób uprawnionych oraz w zależności od funkcjonowania poszczególnych placówek,

mając na względzie okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii oraz skutki nimi wywołane.”;

4) w art. 4a:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola, szkoły lub innej placówki, do których uczęszcza dziecko, albo niemożności sprawowania opieki przez nianię lub dziennego opiekuna z powodu COVID-19, osobie, o której mowa w art. 7 ust. 1 i 2 oraz art. 16 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, przysługuje zasiłek opiekuńczy z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zasiłek opiekuńczy, o którym mowa w ust. 1 i 1a, przysługuje do dnia 28 czerwca 2020 r.”,

c) ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Przepis art. 4 ust. 1b i 1d stosuje się odpowiednio.”,

d) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Rada Ministrów może, w celu przeciwdziałania COVID-19, w drodze rozporządzenia, określić dłuższy okres pobierania zasiłku opiekuńczego niż wskazany w ust. 2 dla poszczególnych grup osób uprawnionych oraz w zależności od funkcjonowania poszczególnych placówek, mając na względzie okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii oraz skutki nimi wywołane.”;

5) art. 12b otrzymuje brzmienie:

„Art. 12b. 1. Jeżeli do utrzymania ciągłości działania istotnych usług służących bezpośrednio przeciwdziałaniu i zwalczaniu COVID-19, w szczególności w zakresie telekomunikacji, łączności publicznej, transportu, świadczeń zdrowotnych, energetyki, handlu, gospodarki wodnej lub kanalizacyjnej, oczyszczania ścieków, porządku publicznego, obronności, niezbędne jest projektowanie, budowa, przebudowa, zmiana sposobu użytkowania, remont, utrzymanie lub rozbiórka obiektów budowlanych, art. 12 stosuje się odpowiednio.

2. W przypadku robót budowlanych, o których mowa w ust. 1, w informacji, o której mowa w art. 12 ust. 2 i 3, zawiera się ponadto:

- 1) uzasadnienie okoliczności, iż roboty te są niezbędne do utrzymania ciągłości istotnych usług i służą bezpośrednio przeciwdziałaniu i zwalczaniu COVID-19;
- 2) oświadczenie inwestora o prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, o którym mowa w art. 32 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane.

3. W przypadku niemożności złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, z powodu trwałego braku możliwości uzyskania zgody właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy nieruchomości na wykonanie robót budowlanych lub zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego, o których mowa w ust. 1, lub w sytuacji trwałego braku możliwości kontaktu z właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub zarządcą nieruchomości, w informacji, o której mowa w art. 12 ust. 2 i 3, należy podać również uzasadnienie tej okoliczności.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, organ administracji architektoniczno-budowlanej niezwłocznie zawiadamia właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcę nieruchomości o zamiarze ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości przez udzielenie zezwolenia na wykonanie określonych robót budowlanych lub zmianę sposobu użytkowania obiektu budowlanego, o których mowa w ust. 1, oraz na zajęcie nieruchomości w celu ich wykonania, w drodze decyzji. Po upływie 7 dni od dnia zawiadomienia o zamiarze ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości organ administracji architektoniczno-budowlanej powtarza zawiadomienie.

5. Po upływie 7 dni od dnia powtórnego zawiadomienia, o którym mowa w ust. 4, organ administracji architektoniczno-budowlanej wydaje decyzję o ograniczeniu sposobu korzystania z nieruchomości przez udzielenie zezwolenia na wykonanie określonych robót budowlanych lub zmianę sposobu użytkowania obiektu budowlanego, o których mowa w ust. 1, oraz na zajęcie nieruchomości w celu ich wykonania. Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

6. Zawiadomień, o których mowa w ust. 4, nie stosuje się:

- 1) w przypadku, gdy niezwłoczne rozpoczęcie robót budowlanych lub zmiana sposobu użytkowania obiektu budowlanego, o których mowa w ust. 1, jest niezbędne dla utrzymania ciągłości działania istotnych usług służących bezpośrednio

przeciwdziałaniu i zwalczaniu COVID-19 lub w celu zapobieżenia znacznej szkodzi;

2) w stosunku do nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym.

7. Na inwestorze na rzecz, którego wydane zostało zezwolenie, o którym mowa w ust. 5, ciąży obowiązek przywrócenia nieruchomości do stanu poprzedniego, niezwłocznie po wykonaniu robót budowlanych lub zmianie sposobu użytkowania obiektu budowlanego, o których mowa w ust.1. Jeżeli przywrócenie nieruchomości do stanu poprzedniego jest niemożliwe albo powoduje nadmierne trudności lub koszty, stosuje się odpowiednio art. 128 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 65, 284, 471 i 782). Jeżeli wykonanie robót budowlanych lub zmiana sposobu użytkowania obiektu budowlanego uniemożliwiło dalsze prawidłowe korzystanie z nieruchomości w sposób dotychczasowy albo w sposób zgodny z jej dotychczasowym przeznaczeniem, stosuje się odpowiednio art. 124 ust. 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.”;

6) w art. 15g:

a) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Przez spadek obrotów gospodarczych rozumie się spadek sprzedaży towarów lub usług, w ujęciu ilościowym lub wartościowym:

1) nie mniej niż o 15%, obliczony jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 31 grudnia 2019 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy dwumiesięczny okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego, lub

2) nie mniej niż o 25% obliczony jako stosunek obrotów z dowolnie wskazanego miesiąca kalendarzowego, przypadającego po dniu 31 grudnia 2019 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, w porównaniu do obrotów z miesiąca poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy okres

porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego.”,

b) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Warunki i tryb wykonywania pracy w okresie przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy ustala się w porozumieniu. Porozumienie zawiera pracodawca oraz:

- 1) organizacje związkowe reprezentatywne w rozumieniu art. 25³ ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263), z których każda zrzesza co najmniej 5% pracowników zatrudnionych u pracodawcy, albo
- 2) organizacje związkowe reprezentatywne w rozumieniu art. 25³ ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych – jeżeli u pracodawcy nie działają reprezentatywne zakładowe organizacje związkowe zrzeszające co najmniej 5% pracowników zatrudnionych u pracodawcy, albo
- 3) zakładowa organizacja związkowa – jeżeli u pracodawcy działa jedna organizacja związkowa, albo
- 4) przedstawiciele pracowników, wyłonieni w trybie przyjętym u danego pracodawcy – jeżeli u pracodawcy nie działa zakładowa organizacja związkowa; w przypadku trudności w przeprowadzeniu wyborów przedstawicieli pracowników z powodu COVID-19, w szczególności wywołanych nieobecnością pracowników, trwającym przestojem lub wykonywaniem przez część pracowników pracy zdalnej, porozumienie to może być zawarte z przedstawicielami pracowników wybranymi przez pracowników uprzednio dla innych celów przewidzianych w przepisach prawa pracy.”,

c) ust. 13 otrzymuje brzmienie:

„13. W zakresie i przez czas określony w porozumieniu, o którym mowa w ust. 11, nie stosuje się wynikających z układu ponadzakładowego oraz z układu zakładowego warunków umów o pracę i innych aktów stanowiących podstawę nawiązania stosunku pracy.”;

7) po art. 15ga dodaje się art. 15gb–15gg w brzmieniu:

„Art. 15gb. 1. Pracodawca, o którym mowa w art. 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, u którego wystąpił spadek przychodów ze sprzedaży towarów lub usług

w następstwie wystąpienia COVID-19 i w związku z tym wystąpił istotny wzrost obciążenia funduszu wynagrodzeń, może:

- 1) obniżyć wymiar czasu pracy pracownika, o którym mowa w art. 15g ust. 4, maksymalnie o 20%, nie więcej niż do 0,5 etatu, z zastrzeżeniem, że wynagrodzenie nie może być niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę ustalane na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy pracownika przed jego obniżeniem;
- 2) objąć pracownika przestojem ekonomicznym, z zastrzeżeniem, że pracownikowi objętemu przestojem ekonomicznym pracodawca wypłaca wynagrodzenie obniżone nie więcej niż o 50%, nie niższe jednak niż w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy.

2. Przez istotny wzrost obciążenia funduszu wynagrodzeń rozumie się zwiększenie ilorazu kosztów wynagrodzeń pracowników, z uwzględnieniem składek na ubezpieczenia społeczne pracowników finansowanych przez pracodawcę i przychodów ze sprzedaży towarów lub usług z tego samego miesiąca kalendarzowego dowolnie wskazanego przez przedsiębiorcę i przypadającego od dnia 1 marca 2020 r. do dnia poprzedzającego skorzystanie przez pracodawcę z uprawnienia, o którym mowa w ust. 1, nie mniej niż o 5% w porównaniu do takiego ilorazu z miesiąca poprzedzającego (miesiąc bazowy); za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego.

3. Do kosztu wynagrodzeń pracowników, o którym mowa w ust. 2, nie zalicza się:

- 1) kosztów wynagrodzeń pracowników, z którymi rozwiązano umowę o pracę;
- 2) kosztów wynagrodzeń pracowników, którym obniżono wynagrodzenie w trybie art. 15g ust. 8, w wysokości odpowiadającej wysokości tego obniżenia.

4. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli iloraz kosztów wynagrodzeń pracowników, z uwzględnieniem składek na ubezpieczenia społeczne pracowników finansowanych przez pracodawcę, i przychodów ze sprzedaży towarów lub usług w miesiącu, w którym wystąpił istotny wzrost obciążenia funduszu wynagrodzeń, w rozumieniu ust. 2, wynosi mniej niż 0,3.

5. Obniżenie czasu pracy albo objęcie pracownika przestojem ekonomicznym, o których mowa w ust. 1, ma zastosowanie w okresie do 6 miesięcy od miesiąca, w którym

iloraz, o którym mowa w ust. 2, uległ zmniejszeniu do poziomu mniejszego niż 105% ilorazu z miesiąca bazowego, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, chyba że pracodawca wcześniej przywróci czas pracy obowiązujący przed jego obniżeniem lub zakończy przestój ekonomiczny pracownika, który był nim objęty.

6. Warunki i tryb wykonywania pracy w okresie przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy ustala się w porozumieniu. Przepisy art. 15g ust. 11–15 stosuje się odpowiednio.

7. Obniżenie czasu pracy albo objęcie pracownika przestojem ekonomicznym, o których mowa w ust. 1, nie wyklucza możliwości złożenia wniosku o dofinansowanie, o którym mowa w art. 15g, jeżeli spełnione są przesłanki, o których mowa w tym przepisie.

Art. 15gc. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, ogłoszonego z powodu COVID-19, pracodawca może udzielić pracownikowi, w terminie przez siebie wskazanym, bez uzyskania zgody pracownika i z pominięciem planu urlopów, urlopu wypoczynkowego niewykorzystanego przez pracownika w poprzednich latach kalendarzowych, w wymiarze do 30 dni urlopu.

Art. 15gd. 1. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, ogłoszonego z powodu COVID-19, w przypadku wystąpienia u pracodawcy w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy spadku obrotów gospodarczych, o którym mowa w art. 15g ust. 9, lub istotnego wzrostu obciążenia funduszu wynagrodzeń, o którym mowa w art. 15gb ust. 2, wysokość odprawy, odszkodowania lub innego świadczenia pieniężnego wypłacanego przez tego pracodawcę pracownikowi w związku z rozwiązaniem umowy o pracę, jeżeli przepisy przewidują obowiązek wypłacenia świadczenia, nie może przekroczyć dziesięciokrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku wypowiedzenia albo rozwiązania umowy agencyjnej, umowy zlecenia, innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, umowy o dzieło albo w związku z ustaniem odpłatnego pełnienia funkcji.

Art. 15ge. 1. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19, w przypadku wystąpienia u pracodawcy w

rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, spadku obrotów gospodarczych, o którym mowa w art. 15g ust. 9, lub istotnego wzrostu obciążenia funduszu wynagrodzeń, o którym mowa w art. 15gb ust. 2, pracodawca może zawiesić obowiązki:

- 1) tworzenia lub funkcjonowania zakładowego funduszu świadczeń socjalnych,
- 2) dokonywania odpisu podstawowego,
- 3) wypłaty świadczeń urlopowych

– o których mowa w ustawie z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1352 i 1907 oraz z 2020 r. poz. 278).

2. Jeżeli u pracodawcy, o którym mowa w ust. 1, działają organizacje związkowe reprezentatywne, o których mowa w art. 15g ust. 11 pkt 1 albo pkt 2, zawieszenie obowiązków, o których mowa w ust. 1, następuje w porozumieniu z tymi organizacjami związkowymi.

3. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19, w przypadku wystąpienia u pracodawcy w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, spadku obrotów gospodarczych, o którym mowa w art. 15g ust. 9, lub istotnego wzrostu obciążenia funduszu wynagrodzeń, o którym mowa w art. 15gb ust. 2, nie stosuje się postanowień układów zbiorowych pracy lub regulaminów wynagradzania, wprowadzonych na podstawie art. 4 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, ustalających wyższą wysokość odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oraz inne świadczenia o charakterze socjalno-bytowym niż określa ta ustawa. W takim przypadku stosuje się wysokość odpisu na ten fundusz określoną w tej ustawie.

Art. 15gf. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, ogłoszonego z powodu COVID-19, strony umowy o zakazie konkurencji obowiązującym po ustaniu:

- 1) stosunku pracy,
- 2) umowy agencyjnej,
- 3) umowy zlecenia,
- 4) innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo
- 5) umowy o dzieło

– na rzecz których ustanowiono zakaz działalności konkurencyjnej, mogą ją wypowiedzieć z zachowaniem terminu 7 dni.

Art. 15gg. 1. Podmioty, o których mowa w art. 15g ust. 1, u których wystąpił spadek obrotów gospodarczych w rozumieniu art. 15g ust. 9, w następstwie wystąpienia COVID-19, mogą zwrócić się z wnioskiem o przyznanie świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy, o wypłatę ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych świadczeń także na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników nieobjętych:

- 1) przestojem, o którym mowa w art. 81 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, oraz
- 2) przestojem ekonomicznym w następstwie wystąpienia COVID-19, o którym mowa w art. 15g ust. 1, oraz
- 3) obniżonym wymiarem czasu pracy w następstwie wystąpienia COVID-19, o którym mowa w art. 15g ust. 1

– na zasadach określonych w ust. 3.

2. Podmiotom, o których mowa w ust. 1, przysługują środki z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne pracowników należnych od pracodawcy na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych od przyznanych świadczeń, o których mowa w ust. 1.

3. Wynagrodzenia pracowników, o których mowa w ust. 1, są dofinansowywane ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych do wysokości połowy tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 40% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1. Dofinansowanie nie przysługuje do wynagrodzeń pracowników, których wynagrodzenie uzyskane w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek, o którym mowa w ust. 1, było wyższe niż 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku.

4. Do świadczeń, o których mowa w ust. 1, oraz środków, o których mowa w ust. 2, w tym także do wypłaty i rozliczania tych świadczeń i środków, stosuje się odpowiednio

przepisy art. 15g ust. 3, 4, 16 oraz 18–20, a także art. 7–16 ustawy z dnia 11 października 2013 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy, z wyjątkiem art. 8 ust. 2 pkt 3 i ust. 3 pkt 8 oraz art. 13 pkt 2 tej ustawy, oraz przepisy wykonawcze do tej ustawy.”;

8) w art. 15j:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Opłatę roczną z tytułu użytkowania wieczystego, o której mowa w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, za rok 2020 wnosi się w terminie do dnia 31 stycznia 2021 r.”,

b) uchyla się ust. 2,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Opłatę, o której mowa w ust. 1, wnosi się w terminie do dnia 31 stycznia 2021 r. także w przypadku ustalenia wcześniejszego terminu zapłaty na podstawie art. 71 ust. 4 zdanie trzecie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.”,

d) uchyla się ust. 4 i 5;

9) po art. 15j dodaje się art. 15ja–15je w brzmieniu:

„Art. 15ja. Opłata roczna z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości należącej do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, wykorzystywanej do prowadzenia działalności gospodarczej, należna za 2020 r. od przedsiębiorcy w rozumieniu art. 4 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, organizacji pozarządowej w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, podmiotu, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz państwowej osoby prawnej w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, u których wystąpił spadek obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19, podlega pomniejszeniu proporcjonalnie do liczby dni w tym roku, w których obowiązywał stan zagrożenia epidemicznego oraz stan epidemii z powodu COVID-19, pod warunkiem:

1) zgłoszenia wniesienia opłaty w pomniejszonej wysokości staroście lub prezydentowi miasta na prawach powiatu, wykonującym zadania z zakresu administracji rządowej, przed upływem terminu, o którym mowa w art. 15j ust. 1;

- 2) braku zaległości w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy do końca trzeciego kwartału 2019 r.

Art. 15jb. Nie pobiera się czynszu najmu i dzierżawy oraz należności za użytkowanie przypadających Skarbowi Państwa za okres kolejnych trzech miesięcy w 2020 r. następujących po miesiącu, w którym dokonano zgłoszenia, o którym mowa w pkt 1, z tytułu umów najmu, dzierżawy lub użytkowania zawartych na okres co najmniej trzech miesięcy w odniesieniu do nieruchomości należącej do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, wykorzystywanej do prowadzenia działalności gospodarczej, od przedsiębiorcy w rozumieniu art. 4 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, organizacji pozarządowej w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, podmiotu, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, oraz państwowej osoby prawnej w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, u których wystąpił spadek obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19, pod warunkiem:

- 1) zgłoszenia wnoszenia należności z pominięciem należności za wskazany we wniosku okres kolejnych trzech miesięcy staroście lub prezydentowi miasta na prawach powiatu, wykonującym zadania z zakresu administracji rządowej, lub kierownikowi państwowej jednostki organizacyjnej, na rzecz której ustanowiono trwałe zarząd na podstawie art. 45 ust. 1 lub art. 60 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, przed upływem terminu do ich wniesienia;
- 2) braku zaległości w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy do końca trzeciego kwartału 2019 r.

Art. 15jc. 1. Przez spadek obrotów gospodarczych, o którym mowa w art. 15ja i art. 15jb, rozumie się spadek sprzedaży towarów lub usług, w ujęciu ilościowym lub wartościowym:

- 1) nie mniej niż o 15%, obliczony jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po

dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień dokonania zgłoszenia, o którym mowa w art. 15ja pkt 1 lub art. 15jb pkt 1, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy dwumiesięczny okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego, lub

- 2) nie mniej niż o 25%, obliczony jako stosunek obrotów z dowolnie wskazanego miesiąca kalendarzowego, przypadającego po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień dokonania zgłoszenia, o którym mowa w art. 15ja pkt 1 lub art. 15jb pkt 1, w porównaniu do obrotów z miesiąca poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego.

2. Dokonując zgłoszenia, o którym mowa w art. 15ja pkt 1 i art. 15jb pkt 1, podmiot, o którym mowa w art. 15ja i art. 15jb, oświadcza:

- 1) o wystąpieniu spadku obrotów gospodarczych w wysokości, o której mowa w ust. 1, w związku z zaistnieniem okoliczności, o których mowa w art. 15ja lub art. 15jb;
- 2) o niezaleganiu w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy do końca trzeciego kwartału 2019 r.;
- 3) że wykorzystuje nieruchomości do prowadzenia działalności gospodarczej.

3. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2, jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

4. Na żądanie właściwego organu podmiot, o którym mowa w art. 15ja i art. 15jb, przedstawia w terminie 30 dni dokumenty potwierdzające spełnienie przesłanek, o których mowa w ust. 2, art. 15ja, art. 15jb, lub warunków udzielenia pomocy, o której mowa w art. 15zzzh ust. 2.

5. Nieprzedstawienie w terminie dokumentów, o których mowa w ust. 4, niezłożenie oświadczenia, o którym mowa w ust. 3, lub stwierdzenie przez właściwy organ, iż nie zostały spełnione przesłanki, o których mowa w ust. 2, art. 15ja, art.15jb, lub warunki udzielenia pomocy, o której mowa w art. 15zzzh ust. 1, stanowi podstawę do dochodzenia opłaty, o której mowa w art. 15ja, lub należności, o których mowa w art. 15jb, w pełnej wysokości.

Art. 15jd. Rada gminy, rada powiatu lub sejmik województwa może podjąć uchwałę o odpowiednim stosowaniu przepisów art. 15ja–15jc w odniesieniu do opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego lub czynszu najmu i dzierżawy oraz należności za użytkowanie nieruchomości należących odpowiednio do gminnego, powiatowego lub wojewódzkiego zasobu nieruchomości w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Art. 15je. Przepisy art. 15jb–15jd stosuje się do należności z tytułu umów najmu, dzierżawy lub użytkowania zawartych w okresie poprzedzającym wprowadzenie stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii z powodu COVID-19.”;

10) po art. 15q dodaje się art. 15qa–15qd w brzmieniu:

„Art. 15qa. Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży wydane na podstawie art. 18 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277), których ważność upływa w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii zachowują ważność przez dodatkowy okres 6 miesięcy od dnia utraty pierwotnego terminu ważności zezwolenia, pod warunkiem wniesienia proporcjonalnej opłaty za wydanie zezwolenia przed upływem pierwotnego terminu ważności zezwolenia.

Art. 15qb. Do dnia 31 grudnia 2020 r. zarządy województwa mogą wykorzystać środki z opłat, o których mowa w art. 9² ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, również na działania związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 oraz wywołanych nim sytuacji kryzysowych.

Art. 15qc. Do dnia 31 grudnia 2020 r. wójt (burmistrz, prezydent miasta) może wykorzystać dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ tej ustawy również na

działania związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 oraz wywołanych nim sytuacji kryzysowych.

Art. 15qd. Do dnia 31 grudnia 2020 r. samorząd województwa może powierzyć powiatowi, w drodze porozumienia, prowadzenie zadań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 oraz wywołanych nim sytuacji kryzysowych. Przepisy dotyczące porozumień między samorządem województwa a powiatem stosuje się odpowiednio.”;

11) w art. 15r:

a) w ust. 4 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Zamawiający, po stwierdzeniu, że okoliczności związane z wystąpieniem COVID-19, o których mowa w ust. 1, wpływają na należyte wykonanie umowy, o której mowa w ust. 1, w uzgodnieniu z wykonawcą dokonuje zmiany umowy, o której mowa w art. 144 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, w szczególności przez:”;

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. W przypadku stwierdzenia, że okoliczności związane z wystąpieniem COVID-19, o których mowa w ust. 1, mogą wpłynąć na należyte wykonanie umowy, o której mowa w ust. 1, zamawiający, w uzgodnieniu z wykonawcą, może dokonać zmiany umowy zgodnie z ust. 4.”;

12) po art. 15r dodaje się art. 15r¹ w brzmieniu:

„Art. 15r¹. 1. W okresie ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii w związku z COVID-19, i przez 90 dni od dnia odwołania stanu, który obowiązywał jako ostatni, zamawiający nie może potrącić kary umownej zastrzeżonej na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, o której mowa w art. 15r ust. 1, z wynagrodzenia wykonawcy lub z innych jego wierzytelności, a także nie może dochodzić zaspokojenia z zabezpieczenia należytego wykonania tej umowy, o ile zdarzenie, w związku z którym zastrzeżono tę karę, nastąpiło w okresie ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.

2. W okresie ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii w związku z COVID-19, i przez 90 dni od dnia odwołania stanu, który obowiązywał jako ostatni, bieg terminu przedawnienia roszczenia zamawiającego, o którym mowa w ust. 1, oraz terminu ważności zabezpieczenia należytego wykonania umowy nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu. Upływ terminów, o których mowa w zdaniu pierwszym,

może nastąpić nie wcześniej niż po upływie 120 dni od dnia odwołania tego ze stanów, który obowiązywał jako ostatni.”;

13) w art. 15ra:

a) ust. 1–3 otrzymują brzmienie:

„1. Strona umowy offsetowej, zawartej na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 2014 r. o niektórych umowach zawieranych w związku z realizacją zamówień o podstawowym znaczeniu dla bezpieczeństwa państwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 1379 i 2020), oraz umowy offsetowej zawartej przed dniem wejścia w życie tej ustawy, o której mowa w art. 34 ust.1 tej ustawy, będąca zagranicznym dostawcą w rozumieniu tej ustawy, niezwłocznie informuje odpowiednio Ministra Obrony Narodowej lub ministra właściwego do spraw gospodarki o wpływie okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 na należyte wykonanie tej umowy oraz zasadność ustalenia i dochodzenia kar lub odszkodowań, o ile taki wpływ wystąpił lub może wystąpić.

2. Strona umowy offsetowej, o której mowa w ust. 1, będąca zagranicznym dostawcą, o którym mowa w ust. 1, przedstawia odpowiednio Ministrowi Obrony Narodowej lub ministrowi właściwemu do spraw gospodarki oświadczenia lub dokumenty potwierdzające wpływ okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 na należyte wykonanie tej umowy oraz zasadność ustalenia i dochodzenia kar lub odszkodowań.

3. Odpowiednio Minister Obrony Narodowej lub minister właściwy do spraw gospodarki na podstawie otrzymanych oświadczeń lub dokumentów, o których mowa w ust. 2, w terminie 14 dni od dnia ich otrzymania, przekazuje stronie umowy offsetowej, o której mowa w ust. 1, będącej zagranicznym dostawcą, o którym mowa w ust. 1, swoje stanowisko, wraz z uzasadnieniem, odnośnie do wpływu okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 na należyte wykonanie umowy offsetowej oraz zasadność ustalenia i dochodzenia kar lub odszkodowań.”,

b) w ust. 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) czasowego zawieszenia wykonywania umowy offsetowej, o której mowa w ust. 1, lub jej części na czas trwania okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19.”,

c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. W przypadku zawieszenia biegu terminów wykonania umowy, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, terminy te będą dalej z chwilą odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19, w zależności od tego, który z nich zostanie odwołany później, lub ustania okoliczności związanych z COVID-19 mających wpływ na należyte wykonanie umowy. Odpowiednio Minister Obrony Narodowej lub minister właściwy do spraw gospodarki określi w oświadczeniu przekazanym stronie umowy offsetowej, o której mowa w ust. 1, będącej zagranicznym dostawcą, o którym mowa w ust. 1, w jakich terminach bieg wykonania umowy jest zawieszony, oraz od jakiego terminu wykonanie umowy będzie dalej.”,

d) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Odpowiednio Minister Obrony Narodowej lub minister właściwy do spraw gospodarki, na wniosek strony umowy offsetowej, o której mowa w ust. 1, będącej zagranicznym dostawcą, o którym mowa w ust. 1, lub z własnej inicjatywy, w związku z ust. 1–3, może wyrazić zgodę na przedłużenie okresu wykonywania umowy offsetowej przez okres dłuższy niż wynikający z art. 14 ust. 1 ustawy, o której mowa w ust. 1.”;

14) art. 15v otrzymuje brzmienie:

„Art. 15v. Przepis art. 15r nie narusza praw stron umowy, o której mowa w art. 15r ust. 1, wynikających z przepisów prawa cywilnego, z zastrzeżeniem art. 15r ust. 5.”;

15) po art. 15v dodaje się art. 15va i art. 15vb w brzmieniu:

„Art. 15va. 1. Do zamówień publicznych udzielanych na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, stosuje się przepisy tej ustawy dotyczące wadium, z uwzględnieniem ust. 2.

2. Zamawiający może żądać od wykonawców wniesienia wadium, o którym mowa w art. 45 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych. Przepisu art. 45 ust. 1 tej ustawy nie stosuje się.

Art. 15vb. 1. Do zamówień publicznych udzielanych na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, stosuje się przepisy tej ustawy dotyczące umowy w sprawie zamówienia publicznego, z uwzględnieniem ust. 2–8.

2. Zamawiający płaci wynagrodzenie w częściach, po wykonaniu części umowy w sprawie zamówienia publicznego, lub udziela zaliczki na poczet wykonania zamówienia,

w przypadku umów w sprawie zamówienia publicznego zawieranych na okres dłuższy niż 12 miesięcy.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2:

- 1) zamawiający określa w umowie procent wynagrodzenia wypłacanego za wykonanie poszczególnych jej części. Procentowa wartość ostatniej części wynagrodzenia nie może wynosić więcej niż 50% wysokości wynagrodzenia należnego wykonawcy;
- 2) zaliczka nie może być mniejsza niż 5% wysokości wynagrodzenia należnego wykonawcy.

4. W przypadku, o którym mowa w art. 143a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, zamawiający może wskazać w specyfikacji istotnych warunków zamówienia procentową wartość ostatniej części wynagrodzenia, która nie może wynosić więcej niż 50% wysokości wynagrodzenia należnego wykonawcy.

5. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy ustala się w wysokości nieprzekraczającej 5% ceny całkowitej podanej w ofercie albo maksymalnej wartości nominalnej zobowiązania zamawiającego wynikającego z umowy.

6. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy można ustalić w wysokości większej niż określona w ust. 5, nie większej jednak niż 10% ceny całkowitej podanej w ofercie albo maksymalnej wartości nominalnej zobowiązania zamawiającego wynikającego z umowy, jeżeli jest to uzasadnione przedmiotem zamówienia lub wystąpieniem ryzyka związanego z realizacją zamówienia, co zamawiający opisał w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

7. Zamawiający może dokonać częściowego zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy po wykonaniu części zamówienia, jeżeli przewidział taką możliwość w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

8. Do zamówień, o których mowa w art. 131a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, nie stosuje się przepisów ust. 2 i 3.”;

- 16) w art. 15zb dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, może być złożony wyłącznie w formie dokumentu elektronicznego za pomocą profilu informacyjnego utworzonego w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym, podpisem osobistym albo wykorzystując sposób potwierdzania

pochodzenia oraz integralności danych udostępniony bezpłatnie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w systemie teleinformatycznym.”;

17) w art. 15zf:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przez spadek obrotów gospodarczych, o którym mowa w ust. 1, rozumie się spadek sprzedaży towarów lub usług, w ujęciu ilościowym lub wartościowym:

- 1) nie mniej niż o 15%, obliczony jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 31 grudnia 2019 r. do dnia poprzedzającego dzień podjęcia przez pracodawcę decyzji o ograniczeniu nieprzerwanych odpoczynków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, lub o podjęciu działań w celu zawarcia porozumienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, lub porozumienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy dwumiesięczny okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego lub
- 2) nie mniej niż 25%, obliczony jako stosunek obrotów z dowolnie wskazanego miesiąca kalendarzowego, przypadającego po dniu 31 grudnia 2019 r. do dnia poprzedzającego dzień podjęcia przez pracodawcę decyzji o ograniczeniu nieprzerwanych odpoczynków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, lub o podjęciu działań w celu zawarcia porozumienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, lub porozumienia, o którym mowa w pkt 3, w porównaniu do obrotów z miesiąca poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a–2c w brzmieniu:

„2a. Przez spadek obrotów gospodarczych, o którym mowa w ust. 1, rozumie się również zwiększenie ilorazu kosztów wynagrodzeń pracowników, z uwzględnieniem składek na ubezpieczenia społeczne pracowników finansowanych przez pracodawcę i przychodów ze sprzedaży towarów lub usług z tego samego

miesiąca kalendarzowego dowolnie wskazanego przez przedsiębiorcę i przypadającego od dnia 1 marca 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień podjęcia przez pracodawcę decyzji o ograniczeniu nieprzerwanych odpoczynków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, lub o podjęciu działań w celu zawarcia porozumienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, lub porozumienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, nie mniej niż o 5% w porównaniu do takiego ilorazu z miesiąca poprzedzającego (miesiąc bazowy); za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego.

2b. Do kosztu wynagrodzeń pracowników, o którym mowa w ust. 2a, nie zalicza się:

- 1) kosztów wynagrodzeń pracowników, z którymi rozwiązano umowę o pracę;
- 2) kosztów wynagrodzeń pracowników, którym obniżono wynagrodzenie w trybie art. 15g ust. 8, w wysokości odpowiadającej wysokości tego obniżenia.

2c. Przepisu ust. 2a nie stosuje się, jeżeli iloraz kosztów wynagrodzeń pracowników, z uwzględnieniem składek na ubezpieczenia społeczne pracowników finansowanych przez pracodawcę, i przychodów ze sprzedaży towarów lub usług w miesiącu, w którym wystąpił istotny wzrost obciążenia funduszu wynagrodzeń, wynosi mniej niż 0,3.”;

18) w art. 15zg:

- a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Do okresu dopłat, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o finansowym wsparciu rodzin i innych osób w nabywaniu własnego mieszkania (Dz. U. z 2019 r. poz. 1011 oraz z 2020 r. poz. 471), nie wlicza się okresu karencji w spłacie rat kapitałowych i odsetek albo samych odsetek od kredytu preferencyjnego, jeżeli karencja ta nastąpiła na wniosek kredytobiorcy złożony w związku z wystąpieniem stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.

2. W okresie karencji w spłacie rat kapitałowych lub odsetek od kredytu preferencyjnego odsetki mogą podlegać kapitalizacji.”,

- b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W przypadku karencji w spłacie rat kapitałowych, która nastąpiła na wniosek kredytobiorcy złożony w związku z wystąpieniem stanu zagrożenia

epidemicznego albo stanu epidemii, do odsetek spłacanych w okresie tej karencji stosuje się dopłaty, o których mowa w ustawie z dnia 8 września 2006 r. o finansowym wsparciu rodzin i innych osób w nabywaniu własnego mieszkania.”;

19) po art. 15zg dodaje się art. 15zga w brzmieniu:

„Art. 15zga. 1. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, na wniosek kredytobiorcy, o którym mowa w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2162), bank zawiesza spłatę kredytu mieszkaniowego, o którym mowa w art. 1 ust. 2 tej ustawy, na czas nie dłuższy niż 2 kwartały w całym okresie spłaty kredytu, bez względu na wysokość dochodu gospodarstwa domowego tego kredytobiorcy.

2. Zawieszenie spłaty na podstawie ust. 1 nie ogranicza możliwości skorzystania z uprawnień, o których mowa w art. 6 ust. 1, art. 10 ust. 3 i art. 10a ustawy z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych.

3. Okres zawieszenia spłaty, o którym mowa w ust. 1, oraz okres, o którym mowa w art. 8a ust. 4 ustawy z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych, nie łączą się.”;

20) po art. 15zo dodaje się art. 15zoa–15zoe w brzmieniu:

„Art. 15zoa. 1. W roku 2020 jednostka samorządu terytorialnego, dokonując zmian budżetu, może przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, o kwotę:

- 1) planowanych wydatków bieżących ponoszonych w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 w części, w jakiej zostały sfinansowane dochodami majątkowymi lub przychodami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 1–4 i 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- 2) planowanego ubytku w dochodach będącego skutkiem wystąpienia COVID-19.

2. Ubytkiem w dochodach jednostki samorządu terytorialnego będącym skutkiem wystąpienia COVID-19, o którym mowa w ust. 1 pkt. 2, jest zmniejszenie dochodów, obliczone jako różnica między dochodami jednostki planowanymi w zmianie budżetu, o

której mowa w ust. 1, a planowanymi dochodami wykazanymi przez jednostkę w sprawozdaniu budżetowym za pierwszy kwartał 2020 r.

3. Przez dochody, o których mowa w ust. 2, rozumie się dochody podatkowe, o których mowa w art. 20 ust. 3, art. 22 ust. 3 i art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, powiększone o opłatę miejscową i uzdrowiskową.

4. Na koniec roku budżetowego 2020 ocena spełnienia zasady określonej w art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych następuje z uwzględnieniem wykonanych wydatków bieżących ponoszonych w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 oraz ubytku w wykonanych dochodach, będącego skutkiem wystąpienia COVID-19.

Art. 15zob. 1. Ograniczenia określonego w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w zakresie spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego, nie stosuje się do wykupów papierów wartościowych, spłaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednio emitowanych lub zaciągniętych w 2020 r. do równowartości kwoty ubytku w wykonanych dochodach jednostki będącego skutkiem wystąpienia COVID-19. Przepis art. 15zoa ust. 2–4 stosuje się odpowiednio.

2. Ustalając relację ograniczającą wysokość spłaty długu jednostki samorządu terytorialnego:

- 1) na lata 2020–2025 wydatki bieżące budżetu tej jednostki podlegają pomniejszeniu o wydatki bieżące na obsługę długu; w tym zakresie nie ma zastosowania art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2500);
- 2) na rok 2021 i lata kolejne wydatki bieżące budżetu tej jednostki podlegają pomniejszeniu o wydatki bieżące poniesione w 2020 r. w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19.

3. Zaciągnięcie zobowiązań, o których mowa w ust. 1, nie może zagrażać realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego w roku budżetowym i latach następnych. Regionalna izba obrachunkowa, wydając opinię o możliwości spłaty tych zobowiązań, ocenia w szczególności wpływ planowanych zobowiązań na realizację zadań publicznych.

Art. 15zoc. 1. Na koniec roku budżetowego 2020 łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego nie może przekroczyć 80% wykonanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym.

2. W trakcie roku budżetowego 2020 łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec kwartału nie może przekraczać 80% planowanych w danym roku budżetowym dochodów tej jednostki.

3. Relacje, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą być niezachowane jedynie w przypadku, gdy jednostka samorządu terytorialnego spełnia ograniczenie w zakresie spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego, określone w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych bez zastosowania wyłączenia określonego w art. 15zob ust. 1.

Art. 15zod. W roku 2020 raty części oświatowej, wyrównawczej, równoważącej i regionalnej subwencji ogólnej mogą być przekazywane jednostkom samorządu terytorialnego w terminach wcześniejszych niż określone w art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Art. 15zoe. 1. W maju i czerwcu 2020 r. jednostki samorządu terytorialnego mogą nie wpłacać do budżetu państwa rat wpłat, o których mowa w art. 29, art. 30 i art. 70a ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Od niewpłaconych kwot nie nalicza się odsetek.

2. Kwoty niewpłacone na podstawie ust. 1 jednostki samorządu terytorialnego wpłacają w równych częściach w miesiącach lipiec – grudzień 2020 r., wraz z ratami należnymi za te miesiące.”;

21) w art. 15zq:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osobie:

- 1) prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych, zwanej dalej „osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą”,
- 2) wykonującej umowę agencyjną, umowę zlecenia, inną umowę o świadczenie usług, do której zgodnie z ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowę o dzieło, zwane dalej „umową cywilnoprawną”

- przysługuje świadczenie postojowe.”,
- b) w ust. 4 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
„3) nie podlega ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu, chyba że podlegała ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym z tytułu wykonywania działalności gospodarczej przed dniem 1 lutego 2020 r.”,
- c) w ust. 5 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
„3) nie podlega ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu.”;
- 22) w art. 15zs ust. 6 otrzymuje brzmienie:
„6. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, może być złożony wyłącznie w formie dokumentu elektronicznego za pomocą profilu informacyjnego utworzonego w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym, podpisem osobistym albo wykorzystując sposób potwierdzania pochodzenia oraz integralności danych udostępniony bezpłatnie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w systemie teleinformatycznym.”;
- 23) w art. 15zzb:
- a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Przez spadek obrotów gospodarczych rozumie się zmniejszenie sprzedaży towarów lub usług w ujęciu ilościowym lub wartościowym obliczone jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 31 grudnia 2019 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie dofinansowania, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy dwumiesięczny okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego.”,
- b) uchyla się ust. 7,
- c) po ust. 7 dodaje się ust. 7a–7c w brzmieniu:
„7a. Dofinansowanie jest wypłacane w okresach miesięcznych, na podstawie danych dołączonych do wniosku, o których mowa w ust. 10 pkt 5 i 6.
7b. Przedsiębiorca jest obowiązany poinformować powiatowy urząd pracy o każdej zmianie danych, o których mowa w ust. 10 pkt 5 i 6, mających wpływ na

wysokość wypłacanego dofinansowania w terminie 7 dni roboczych od dnia uzyskania informacji o jej wystąpieniu.

7c. W przypadku zmiany danych, o których mowa w ust. 10 pkt 5 i 6, mających wpływ na wysokość dofinansowania powiatowy urząd pracy ustala wysokość następnej transzy z uwzględnieniem zmian zgłoszonych przez przedsiębiorcę.”;

24) w art. 15ztc ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przez spadek obrotów gospodarczych rozumie się zmniejszenie sprzedaży towarów lub usług w ujęciu ilościowym lub wartościowym obliczone jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 31 grudnia 2019 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie dofinansowania, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy dwumiesięczny okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego.”;

25) w art. 15ztp w ust. 1 skreśla się wyrazy „(Dz. U. z 2019 r. poz. 2277)”;

26) po art. 15zzzg dodaje się art. 15zzzga w brzmieniu:

„Art. 15zzzga. 1. Od wpływów i odsetek, o których mowa w art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, osiągniętych w okresie od dnia 1 maja 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. potrąca się 50% środków, które stanowią dochód powiatu, na obszarze którego są położone nieruchomości, o których mowa w tym przepisie.

2. Do wpływów, o których mowa w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz. U. z 2020 r. poz. 139, 568 i 695), przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.”;

27) w art. 15zzzh ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wsparcie i ulgi, o których mowa w art. 15ja, art. 15jb, art. 15jd oraz art. 15zzze–15zzzg, w przypadku udzielenia ich podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą, stanowią pomoc publiczną, mającą na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce, o której mowa w Komunikacie Komisji – Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19.”;

28) w rozdziale 2 po art. 15zzzi dodaje się art. 15zzzia i art. 15zzzib w brzmieniu:

„Art. 15zzzia. 1. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii zawiesza się wynikające z ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2020 r. poz. 276, 284 i 782):

- 1) wykonywanie obowiązku zgłaszania prac geodezyjnych i przekazywania wyników prac geodezyjnych dotyczących wytyczenia budynku lub sieci uzbrojenia terenu;
- 2) pobieranie opłat, wydawanie licencji oraz wystawianie Dokumentów Obliczenia Opłaty za udostępnianie zbiorów danych:
  - a) ortofotomapy,
  - b) państwowego rejestru podstawowych osnów geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych,
  - c) szczegółowych osnów geodezyjnych,
  - d) dotyczących działek ewidencyjnych w zakresie ich identyfikatorów i geometrii,
  - e) dotyczących budynków w zakresie ich identyfikatorów, geometrii i rodzaju według Klasyfikacji Środków Trwałych.

2. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii:

- 1) zgłoszenie prac geodezyjnych może nastąpić po ich rozpoczęciu, jednak nie później niż w terminie 10 dni roboczych od dnia rozpoczęcia tych prac;
- 2) o wyniku weryfikacji organ Służby Geodezyjnej i Kartograficznej informuje wykonawcę prac geodezyjnych za pomocą środków komunikacji elektronicznej nie później niż w dniu roboczym następującym po dniu sporządzenia protokołu;
- 3) wykonawca prac geodezyjnych, których celem jest geodezyjna inwentaryzacja powykonawcza obiektów budowlanych lub sporządzenie mapy do celów projektowych, po uzyskaniu informacji o pozytywnym wyniku weryfikacji może umieścić na dokumentach przeznaczonych dla podmiotu, na rzecz którego wykonuje prace geodezyjne, powstałych w wyniku tych prac, oświadczenie o uzyskaniu pozytywnego wyniku weryfikacji.

3. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, jest równoważne z uwierzytelnieniem dokumentów opracowanych na podstawie wykonanych prac geodezyjnych na potrzeby postępowań administracyjnych, postępowań sądowych lub czynności cywilnoprawnych.

4. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie

jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

5. Treść oświadczenia, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, zawiera dane identyfikujące zgłoszenie prac geodezyjnych, w tym nazwę organu Służby Geodezyjnej i Kartograficznej, który otrzymał zgłoszenie prac geodezyjnych, wykonawcę prac geodezyjnych, imię i nazwisko oraz numer uprawnień zawodowych kierownika prac geodezyjnych, a także numer oraz datę sporządzenia dokumentu potwierdzającego wynik pozytywnej weryfikacji.

Art. 15zzzib. 1. Za okres stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, ogłoszonych z powodu COVID-19, dodatek mieszkaniowy, o którym mowa w ustawie z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2133), może zostać przyznany z mocą wsteczną.

2. Dodatek mieszkaniowy może zostać przyznany z mocą wsteczną wyłącznie w przypadku wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego złożonego nie później niż po upływie 30 dni od dnia zakończenia obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, ogłoszonych z powodu COVID-19.

3. Dodatek mieszkaniowy przyznaje się z mocą wsteczną, jeżeli osoba uprawniona do dodatku mieszkaniowego we wniosku o przyznanie tego dodatku wskazała okres poprzedzający dzień złożenia tego wniosku jako okres objęty tym wnioskiem.

4. Wskazanie okresu poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego jako okresu objętego tym wnioskiem następuje w formie klauzuli dołączanej do tego wniosku i podpisanej przez wnioskodawcę.

5. W przypadku przyznania dodatku mieszkaniowego z mocą wsteczną, okres, o którym mowa w art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych, skraca się o liczbę miesięcy poprzedzających pierwszy dzień miesiąca następujący po dniu złożenia wniosku, za które przyznano dodatek mieszkaniowy.

6. Dodatku mieszkaniowego z mocą wsteczną nie przyznaje się za okres, w którym osobie do niego uprawnionej przysługiwał dodatek mieszkaniowy na podstawie innej decyzji.

7. W przypadku przyznania dodatku mieszkaniowego z mocą wsteczną, dodatek mieszkaniowy za miesiące poprzedzające pierwszy dzień miesiąca następujący po dniu

złożenia wniosku wypłaca się w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o przyznaniu dodatku mieszkaniowego stała się ostateczna.”;

29) w art. 15zzzzzb:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Finansowanie kosztów utrzymania minimalnej gotowości operacyjnej lotniska, o której mowa w ust. 1, następuje ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.”;

b) uchyla się ust. 3,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Finansowania, o którym mowa w ust. 2, udziela na wniosek zarządzającego lotniskiem, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw transportu.”;

30) w art. 15zzzzzo w ust. 1 wyrazy „zadań administracji rządowej” zastępuje się wyrazami „zadań jednostek sektora finansów publicznych”;

31) w art. 15zzzzzp w ust. 1 po wyrazach „lub wojewodę” dodaje się wyrazy „oraz w innych jednostkach sektora finansów publicznych, o których mowa w art. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych”;

32) po art. 31f dodaje się art. 31fa–31fc w brzmieniu:

„Art. 31fa. 1. Na wniosek kredytobiorcy, kredytodawca zawiesza wykonanie:

- 1) umowy o kredyt konsumencki w rozumieniu ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, albo
- 2) umowy o kredyt hipoteczny w rozumieniu ustawy z dnia 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami (Dz. U. poz. 819, z 2018 r. poz. 2245 oraz z 2019 r. poz. 2217), albo
- 3) umowy o kredyt w rozumieniu art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe – jeżeli kredytobiorcą jest konsument w rozumieniu art. 22¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny.

2. Zawieszenie wykonania umowy, o którym mowa w ust. 1, przysługuje kredytobiorcy, który po dniu 13 marca 2020 r. utracił pracę lub inne główne źródło dochodu. W przypadku w którym stroną umowy, o której mowa w ust. 1, jest więcej niż jeden kredytobiorca, dla spełnienia warunku określonego w zdaniu pierwszym wystarczy utrata pracy lub innego głównego źródła dochodu przez jednego z nich.

3. Jeżeli kredytobiorca jest stroną więcej niż jednej umowy, o której mowa w ust. 1 pkt 1 albo ust. 1 pkt 2 albo ust. 1 pkt 3, z danym kredytodawcą, wniosek o zawieszenie wykonania umowy może dotyczyć tylko jednej z tych umów.

4. Kredytobiorca składa wniosek o zawieszenie wykonania umowy, zwany dalej „wnioskiem”, na trwałym nośniku, odpowiednio w rozumieniu art. 5 pkt 17 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim albo art. 4 pkt 22 ustawy z dnia 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 4, zawiera w szczególności:

- 1) oznaczenie kredytobiorcy;
- 2) oznaczenie kredytodawcy;
- 3) oznaczenie umowy o kredyt, o której mowa w ust. 1;
- 4) wskazanie wnioskowanego okresu zawieszenia umowy;
- 5) oświadczenie kredytobiorcy, że po dniu 13 marca 2020 r. utracił on pracę lub inne główne źródło dochodu.

6. Wykonanie umowy zostaje zawieszony z dniem doręczenia kredytodawcy wniosku, na okres wskazany przez kredytobiorcę we wniosku, nie dłuższy niż 3 miesiące.

7. W okresie zawieszenia wykonywania umowy kredytobiorca nie jest zobowiązany do dokonywania płatności wynikających z umowy, z wyjątkiem opłat z tytułu ubezpieczeń powiązanych z umowami, o których mowa w ust. 1.

8. Kredytodawca w terminie 14 dni od doręczenia wniosku potwierdza na trwałym nośniku, o którym mowa w ust. 4, jego otrzymanie i przekazuje potwierdzenie kredytobiorcy. Kredytodawca wskazuje w potwierdzeniu okres, na który zostało zawieszony wykonywanie umowy, oraz wysokość opłat z tytułu ubezpieczeń, o których mowa w ust. 7. Brak potwierdzenia nie wpływa na rozpoczęcie zawieszenia wykonania umowy.

9. Okres zawieszenia wykonywania umowy nie jest traktowany jako okres kredytowania. Okres kredytowania oraz wszystkie terminy przewidziane w umowie ulegają przedłużeniu o okres zawieszenia wykonywania umowy.

10. W okresie zawieszenia wykonywania umowy nie są naliczane odsetki ani pobierane opłaty inne niż wskazane potwierdzeniu, o którym mowa w ust. 8.

Art. 31fb. Przepis art. 31fa ma zastosowanie do umów, o których mowa w art. 31fa ust. 1, zawartych przed dniem 13 marca 2020 r., jeżeli termin zakończenia okresu kredytowania określony w tych umowach przypada po upływie 6 miesięcy od tej daty.

Art. 31fc. 1. Jeżeli kredytodawca na wniosek kredytobiorcy zawiesił w całości lub w części spłatę jednej z umów, o których mowa w art. 31fa ust. 1, na warunkach innych niż określone w art. 31fa, termin tego zawieszenia ulega skróceniu z mocy prawa z dniem doręczenia kredytodawcy wniosku, o którym mowa w art. 31fa ust. 6.

2. W przypadku określonym w ust. 1, kredytodawca w potwierdzeniu, o którym mowa w art. 31fa ust. 8, wskazuje kredytobiorcy również sposób rozliczenia z tytułu zawieszenia spłaty umowy, które uległo skróceniu.”;

33) w art. 31y ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku schematu podatkowego w rozumieniu art. 86a § 1 pkt 10 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa terminy, o których mowa w dziale III rozdziale 11a tej ustawy, nie rozpoczynają się a rozpoczęte podlegają zawieszeniu w okresie od dnia 31 marca 2020 r. do 30. dnia następującego po dniu odwołania stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii ogłoszonego w związku z COVID-19, przy czym w przypadku schematu podatkowego transgranicznego w rozumieniu art. 86a § 1 pkt 12 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa nie dłużej niż do dnia 30 czerwca 2020 r.”;

34) uchyla się art. 31zk i art. 31zl;

35) w art. 31zp ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Wniosek o zwolnienie z opłacania składek może być złożony wyłącznie w formie dokumentu elektronicznego za pomocą profilu informacyjnego utworzonego w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym, podpisem osobistym albo wykorzystując sposób potwierdzania pochodzenia oraz integralności danych udostępniony bezpłatnie przez Zakład w systemie teleinformatycznym.”;

36) w art. 31zr dodaje się ust. 3 brzmieniu:

„3. W przypadku złożenia przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność i osoby z nimi współpracujące, o których mowa w ust. 1, wniosku o zwolnienie z opłacenia składek na ubezpieczenia, o których mowa w art. 31zo, Zakład Ubezpieczeń Społecznych traktuje takie osoby jako nieposiadające zaległości w odprowadzaniu składek.”;

37) art. 31zw otrzymuje brzmienie:

„Art. 31zw. 1. Skutki finansowe w wysokości zwolnienia z obowiązku opłacania należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne oraz należności z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne, o których mowa w art. 31zo, są finansowane ze środków Funduszu, o którym mowa w art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568 i 695), lub w formie dotacji z budżetu państwa.

2. Do zmian planu finansowego Narodowego Funduszu Zdrowia na 2020 r. w zakresie środków przekazywanych Narodowemu Funduszowi Zdrowia z Funduszu, o którym mowa w ust. 1, stosuje się przepis art. 124 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz nie stosuje się przepisów art. 118 ust. 3 i art. 121 tej ustawy.”;

38) w art. 31zy¹⁰ ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, może być złożony wyłącznie w formie dokumentu elektronicznego za pomocą profilu informacyjnego utworzonego w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym, podpisem osobistym albo wykorzystując sposób potwierdzania pochodzenia oraz integralności danych udostępniony bezpłatnie przez Zakład w systemie teleinformatycznym.”;

39) po art 31zy¹⁰ dodaje się art. 31zy¹¹ w brzmieniu:

„Art. 31zy¹¹. W okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 dopuszcza się wykorzystywanie w procesie budowlanym map do celów projektowych oraz map zawierających wyniki geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej opatrzonych przez wykonawcę prac geodezyjnych oświadczeniem, złożonym pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, o pozytywnym wyniku weryfikacji tych map przez właściwy organ Służby Geodezyjnej i Kartograficznej.”;

40) art. 31zz otrzymuje brzmienie:

„Art. 31zz. 1. Osoby objęte ubezpieczeniem emerytalno-rentowym w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, zwalnia się z

obowiązku opłacania należności z tytułu składek na to ubezpieczenie za drugi kwartał 2020 r.

2. Skutki finansowe w wysokości zwolnienia z obowiązku opłacania należności z tytułu składek, o których mowa w ust. 1, są finansowane ze środków Funduszu, o którym mowa w art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, lub w formie dotacji z budżetu państwa.”;

41) po art. 31zzc dodaje się art. 31zzca i art. 31zzcb w brzmieniu:

„Art. 31zzca. 1. Rada gminy może, w drodze uchwały, zwolnić z opłaty, o której mowa w art. 11¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, należnej w 2020 r. lub przedłużyć termin na jej wniesienie.

2. W przypadku zwolnienia z opłaty, rada gminy, w uchwale, o której mowa w ust. 1, może przyznać zwrot określonej części opłaty pobranej od przedsiębiorców, którzy wnieśli jednorazowo opłatę za rok 2020 w terminie do dnia 31 stycznia 2020 r.

3. Termin wniesienia opłaty należnej w 2020 r. może zostać przedłużony do dnia 31 grudnia 2020 r.

4. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Art. 31zzcb. 1. Przychody z tytułu nieodpłatnie otrzymanych w 2020 r. skarbowych papierów wartościowych na podstawie art. 21b ust. 1 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju (Dz. U. poz. 1572 oraz z 2020 r. poz. 569 i 695) pomniejszają kwotę zysku będącego podstawą:

- 1) wpłat z zysku, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 1 grudnia 1995 r. o wpłatach z zysku przez jednoosobowe spółki Skarbu Państwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 16);
- 2) wpłat na Fundusz Dróg Samorządowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Dróg Samorządowych (Dz. U. z poz. 2161 i 2383 oraz z 2019 r. poz. 1815).

2. Przepis ust. 1 stosuje się do skarbowych papierów wartościowych przekazanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych dla Agencji Rozwoju

Przemysłu Spółki Akcyjnej, w związku z działaniami mającymi przeciwdziałać negatywnym skutkom COVID-19.”;

42) w art. 36 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przepisy art. 6 ust. 2, art. 15zn, art. 15va i art. 15vb tracą moc z dniem 1 stycznia 2021 r.”.

Art. 59. W ustawie z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568 i 695) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 65:

a) w ust. 5 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) zwrot wydatków poniesionych na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19.”,

b) po ust. 6 dodaje się ust. 6a i 6b w brzmieniu:

„6a. Środki Funduszu mogą być przeznaczone na finansowanie, dofinansowanie lub zwrot wydatków poniesionych na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, o których mowa w ust. 5 pkt 1 i 4, również w przypadku, gdy ustawa lub przepisy odrębne przewidują finansowanie tego rodzaju zadań z budżetu państwa, w tym w formie wpłat lub dotacji z budżetu państwa.

6b. Środki Funduszu mogą być przeznaczone na zwrot wydatków, o którym mowa w ust. 5 pkt 4 i ust. 6a, poniesionych na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, od dnia utworzenia Funduszu.”;

2) uchyla się art. 92.

Art. 60. W ustawie z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. poz. 695 i 875) po art. 98 dodaje się art. 98a w brzmieniu:

„Art. 98a. 1. Warunkiem zastosowania wyjątków, o których mowa w art. 98 ust. 2 pkt 1–3, jest zamieszczenie przez nadawcę na przesyłce adnotacji następującej treści: „Nie stosuje się art. 98 ustawy COVID.”.

2. Organ poucza strony o obowiązku zamieszczania na przesyłkach adnotacji. Brak pouczenia lub błędne pouczenie nie może szkodzić stronie, która odpowiednio nie zamieściła adnotacji lub zamieściła błędną adnotację.”.

Rozdział 8

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 61. 1. Przepisy rozdziału IX ustawy zmienianej w art. 33, w brzmieniu dotychczasowym, stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Przepisy rozdziału IX ustawy zmienianej w art. 33, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 62. Do postępowań wszczętych i niezakończonych na podstawie ustaw zmienianych w art. 39 i art. 50 stosuje się przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Czynności dokonane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy pozostają ważne. Organ może ponowić czynności wykonane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosując przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 63. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 10 ust. 4 i art. 16 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 39 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 10 ust. 4 i art. 16 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 39, jednak nie dłużej niż przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, i mogą być zmieniane na podstawie art. 10 ust. 4 i art. 16 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 39.

Art. 64. 1. Przepisy art. 32 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 40, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się po raz pierwszy do wyliczenia na rok 2021 części wyrównawczej i równoważącej subwencji ogólnej dla gmin oraz wpłat, o których mowa w art. 29 ustawy zmienianej w art. 40.

2. W sprawach dotyczących części wyrównawczej, równoważącej i regionalnej subwencji ogólnej oraz wpłat, o których mowa w art. 29, art. 30 i art. 70a ustawy zmienianej w art. 40, ustalonych na rok 2020 i lata wcześniejsze stosuje się przepisy obowiązujące w tych latach.

Art. 65. Do transakcji handlowych w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 45, w przypadku których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie upłynął termin, o którym mowa w art. 5 ustawy zmienianej w art. 45, stosuje się art. 5 ustawy zmienianej w art. 45 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 66. 1. Przepisów art. 12a–12k oraz art. 16a i art. 16b ustawy zmienianej w art. 47 nie stosuje się do przypadków nabycia lub osiągnięcia znaczącego uczestnictwa albo nabycia dominacji, które miały miejsce przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Przepisy art. 12a–12k ustawy zmienianej w art. 47 tracą moc po upływie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Przepisy art. 16a i art. 16b ustawy zmienianej w art. 47 stosuje się do czynów popełnionych w okresie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 67. Do decyzji o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej wydanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepis art. 19 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 48, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 68. 1. Przepis art. 15qa ustawy zmienianej w art. 58 stosuje się do zezwoleń, których ważność upływa po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Opłaty, o których mowa w art. 15qa ustawy zmienianej w art. 58, wniesione do dnia 30 kwietnia 2020 r. uważa się za wniesione w terminie.

Art. 69. 1. Do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, o których mowa w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie art. 15va i art. 15vb ustawy zmienianej w art. 58, stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do umów w sprawie zamówienia publicznego, o których mowa w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, zawartych:

- 1) przed dniem wejścia w życie art. 15vb ustawy zmienianej w art. 58,
- 2) nie wcześniej niż z dniem wejścia w życie art. 15vb ustawy zmienianej w art. 58, w następstwie postępowań o udzielenie zamówienia wszczętych przed dniem wejścia w życie tego przepisu

– stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 70. Do zgłoszeń prac geodezyjnych dotyczących wytyczenia budynku lub sieci uzbrojenia terenu, o których mowa w art. 15zzzia ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 58, dokonanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 71. 1. W latach 2020–2029 maksymalny limit wydatków z budżetu państwa, będących skutkiem finansowym zadań wynikających z art. 1–13, wynosi 567 600 000 zł, z tego w:

- 1) 2020 r. – 296 400 000 zł;
- 2) 2021 r. – 271 200 000 zł;
- 3) 2022 r. – 0 zł;

- 4) 2023 r. – 0 zł;
- 5) 2024 r. – 0 zł;
- 6) 2025 r. – 0 zł;
- 7) 2026 r. – 0 zł;
- 8) 2027 r. – 0 zł;
- 9) 2028 r. – 0 zł;
- 10) 2029 r. – 0 zł.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz jest odpowiedzialny za wdrożenie mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 3.

3. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, stosuje się mechanizm korygujący polegający na limitowaniu dopłat wypłacanych z Funduszu proporcjonalnie do dostępności środków.

4. W przypadku niewykorzystania w poszczególnych latach 2020–2021 przyjętego maksymalnego limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, maksymalny limit wydatków na kolejny rok budżetowy może zostać odpowiednio zwiększony.

Art. 72. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 47, który wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 55 pkt 1, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.;
- 3) art. 58:
  - a) pkt 3 lit. b oraz pkt 4 lit. a-c, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 25 maja 2020 r.,
  - b) pkt 15, który wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia,
  - c) pkt 33, który wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 31 marca 2020 r.

Załącznik do ustawy z dnia ...
(poz. ...)

Załącznik nr 1

WZÓR

**Oświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o
nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji
prawnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 294 oraz z 2020 r. poz. 875)**

Ja, niżej podpisany(-na), (imię, nazwisko, adres)

.....
.....
.....,

PESEL¹⁾ .....,

oświadczam, że:

- 1) nie jestem w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej,
- 2) w ciągu ostatniego roku, nie zatrudniałam (-em) innych osób²⁾.

.....

(data i podpis osoby uprawnionej)

¹⁾ W przypadku braku numeru PESEL – numer paszportu albo innego dokumentu stwierdzającego tożsamość.

²⁾ Dotyczy tylko osoby fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą.

UZASADNIENIE

1. Cel i potrzeba wydania aktu

W związku z zagrożeniem rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem SARS-CoV-2 istnieje konieczność wprowadzenia szczególnych rozwiązań, umożliwiających podejmowanie działań minimalizujących skutki utraty płynności finansowej przedsiębiorców dotkniętych trudną sytuacją wywołaną skutkami pandemii choroby zakaźnej COVID-19, wywołanej przez wirusa SARS-CoV-2.

Epidemia COVID-19 stanowi również ogromne wyzwanie dla jednostek samorządu terytorialnego (JST). Należy podkreślić, że jednostki samorządu terytorialnego walczą z epidemią COVID-19 w Polsce ramię w ramię z administracją rządową, przedstawicielami tzw. trzeciego sektora, przedsiębiorcami i obywatelami. Efekty tej walki będą widoczne w budżetach samorządów zarówno po stronie kosztowej, wynikającej ze zwiększonych wydatków na opiekę zdrowotną, opiekę nad osobami starszymi i samotnymi, pomoc dla przedsiębiorców czy dezynfekcję, jak i po stronie przychodowej z uwagi na spadek dochodów własnych, wpływów z PIT, CIT, sprzedaży biletów, czynszów, podatku od nieruchomości. Lokalne władze obawiają się, że ubytek dochodów własnych JST może wynieść aż 10%, co oznaczałoby skurczenie się ich budżetów aż o 13,5 mld zł w skali kraju. W związku z tym należy podjąć działania mające na celu wsparcie budżetów jednostek samorządu w wielu aspektach – od rozluźnienia rygorów fiskalnych, przez rozwiązania płynnościowe po pozyskanie dodatkowych dochodów lub wygenerowanie oszczędności.

Niemalże wszystkie branże zostały dotknięte skutkami epidemii m.in. transport, turystyka, branża gastronomiczna, hotele, branża kulturowo-rozrywkowa, branża eventowa, branża windykacyjna, produkcja i sprzedaż odzieży, produkcja urządzeń elektrycznych (możliwość wyczerpania zapasów w sytuacji przedłużenia opóźnień dostaw z Chin), branża petrochemiczna (mniejszy popyt na produkty z Chin). Występują zaburzenia dostaw towarów na rynku międzynarodowym. Pojawić się mogą również zatory płatnicze. To może prowadzić do zaburzeń w płynności i pogorszenia wyników finansowych firm. Konsekwencją tego będzie ograniczenie skali inwestycji w środki trwałe. Zmiany w otoczeniu spowodowane pandemią mogą prowadzić do spadku popytu na produkty przedsiębiorstw oraz problemy z pozyskaniem finansowania zewnętrznego. Spływanie rynku kapitałowego i w konsekwencji zmniejszenie możliwości pozyskania inwestorów, przez m.in. emisje akcji na giełdach, może doprowadzić do utraty płynności. Będzie to szczególnie ważne dla podmiotów, którym zwiększy się zapotrzebowanie na kredyty obrotowe (np. z powodu wydłużających się okresów spłat

należności przez odbiorców lub konieczności finansowania wyższych zapasów). Opisane zagrożenia powodują wzrost ryzyka wyraźnego wyhamowania wzrostu gospodarczego.

Dodatkowo przedsiębiorcy mogą także odczuć skutki epidemii przez zwiększoną nieobecność pracowników (unikanie spotkań w większych skupiskach lub ewentualnie ze względu na kwarantannę). Konsekwencjami może być utrata kontraktów oraz roszczenia o kary za opóźnienia lub niewykonanie kontraktów i zamówień. Ograniczanie skali działalności, ograniczanie lub zawieszenie inwestycji w konsekwencji doprowadzi do problemów u producentów dóbr inwestycyjnych, spadku popytu na produkty przedsiębiorców, problemów z pozyskaniem finansowania, braku możliwości uregulowania zobowiązań publicznoprawnych, aż do utraty płynności.

W ramach zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania epidemii COVID-19 Minister Zdrowia wydał w dniu 13 marca 2020 r. *rozporządzenie w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego* oraz następnie w dniu 20 marca 2020 r. *rozporządzenie w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii*, na podstawie których wprowadzono czasowe ograniczenie prowadzenia określonej działalności, polegające na całkowitym lub częściowym zakazie jej prowadzenia.

Ogłoszenie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii z powodu COVID-19 ma negatywny wpływ na sytuację finansową wielu pracodawców. Może skutkować znacznym spadkiem obrotów gospodarczych, utratą płynności czy wręcz uniemożliwić dalsze prowadzenie działalności. Oczywistą konsekwencją likwidacji bądź ogłoszenia upadłości danej firmy będzie utrata miejsc pracy.

W związku z koniecznością wprowadzenia ograniczeń, związanych bezpośrednio z występowaniem i rozprzestrzenianiem się epidemii COVID-19, wiele przedsiębiorstw (szczególnie z sektora MŚP – mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw) spotkało się z spadkiem przychodów, co w przypadku utrzymywania kosztów pracowniczych na dotychczasowym poziomie może w perspektywie kilku- lub kilkunastotygodniowej przełożyć się na utratę płynności finansowej przez przedsiębiorstwa, szczególnie z branży usługowej i handlowej, gdzie koszty pracy obejmujące wynagrodzenie oraz inne związane z zatrudnieniem stanowią ponad połowę wszystkich kosztów operacyjnych.

Dlatego też w tym okresie priorytetem jest utrzymanie płynności prowadzonej działalności oraz zapewnienie ochrony maksymalnej liczby miejsc pracy. Wskazane jest przyjęcie przepisów mających wspomóc pracodawców w sprostaniu temu wyzwaniu. Przedkładane propozycje, obok zapobieżeniu zwolnieniom pracowników, zabezpieczają również ich podstawowy dochód

i gwarantują stabilność zatrudnienia w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

Zmiany w otoczeniu będą prowadzić do pogorszenia płynności oraz wyników finansowych przedsiębiorstw, a co za tym idzie do trudności w pozyskaniu lub odnowieniu finansowania zewnętrznego. Zagrożona będzie płynność przedsiębiorców. W związku z powyższym zwiększy się zapotrzebowanie na kredyty obrotowe. Utrzymanie płynności finansowej w sektorach dotkniętych ekonomicznie wirusem jest kluczowe do zachowania równowagi ekonomicznej gospodarki.

Należy zwrócić uwagę, że przedkładane regulacje w zakresie dopłat wychodzą naprzeciw wszystkim przedsiębiorcom, mającym problemy z płynnością finansową – dopłaty stosowane będą do kredytów udzielanych przedsiębiorcom, w rozumieniu przepisów *ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców*, oraz podmiotom prowadzącym działalność w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych, zwanych dalej przedsiębiorcami.

Dla kondycji gospodarki, która ma przełożenie na stan finansów publicznych, kluczowe jest również utrzymanie harmonogramów inwestycji infrastrukturalnych, w tym budowlanych. Nie sposób przewidzieć czasu trwania stanów epidemii oraz zagrożenia epidemicznego, jednak mają one charakter tymczasowy. Dlatego w interesie społecznym jest kontynuowanie fazy przygotowawczej procesów inwestycyjnych, tak, aby niezwłocznie po zniesieniu ograniczeń mogły one wejść w fazę realizacji.

W projekcie przewidziano również rozwiązania mające na celu wspomoczenie uczestników rynku zamówień publicznych, w tym rozwiązania przeciwdziałające utracie płynności finansowej przez wykonawców, a także zmierzające do zwiększenia udziału MŚP w rynku zamówień publicznych. Z jednej strony ograniczono możliwość m.in. potrącania kar umownych z wynagrodzeń wykonawców realizujących zamówienia publiczne w okresie stanu epidemii COVID-19 i przez 3 miesiące po jego odwołaniu. Z drugiej strony wprowadza się regulacje dotyczące częściowych płatności, zaliczek oraz zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

Projekt zawiera także przepisy mające na celu zapewnienie zarówno kredytobiorcom, jak i kredytodawcom, jasnych i transparentnych zasad skorzystania z tzw. „wakacji kredytowych”.

Analiza oferowanych przez instytucje finansowe warunków odroczenia terminów spłaty rat kredytów wskazuje, że nie spełniają one w oczekiwanym zakresie swojego zadania, jakim

jest pomoc kredytobiorcom, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji w związku z epidemią COVID-19.

Klasyczna formuła wakacji kredytowych, oferowanych przez instytucje finansowe, w wielu sytuacjach może nie być ulgą dla konsumentów a wręcz wiązać się z dodatkowymi obciążeniami, w tym naliczaniem odsetek od odsetek. Problem ten jest obecnie również sygnalizowany na arenie międzynarodowej, w różnych krajach OECD. Należy przy tym zaznaczyć, że konsumenci w Europie Zachodniej – ze względu na niższe stopy procentowe mają dostęp do tańszego kredytowania – w porównaniu z konsumentami w Polsce.

Niniejszy projekt zawiera m.in. następujące rozwiązania:

- 1) zasady stosowania dopłat do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na podstawie umów zawartych do dnia 31 grudnia 2020 r. przedsiębiorcom, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji w związku z epidemią COVID-19:
  - a) wprowadzenie dopłat do oprocentowania, jako część odsetek należnych bankowi (2 punkty procentowe dla MŚP i 1 punkt procentowy dla pozostałych),
  - b) utworzenie Funduszu Dopłat do Oprocentowania, z którego będą wpłacane dopłaty bankom, które zawarły z BGK umowę o współpracy,
  - c) wprowadzenie maksymalnego limitu wydatków z budżetu państwa będących skutkiem finansowym ustawy, przeznaczonych na dopłaty na poziomie 567 600 000 zł łącznie w 2020 i 2021 r.;
- 2) wsparcie budżetów jednostek samorządu terytorialnego przez:
  - a) wprowadzenie w 2020 r. możliwości nierównowagi strony bieżącej budżetu JST dodatkowo o wartość planowanego ubytku w dochodach będącego skutkiem wystąpienia epidemii COVID-19,
  - b) złagodzenie w 2020 r. reguły fiskalnej ograniczającej zadłużenie o kwotę faktycznego ubytku w dochodach podatkowych jednostki wynikającego z wystąpienia epidemii COVID-19,
  - c) wprowadzenie możliwości przekazywania w 2020 r. rat części oświatowej, wyrównawczej, równoważącej i regionalnej subwencji ogólnej w terminach wcześniejszych,
  - d) wprowadzenie możliwości przesunięcia na kolejne miesiące wpłat do budżetu państwa dokonywanych przez jednostki o ponadprzeciętnych dochodach podatkowych. Raty wpłat przypadające w maju i czerwcu 2020 r. będą mogły zapłacić w drugim półroczu 2020 r.,

- e) zwiększenie dochodów samorządu powiatowego z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa z 25% do 50% wpływów w okresie od 1 maja do 31 grudnia 2020 r.,
  - f) uelastycznienie wydatkowania środków z tzw. „funduszu korkowego” w 2020 r.,
  - g) pokrycie części kosztów związanych z wydawaniem decyzji o warunkach zabudowy przez zwiększenie opłaty skarbowej za wydawanie tej decyzji dla osób innych niż właściciel lub użytkownik wieczysty,
  - h) wydłużenie terminu na osiągnięcie minimalnej liczby punktów ładowania i tankowania CNG;
- 3) umożliwienie kontynuowania przygotowywania inwestycji infrastrukturalnych w tym budowlanych przez cyfryzację procedur planistycznych;
  - 4) wprowadzenie możliwości jednostronnej, czasowej zmiany zadań dotychczas wykonywanych przez pracownika przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, w tym prezydenta miasta na prawach powiatu;
  - 5) usprawnienie funkcjonowania geodezji;
  - 6) zmniejszenie obciążeń przedsiębiorców wynikających z zawartych umów użytkowania wieczystego;
  - 7) wsparcie dla kredytobiorców spłacających kredyty na podstawie ustawy z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielanie premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych oraz osób uprawnionych do otrzymania dodatku mieszkaniowego przez wprowadzenie możliwości przyznania go z mocą wsteczną, w przypadku złożenia wniosku w terminie 30 dni od dnia zakończenia obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii;
  - 8) wydłużenie o sześć miesięcy zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, których ważność upływa w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, pod warunkiem wniesienia proporcjonalnej opłaty za wydanie zezwolenia;
  - 9) wprowadzenie tymczasowych, kompleksowych ram kontroli działań, które mogłyby zagrozić zapewnieniu bezpieczeństwa, porządku i zdrowia publicznego przez podmioty z poza UE/EOG;
  - 10) dostosowanie rynku pracy do wyzwań epidemii COVID-19:
    - a) umożliwienie obniżenia wymiaru czasu pracy pracownika lub objęcie pracownika przestojem ekonomicznym w przypadku istotnego wzrostu obciążenia wynagrodzeń u pracodawcy,

- b) czasowe zawieszenie obowiązku odbierania zaległych urlopów do 30 września 2020 r.,
  - c) umożliwienie wprowadzenia zmian w organizacji i warunkach pracy również do sytuacji istotnego wzrostu obciążenia funduszem wynagrodzeń,
  - d) doprecyzowanie zasad wykonywania pracy zdalnej,
  - e) ograniczenie odpraw, odszkodowań oraz innych świadczeń pieniężnych wypłacanych przez pracodawcę pracownikowi w związku z rozwiązaniem umowy o pracę do kwoty 10-krotności minimalnego wynagrodzenia,
  - f) możliwość zawieszenia niektórych obowiązków dot. zakładowego funduszu świadczeń socjalnych i innych funduszy mających socjalny charakter, w czasie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19, w przypadku wystąpienia u pracodawcy określonego spadku obrotów gospodarczych lub istotnego obciążenia funduszu wynagrodzeń,
  - g) umożliwienie wypowiedzenia umów o zakazie konkurencji w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii;
- 11) wprowadzenie jasnych i transparentnych zasad korzystania z tzw. „wakacji kredytowych”;
  - 12) wprowadzenie możliwości składania wniosków do ZUS wyłącznie w formie elektronicznej;
  - 13) dostosowanie w okresie stanu epidemii i zagrożenia epidemicznego materii zamówień publicznych w tym:
    - a) odejście od fakultatywności dokonywania zmiany umowy na rzecz jej obligatoryjności, w sytuacji, gdy zamawiający stwierdzi, że okoliczności związane z epidemią COVID-19 wskazane przez wykonawcę mają wpływ na należyte wykonanie umowy,
    - b) wyłączenie możliwości dokonywania przez zamawiających potrąceń kar umownych zastrzeżonych na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania umowy,
    - c) zniesienie obowiązku żądania wniesienia wadium w postępowaniach o szacunkowej wartości powyżej progów unijnych,
    - d) wprowadzenie obligatoryjnych częściowych płatności lub zaliczek na poczet wykonania zamówienia, w przypadku umów zawieranych na dłuższy okres (z wyjątkiem umów w zakresie obronności i bezpieczeństwa),

- e) obniżenie dopuszczalnej wysokości zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

2. Stan rzeczywisty i przewidywane skutki wejścia aktu w życie

2.1 Rozdział 1. Przepisy ogólne

Wdrożenie dopłat do oprocentowania umożliwi przedsiębiorcom przetrwanie najtrudniejszego okresu. Przepisy ustawy regulują zasady stosowania dopłat do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na podstawie umów zawartych do dnia 31 grudnia 2020 r. przedsiębiorcom, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji finansowej w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych wynikających z rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem SARS-CoV-2, powodującym chorobę zakaźną, zwaną dalej „COVID-19”, oraz działań podejmowanych w celu ich zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania

Dopłaty do oprocentowania będą stosowane do kredytów obrotowych odnawialnych i nieodnawialnych, zarówno w rachunku kredytowym, jak i w rachunku bieżącym, udzielanych w złotych, w celu zapewnienia płynności finansowej, w szczególności krótkoterminowej i średnioterminowej, utraconej lub zagrożonej utratą w związku z konsekwencjami rozprzestrzeniania się epidemii COVID-19. Dopłaty będą stosowane do kredytów udzielonych na podstawie umów kredytu zawartych od dnia wejścia w życie ustawy a także do kredytów udzielonych przed dniem wejścia w życie ustawy, jeżeli umowy te zostaną dostosowane do warunków określonych w ustawie. W przypadku dostosowania kredytów do warunków ustawy przez umowę kredytu należy rozumieć umowę zmieniającą (aneks) dostosowującą umowę kredytu, zawartą przed dniem wejścia w życie ustawy, do warunków określonych w ustawie.

Bankiem, w rozumieniu ustawy, jest bank krajowy, oddział instytucji kredytowej oraz oddział banku zagranicznego, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, 18 i 20 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe.

2.2 Rozdział 2. Zasady udzielania kredytów z dopłatami

Zgodnie z art. 3 projektu o kredyt może się ubiegać przedsiębiorca, który:

- 1) na dzień 31 grudnia 2019 r. nie spełniał kryteriów przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 pkt 18 *rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem*

wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 651/2014”;

- 2) wykonuje na terenie Rzeczypospolitej Polskiej działalność gospodarczą, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, lub działalność w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych, lub zawiesił wykonywanie tej działalności po dniu 1 lutego 2020 r. w związku z konsekwencjami rozprzestrzeniania się epidemii COVID-19;
- 3) nie zaciągnął innego kredytu na podstawie ustawy;
- 4) utracił płynność finansową rozumianą jako zdolność do spłaty w terminie wymagalnych zobowiązań lub jest zagrożony utratą płynności finansowej, w związku z konsekwencjami rozprzestrzeniania się epidemii COVID-19.

Wniosek o udzielenie kredytu z dopłatami, zwany dalej „wnioskiem”, przedsiębiorca będzie składał do banku udzielającego kredytów z dopłatami. Umowy kredytu z dopłatą będą mogły być zawierane do 31 grudnia 2020 r.

Do wniosku przedsiębiorca dołącza dokumenty potwierdzające utratę płynności finansowej lub zagrożenie utraty płynności finansowej oraz inne dokumenty i oświadczenia wymagane przez bank, wynikające z jego wewnętrznych procedur. Przedsiębiorca będzie składał również oświadczenie, pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, o spełnianiu warunków, o których mowa w art. 3 pkt 1–3 ustawy. Składający oświadczenie będzie obowiązany do zawarcia w oświadczeniu klauzuli dotyczącej odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Klauzula ta będzie zastępowała pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Bank będzie zawierał umowę kredytu z przedsiębiorcą, który złożył kompletny wniosek, oraz po zweryfikowaniu spełnienia przez przedsiębiorcę warunków ustawy. Bank będzie weryfikował spełnienie warunków, o których mowa w art. 3 pkt 1 – 3 ustawy, na podstawie oświadczenia przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 5 ust. 2, a także warunku, o którym mowa w art. 3 pkt 4, na podstawie dokumentów przedstawionych przez przedsiębiorcę, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1.

W przypadku braków formalnych we wniosku lub potrzeby przedłożenia dodatkowych informacji bank będzie informował przedsiębiorcę o konieczności uzupełnienia wniosku lub przedłożenia dodatkowych informacji w wyznaczonym terminie. W przypadku konieczności uzupełnienia wniosku lub przedłożenia dodatkowych informacji za datę złożenia wniosku

przyjmuje się datę złożenia uzupełnionego wniosku lub przedłożenia dodatkowych informacji wraz z oświadczeniem, o którym mowa w art. 5 ust. 2 projektowanej ustawy.

Bank będzie zawierał umowę kredytu z przedsiębiorcą pod warunkiem podjęcia pozytywnej decyzji kredytowej. Przepis art. 70 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe stosuje się, z zastrzeżeniem, że okoliczności, o których mowa w art. 3 pkt 4, nie stanowią podstawy do stwierdzenia braku zdolności kredytowej, o ile bank uzna, na podstawie udokumentowanej analizy, że okoliczności te są przejściowe i po uzyskaniu kredytu z dopłatą przedsiębiorca odzyska zdolność do terminowej spłaty swoich zobowiązań oraz zdolność ta zostanie utrzymana do końca trwania umowy kredytowej.

Bank będzie pozostawiał bez rozpatrzenia wnioski, które nie zostaną uzupełnione w wyznaczonym terminie, wnioski złożone w czasie uniemożliwiającym bankowi rozpatrzenie wniosku i zawarcie umowy kredytu w terminie do 31 grudnia 2020 r., a także wnioski złożone po ogłoszeniu przez Bank Gospodarstwa Krajowego, zwany dalej BGK, informacji, że przewidywane zapotrzebowanie na dopłaty przekroczyło kwotę stanowiącą 95% maksymalnego limitu wydatków z budżetu państwa.

2.3 Rozdział 3. Dopłaty

Kredytów z dopłatami do oprocentowania będą udzielały banki, które zawrą z BGK umowę o współpracy. Lista banków udzielających kredytów z dopłatami zostanie opublikowana na stronie internetowej BGK.

Dopłaty będą wypłacane w okresach miesięcznych zbiorczo w odniesieniu do wszystkich umów kredytu z dopłatami zawartych przez bank. Dopłaty wypłacane będą za okres nie dłuższy niż 12 miesięcy od zawarcia umowy kredytu z dopłatą.

Oprocentowanie kredytu z dopłatą naliczane będzie według stawki określonej w umowie kredytu z dopłatą, z zastrzeżeniem, że oprocentowanie to nie może być wyższe niż średnie oprocentowanie pozostałych kredytów obrotowych udzielanych przez bank.

Dopłata stanowi, z zastrzeżeniem art. 12 ust. 1 oraz art. 47 ust. 3 projektu ustawy:

- 1) część odsetek należnych bankowi i odpowiada, w przypadku:
  - a) mikroprzedsiębiorcy, małego lub średniego przedsiębiorcy w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia 651/2014 – 2 pkt procentowym,
  - b) innego przedsiębiorcy – 1 pkt procentowemu;

- 2) całość odsetek należnych bankowi, jeżeli oprocentowanie kredytu z dopłatą nie przekracza odpowiednich wartości z pkt 1 dla wskazanych tam kategorii przedsiębiorców.

Zgodnie z postanowieniami projektowanej ustawy przedsiębiorca będzie spłacał część odsetek należnych bankowi stanowiących różnicę między odsetkami naliczonymi według oprocentowania i kwotą dopłaty, o której mowa w art. 7 ust. 4 pkt 1 projektowanej ustawy.

Dopłaty będą wypłacane przez BGK ze środków Funduszu Dopłat do Oprocentowania, o którym mowa w art. 9 projektu, bankom, które zawarły z BGK umowę o współpracy.

Dopłaty nie będą mogły być stosowane, jeżeli są nienależne, czyli przewidziane do wypłaty lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych informacji lub dokumentów niepotwierdzających stwierdzonych w nich okoliczności, przedstawionych przez przedsiębiorcę. W takim przypadku przedsiębiorca będzie zobowiązany do zwrotu kwoty wypłaconych dopłat wraz z odsetkami ustawowymi naliczanymi od dnia ich wypłaty. Przedsiębiorca dokonuje zwrotu za pośrednictwem banku udzielającego kredytu. Bank udzielający kredytu dochodzi roszczeń z tytułu zwrotu dopłat. Koszty niezbędne do dochodzenia roszczeń z tytułu zwrotu dopłat, poniesione przez bank udzielający kredytu, pokrywane będą ze środków odzyskanych przez bank w ramach dochodzenia roszczeń.

W przypadku, gdy bank udzielający kredytu dochodzi roszczeń z tytułu zwrotu dopłat równoległe z dochodzeniem roszczeń z tytułu kredytu, do którego stosowane były dopłaty, a kwota odzyskana przez bank udzielający kredytu, po pomniejszeniu o koszty niezbędne do dochodzenia roszczeń z tytułu kredytu i zwrotu dopłat, nie pokrywa w całości należności z tytułu kredytu i dopłat, bank dokonuje rozliczenia dochodzonych kwot w wysokości proporcjonalnej do odzyskanych należności. Środki zwrócone przez przedsiębiorcę oraz środki odzyskane przez bank udzielający kredytu, pomniejszone o koszty niezbędne do dochodzenia roszczeń z tytułu zwrotu dopłat, bank udzielający kredytu przekazuje do 31 grudnia 2021 r. na rachunek Funduszu Dopłat do Oprocentowania, a po tym dniu na rachunek dochodów budżetu państwa.

2.4 Rozdział 4. Fundusz Dopłat do Oprocentowania

W celu realizacji ustawy w BGK tworzy się Fundusz Dopłat do Oprocentowania, zwany dalej Funduszem. Środki Funduszu będą pochodzić z:

- 1) wpłat z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw gospodarki;

- 2) odsetek od lokat okresowo wolnych środków Funduszu w bankach;
- 3) odsetek od wolnych środków Funduszu przekazanych w depozyt;
- 4) wpływów z inwestycji środków Funduszu w papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub emitowane przez Narodowy Bank Polski;
- 5) zwróconych oraz odzyskanych kwot dopłat, pomniejszonych o koszty niezbędne do dochodzenia roszczeń z tytułu zwrotu dopłat;
- 6) wpływów z innych tytułów.

Środki mogą pochodzić również z wpłat z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 65 ust. 1 *ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.*

Okresowo wolne środki Funduszu BGK będzie mógł lokować w innych bankach, z zastrzeżeniem, że suma lokat w jednym banku lub grupie banków powiązanych ze sobą kapitałowo lub organizacyjnie nie może przekroczyć 25% okresowo wolnych środków Funduszu. Wolne środki będą mogły być również lokowane w papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa oraz w papiery wartościowe emitowane przez Narodowy Bank Polski oraz w formie depozytu, o którym mowa w art. 78b ust. 2 *ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.* Środki Funduszu będą mogły być przeznaczone na dopłaty do odsetek, o których mowa w ustawie.

Ze środków Funduszu będą dokonywane również wypłaty wynagrodzenia przysługującego BGK z tytułu dokonywania rozliczeń dopłat. Sposób i tryb dokonywania rozliczeń dopłat do odsetek oraz wynagrodzenie przysługujące BGK z tytułu dokonywania rozliczeń dopłat do odsetek określi umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw gospodarki a BGK.

BGK będzie sporządzał dla Funduszu odrębny bilans oraz rachunek zysków i strat.

Fundusz będzie działał na podstawie rocznego planu finansowego, który będzie stanowił podstawę dokonywania wypłat ze środków Funduszu. BGK będzie przedstawiał ministrowi właściwemu do spraw gospodarki:

- 1) do dnia 15 kwietnia danego roku:
  - a) sprawozdanie z realizacji planu finansowego Funduszu za rok poprzedni,

- b) bilans oraz rachunek zysków i strat za rok poprzedni;
- 2) do dnia 15 czerwca danego roku – projekt rocznego planu finansowego Funduszu na następny rok.

Projekt rocznego planu finansowego Funduszu na następny rok będzie zatwierdzał minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych do dnia 31 lipca danego roku. BGK w terminie 2 miesięcy od dnia zawarcia umowy z ministrem właściwym do spraw gospodarki, opracuje w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych oraz ministrem właściwym do spraw gospodarki plan finansowy Funduszu na rok 2020. Przepisy ustawy nakładają na BGK obowiązek przekazania ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych kwartalnych informacji o realizacji planu finansowego Funduszu w terminie do końca miesiąca następującego po danym kwartale.

Po wypłacie przez BGK ostatniej dopłaty na podstawie ustawy środki Funduszu podlegają odprowadzeniu na dochody budżetu państwa.

2.5. Rozdział 5. Pomoc publiczna

Projekt ustawy zakłada, że dopłaty do oprocentowania stanowią pomoc publiczną dla przedsiębiorcy, mającą na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce, o której mowa w art. 107 ust. 3 lit. b *Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej*, i mogą być stosowane pod warunkiem, że ich wartość nie przekracza na jednego przedsiębiorcę, łącznie z inną pomocą udzielaną zgodnie z Sekcją 3.1 Komunikatu Komisji, określonych kwot wskazanych w projekcie, tj. w zależności od rodzaju prowadzonej działalności wyrażonej w złotych równowartości kwoty 100 tys. euro brutto (w przypadku pomocy udzielonej w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych), 120 tys. euro brutto (w przypadku pomocy udzielonej w sektorze rybołówstwa i akwakultury) lub 800 tys. euro brutto (w przypadku pozostałej pomocy).

W przypadku, gdy przedsiębiorca prowadzi działalność w kilku sektorach, do których mają zastosowanie różne maksymalne kwoty, o których mowa wyżej, pomoc może być udzielona, o ile jest zapewnione, za pomocą rozdzielnosci rachunkowej, przestrzeganie odpowiedniego pułapu dla każdej z tych działalności oraz że maksymalna możliwa kwota dla każdej działalności nie została przekroczona. Suma otrzymanej pomocy przez przedsiębiorcę działającego w kilku sektorach nie może przekroczyć wartości 800 tys. euro brutto.

Podmiotem udzielającym pomocy będzie bank, który zawrze z przedsiębiorcą umowę kredytu. Dniem udzielenia pomocy jest dzień zawarcia umowy kredytu. Pomoc w formie dopłat może być łączona z pomocą de minimis, udzielaną zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 *Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1) lub *rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu UE do pomocy de minimis w sektorze rolnym* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 9, z późn. zm.¹⁾) lub *rozporządzenia Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury* (Dz. Urz. UE L 190 z 28.06.2014, str. 45) lub *rozporządzenia Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym* (Dz. Urz. UE L 114 z 26.04.2012, str. 8, z późn. zm.²⁾). Pomoc w formie dopłat do oprocentowania może być łączona z pomocą publiczną w formie gwarancji, udzielaną zgodnie z sekcją 3.2 Komunikatu Komisji.

Bank będzie zamieszczał w umowie kredytu informację o wartości pomocy publicznej w formie dopłaty oraz informację o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską programu pomocowego, na podstawie, którego pomoc w formie dopłat jest udzielana, oraz o jego numerze.

Zgodnie z art 13 BGK do końca 2020 r. będzie publikować na swojej stronie internetowej nie rzadziej niż raz na miesiąc, informację o wysokości dopłat udzielonych na podstawie ustawy oraz o pozostałej do wykorzystania kwocie na dopłaty, na podstawie danych dotyczących przewidywanego zapotrzebowania na dopłaty, przekazywanych przez banki, które zawarły z BGK umowę o współpracy, maksymalnego limitu wydatków z budżetu państwa oraz danych dotyczących wynagrodzenia BGK.

2.6. Rozdział 6. Uprozczone postępowanie restrukturyzacyjne

Propozycja przewiduje możliwość przeprowadzenia postępowania o zatwierdzenie układu, uregulowanego w *ustawie z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne z modyfikacjami*

---

¹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 511 z 21.02.2019, str. 1.

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 313 z 07.12.2018, str. 2.

pozwalającymi na szybsze i efektywniejsze zawarcie układu z wierzycielami, z zapewnieniem ochrony słusznych praw wierzycieli.

Proponowana zmiana ma obowiązywać w okresie, który ocenia się jako czas oddziaływania negatywnych skutków ekonomicznych powstałych z powodu szerzenia się epidemii COVID-19.

Projekt stanowi uzupełnienie regulacji, która została wprowadzona *ustawą z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2* w art. 73 pkt 45, to jest art. 15zzra *ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych*. Zgodnie ze wskazaną regulacją, jeżeli podstawa do ogłoszenia upadłości dłużnika powstała w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19, a stan niewypłacalności powstał z powodu COVID-19, bieg terminu do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, o którym mowa w art. 21 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega przerwaniu. Po tym okresie termin ten biegnie na nowo.

Projekt ma na celu umożliwienie dłużnikowi podjęcie negocjacji z wierzycielami bez konieczności formalnego otwierania postępowania przez sąd, ale z jednoczesną ochroną przed egzekucją prowadzoną przez wierzycieli, działających indywidualnie. Należy bowiem pamiętać, że wyłączenie obowiązku złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, o którym mowa we wskazanym wyżej art. 15zzra ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, nie chroni dłużnika przed egzekwowaniem wierzytelności przez jego wierzycieli, co w praktyce może prowadzić do konieczności złożenia wniosku o upadłość mimo realnych szans na kontynuowanie działalności po przeprowadzeniu działań naprawczych, w tym przede wszystkim przez zawarcie układu z większością wierzycieli.

Przewidywana duża liczba podmiotów, która może wymagać w najbliższym czasie podjęcia szybkich czynności restrukturyzacyjnych wymusza przygotowanie takiej regulacji, która w maksymalny sposób upraszcza tego rodzaju procedurę, z zachowaniem jej maksymalnej efektywności.

Mając na uwadze, że projekt zawiera w sobie rozwiązania odpowiadające instrumentom służącym przeprowadzeniu sprawnej restrukturyzacji zawarte w *Dyrektywie Parlamentu*

Europejskiego i Rady (UE) 2019/1023 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ram restrukturyzacji zapobiegawczej, umorzenia długów i zakazów prowadzenia działalności oraz w sprawie środków zwiększających skuteczność postępowań dotyczących restrukturyzacji, niewypłacalności i umorzenia długów, a także zmieniającej dyrektywę (UE) 2017/1132 (dyrektywa o restrukturyzacji i upadłości), która powinna zostać transponowana do krajowego porządku prawnego do dnia 17 lipca 2021 r., czas obowiązywania tej regulacji proponuje się ograniczyć do 30 czerwca 2021 r. Do tego czasu planuje się przygotowanie i przeprowadzenia przez parlament nowelizacji ustawy – Prawo restrukturyzacyjne, która będzie w pełni transponowała wspomnianą dyrektywę i adaptowała te rozwiązania z projektowanej ustawy, które w sprawdziły się w praktyce.

Projekt nie stanowi samodzielnej regulacji i nawiązuje do ogólnych zasad prowadzenia postępowania restrukturyzacyjnego, zawartych w ustawie – Prawo restrukturyzacyjne. Szczególnymi rozwiązaniami, mającymi umożliwić przedsiębiorcom szybką restrukturyzację są:

- otwarcie postępowania przez opublikowanie obwieszczenia w Monitorze Sądowym i Gospodarczym; decyzja o publikacji należy wyłącznie do przedsiębiorcy, który zawarł umowę z doradcą restrukturyzacyjnym na zasadach obowiązujących w postępowaniu o zatwierdzenie układu. Oznacza to, że otwarcie postępowania nie jest zależne od decyzji sądu, choć w okresie po otwarciu postępowania jest możliwe wyłączenie skutków otwarcia postępowania przez sąd, w przypadku działania dłużnika na szkodę wierzycieli.
- otwarcie postępowania ma wywoływać niektóre ze skutków, które obecnie są przewidziane w przyspieszonym postępowaniu układowym, układowym lub postępowaniu sanacyjnym, a nie są możliwe na etapie przed złożeniem wniosku o zatwierdzenie układu. Kluczowym rozwiązaniem, które nie jest obecnie możliwe w przypadku prowadzenia postępowania o zatwierdzenie układu z ustawy – Prawo restrukturyzacyjne jest zawieszenie egzekucji wierzytelności objętej z mocy prawa układem oraz wierzytelności rzeczowych i wierzytelności zabezpieczonych przez przewłaszczenie na zabezpieczenie. Należy jednak zwrócić uwagę, że jeżeli dłużnik przewiduje objęcie układem wspomnianych wierzytelności rzeczowych i zabezpieczonych przez przewłaszczenie na zabezpieczenie musi wykazać w propozycjach układowych, że układ przewiduje albo pełne zaspokojenie tych wierzytelności albo ich zaspokojenie w stopniu nie niższym od tego, jakiego można się

spodziewać w przypadku dochodzenia wierzytelności wraz z należnościami ubocznymi z przedmiotu zabezpieczenia (por. art. 181 Prawa restrukturyzacyjnego mającego zastosowanie w ramach układu częściowego). Okoliczność ta będzie badana przez sąd na etapie zatwierdzenia układu. Należy odnotować, że zgodnie z dyrektywą o restrukturyzacji i upadłości wierzytelności rzeczowe muszą być objęte z mocy prawa układem.

- przewiduje się, że w trakcie trwania postępowania nie będzie możliwe wypowiedanie umów najmu lub dzierżawy i spełnianie świadczeń wynikających z wierzytelności, które z mocy prawa objęte są układem, na zasadach obecnie obowiązujących w przyspieszonym postępowaniu restrukturyzacyjnym (art. 256 i art. 252 *Prawa restrukturyzacyjnego*). Także dokonywanie potrąceń będzie możliwe wyłącznie na zasadach obowiązujących w przyspieszonym postępowaniu układowym.
- wprowadza się możliwość zwołania zgromadzenia wierzycieli przez nadzorcę układu w miejscu lub obok zbierania głosów, w sposób przewidziany w postępowaniu o zatwierdzenie układu. Co istotne zgromadzenie wierzycieli może zostać przeprowadzone z wykorzystaniem elektronicznych środków komunikacji, co jest już przewidziane w ramach prawa restrukturyzacyjnego, choć nie mogło być stosowane w postępowaniu o zatwierdzenie układu (por. art. 110 ust. 6 *Prawa restrukturyzacyjnego*).

W celu zapobieżenia nadużyciom oraz w przypadku uznania za bezcelowe utrzymywania skutków otwarcia postępowania, przewiduje się możliwość wystąpienia przez wierzyciela, nadzorcę układu i samego dłużnika o uchylenie skutków jego otwarcia. Postanowienie o uchyleniu skutków obwieszczenia będzie publikowane w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.

Przyznanie prawa do wstrzymania egzekucji na czas prowadzenia negocjacji w celu zawarcia układu wiąże się z ograniczeniem czasu trwania postępowania do 4 miesięcy. Niezłożenie w tym terminie wniosku o zatwierdzenie układu do sądu skutkuje umorzeniem postępowania z mocy prawa. Orzeczenie sądu ma w tym przypadku charakter deklaratoryjny i następuje na wniosek osoby mającej w tym interes prawny, w tym przede wszystkim wierzyciela lub dłużnika.

W przypadku złożenia do sądu wniosku o zatwierdzenie układu przed upływem 4 miesięcy od dnia obwieszczenia w Monitorze Sądowym skutki otwarcia postępowania będą trwały do czasu prawomocnego zakończenia postępowania lub jego umorzenia.

Mając na uwadze, że w postępowaniu o zatwierdzenie układu dłużnik zobowiązany jest do zawarcia umowy z doradcą restrukturyzacyjnym, projekt zakłada określenie maksymalnej wysokości wynagrodzenia, jakie może być ustalone, jeżeli dłużnik jest mikro lub małym przedsiębiorcą. Określenie maksymalnej wysokości wynagrodzenia ma chronić dłużników o mniejszym potencjale finansowym przed zawieraniem z doradcą restrukturyzacyjnym umów utrudniających wykonanie układu.

Projekt przewiduje także ograniczenie uprawnień dłużnika w okresie trwania postępowania, odpowiadające regulacjom przewidzianym w przypadku prowadzenia przyśpieszonego postępowania układowego, co wynika z przywilejów jakie projekt przewiduje dla dłużnika w okresie od dnia publikacji o otwarciu postępowania do dnia zakończenia postępowania. Skoro wierzyciele w okresie trwania postępowania nie mogą prowadzić egzekucji z tytułu wierzytelności, nawet zabezpieczonych rzeczowo, dłużnik nie może dokonywać czynności przekraczających zwykły zarząd, bez zgody nadzorcy układu.

Nie ulega wątpliwości, że poza zawieszeniem czynności egzekucyjnych, kluczowym rozwiązaniem pozwalającym na zawarcie układu z wierzycielami jest uzyskanie przez dłużnika nowego finansowania, które będzie chronione w przypadku braku powodzenia restrukturyzacji. Zgodnie z art. 8 ust. 2 projektu dłużnik może pozyskać, w bezpieczny dla finansującego sposób, nowe finansowanie, jeżeli uzyska na to zgodę nadzorcy układu. Jednocześnie, w art. 8 ust. 3 projektu określono kryteria, którymi musi kierować się nadzorca układu, aby wyrazić zgodę na dokonanie czynności umożliwiających dłużnikowi otrzymanie nowego finansowania.

Niezależnie od ostatecznego efektu prowadzonego postępowania, dłużnik działający w dobrej wierze będzie chroniony przed roszczeniami z tytułu nieterminowego złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, które wynikają z prawa upadłościowego, kodeksu spółek handlowych i ustawy – Ordynacja podatkowa.

Warunkiem wyłączenia odpowiedzialności jest otwarcie postępowania, o którym mowa w projekcie i zawarcie układu. W przypadku, gdy okaże się to niemożliwe, projekt wymaga, dla wyłączenia odpowiedzialności dłużnika, podjęcia szybkiej decyzji (termin 7 dni) o złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości albo wniosku o otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego.

W tym ostatnim przypadku, dla uzyskania wyłączenia odpowiedzialności, konieczne jest otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego.

Dla zabezpieczenia interesów wierzycieli, projekt przewiduje obowiązek naprawienia szkody dla dłużnika, który złożył wniosek o otwarcie postępowania w złej wierze.

2.7. Rozdział 7. Przepisy zmieniające

W **art. 25** dodaje się art. 107a w *ustawie z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń*. Przepis ma na celu ochronę niezakłóconego przebiegu zdalnej komunikacji, prowadzonej za pomocą systemów teleinformatycznych. Nowe technologie informatyczne umożliwiają bowiem „włamania” m.in. na internetowe czaty, wideokonferencje, transmisje lub zdalnie prowadzone formy nauczania i edukacji on-line. Takie zachowania nie tylko zaburzają prawidłowy tok transmisji, często ją opóźniają lub uniemożliwiają ale także, w przypadku „włamań” połączonych z prezentowaniem treści obraźliwych, obscenicznych, niecenzuralnych lub dyskryminujących, zaburzają porządek społeczny i deprawują małoletnich uczestników transmisji. Należy podkreślić, że rozpowszechnianie za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej tego typu treści w celu zyskania poklasku w danej grupie (najczęściej złożonej z małoletnich) albo wręcz osiągnięcia wymiernej korzyści majątkowej, jest zjawiskiem coraz bardziej powszechnym. Poważnym i pogłębiającym się problemem jest tzw. patostreaming, tj. rozpowszechnianie za pomocą serwisów internetowych zachowań powszechnie uznawanych za dewiacje społeczne, tj. libacje alkoholowe, przemoc, treści pornograficzne lub quasi pornograficzne. O ile dotychczasowy „model” tego typu działalności opierał się na dobrowolnym dostępie użytkowników do platformy streamingowej używanej przez patostreamera i czerpaniu korzyści za pomocą systemów monetyzacji (zamiany ruchu internetowego na danej witrynie na korzyść majątkową), to nie można wykluczyć również aktywnego włączania się takich osób w transmisje prowadzone przez innych użytkowników. Działanie takie może bowiem służyć jako swoista reklama działalności patostreamera, który prezentuje w ten sposób przykłady udostępnianych przez siebie treści szerszej publiczności i zwiększa rozpoznawalność swojej „marki”. Należy również uwzględnić ryzyko, jakie niesie za sobą działalność tzw. trolli internetowych, tj. osób, które utrudniają korzystanie z Internetu, kierując się jedynie wewnętrzną potrzebą wywołania negatywnych emocji u innych użytkowników przez szeroki wachlarz antyspołecznych zachowań. Osoby takie będą włączać się do prowadzonych transmisji i zakłócać ich przebieg bez względu na ewentualne obiektywne korzyści majątkowe. Mając powyższe na względzie projektodawca stanął na stanowisku, że

niezwykle mało prawdopodobna jest samoregulacja w przedmiotowym zakresie, co rodzi potrzebę penalizacji zachowań określonych w dodawanym art. 107a Kodeksu wykroczeń.

W art. 26 projektowanymi zmianami w *ustawie z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne* wprowadza się możliwość poświadczania przez wykonawców prac geodezyjnych (za zgodność z oryginałem) kopii protokołów, map i innych dokumentów, co jest kluczowym elementem umożliwiającym przekazywanie przez geodetów w ramach wyników prac geodezyjnych dokumentacji elektronicznej. Obecnie jest to najważniejsza przeszkoda we wprowadzeniu pełnego elektronicznego obiegu dokumentów będących wynikiem prac geodezyjnych. Brak takiego zapisu sprawia, że jeśli w pracy geodezyjnej, np. przy podziale działki powstają ww. dokumenty, to muszą one być w oryginale (papierowym) złożone do Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej (dalej: PODGiK), jako element składowy operatu. Tym samym praktycznie uniemożliwia to objęcie technologią elektroniczną wszystkich rodzajów prac. Istniejący podział operatów na elektroniczne (bez takich dokumentów) i nieelektroniczne (zawierające wymienione dokumenty) zwiększa też koszty organizacyjne prowadzenia zasobu, gdyż operat papierowy musi być zeskanowany przez pracowników PODGiK, aby był następnie włączony do bazy zasobu. Proponowane umożliwienie uwierzytelnienia wymienionych dokumentów przez geodetę sprawi, że geodeta może przygotować całkowicie elektroniczny, spójny dokument, uwierzytelniony w całości przez wykonawcę prac. Na chwilę obecną występują praktyki przyjmowania operatów elektronicznych, ale wymagają one interpretacji, co stanowi barierę organizacyjną i mentalną w stosowaniu. Proponowany zapis ujednotoci procedurę i pozwoli podnieść realizację e-usług dotyczących geodezji na nowy poziom automatyzacji.

Art. 27 wprowadza zmiany w *ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych* (dalej: *ustawa o PIT*). Dodawany pkt 4 w art. 52n ust. 1 *ustawy o PIT* umożliwi odliczenie od podstawy obliczenia podatku (również przy obliczeniu miesięcznych zaliczek na podatek dochodowy) darowizn przekazanych na rzecz domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, noclegowni, schroniska dla osób bezdomnych, w tym z usługami opiekuńczymi, ośrodka wsparcia, rodzinnego domu pomocy, domu pomocy społecznej.

W zakresie art. 52w projekt przewiduje dla podatników ponoszących negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu epidemii COVID-19 możliwość skorzystania z ulgi na złe długi, w zakresie odliczania wierzytelności, począwszy od okresu rozliczeniowego, w którym upłynęło 30 dni od dnia upływu terminu zapłaty określonego na fakturze (rachunku) lub w umowie, do okresu, w którym wierzytelność została uregulowana lub zbyta – obecnie w *ustawie o PIT* i

ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych okres ten wynosi 90 dni od dnia upływu terminu zapłaty.

Przewiduje się również wprowadzenie ulgi dla podatników, którzy na 2020 r. wybrali uproszczoną formę wpłacania zaliczek i ponieśli negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu epidemii COVID-19. Podatnicy ci będą mogli zmniejszyć zaliczkę należną o niezapłaconą wierzytelność za miesiąc, w którym upłynęło 30 dni od dnia upływu terminu zapłaty określonego na fakturze (rachunku) lub w umowie, do okresu, w którym wierzytelność została uregulowana lub zbyta.

Dodawany przepis art. 52x umożliwi odliczenie przez podatników podatku PIT, w tym podatników prowadzących działalność gospodarczą (na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej lub liniowej 19% stawki podatku), darowizn rzeczowych w formie laptopów i tabletów (zdalnych do użytku i nie starszych niż 3 lata) przekazanych od 1 stycznia 2020 r. do 30 września 2020 r. wskazanym w przepisie podmiotom.

Warunkiem odliczenia jest udokumentowanie przekazanej darowizny dowodem, z którego wynikają dane identyfikujące darczyńcę oraz wartość przekazanej darowizny wraz z oświadczeniem obdarowanego o jej przyjęciu.

Dodawany przepis art. 52z umożliwi zaliczenie do kosztów uzyskania przychodów kosztu wytworzenia lub ceny nabycia rzeczy lub praw, które następnie podatnik przekaże w formie darowizny np. na przeciwdziałanie epidemii COVID-19 podmiotom wykonującym działalność leczniczą, tj. podmiotom i na cele określone w art. 52n, albo np. przekaże tablet placówce oświatowej, o której mowa w projektowanym art. 52x. Dodawany przepis znajdzie zastosowanie, jeżeli darowizna zostanie dokonana w terminie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 30 września 2020 r.

Zmiana w zakresie art. 52za polega na wyłączeniu z przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej wartości darowizn otrzymanych od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 30 września 2020 r. przez placówki medyczne (m.in. szpitale) oraz placówki oświatowe, w związku z epidemią COVID-19, które nie podlegają z tytułu otrzymanych darowizn podatkowi od spadków i darowizn. Opodatkowaniu podatkiem od spadków i darowizn nie podlega tym samym osoba fizyczna – wspólnik spółki osobowej, która otrzyma taką darowiznę.

Zmiana w zakresie art. 52zb dotyczy przepisu wyłączającego z kosztów uzyskania przychodów określone kary umowne i odszkodowania. Proponowana w projekcie ustawy zmiana zakłada wyłączenie po spełnieniu warunków wskazanych w przepisie stosowania art. 23 ust. 1 pkt 19

ustawy o PIT w odniesieniu do zapłaconych kar umownych i odszkodowań. W wyniku tej zmiany podatnicy będą mogli uwzględnić kary umowne i odszkodowania zapłacone z tytułów wymienionych w tym przepisie na podstawie ogólnej zasady wynikającej z art. 22 ust. 1 *ustawy o PIT*.

Wprowadzone w **art. 28** zmiany w *ustawie z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa* mają na celu przyznanie zarządzającym obszarami (to jest zarządzającym specjalnymi strefami ekonomicznymi) prawa pierwokupu wobec nieruchomości położonych w granicach zarządzanej przez nich specjalnej strefy ekonomicznej oraz położonych poza granicą specjalnej strefy ekonomicznej, a przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego na cele przemysłowe, usługowe lub przemysłowo-usługowe. Zarządzający obszarami posiadają wieloletnie doświadczenie w gospodarowaniu nieruchomościami w sposób korzystny dla lokalnego rozwoju gospodarczego m.in. przez budowę sieci uzbrojenia terenu, co zwiększa atrakcyjność inwestycyjną takiego gruntu. Regulacja ta w żaden sposób nie uszczupla zasobu gruntów rolnych.

Art. 29 wprowadza w *ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych* (dalej *ustawa o CIT*) zmiany w zakresie art. 38g–38t analogiczne do zmian w art. 52n oraz art. 52v–art. 52zb *ustawy o PIT*.

Dodatkowo zmieniono art. 38u. Zgodnie z art. 21b ust. 1 *ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju*, w 2020 r. Minister Finansów może na wniosek Prezesa Rady Ministrów przekazać Agencji Rozwoju Przemysłu Spółce Akcyjnej skarbowe papiery wartościowe na dofinansowanie zadań, o których mowa w art. 21 tej ustawy. W związku z zaistniałą w Polsce sytuacją epidemii COVID-19 zasadnym stało się podjęcie wszelkich działań mających na celu przeciwdziałanie negatywnym skutkom gospodarczo-społecznym. Przekazanie Agencji Rozwoju Przemysłu Spółce Akcyjnej skarbowych papierów wartościowych, nie powinno skutkować powstaniem przychodów z nieodpłatnego otrzymania tych papierów, na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 2 *ustawy o CIT*. Nałożenie, bowiem w tej sytuacji podatku dochodowego byłoby nieproporcjonalne w stosunku do przyczyn i celu podjętych działań. Zaniechanie ustalania przychodu w tej sytuacji jest w pełni uzasadnione interesem publicznym.

W **art. 30** projektowana zmiana w *ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane* ma charakter porządkujący. Przepis art. 30 ust. 5h Prawa budowlanego jest zbędny z uwagi na treść obecnie obowiązującego art. 50 ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego. Przepis ten stanowi

kompetencje dla organów nadzoru budowlanego do tego, by wstrzymać roboty budowlane prowadzone w sposób mogący spowodować zagrożenie bezpieczeństwa ludzi lub mienia lub zagrożenia środowiska i ewentualnie nakazać rozbiórkę (z art. 51 ust. 1). Ponadto organy administracji architektoniczno-budowlanej nie mają kompetencji do przeprowadzania czynności kontrolnych i miałyby utrudnione działanie do tego, by nakazać rozbiórkę. Dlatego proponuje się skreślenie art. 30 ust. 5h Prawa budowlanego.

Art. 31 wprowadza dwie zmiany w *ustawie z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych*. Zmiana w art. 5 ust. 4 ma charakter porządkujący system wspierania przedsiębiorców w postaci zwolnień podatkowych. Z uwagi na brak możliwości zmiany granic specjalnych stref ekonomicznych projekt ustawy przewiduje uchylenie art. 5 ust. 4, który uprawniał do określenia aktem wykonawczym szczegółowych kryteriów dotyczących obejmowania gruntów statusem specjalnej strefy ekonomicznej. W ust. 3 uchyla się również pkt 1–3 jako konsekwencja powyższej zmiany. Zmiany w art. 19 mają na celu złagodzenie wymagań wobec przedsiębiorców wnioskujących o wygaszenie zezwolenia na prowadzenie działalności w specjalnej strefie ekonomicznej. Mając na uwadze przepis art. 17 ust. 5 *ustawy o wspieraniu nowych inwestycji*, na podstawie którego przesłanką stwierdzenia wygaśnięcia decyzji o wsparciu jest nieskorzystanie z pomocy publicznej (bez względu na liczbę posiadanych przez przedsiębiorcę decyzji o wsparciu), to zasadne jest analogiczne dostosowanie zmienianego art. 19 ust. 5 *ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych*. Tym bardziej, że oba ww. przepisy związane są z kolejnością rozliczania decyzji o wsparciu bądź zezwoleń, która zgodnie zarówno z *ustawą o wspieraniu nowych inwestycji*, jak i *ustawą o specjalnych strefach ekonomicznych* następuje chronologicznie. Zatem celem projektowanego przepisu jest osiągnięcie stanu, w którym sytuacja prawna przedsiębiorców, posiadających więcej niż jedno zezwolenie, będzie analogiczna do przedsiębiorców posiadających więcej niż jedną decyzję o wsparciu.

Art. 32 wprowadza w *ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne* wyłączenie możliwości wstrzymywania przez przedsiębiorstwa energetyczne dostaw paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w przypadku nieregulowania przez odbiorców należności za dostarczone nośniki energii.

Przedmiotowy przepis prowadzi do sytuacji, w której każdy odbiorca, niezależnie od statusu i sytuacji finansowej, może wstrzymać płatność za dostarczane mu nośniki energii bez konsekwencji ich odciążenia. Jednocześnie dostawcy zostali obciążeni obowiązkiem stałego dostarczania odbiorcom tych nośników energii bez możliwości ograniczania swoich strat

w postaci zaprzestania dostaw. Prowadzić to więc może do sytuacji, w której przedsiębiorstwa energetyczne będą ponosić koszty zapewnienia bezpieczeństwa dostaw do każdego odbiorcy (niezależnie od jego sytuacji finansowej) bez jakiegokolwiek dyscypliny płatniczej ze strony odbiorców. Z powyższych względów zasadne jest ograniczenie zastosowania przedmiotowego przepisu wyłącznie do odbiorców najbardziej wrażliwych, tj. odbiorców w gospodarstwach domowych, oraz podmiotów dotkniętych wyłączeniami działalności na podstawie przepisów ogólnych. Ograniczenie możliwości zaprzestania dostaw paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła do odbiorców w gospodarstwach domowych oraz tych, którym wstrzymano prowadzenie działalności, wydaje się być adekwatnym środkiem ograniczania gospodarczych i społecznych konsekwencji epidemii COVID-19. Ustanawia, bowiem ochronę odbiorców najbardziej narażonych na negatywne skutki pogarszającej się sytuacji ekonomicznej, zabezpieczając podstawowe potrzeby w tym zakresie. Dodatkowo sprecyzowano, że przepisu tego nie stosuje się jedynie w zakresie wstrzymania możliwości dostarczania paliw gazowych i energii z przyczyn ekonomicznych, aby wyeliminować mogące pojawiać się wątpliwości, czy celem ustawodawcy nie było wyłączenie stosowania przepisów art. 6a ust. 3 oraz art. 6b ust. 1 pkt 2 i ust. 2 i 3 w ogóle, co mogłoby powodować konsekwencje w postaci stosowania mniej korzystnych rozwiązań wynikających z Kodeksu cywilnego. Zatem, w związku z utratą przez znaczą część społeczeństwa dochodów z powodu rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2, zakres ochronny wspomnianej normy zostałby zniweczony.

W art. 33 wprowadza się zmiany w *ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny*. Niniejsza poprawka ma na celu przywrócenie zasad łączenia kar obowiązujących w prawie karnym do dnia 30 czerwca 2015 r., a zmienionych *ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw*.

Zasady łączenia kar obowiązujące w polskim prawie karnym do dnia 30 czerwca 2015 r. miały swoją genezę w ujęciu Kodeksu karnego z 1932 r. i stanowiły racjonalizację odpowiedzialności karnej przez położenie nacisku na sprawiedliwościowy aspekt tych zasad. Kluczowe znaczenie ma tu bowiem kwestia popełnienia dwóch lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw, co jest warunkiem orzeczenia kary łącznej. Sumaryczna ocena prawnokarna przestępczej działalności sprawcy zamyka się bowiem aktem wymiaru sprawiedliwości, podczas gdy ponawiane po wydaniu tego aktu przestępstwa stanowią wyraz niepoprawności sprawcy, co przesądza w sposób negatywny możliwość objęcia kar za te czyny jedną karą łączną. Innymi słowy, tak

ujęty powrót sprawcy do przestępstwa powoduje, że instytucja kary łącznej nie może łagodzić jego odpowiedzialności karnej.

Powyższy sprawiedliwościowy aspekt przywrócenia niniejszą poprawką zasad łączenia kar obowiązujących do dnia 30 czerwca 2015 r. w rezultacie powoduje ograniczenie liczby wypadków, w których możliwe jest łączenie kar, a w wymiarze procesowym będzie się to przejawiało w zmniejszeniu liczby wydawanych wyroków łącznych. Jest to bezpośrednia przyczyna propozycji włączenia tego rozwiązania normatywnego do projektu ustawy mającego na celu zwalczanie stanu epidemii i zagrożenia epidemicznego. Wskazany skutek procesowy w postaci zmniejszenia liczby wydawanych wyroków łącznych będzie miał bowiem bezpośrednio odzwierciedlenie w odniesieniu do zmniejszenia liczby spraw w sądach kierowanych do rozpoznania na rozprawie. Zgodnie bowiem z art. 573 § 1 k.p.k. wyrok łączny wydaje się po przeprowadzeniu rozprawy, która jest jawna wewnętrznie (dla stron) i zewnętrznie (dla publiczności). Redukcja liczby spraw rozpoznawanych w sądach na rozprawach pozwoli zaś na zmniejszenie ryzyka rozprzestrzeniania epidemii oraz na szybsze zniwelowanie zaległości w rozpoznawaniu spraw w sądach, spowodowanych przerwą w ich działaniu wynikającą ze stanu epidemii. Dla zobrazowania skali zjawiska można dla przykładu wskazać, że w 2015 r., gdy sądy rozpoznawały sprawy o wydanie wyroku łącznego w przeważającym zakresie na „starych” zasadach, wydano ich w sądach powszechnych 31,5 tysiąca, natomiast w 2019 r., w okresie obowiązywania obecnych zasad – aż prawie 45 tysięcy. Sprawia to, że oszczędzamy 15 000 spraw. Idą za tym oszczędności finansowe i organizacyjne w konwojach, przejazdach i przemieszczaniu się ludzi. Niewątpliwie zyska na tym Policja i Służba Więzienna, które będą mogły przeznaczyć swoich funkcjonariuszy do innych zadań. Nie można również pominąć aspektu ekologicznego związanego z tak ogromną ilością spraw i związaną z tym logistyką.

Poprawka przewiduje także dodanie przepisu międzyczasowego, wedle którego przepisy o karze łącznej w brzmieniu dotychczasowym stosować się będzie do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie ustawy, zaś przepisy te w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosować się będzie do kar prawomocnie orzeczonych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Rozwiązanie powyższe oparte zostało na zasadzie chwytania przepisu w locie, biorąc pod uwagę, że nie jest możliwe – z punktu widzenia konstrukcyjnego – łączenie na proponowanych w poprawce zasadach kar łącznych z karami jednostkowymi, tak jak jest to obecnie.

W art. 34 dokonuje się zmian w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – *Kodeks postępowania karnego*. Zaproponowane zmiany w zakresie Kodeksu postępowania karnego mają na celu poszerzenie możliwości zdalnego przeprowadzania wybranych czynności postępowania karnego, co służyć będzie zwiększeniu jego szybkości, zmniejszeniu kosztów i uciążliwości ponoszonych przez uczestników procesu w związku z koniecznością stawiennictwa w sądzie, a równocześnie stworzy możliwości ograniczenia zagrożeń wynikających ze stanu epidemii dla osób uczestniczących w tych czynnościach w charakterze organu procesowego lub uczestnika.

Kodeks postępowania karnego (k.p.k) już obecnie przewiduje możliwości prowadzenia czynności sądowych w formie zdalnej. Są to m.in:

- przesłuchanie świadka w trybie art. 177 § 1a k.p.k.;
- przesłuchanie świadka incognito w trybie art. 184 § 4 k.p.k.;
- przesłuchanie świadka w bezpiecznym pokoju z wykorzystaniem środków komunikacji zdalnej w trybie art. 185 a – 185 c k.p.k.;
- złożenie wyjaśnień przez oskarżonego w trybie art. 377 § 4 k.p.k.;
- przesłuchanie świadka, biegłego lub złożenie wyjaśnień przez współoskarżonego w trybie art. 177 § 1a w okolicznościach określonych w art. 390 § 3 k.p.k.;
- uczestnictwo sprawcy w czynnościach sądowych w trybie przyspieszonym zgodnie z art. 517 b k.p.k.

Możliwość prowadzenia czynności procesowych w formie zdalnej lub udziału w takiej formie uczestnika procesu w rozprawie lub posiedzeniu w oparciu o obowiązujący stan prawny jest jednak dalece niewystarczająca i nie uwzględnia rozwoju technicznego wpływającego na upowszechnianie rozwiązań służących porozumiewaniu się na odległość oraz potrzeb w zakresie przyspieszenia postępowania, zmniejszenia uciążliwości dla jego uczestników i ograniczenia ryzyka związanego ze stanem epidemii lub stanem zagrożenia epidemicznego.

Podkreślić należy, iż przeprowadzenie czynności procesowej lub udział w czynności procesowej w formie zdalnej nie narusza zasady bezpośredniości. Definiując w swoich wywodach pośrednio istotę tej zasady i podkreślając, że nie ma ona charakteru bezwzględnego, Sąd Najwyższy wskazał, że: „Zgodnie z zasadą bezpośredniości należy w toku postępowania dążyć do tego, aby sąd bezpośrednio zetknął się z poszczególnymi dowodami, zaś w odniesieniu do świadków, by składali swe zeznania w toku rozprawy przed sądem, odpowiadając na pytania stron i członków składu orzekającego. Takie bezpośrednio zetknięcie się z dowodem pozwala sądowi na jego najpełniejszą ocenę. Bezwzględne przestrzeganie tej

zasady spowodowałoby jednak, że w szeregu spraw wydanie orzeczenia nie byłoby możliwe. Stąd ustawodawca wprowadził do kodeksu postępowania karnego przepisy stanowiące wyjątki od zasady bezpośredniości. Wyjątkiem takim jest przepis art. 391 § 1 k.p.k.” (postanowienie SN z dnia 7 sierpnia 2013 r., II KK 153/13). Wymienione atrybuty czynności procesowej przeprowadzanej z zachowaniem zasady bezpośredniości w postaci pełnej i bezpośredniej czasowo możliwości zapoznania się z dowodem, w szczególności pochodzącym od osobowego źródła dowodu i wyznaczania przez sąd zakresu czynności przez zadawane osobie przesłuchiwanej pytania w pełni pozostają zagwarantowane w przypadku czynności przeprowadzanej z wykorzystaniem urządzeń pozwalających na bezpośredni i jednoczesny przekaz obrazu i dźwięku.

W art. 177a k.p.k. poszerzone zostały możliwości przesłuchania świadka przez powiększenie kręgu osób biorących udział w czynności przesłuchania świadka w celu zagwarantowania należytego przebiegu tej czynności. Proponowana wersja tego artykułu zawiera również szczególne unormowania odnoszące się do przesłuchania świadka będącego osobą pozbawioną wolności oraz świadka pozostającego poza granicami Polski.

W zmianach zaproponowanych w zakresie art. 250 k.p.k. wprowadzono możliwość udziału podejrzanego w posiedzeniu w przedmiocie zastosowania tymczasowego aresztowania z wykorzystaniem urządzeń technicznych pozwalających na bezpośrednie i jednoczesne przekazywanie obrazu i dźwięku. Przepisy te będą mogły znajdować zastosowanie w sytuacjach, w których sędzia uzna, że doprowadzanie podejrzanego do sądu, w szczególności przebywającego w jednostce penitencjarnej (np. w związku z odbywaną karą pozbawienia wolności) jest niecelowe albo może służyć ograniczeniu zagrożeń dla uczestników posiedzenia, w tym związanych ze stanem epidemii.

Proponowane przepisy w sposób precyzyjny regulują zagadnienia formy udziału obrońcy w posiedzeniu w przypadku zaniechania doprowadzania podejrzanego do sądu oraz zapewnienia efektywnego korzystania w takich przypadkach z pomocy obrońcy, spełniając wszelkie gwarancje wynikające z prawa do obrony w aspekcie formalnym i materialnym. Projekt przewiduje również nowelizację art. 248 § 2 k.p.k. odnoszącą się do posiedzenia w przedmiocie tymczasowego aresztowania przeprowadzonego z wykorzystaniem trybu określonego w proj. art. 250 § 3b k.p.k.

Projekt przewiduje ponadto rozwiązania umożliwiające udział stron, obrońców i pełnomocników w rozprawie na etapie postępowania sądowego przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających udział w tych czynnościach na odległość z jednoczesnym

bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku, regulując precyzyjnie zagadnienia związane z przesłankami stosowania takiej możliwości i sposobem jej realizacji, jak również obejmując unormowania służące zapewnieniu efektywnego korzystania przez oskarżonego z prawa do obrony i ochronie praw innych uczestników postępowania.

Projektowana zmiana w art. 276a k.p.k. ma na celu rozszerzenie stosowania środka zapobiegawczego, o którym mowa w art. 276a § 1 k.p.k. o sytuacje, w których wykonywany przez pokrzywdzonego zawód determinuje niepożądane społecznie zachowania w postaci uporczywego nękania jego lub osoby jemu najbliższej (przestępstwo tzw. stalkingu stypizowane w art. 190a k.k.). Zasadniczym celem projektowanej regulacji jest ochrona tych grup zawodowych, które są szczególnie narażone na różne formy przestępczego nękania. Do takich grup zaliczyć należy m.in. nauczycieli oraz innych pracowników szkolnictwa i edukacji, którzy nierzadko narażeni są na powtarzającą się, nie tylko werbalną, agresję uczniów. Przepis znajdzie również zastosowanie w sytuacjach, w których określone grupy zawodowe padają celem ataków ze względu na okoliczności o charakterze tymczasowym i obiektywnym, takie jak np. panująca epidemia. Zaliczyć do nich można m.in. górników i ich rodziny lub pracowników domów opieki społecznej i hospicjów. Podkreślić też należy, że zjawisko stalkingu jest coraz bardziej rozpowszechnione i przybiera nowe, coraz bardziej dotkliwe, postaci. Przestępstwo stypizowane w art. 190a k.k. niesie za sobą również daleko idące konsekwencje dla pokrzywdzonych. Zgodnie z badaniami przeprowadzonymi w Polsce, w przypadku 62% ofiar stalkingu dało się zauważyć negatywny wpływ na życie i zdrowie, w szczególności poczucie zagrożenia, niepokój, zaburzenia psychosomatyczne i problemy w kontaktach międzyludzkich, u 49% ofiar występowały ataki paniki, fobie, itp., u 22% ofiar zaburzenia odżywiania, a u 57% ofiar trudności w kontaktach interpersonalnych³. Co więcej, działania stalkerów mają tendencję do eskalacji, w szczególności w sytuacji poczucia bezkarności sprawcy. W związku z powyższym rozszerzenie zakresu stosowania środka zapobiegawczego, o którym mowa w art. 276a § 1 k.p.k., pozwoli na szybszą reakcję organów państwa przeciwko sprawcy czynu określonego w art. 190a k.k. popełnionego z powodu wykonywanego zawodu.

Dodatkowo w ustawie wprowadza się poprawki w art. 568a w § 2, 569 § 1 i uchyla się § 3 w art. 575 które stanowią niezbędne zmiany wynikowe do *Kodeksu postępowania karnego*.

---

³ <http://psychologia.net.pl/artykul.php?level=415>

Art. 35 zmienia przepisy ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne. W zakresie art. 57b oraz art. 57d–art.57f wprowadzono zmiany analogiczne do zmian w ustawie o PIT.

Dodawany przepis art. 57g wprowadza regulacje, w efekcie których przepisy w zakresie przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej znajdą zastosowanie do podatników korzystających z opodatkowania w formie karty podatkowej, którzy z uwagi na wprowadzony z powodu epidemii COVID-19 przez władze publiczne czasowy zakaz prowadzenia działalności gospodarczej nie mogą jej prowadzić. Wprowadzany przepis zwalnia podatników z obowiązku zawiadamiania naczelnika urzędu skarbowego o okresie przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej. Złożenie takiego zawiadomienia w obecnym stanie prawnym warunkuje niepłacenie podatku w formie karty podatkowej za okres przerwy. W efekcie tej zmiany, z mocy prawa, podatnicy opodatkowani kartą podatkową nie będą obowiązani do zapłaty podatku dochodowego za okres nieprowadzenia działalności gospodarczej spowodowany wprowadzonym zakazem jej prowadzenia.

W **art. 36** proponowane rozwiązanie ma na celu umożliwienie wydawania dokumentów potwierdzających udzielenie praw wyłącznych i dowodów pierwszeństwa w formie elektronicznej, co jak dotąd nie jest możliwe. Wprowadzenie elektronicznej formy tych dokumentów w ustawie z dnia 20 czerwca 2000 r – *Prawo własności przemysłowej* wychodzi naprzeciw potrzebie sprawnej i kompleksowej obsługi podmiotów, które zdecydowały się na korespondencję elektroniczną z Urzędem Patentowym, ale też wszystkich zainteresowanych szybkim doręczeniem takich dokumentów, bez potrzeby wychodzenia z domu. Powyższe ma szczególne znaczenie w dobie występowania epidemii COVID-19.

Projektowany przepis **art. 37** zmieniający przepisy w ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r o *dozorze technicznym* ma na celu zapewnienie, mimo trwającego stanu epidemii, możliwości sprawdzenia kwalifikacji osób do obsługi urządzeń technicznych, w branżach kluczowych dla zapewnienia środków do życia i zdrowia ludzi. Egzaminy będą przeprowadzane w taki sposób, aby zminimalizować ryzyko zarażenia wirusem SARS-CoV-2.

W czasie trwania zagrożenia epidemicznego i epidemii sprawdzanie kwalifikacji osób obsługujących i konserwujących urządzenia techniczne zostaje zawieszona z uwagi na istniejące podczas egzaminów ryzyko rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej u ludzi, wywołanej wirusem SARS-CoV-2. Sytuacja taka nie może jednak wykluczać konieczności

zweryfikowania i nadania uprawnień tym osobom, których praca przy obsłudze urządzeń technicznych konieczna jest do zapewnienia środków niezbędnych do życia i zdrowia obywateli. Chodzi szczególnie o branże: spożywczą, chemiczną lub farmaceutyczną i obsługę m.in. wózków jezdniowych podnośnikowych z mechanicznym napędem podnoszenia, popularnie zwanych wózkami jezdniowymi, podnośnikowymi lub widłowymi.

Nie będzie więc powoływana komisja kwalifikacyjna, a egzamin przeprowadzi jednoosobowo egzaminator powołany przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego. Organ właściwej jednostki dozoru technicznego będzie mógł też zastosować taki sposób sprawdzenia kwalifikacji, który pozwoli na jak najmniejszy kontakt osób egzaminowanych między sobą i z egzaminatorem. Przy egzaminie teoretycznym zamiast egzaminu pisemnego przeprowadzanego zazwyczaj w większej grupie, w sali, w obecności komisji kwalifikacyjnej, będzie można przeprowadzić taki egzamin w dowolny sposób, ze szczególnym wskazaniem na egzamin zdalny (co nie wyklucza również np. egzaminu ustnego bezpośrednio u osoby zainteresowanej np. na placu manewrowym). Muszą być jednak spełnione warunki, takie jak możliwość identyfikacji osoby, której kwalifikacje się sprawdza, i zabezpieczenie przebiegu egzaminu przed ingerencją osób trzecich. Część praktyczną egzaminu przeprowadza się w sposób zapobiegający szerzeniu się zakażenia wirusem SARS-CoV-2 i z zachowaniem należytych środków ostrożności. Przedmiotowe zmiany zostały zaproponowane m.in. w odpowiedzi na postulaty branż działalności gospodarczej produktów szybko zbywalnych (FMCG-Fast Moving Consumer Goods), obsługujących centra logistyczne, hurtownie, magazyny itp., zaopatrujące obywateli w produkty codziennego użytku, przede wszystkim żywność i środki higieniczne.

Art. 38 wprowadza zmiany w *ustawie z dnia 11 maja 2001 r. – Prawo o miarach*. Proponowany zapis w art. 26c, dotyczący odroczenia terminów wykonania legalizacji ponownej również po dokonaniu oceny zgodności jest uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisu dotychczasowego dotyczącego legalizacji ponownej. Zmiana jest związana z przeciwdziałaniem przypadkom, gdy upływające w okresie kolejnych kilku miesięcy terminy, w których przyrządy pomiarowe wprowadzone do obrotu lub użytkowania po dokonaniu oceny zgodności powinny być zgłaszane do legalizacji ponownej, powodowałyby konieczność wykonywania legalizacji ponownej przy bezpośrednim udziale przedstawicieli administracji miar.

Przepis dotyczący decyzji administracyjnej związany ze zwolnieniem z opłat w jednoznaczny sposób wskazuje, że decyzja administracyjna wydawana jest bez opłat. Regulacja ta nie ma wpływu na późniejsze pobieranie opłat za wykonanie legalizacji ponownej.

Dodawane do art. 26c ust. 4–6 dotyczą legalizacji ponownej przyrządów pomiarowych, wykorzystywanych w procesie eksploatacji pomiarowych zbiorników naziemnych i podziemnych, stanowisk nalewczych oraz przyrządów pomiarowych służących do pomiaru ilości przepływającego gazu i przeliczania objętości gazu.

Odroczenie terminu dokonania legalizacji ponownej przyrządów pomiarowych może wynosić nie dłużej niż 12 miesięcy. Zapis ten reguluje odstępstwo od zasady wyrażonej w art. 26c ust. 1 ustawy – *Prawo o miarach*.

W 2020 r. wymiany legalizacyjnej wymaga 870 tys. sztuk gazomierzy miechowych, w 2021 r. 1,03 mln sztuk. Na rok bieżący i kolejny (2021) przypada szczyt wymian legalizacyjnych gazomierzy, które miały 15-letni i 10-letni okres ważności legalizacji.

Wzrost liczby wymienianych gazomierzy jest dwukrotny w stosunku do ilości wymian gazomierzy realizowanych dotychczas. Proces wymian gazomierzy miechowych jest jednym z głównych obowiązków realizowanych na masową skalę, wynikającym z przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Mając na uwadze zaistniałą sytuację związaną z rozprzestrzenianiem się epidemii COVID-19, realizacja planu wymian gazomierzy miechowych w bieżącym roku będzie wysoce utrudniona, a w przypadku utrzymywania się stanu epidemicznego w dłuższej perspektywie wymiany gazomierzy w takiej skali będą niemożliwe.

Wydłużenie czasu eksploatacji przyrządu pomiarowego bez dokonania legalizacji ponownej będzie możliwe wyłącznie w okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii albo w przypadku niebezpieczeństwa szerzenia się zakażenia lub choroby zakaźnej, które może stanowić zagrożenie dla zdrowia publicznego.

Wydłużenie terminu odroczenia dokonania legalizacji ponownej uzależnione będzie od wykonania przez podmiot eksploatujący przyrząd pomiarowy przeglądu technicznego potwierdzającego sprawności tego przyrządu oraz przekazania informacji o tym przeglądzie i złożenia oświadczenia w tym zakresie. Przegląd techniczny oraz złożenie oświadczenia musi następować przed upływem terminu dokonania legalizacji ponownej, z wyjątkiem przypadków mających miejsce między 1 marca 2020 r. a 1 czerwca 2020 r. W tych przypadkach przegląd techniczny oraz złożenie informacji i oświadczenia może nastąpić przed dniem 1 czerwca 2020 r.

Projektowane przepisy zawarte w **art. 39** projektu ustawy mają na celu umożliwienie prowadzenia procedur planistycznych, na podstawie *ustawy z dnia 27 marca*

2003 r o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w sposób dostępny dla każdego zainteresowanego, z wykorzystaniem środków komunikowania się na odległość.

Dlatego też wprowadzono do ww. ustawy o planowaniu art. 8c, który umożliwia wniesienie uwag oraz wniosków do wymienionych w tym przepisie dokumentów planistycznych w postaci papierowej lub elektronicznej, w szczególności za pomocą poczty elektronicznej lub formularzy zamieszczonych przez organ w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej. Jednocześnie dodany art. 8c umożliwi organowi określenie dodatkowych, oprócz wskazanych w tym artykule, form złożenia wniosków lub uwag. Taką formą może być np. złożenie uwag ustnie do protokołu. Pozostawienie takiej możliwości było konieczne ze względu na konieczność zapewnienia szerokiej partycypacji społecznej oraz uwzględnienia lokalnych warunków i potrzeb mieszkańców.

Na podstawie projektowanego art. 8d, dodanego do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, będzie możliwe prowadzenie dyskusji publicznej również za pomocą środków porozumiewania się na odległość, zapewniających jednoczesną transmisję wizji i dźwięku. Art. 8d ust. 2 ma zapewnić czynny udział uczestników w trakcie debaty publicznej przez umożliwienie zadawania pytań i składania uwag w postaci elektronicznej.

Ponadto projektowane przepisy wprowadzają obowiązek zamieszczania w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej organu prowadzącego postępowanie, zarówno informacji o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzania studium, uchwały o przystąpieniu do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, informacji o podjęciu przez radę gminy uchwały o przygotowaniu projektu uchwały ustalającej zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane (tzw. uchwały krajobrazowej), jak również informacji o przystąpieniu do sporządzania projektu audytu krajobrazowego czy też uchwały o przystąpieniu do sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

Wprowadzono obowiązek dokonania wyłożenia projektu studium i miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, projektu uchwały krajobrazowej, projektu audytu krajobrazowego także przez ich udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej organu.

Zmiany te przesądzą i rozstrzygają wątpliwości interpretacyjne w zakresie obowiązku organu publikowania ww. dokumentów i informacji o przystąpieniu do ich sporządzania w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej organu. Jednocześnie wprowadzają możliwość zapoznania się zainteresowanym podmiotom z treścią projektowanych uchwał, bez potrzeby wizyty w siedzibie organu.

W dotychczasowym stanie prawnym kwestionowano możliwość ponawiania dyskusji publicznej nad dokumentami planistycznymi. Projekt ustawy przesądza, że istnieje możliwość prowadzenia więcej niż raz dyskusji publicznej.

Zamieszczona w **art. 40** projektu ustawy zmiana art. 32 ust. 3 *ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego* polega na nieuwzględnieniu przy wyliczaniu subwencji i wpłat skutków finansowych wynikających ze stosowania, przewidzianych w przepisach prawa podatkowego, ulg w spłacie zobowiązań podatkowych w postaci odroczenia zapłaty podatku i rozłożenia jego zapłaty na raty. Jest to istotne z punktu widzenia udzielanych przez organy JST ulg podatkowych. Takie rozwiązanie jest związane z przeciwdziałaniem skutkom epidemii COVID-19, bowiem gminy, w zakresie posiadanego władztwa podatkowego, udzielają podatnikom ulg w spłacie zobowiązań podatkowych.

W **art. 41** zmieniany art. 40 ust. 1 *ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych* (dalej Pzp) przewiduje rezygnację z dotychczasowego obowiązku zamieszczania ogłoszenia o zamówieniu w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie zamawiającego, koncentrując się wyłącznie na obowiązku zamieszczenia tego ogłoszenia na stronie internetowej. Proponowana zmiana podyktowana jest przede wszystkim względami bezpieczeństwa związanymi z wystąpieniem epidemii COVID-19. Niezależnie jednak od powyższego, obligowanie zamawiającego do jednoczesnego zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu w miejscu publicznie dostępnym w swojej siedzibie i na stronie internetowej uznano za zbędne, zwłaszcza mając na uwadze, że podstawowym źródłem informacji o zamówieniach publicznych jest Biuletyn Zamówień Publicznych oraz Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, w przypadku zamówień o wartości równej lub większej niż progi unijne (art. 11 ust. 1 Pzp).

Proponowana zmiana oznacza, że prawidłowe wszczęcie postępowania będzie uwarunkowane zamieszczeniem ogłoszenia o zamówieniu na stronie internetowej oraz w Biuletynie Zamówień Publicznych, a w przypadku zamówień o wartości równej lub większej niż progi unijne – zamieszczeniem tego ogłoszenia na stronie internetowej i jego publikacją w Dzienniku

Urzędowym Unii Europejskiej. Podkreślenia przy tym wymaga, że zmiana art. 40 ust. 1 Pzp nie wyłączy możliwości zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu w siedzibie zamawiającego, który na podstawie art. 11 ust. 7c Pzp nadal będzie mógł dodatkowo zamieścić ogłoszenie o zamówieniu w ten właśnie sposób.

Zmiana w *ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej* (**art. 42** projektu) polega na zmianie stawki opłaty skarbowej za wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (a także decyzji, o których mowa w art. 59 ust. 1 i 2 Pzp, dalej decyzja w warunkach zabudowy lub decyzja wz). W proponowanym stanie stawka domyślna będzie wynosić 598 zł. Całkowicie zwolnieni z tej opłaty będą właściciele oraz użytkownicy wieczystości nieruchomości, dla których będzie wydawana decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, bez względu na cel wydania tej decyzji. Obniży to koszt analizy wykonawczej niemieszkaniaowych przedsięwzięć gospodarczych dla właścicieli lub użytkowników wieczystych gruntów, co jest istotne przede wszystkim dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą.

Opłata w pełnej wysokości będzie należna od wniosków o wydanie decyzji składanych przez osoby inne niż właściciele lub użytkownicy wieczystości bez względu na to, czy planują wybudowanie budynku mieszkalnego.

Celem wprowadzanej regulacji jest zniechęcenie osób do wnioskowania o wydanie decyzji wz bez wyraźnego celu społeczno-gospodarczego, a także poprawa stanu finansów gmin przez częściowe sfinansowanie prowadzenia tych postępowań z wpływów z opłaty skarbowej.

W obowiązującym stanie prawnym każdy podmiot ma prawo wystąpić z wnioskiem o ustalenie warunków zabudowy, nawet niedysponujący jakimkolwiek prawem do nieruchomości (art. 63 ust. 2 *ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*). W konsekwencji większość wniosków trafiających do gmin jest składana przez osoby trzecie, niebędące właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości. W wielu przypadkach podejmowane działania mają na celu wyłącznie sprawdzenie możliwości podjęcia inwestycji na określonych przez podmiot nieruchomościach, w konsekwencji nie przekładają się na uzyskane pozwolenia na budowę.

W rezultacie obowiązujące regulacje prawne spowodowały wzrost liczby prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji o warunkach zabudowy, które nie mają przełożenia w liczbie wydawanych decyzji o pozwoleniach na budowę. To duże obciążenie administracyjne dla urzędów gmin, które bardzo

często wymaga zatrudniania osób wyłącznie do wykonywania tego typu czynności lub zamawiania przygotowania rozstrzygnięć u zewnętrznych podmiotów, a nie tworzy wartości dodanej w otoczeniu społeczno-gospodarczym.

Ponadto pozostawianie w obrocie prawnym decyzji wz wydawanych na wniosek osób trzecich wywołuje negatywne skutki prawne i finansowe dla gminy. Z chwilą wejścia planu miejscowego w życie (na terenie, na którym była tzw. „luka planistyczna”) wartość nieruchomości może być uzależniona m.in. od wydanych decyzji o warunkach zabudowy, co w efekcie niweczy zasadność ustalenia opłaty planistycznej, bowiem drastycznie zaniża jej wartość lub w ogóle uniemożliwia jej naliczenie.

Pozostają natomiast dylematy na etapie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, czy decyzje o warunkach zabudowy należy w nich uwzględniać. Należy przy tym podnieść okoliczność, że nawet na etapie procedowania planu, można jeszcze uzyskać decyzję o pozwoleniu na budowę. Wtedy nie ma innego wyjścia jak tylko uwzględnienie takiej inwestycji w planie, a w przypadku braku jej zgodności ze studium, wyłączenie danego obszaru z opracowania planu miejscowego.

Projektowane zmiany ograniczą liczbę wydawanych decyzji wz, które i tak nie przełożyłyby się na realizację przedsięwzięć budowlanych. W konsekwencji ograniczy to również konieczność przenoszenia decyzji o warunkach zabudowy na inne podmioty. Dlatego zaproponowana regulacja zredukuje m.in. negatywny dla systemu planowania przestrzennego proceder przenoszenia decyzji o warunkach zabudowy dla części nieruchomości, dla której wydana została decyzja o warunkach zabudowy.

Alternatywnym rozwiązaniem prowadzącym do osiągnięcia podobnego celu było ograniczenie podmiotowe możliwości wnioskowania o decyzję o warunkach zabudowy w *ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*. Niemniej to rozwiązanie zostało uznane za nieproporcjonalne. Podstawowym celem regulacji jest zbilansowanie kosztów i korzyści wynikających z prowadzenia postępowań o wydanie decyzji wz w urzędach gmin.

Kwota 598 zł została ustalona na podstawie wywiadów z wybranymi gminami, w ramach których zostały one poproszone o oszacowanie przeciętnego nakładu pracy (roboczogodzin) na przeprowadzenie postępowania o wydanie decyzji wz: analiza przypadku, przygotowanie treści decyzji, kontakt ze stronami, obsługa administracyjno-biurowa. Pod uwagę wzięto także ceny

rynkowe samego przygotowania decyzji wz. Proponowana kwota ma pokryć koszty gmin związane z prowadzeniem ww. postępowań.

Zgodnie z danymi GUS rocznie wydaje się ok. 150 tys. decyzji wz. Z wywiadów przeprowadzonych w wybranych gminach wynika, że ok. 2/3 z nich może być wydawanych na wniosek osób innych niż właściciele lub użytkownicy wieczystości. Dodatkowo zakłada się, że wprowadzenie opłaty 598 zł zmniejszy liczbę wniosków od tych podmiotów o 15%. W związku z tym przyjęto, że wpływy gmin z tytułu opłaty skarbowej za wydawanie decyzji wz. zwiększą się o ok. 51 mln zł rocznie. Spadek wpływów z tytułu zwolnienia wszystkich właścicieli lub użytkowników wieczystych z tej opłaty jest pomijalny, gdyż zdecydowana większość wniosków dotyczy inwestycji mieszkaniowych, które do tej pory korzystały ze zwolnienia.

Art. 43 zawiera uchylenie art. 31 *ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu* (dalej: *ustawa terminalowa*), stanowiący *superfluum* ustawowe. Inaczej mówiąc, nie wnosi niczego nowego do przepisów i stanowi w zasadzie powtórzenie regulacji zawartej w art. 4 pkt 5 *Pzp*.

Jednocześnie obowiązywanie tego przepisu powoduje wątpliwość interpretacyjną, czy w przypadku zastosowania wyłączenia zamówienia spod reżimu *ustawy Pzp* na podstawie art. 4 pkt 5 tej ustawy, do postępowań związanych z realizacją inwestycji określonych w art. 2 ust. 2 *ustawy terminalowej* powinno się nadal stosować określone w art. 31 *ustawy terminalowej* szczegółowe zasady dotyczące procedury ich przeprowadzania.

Interpretacja taka prowadziłaby niesłusznie do wniosku, że pomimo wyłączenia stosowania *ustawy Pzp* w przypadku zamówień, przy których spełniona jest przesłanka wymogu istotnego interesu bezpieczeństwa państwa, procedury ich udzielania byłyby bardziej rygorystyczne niżli przewidziane w samej *ustawie Pzp* i *dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. 2014/25/UE*, chociażby w zakresie konieczności rozpoczynania ich ogłoszeniem, jak i również stosowania konkurencyjnej (otwartej) procedury wyboru wykonawcy. Przepisy te przewidują, bowiem liczne przypadki odstępstw od tych zasad.

Ponadto wskazać należy, że wprowadzenie przepisu ma na celu zapewnienie większej spójności w obowiązującym systemie prawa i ujednoczenie przepisów ustaw regulujących przygotowanie i realizację inwestycji z sektora energii w specjalnym trybie (brak jest analogicznych regulacji w *ustawie z dnia 22 lutego 2019 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w sektorze naftowym, ustawie z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz*

inwestycji towarzyszących i ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych).

Sytuacja związana z epidemią COVID-19 może mieć negatywny wpływ na udzielanie zamówień na realizację inwestycji w zakresie terminalu, a co za tym idzie doprowadzić do sytuacji, w której, przez wzgląd na bezpieczeństwo energetyczne państwa, inwestor stanie przed koniecznością skorzystania z wyłączenia, o którym mowa w art. 4 pkt 5 *ustawy Pzp*. Uchylenie art. 31 jest zatem uzasadnione w celu usunięcia wątpliwości interpretacyjnych wokół tego przepisu i ma na celu przesądzenie relacji tego przepisu do *ustawy Pzp* (tj. przesądzenie, że nie tworzy on mechanizmu alternatywnego albo uzupełniającego do wyłączenia na podstawie art. 4 pkt 5 *ustawy Pzp*).

W **art. 44** wprowadza się zmiany w *ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa*. Obecnie w sprawach dotyczących uchwał w przedmiocie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu powszechnego Sąd Najwyższy dokonuje doręczeń za pośrednictwem Rady, która następnie dokonuje doręczenia za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Poprawka ma na celu skrócenie czasu doręczenia, a tym samym procesu nominacji sędziowskich, przez wyeliminowanie pośrednictwa KRS w przesłaniu korespondencji z SN, który będzie korzystał z tego samego systemu teleinformatycznego, z którego korzysta Rada, bezpośrednio doręczając przesyłki adresatom. Usprawnienie procedury obsadzania wolnych stanowisk sędziowskich jest tym bardziej konieczne w obliczu zaległości, jakie powstały w sądach w związku z wstrzymaniem rozpoznawania spraw z powodu epidemii COVID-19.

Art. 45 wprowadza zmianę w *ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych*. Zgodnie z art. 5 w dotychczasowym brzmieniu każdy wierzyciel może naliczyć odsetki dłużnikowi, jeżeli termin zapłaty przekracza 30 dni. W piśmiennictwie prawniczym oraz w orzecznictwie przewiduje się, że roszczenie o zapłatę odsetek powstaje samoczynnie, a wierzyciel dopiero *post factum* może zdecydować, czy chce ich dochodzić czy nie. Stanowisko takie rodzi negatywne konsekwencje po stronie dłużników, albowiem organy podatkowe uznają, że odsetki, których zrzekł się wierzyciel, są zobowiązaniem umorzonym i stanowią przychód dłużnika, który należy opodatkować.

Nie jest zasadnym utrzymywanie takiego ochronnego przepisu w stosunku do dużych przedsiębiorców, których ekonomiczna przewaga kontraktowa pozwala na ukształtowanie relacji umownych w sposób odpowiedni dla swoich interesów. Jeśli duży przedsiębiorca

będący wierzycielem uznaje za uzasadnione ekonomicznie korzystanie z wydłużonego terminu zapłaty dla swoich dłużników, przepisy nie powinny mu tego ograniczać.

Powyższe okoliczności ograniczają dużym przedsiębiorcom możliwość pomocy swoim „mniejszym” dłużnikom. Wydłużenie terminów płatności może niejednokrotnie uratować małych odbiorców usług i towarów.

Art. 5 ustawy miał na celu ochronę wierzycieli przed kredytem kupieckim wymuszonym przez silniejszą stronę umowy. Przedmiotem ochrony są tutaj przede wszystkim prawa przedsiębiorców innych niż duzi, albowiem to w ich przypadku może dojść do problemów z płynnością finansową wynikających z wydłużonych terminów zapłaty. Trudno natomiast zakładać, że mały przedsiębiorca może wymusić na dużym przedsiębiorcy udzielenie długiego terminu zapłaty. Wydłużony termin zapłaty nie zagrazi też na ogół finansom dużego przedsiębiorcy.

Dyspozycja art. 5 ustawy nie może ulec zmianie w drodze umowy, albowiem art. 13 ustawy przewiduje sankcję nieważności postanowień umownych sprzecznych z art. 5.

Zmiana art. 5 rozwiąże ręce wierzycielom będącym dużymi przedsiębiorcami oraz uwolni dłużników z sektora MŚP od ewentualnych negatywnych podatkowych skutków wydłużenia terminu płatności.

Przepis **art. 46** ma na celu zapewnienie ciągłości ważności dokumentów potwierdzających posiadanie przez instalatora kwalifikacji do instalowania danego rodzaju instalacji odnawialnego źródła energii, których ważność wygasa w okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii lub bezpośrednio po jego odwołaniu. Przepis zakłada automatyczne przedłużenie ważności certyfikatów wydanych na podstawie art. 139 ust. 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii do 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, w zależności od tego, który z nich zostanie odwołany później.

Ponadto w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, a także w okresie 90 dni od dnia odwołania tych stanów proponuje się zawieszenie terminu złożenia przez instalatora egzaminu, który to powinien być zdany przez instalatora, nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia ukończenia szkolenia podstawowego.

Proponowane rozwiązania są odpowiedzią na problem tracących w okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ważność certyfikatów potwierdzających posiadane przez instalatora kwalifikacje do instalowania danego rodzaju instalacji odnawialnego źródła energii.

Z kolei rozwiązanie proponowane w ust. 2 powoduje zawieszenie terminu złożenia przez instalatora egzaminu, z uwagi na fakt, że w stanie zagrożenia epidemicznego albo stanie epidemii nie jest możliwe przystąpienie do takiego egzaminu.

W **art. 47** wprowadza się zmiany w *ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o kontroli niektórych inwestycji*. W celu wzmocnienia ochrony krajowych spółek przed przejęciami przez podmioty spoza UE/EOG proponuje się wprowadzić tymczasowe (na okres 24 miesiące), kompleksowe ramy kontroli działań, które mogłyby zagrozić zapewnieniu bezpieczeństwa, porządku i zdrowia publicznego w związku z pogarszającą się sytuacją gospodarczą wywołaną epidemią COVID-19, wpływającą m.in. na zwiększenie ryzyka obniżenia poziomu płynności finansowej przedsiębiorstw. W pozostałym zakresie dotychczasowe regulacje ustawy będą stosowane bez zmian. Obecne przepisy ustawy o kontroli inwestycji nie są wystarczające, ponieważ chronią jedynie kilka kluczowych polskich spółek.

Nawiązując do rozwiązań znanych w postępowaniu w zakresie kontroli koncentracji, projekt zakłada wprowadzenie postępowania składającego się z dwóch faz. Faza pierwsza – wstępne postępowanie sprawdzające, ma służyć rozdzieleniu spraw na: niewymagające dalszych czynności kontrolnych (sprawy niekontrowersyjne) i wymagających takich czynności. Druga faza, czyli właściwe postępowanie kontrolne, jest wzorowane na art. 6 ust. 1 lit. c rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2004).

Postępowanie będzie miało ściśle określony maksymalny czas:

- wstępne postępowanie sprawdzające do 30 dni,
- właściwe postępowanie kontrolne do 120 dni, prowadzone jeśli wstępne postępowanie nie da podstaw do wydania decyzji o braku sprzeciwu w sprawie inwestycji i kontrola będzie musiała być kontynuowana.

W przepisach znajdzie się zamknięty katalog czynności, których czas na dokonanie nie będzie zaliczany do ustawowego terminu na załatwienie sprawy.

Proponuje się także wprowadzić klauzulę obejścia prawa, która pozwalałaby poddać obowiązkowi kontroli podmioty spoza UE, które – jedynie dla pozoru „przywdziewając szaty” podmiotów z UE/EOG, chciałyby uniknąć obowiązku kontroli. Postępowania prowadzone na tej podstawie będą mogły być wszczynane wyłącznie z urzędu.

W pozostałych przypadkach postępowanie będzie prowadzone na skutek zawiadomienia albo z urzędu.

Projekt nie odwołuje się do wykazu/listy spółek podlegających ochronie, lecz wskazuje na strategiczne składniki majątku/infrastruktury oraz sektory strategiczne, które uzasadniają przeprowadzenie kontroli.

Chronione mają być:

- 1) spółki publiczne w rozumieniu *ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych*,
- 2) podmioty posiadające infrastrukturę krytyczną, zgodnie z *ustawą z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym*,
- 3) spółki z branży IT dostarczające programy wykorzystywane w energetyce, zaopatrzeniu w wodę i oczyszczaniu ścieków, telekomunikacji (łączy), transporcie zbiorowym i logistyce, płatnościach bezgotówkowych, przetwarzaniu danych oraz obsłudze szpitali i laboratorium, urzędów medycznych, czy sprzedaży leków na receptę,
- 4) spółki, które działają w sektorach energii elektrycznej, gazu ziemnego, ropy naftowej i innych paliw (np. produkcja, magazynowanie, transport i obrót),
- 5) spółki, które produkują ropę,
- 6) spółki, które produkują chemikalia, nawozy i wyroby chemiczne,
- 7) spółki, które produkują lub sprzedają materiały wybuchowe, broń, amunicję albo inne wyroby przeznaczone dla wojska i policji lub w tym celu wydobywają i przetwarzają rudy metali,
- 8) spółki z branży telekomunikacyjnej,
- 9) spółki zajmujące się przeładunkiem towarów w portach morskich w Gdyni, Gdańsku, Szczecinie i Świnoujściu oraz portach śródlądowych,
- 10) podmioty produkujące sprzęt medyczny lub produkujące leki i inne wyroby farmaceutyczne,
- 11) przedsiębiorcy z sektora spożywczego zajmujący się przetwórstwem mięsa, mleka, zbóż, owoców i warzyw.

Wybór sektorów, w których ochronie mają podlegać polskie podmioty, koncentruje się na sektorach strategicznych (np. energetyka, łączność) oraz mających istotny wpływ na budowę polskiego PKB, a także szczególnie ważnych w walce z epidemią i zapewnieniem

ochrony życia i zdrowia obywateli (sprzęt medyczny, sektor farmaceutyczny). W dobie epidemii znaczenie zyskuje także sektor spożywczy.

Próg, od którego podmioty zostaną objęte ochroną, proponuje się określić jako przychód ze sprzedaży i usług przekraczający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w którymkolwiek z dwóch lat obrotowych, poprzedzających zgłoszenie, równowartości 10 000 000 euro.

Równocześnie proponuje się wprowadzić, w zależności od rzeczywistych skutków gospodarczych wywołanych epidemią COVID-19, możliwość wyłączenia niektórych grup spółek spod przepisów o kontroli w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, wydawanego po zasięgnięciu opinii organu kontroli.

Organem kontroli będzie Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Wprowadzana regulacja w znaczącej mierze jest oparta na znanych już ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o kontroli niektórych inwestycji mechanizmach i procedurach. Przeważająca część zakresu podmiotowego zastosowania i procedury odwołuje się do aktualnie funkcjonujących i sprawdzonych rozwiązań.

Organ kontroli będzie miał prawo do tzw. stop-the-clock.

Rozszerza się przy tym uprawnienia organu kontroli do wydania w drodze decyzji sprzeciwu wobec nabycia lub osiągnięcia znaczącego uczestnictwa albo nabycia dominacji nad podmiotem objętym ochroną, w tym także w przypadku nabycia pośredniego, w przypadku gdy nie można ustalić, czy nabywca pochodzi bądź nie pochodzi z obszaru UE/EOG.

Postępowanie kontrolne będzie obejmowało również obowiązkowe na gruncie rozporządzenia screeningowego (o ramach monitorowania – *rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/452 z dnia 19 marca 2019 r. ustanawiające ramy monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Unii* (Dz. Urz. UE L 79I z 21.03.2019, str. 1) konsultacje z Komisją Europejską i państwami członkowskimi.

Kontroli mają podlegać inwestycje prowadzące do nabycia znaczącego uczestnictwa w podmiocie podlegającym ochronie. Przez znaczące uczestnictwo ma być rozumiana sytuacja umożliwiająca wywieranie wpływu na działalność podmiotu przez:

- posiadanie udziałów albo akcji reprezentujących co najmniej 20% ogólnej liczby głosów, albo
- posiadanie udziału kapitałowego w spółce osobowej o wartości wynoszącej co najmniej 20% wartości wszystkich wkładów wniesionych do tej spółki, lub

- posiadanie udziału w zyskach innego podmiotu wynoszącego co najmniej 20%.

Definicja ta nawiązuje do progu 20% użytego w definicji pojęcia istotnego uczestnictwa (art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy o kontroli niektórych inwestycji).

Proponowane ograniczenia swobody przedsiębiorczości i swobody przepływu kapitału dotyczą wyłącznie relacji z państwami spoza UE/EOG i dodatkowo są ograniczone czasowo. Takie ograniczenia mają podstawy traktatowe i są uznane w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Za naruszenie przepisów będzie obowiązywała niższa kara grzywny niż w obecnie obowiązujących przepisach art. 15 i art. 16 *ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o kontroli niektórych inwestycji*

W przypadku gdy bez złożenia zawiadomienia nabywa się lub osiąga się znaczące uczestnictwo lub nabywa się dominację. Taka sama kara grzywny będzie groziła osobie działającej w imieniu lub interesie osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej maksymalna kara grzywny wyniesie do 50 mln zł (w obecnych przepisach grzywna może wynieść do 100 mln zł).

W przypadku gdy osoba zajmująca się sprawami podmiotu zależnego nie złoży zawiadomienia, wiedząc o dokonaniu nabycia pośredniego, albo gdy osoba wykonująca prawo z udziałów/akcji w imieniu podmiotu, który mimo obowiązku nie dokona zawiadomienia o osiągnięciu znaczącego uczestnictwa w spółce, wiedziała o takiej okoliczności albo mogła się dowiedzieć na podstawie danych udostępnianych na podstawie ustawy, maksymalna kara grzywny wyniesienie do 5 mln zł (w obecnych przepisach grzywna może wynieść do 10 mln zł).

Niższe w stosunku do obecnych kary są uzasadnione tym, że obowiązek zawiadomienia będzie dotyczył co do zasady inwestycji o mniejszej wartości niż dotychczas kontrolowane na podstawie przepisów ustawy.

Zagrożenie karą pozbawienia wolności od 6 miesięcy do 5 lat pozostaje bez zmian w stosunku do obecnych regulacji. Kara grzywny i pozbawienia wolności może być orzeczona łącznie.

Nowa regulacja będzie stosowana jedynie do przypadków objętych regulacją, które będą miały miejsce po dniu wejścia w życie zmian legislacyjnych.

W art. 48 znowelizowano *ustawę z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych*. Podkreślić należy, że inwestycje w tym zakresie mają kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej

Polskiej. W związku z powyższym ustawodawca zdecydował, że wyżej wymienione inwestycje będą mogły być przygotowywane i realizowane w specjalnym trybie określonym w ustawie. Wskazać należy, że sytuacja związana z epidemią COVID-19 ma negatywny wpływ na możliwość przygotowania i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych. W związku z licznymi ograniczeniami faktycznymi i prawnymi zagrożone mogą zostać harmonogramy realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych. Ponadto nie można wykluczyć zwiększenia kosztów prowadzenia inwestycji, które, za pośrednictwem taryfy, obciążą odbiorców energii elektrycznej. Mając na uwadze konieczność zapewnienia sprawnego przygotowania i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych, za niezbędne uznać należy wprowadzenie regulacji, zgodnie z którą inwestor uzyska prawo do dysponowania nieruchomościami niezbędnymi do przygotowania i realizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej oraz możliwość rozpoczęcia robót budowlanych z dniem wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji tej inwestycji.

Ponadto wskazać należy, że wprowadzenie przepisu ma na celu zapewnienie większej spójności w obowiązującym systemie prawa i ujednoczenie przepisów ustaw regulujących przygotowanie i realizację inwestycji w specjalnym trybie (por. art. 20 ust. 14 *ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu* oraz art. 26 ust. 14 *ustawy z dnia 22 lutego 2019 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w sektorze naftowym*).

W **art. 49** dokonuje się zmiany brzmienia załącznika nr 1 do *ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej*. Jest to zmiana wynikowa, dotycząca zmiany wzoru oświadczenia w związku z rozszerzeniem katalogu beneficjentów pomocy o jednoosobowych przedsiębiorców pod warunkiem, że w ciągu roku nie zatrudniały pracowników.

Natomiast zaproponowane w **art. 50** zmiany w *ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji* mają na celu umożliwienie przeprowadzania spotkań, debat, ankiet i wywiadów za pomocą środków porozumiewania się na odległość. Zmiana ta pozwoli na zapewnienie szerszej partycypacji społecznej przez umożliwienie udziału w spotkaniach, debatach, ankietach czy wywiadach bez konieczności wychodzenia z domu. Rozwiązanie to umożliwi zatem m.in. osobom starszym czy mającym problem z poruszaniem się uczestnictwo w życiu publicznym.

Art. 51 wprowadza zmiany w *ustawie z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku*. W związku z sytuacją kryzysową związaną z rozprzestrzenianiem się epidemii

COVID-19 oraz ogłoszeniem w Polsce stanu epidemii wywołanej wirusem SARS-CoV-2 istnieje realne ryzyko pogorszenia sytuacji finansowej przedsiębiorstw, w tym jednostek oceniających zgodność posiadających akredytację Polskiego Centrum Akredytacji (PCA). Powyższe może przełożyć się na trudności tychże jednostek w regulowaniu opłat związanych z ocenami w związku ze sprawowanym nad nimi nadzorem oraz opłat związanych z uczestnictwem w krajowym systemie akredytacji, a w konsekwencji na czasowe zawieszenie lub całkowitą rezygnację z posiadanej akredytacji.

Ponadto w związku z ogłoszonym stanem epidemii konieczne stało się czasowe zawieszenie zaplanowanych ocen na miejscu (na rok 2020 zaplanowano około 1600 ocen). Stan ten prowadzi do istotnego ograniczenia przychodów PCA związanych z ocenami w związku ze sprawowanym nadzorem oraz z opłat za uczestnictwo w krajowym systemie akredytacji. Roczne przychody z tytułu ww. opłat wynoszą odpowiednio 58% i 38% łącznych przychodów PCA. Zważywszy, że koszty działalności PCA pokrywane są wyłącznie ze środków własnych PCA, obecna sytuacja stwarza poważne zagrożenie dla płynności finansowej PCA oraz wiąże się z wysokim ryzykiem wystąpienia straty finansowej na koniec roku obrotowego.

Dodatkowo należy wskazać, że obecnie trwają prace nad reformą systemów oceny zgodności i nadzoru rynku, w ramach której przewiduje się zmiany przepisów dotyczących akredytacji. Polskie Centrum Akredytacji będzie wnioskowało przy okazji ww. reformy o wprowadzenie przepisów przewidujących utworzenie funduszu zapasowego.

Zgodnie z **art. 52** w *ustawie z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych* wprowadza się zmianę, która ma przedłużyć do końca czerwca 2021 r. termin realizacji wymaganej liczby punktów ładowania pojazdów elektrycznych zainstalowanych w ogólnodostępnych stacjach ładowania oraz stacji tankowania CNG. Operator będzie mógł pomniejszyć liczbę planowanych punktów CNG o liczbę takich punktów zlokalizowanych na obszarze gminy w dniu wejścia w życie *ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych*.

Art. 53 wprowadza zmiany w *ustawie z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców*, które mają na celu uelastycznienie sposobu dokonywania kontroli u przedsiębiorców. Wychodzą naprzeciw postulatam środowisk przedsiębiorców, który podkreślali, że nierzadko kontrole powodują nadmierne uciążliwości w funkcjonowaniu kontrolowanego przedsiębiorstwa. Zaproponowany przepis daje możliwość dokonywania kontroli zdalnej w sytuacji, kiedy może to usprawnić przeprowadzenie kontroli lub z powodu charakteru prowadzonej przez

przedsiębiorcę działalności gospodarczej nie jest konieczne osobiste stawiennictwo kontrolerów w siedzibie przedsiębiorcy, a kontroli można dokonać przez analizę nadesłanej dokumentacji. Przykładowo kontrola zdalna może być przeprowadzona w zakresie zatrudnienia w oparciu o akta pracownicze.

Art. 54 zmienia przepisy *ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji*. Zmiana, zawartej w art. 2, definicji „nowej inwestycji” ma na celu dostosowanie jej do obowiązującej definicji inwestycji początkowej zgodnie z art. 2 pkt 49 *rozporządzenia Komisji (UE) 651/2014*. Umożliwi to skorzystanie z pomocy publicznej inwestycjom polegającym na nabyciu aktywów należących do zakładu, który został zamknięty lub zostałby zamknięty, gdyby zakup nie nastąpił, przy czym aktywa nabywane są przez przedsiębiorcę niezwiązanego ze sprzedawcą i wyklucza się samo nabycie akcji lub udziałów przedsiębiorstwa. Oznacza to, umożliwienie przejęcia przez potencjalnego inwestora upadającego zakładu, co pozwoli na utrzymanie dotychczasowych miejsc pracy i kontynuowanie przez nowego właściciela działalności gospodarczej. W sytuacji epidemii COVID-19 uchroni to zarówno przedsiębiorstwa przed zakończeniem działalności, jak i pracowników przed utratą miejsc pracy.

Projekt ustawy przewiduje zmianę art. 13 ust. 5 przez doprecyzowanie sposobu ustalania okresu, na który wydawana jest decyzja o wsparciu, w przypadku częściowego zlokalizowania inwestycji na terenie objętym statusem specjalnej strefy ekonomicznej, zgodnie z *ustawą z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych*. Proponowana w projekcie zmiana ma na celu umożliwienie wydania decyzji o wsparciu na okres 15 lat, gdy co najmniej 51% terenu inwestycji zlokalizowane jest na terenie objętym statusem specjalnej strefy ekonomicznej. Pozwoli to na efektywne wykorzystanie niezagospodarowanych terenów pozostających w granicach specjalnych stref ekonomicznych, w szczególności w warunkach turbulencji gospodarczych spowodowanych epidemią COVID-19.

W art. 15 *ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji*, określającym elementy decyzji o wsparciu, wprowadza się zmianę w pkt 3, w celu umożliwienia zaliczenia jako kosztów kwalifikowanych nowej inwestycji, wydatków związanych z dwuletnimi kosztami pracy, najmem, dzierżawą i leasingiem finansowym. Zgodnie bowiem z *rozporządzeniem 651/2014* koszty związane z najmem, dzierżawą gruntów i budynków mogą być zaliczone jako koszty kwalifikowane, o ile najmem lub dzierżawa trwa przez okres co najmniej pięciu lat w przypadku dużych przedsiębiorców lub trzech lat w przypadku MŚP, od przewidywanego terminu zakończenia projektu inwestycyjnego. W przypadku dwuletnich

kosztów pracy każde stanowisko powinno zostać obsadzone w ciągu trzech lat od zakończenia inwestycji. Proponuje się zatem, by ze względu na charakter wymienionych kosztów, które z założenia rozłożone są na dłuższy, kilkuletni okres, wydatki te można było zaliczyć jako koszt kwalifikowany również po terminie zakończenia realizacji nowej inwestycji, tj. w okresie utrzymania inwestycji. Wprowadzenie takich rozwiązań pozwoli przedsiębiorcom, w szczególności dotkniętym gospodarczymi skutkami epidemii COVID-19 na rozłożenie ciężących na nich zobowiązań.

W celu monitorowania pomocy publicznej w art. 15 dodaje się ust. 2 stanowiący, że w sytuacji gdy uzyskiwana przez przedsiębiorcę pomoc publiczna podlega obowiązkowi notyfikacji Komisji Europejskiej, w decyzji o wsparciu umieszcza się informację wskazującą, iż przedsiębiorca nie jest uprawniony do korzystania z pomocy, *do czasu uzyskania decyzji Komisji Europejskiej zezwalającej na taką pomoc. Zgodnie z Komunikatem Komisji w sprawie tymczasowych ram środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19* na państwach członkowskich, mimo ekstraordynaryjnej sytuacji zdrowotnej i gospodarczej, nadal ciąży obowiązek monitorowania przyznawanej pomocy.

Projektowane w **art. 55** zmiany ustawy z dnia 4 października 2018 r o pracowniczych planach kapitałowych mają na celu usprawnienie procesu wdrożenia programu Pracowniczych Planów Kapitałowych (PPK) przez jednostki wchodzące w skład sektora finansów publicznych, w tym jednostki samorządu terytorialnego. Doprecyzowują, że do umów o zarządzanie PPK oraz umów o prowadzenie PPK nie stosuje się reżimu ustawy – *Prawo zamówień publicznych* w przypadku, gdy wartość zamówienia jest niższa niż progi unijne określone w tej ustawie. Dodatkowo proponuje się wprowadzenie możliwości, aby wójt, burmistrz, prezydent miasta (jako organ zarządzający gminy), zarząd powiatu (jako organ zarządzający powiatu) albo zarząd województwa (jako organ zarządzający województwa) mógł dokonać wyboru instytucji finansowej, z którą zostaną zawarte umowy o zarządzanie PPK, w imieniu podmiotów zatrudniających będących jednostkami organizacyjnymi danej jednostki samorządu terytorialnego. Wybór ten dokonywany będzie w porozumieniu z przedstawicielami zakładowych organizacji związkowych działających we wszystkich jednostkach organizacyjnych objętych wyborem. Rozwiązanie to ma na celu uproszczenie oraz optymalizację procedury wyboru instytucji finansowej w obrębie jednostki samorządu terytorialnego.

W **art. 56** zawarto zmiany w ustawie z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – *Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw*. Ustawa ta wprowadziła zmiany w art. 5

Kodeksu postępowania cywilnego, stosownie do których Minister Sprawiedliwości ma obowiązek określić, w drodze rozporządzenia, wzory pouczeń, których udzielania na piśmie wymaga kodeks, mając na względzie konieczność zapewnienia komunikatywności przekazu (§ 2). Wzory pouczeń, o których mowa w § 2, wraz z ich tłumaczeniami na języki obce najczęściej wykorzystywane w obrocie z zagranicą Minister Sprawiedliwości udostępnia na stronie internetowej urzędu go obsługującego (§ 3).

Należy zwrócić uwagę, że w trakcie prac legislacyjnych nad realizacją wskazanego obowiązku, zmierzających do opracowania stosownego rozporządzenia, stwierdzono, że liczba przypadków, w których Kodeks wymaga pouczenia strony lub uczestnika postępowania na piśmie, jest znaczna (kilkadziesiąt pouczeń). Dodatkowo wiele z tych sytuacji – nawet w odniesieniu do jednej instytucji procesowej – kształtuje się w sposób odmienny, w zależności od tego, komu doręczane ma być pouczenie. Powyższe sprawia, że ze względu na wielość sytuacji procesowych ich przewidzenie na poziomie aktu normatywnego jest bardzo trudne. Problem pogłębia fakt, że pouczenia wymagane przez niektóre z przepisów są bardzo rozbudowane. Dla przykładu można tylko wskazać, że opracowana na roboczo treść pouczenia, wynikającego z treści art. 805 k.p.c. liczy 31 stron, co poddaje w wątpliwość sens przedmiotowej regulacji w kontekście stawianego jej celu. W dodatku poszczególne przepisy ustawy, które wymagają pouczenia na piśmie, zawierają odesłania do innych jednostek redakcyjnych. Fakt ten w pełni uzasadnia przypuszczenie o konieczności dokonywania w przyszłości częstych zmian treści pouczenia, zaprojektowanego na podstawie tej regulacji.

Postawione przed Ministrem Sprawiedliwości zadanie dodatkowo komplikuje fakt, że przepisy procedury cywilnej ulegają częstym zmianom, a w wielu przypadkach ustawodawca decyduje się skorzystać z intertemporalnej reguły kontynuacji, a zatem prowadzi postępowania wszczęte pod rządami starej ustawy na podstawie przepisów dotychczasowych. W naturalny sposób treść pouczeń opracowanych przez Ministra Sprawiedliwości musiałaby tą okoliczność uwzględniać.

Należy też zwrócić uwagę, że prace nad projektami pouczeń wymagają współdziałania wielu podmiotów. W ramach prowadzonych prac legislacyjnych dostrzeżono problem konsultacji przepisów z sędziami, innymi przedstawicielami zawodów prawniczych, jak też ze specjalistami od komunikacji społecznej i językoznawstwa. Czasochłonność wymaganych działań, jak również panujący w kraju stan epidemii związany z COVID-19 praktycznie uniemożliwiają zakończenie prac nad rozporządzeniem w terminie (07 sierpnia 2020 r.).

Jednocześnie należy mieć na uwadze, że samo odroczenie wejścia w życie omawianego aktu wykonawczego nie rozwiąże wszystkich omawianych problemów. Drukowanie pouczeń przez sądy w każdym przypadku, gdy ustawa tego wymaga, wiązać się będzie ze znacznym nakładem pracy i kosztami materiałowymi, mimo że mogą być one niedostosowane do realnej sytuacji procesowej stron. Warto zwrócić uwagę na fakt, że sam przepis art. 15zss ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374 i 567) w sposób daleko idący wpłynął na bieg milionów postępowań sądowych, co sądy powinny w sposób elastyczny uwzględniać pouczając strony czynności procesowych o ich znaczeniu i skutkach. Skutki te mogą trwać jeszcze przez wiele miesięcy, jeśli nie lat. Można przy tym przewidzieć, że na skutek stanu epidemii związanego z COVID-19 znacząco wzrosną wydatki budżetu państwa, a podejmowanie kolejnych działań, które potencjalnie mogą je jeszcze zwiększyć, jest niecelowe. Z uwagi na istotną objętość pouczeń znaczący mógłby też być koszt ich urzędowych tłumaczeń. Dokonanie tłumaczeń na kilka języków obcych wszystkich kilkudziesięciu pouczeń, z pewnością wygeneruje znaczące koszty dla Skarbu Państwa, które w obecnej kryzysowej sytuacji, wywołanej epidemią COVID-19 – nie wydają się racjonalne i uzasadnione.

Jednocześnie Ministerstwo Sprawiedliwości będzie kontynuowało prace w przedmiotowym kierunku, czego skutkiem będzie publikowanie wzorów pouczeń wymaganych przez Kodeks na stronie internetowej MS, w najczęściej występujących sytuacjach procesowych. Umożliwi to Ministrowi Sprawiedliwości szybkie adaptowanie się do realnie występujących w sądach potrzeb i reagowanie na zmiany legislacyjne bez konieczności każdorazowej zmiany rozporządzenia.

W art. 57 wprowadzono zmiany w *ustawie z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw*. Potrzeba wsparcia dla przedsiębiorców, którzy znajdują się w trudnej sytuacji w związku z zastosowaniem środków zapobiegawczych w reakcji na rozprzestrzenianie się wirusa wywołującego COVID-19, wymaga przeglądu obowiązujących regulacji w zakresie nałożonych na przedsiębiorców obowiązków oraz rozważenia możliwości w zakresie ich modyfikacji. Jednym z takich obowiązków jest aktualnie trwająca procedura dematerializacji akcji spółek akcyjnych i spółek komandytowo-akcyjnych, których akcje zostały wyemitowane i funkcjonują w obrocie w postaci papierowej. Etapy procedury dematerializacji akcji przewidzianej do przeprowadzenia w roku 2020 zostały określone w *ustawie z dnia 30 sierpnia*

2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw. W ramach pomocy dla przedsiębiorców w pierwszym etapie przewidziano przesunięcie pierwotnie oznaczonych terminów dokonania poszczególnych czynności w procedurze dematerializacji akcji, co zostało dokonane w ustawie o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2. W kolejnym etapie proponuje się zawieszenie stosowania przepisów o dematerializacji akcji w stosunku do spółek w upadłości, które nie dokonały pierwszego wezwania do składania akcji w spółce, na czas trwania postępowania upadłościowego. W warunkach aktualnych zagrożeń dla gospodarki za niezasadne należy uznać obciążanie spółek w upadłości czynnościami, a przede wszystkim kosztami związanymi z dematerializacją.

Na czas trwania postępowania upadłościowego proponuje się zawieszenie terminów w procedurze dematerializacji akcji. Od dnia wejścia w życie przedmiotowej regulacji procedura dematerializacji akcji spółek w upadłości będzie zatrzymana, do dnia ukończenia, zakończenia, uchylenia albo umorzenia postępowania upadłościowego. Czynności dotychczas dokonane w procedurze dematerializacji pozostają w mocy, a spółka zyskuje dodatkowy czas na ich ukończenie. Dopiero po upływie roku od dnia prawomocnego ukończenia, zakończenia, umorzenia albo uchylenia postępowania upadłościowego wygaśnie moc obowiązująca dokumentów akcji wydanych przez spółkę w upadłości. Przez 5 lat od upływu tego terminu akcje papierowe zachowają moc w stosunkach wewnętrznych spółki na zasadach określonych w art. 15 ust. 2.

Należy zauważyć, że w przypadku ogłoszenia upadłości spółki najczęściej występującym skutkiem jest zakończenie jej bytu osoby prawnej. W tych sytuacjach dematerializacja akcji wydaje się być postępowaniem całkowicie niecelowym. Zasadnym wydaje się umożliwienie przeznaczenia środków, które miałyby być przeznaczone na dematerializację akcji oraz prowadzenie rejestru akcjonariuszy w takich spółkach, na zaspokojenie wierzycieli, co jest głównym celem postępowania upadłościowego. W przypadku spółek o bardzo rozdrobionym akcjonariacie koszty te mogą być znaczne. Obowiązek przeprowadzenia dematerializacji akcji zaktualizuje się dopiero, gdy po zakończeniu postępowania upadłościowego spółka będzie kontynuowała prowadzenie działalności.

Zawieszenie terminów w procedurze dematerializacji akcji będzie dotyczyło tych spółek w upadłości, które nie dokonały pierwszego wezwania do składania akcji w terminie do dnia 30 września 2020 r. Celem ograniczenia stosowania zawieszenia terminów do tych spółek jest

utrzymanie związanych z dematerializacją akcji czynności dokonanych przez spółki do tej daty oraz nieprzedłużanie ograniczeń związanych z obrotem akcjami złożonymi w spółce, które zostały dotychczas zdematerializowane oraz takich, w stosunku do których procedura dematerializacji już się rozpoczęła.

Zmiany w ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych zostały zamieszczone w art. 58.

W art. 58 pkt 1 wprowadzono rozwiązania mające na celu określenie zasad wykonywania pracy zdalnej.

W art. 3 w pierwszej kolejności określa się warunki, w jakich pracodawca może polecić pracownikowi wykonywanie pracy zdalnej. Nie w każdym przypadku umiejętności pracownika oraz środki, jakimi dysponuje, pozwalają mu bowiem na podjęcie pracy w tym trybie. Pracownik nie powinien zatem ponosić negatywnych konsekwencji takiego stanu rzeczy. Kryteriami oceny dopuszczalności pracy zdalnej są: umiejętności pracownika, jego możliwości techniczne oraz lokalowe, a także rodzaj pracy. W tym kontekście przepis przewiduje, że praca zdalna może być wykonywana w szczególności przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość lub dotyczyć wykonywania części wytwórczych lub usług materialnych. To przykładowe wyliczenie ma charakter otwarty, a tym samym nie zawęża rodzaju dopuszczalnej pracy zdalnej ani środków, przy wykorzystaniu których ta praca może być wykonywana.

Na pracowniku nie powinien ciążyć obowiązek zorganizowania we własnym zakresie środków i materiałów potrzebnych do wykonywania pracy zdalnej oraz jej obsługi logistycznej. Dlatego projektowana regulacja nakłada ten obowiązek na pracodawcę.

Przy tym dopuszcza się, by pracownik przy wykonywaniu pracy zdalnej mógł używać środków pracy niezapewnionych przez pracodawcę, jeżeli nastąpi to z poszanowaniem i ochroną informacji poufnych i innych tajemnic prawnie chronionych. Obejmuje to m.in. tajemnicę przedsiębiorstwa, dane osobowe, a także informacje, których ujawnienie mogłoby narazić pracodawcę na szkodę.

Z pracą zdalną wiąże się mniejsza możliwość kontroli sposobu wykonywania pracy i rozliczania jej efektów. Dlatego przyznaje się pracodawcy uprawnienie polecenia pracownikowi, by prowadził ewidencję wykonanych czynności. Ewidencja może uwzględniać w szczególności opis tych czynności, a także datę oraz czas ich wykonania. W kwestii sposobu,

formy i częstotliwości sporządzania ewidencji pracownik powinien zastosować się do wydanego w tym zakresie polecenia pracodawcy.

Rozpoczęcie wykonywania pracy zdalnej uzależnione jest od polecenia pracodawcy, tym samym zasadne jest, by pracodawca mógł w każdym czasie cofnąć polecenie wykonywania pracy zdalnej.

Ze względu na charakter pracy zdalnej, która wykonywana jest poza zakładem pracy, ogranicza się odpowiedzialność pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy zdalnej oraz wypadków przy tej pracy tylko do zakresu związanego z zapewnionymi przez pracodawcę środkami pracy lub materiałami do pracy.

Proponowane w art. **58 pkt 2** rozwiązanie ma na celu zapewnienie ciągłości realizacji zadań nałożonych na jednostki samorządu terytorialnego w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii przez racjonalne wykorzystanie zasobów ludzkich w administracji samorządowej. Przesłanką powierzenia pracownikowi zadań w innej jednostce organizacyjnej będzie zatem szczególna potrzeba tej jednostki wywołana stanem zagrożenia epidemicznego albo stanem epidemii. W szczególności przeniesienie mogą uzasadniać braki kadrowe jednostki, przy jednoczesnym znacznym natężeniu jej zadań.

Projektowany przepis przewiduje możliwość jednostronnej, czasowej zmiany zadań dotychczas wykonywanych przez pracownika. Przeniesienia pracowników podległego urzędu gminy dokonywałby wójt, burmistrz lub prezydent miasta. Natomiast pracowników gminnych jednostek organizacyjnych kierownik takiej jednostki na polecenie wójta, burmistrza, prezydenta miasta.

Rozwiązanie przewidziane w art. 3a dotyczyłoby wszystkich pracowników zatrudnionych w jednostkach, o których mowa w art. 2 *ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych*. Powierzenie pracownikowi innej pracy, nieprzewidzianej w umowie o pracę, na podstawie proponowanej regulacji, miałyby charakter czasowy.

Projektowany przepis nie przewiduje ani zgody pracownika na jego przeniesienie, ani porozumienia między pracodawcami. Jedynie w sytuacji określonej w ust. 3 proponowanego rozwiązania przewidziany jest wymóg zgody pracownika (tj. kobiety w ciąży i pracownika opiekującego się dzieckiem do ukończenia przez nie 4 lat lub osoby będącej jedynym opiekunem dziecka w wieku do lat piętnastu).

Z uwagi na fakt, że przeniesienie następowaloby – co do zasady – bez zgody pracownika, pracownik miałby zagwarantowany co najmniej dotychczasowy pułap wynagrodzenia.

W przypadku przeniesienia, o którym mowa w art. 3a, nie będzie zachodzić potrzeba sporządzenia nowej umowy o pracę. Przepis art. 3a ust. 2 propozycji jednoznacznie bowiem przesądza, że nie dochodzi do rozwiązania stosunku pracy.

Proponowane rozwiązanie zostało zgłoszone przez organizację reprezentującą jednostki samorządu gminnego, które w obecnym okresie są mocno obciążone zadaniami związanymi z przeciwdziałaniem i zwalczaniem epidemii COVID-19. Inne organizacje nie zgłaszały tego typu problemów, stąd też rozwiązanie to zostało zawężone do poziomu gmin. Ograniczając przedmiotowy mechanizm do poziomu gminnego, brano również pod uwagę jego nadzwyczajny charakter, związany z możliwością delegowania do pracy bez zgody pracownika również do innej miejscowości. Obszar gmin jest znacznie mniejszy niż powiatów i województw, stąd też ewentualne niedogodności związane z koniecznością dojazdu do pracy w innej miejscowości mogą być mniejsze w mniejszych obszarowo gminach.

W art. 58 pkt 3 i 4 ze względu na trwającą pandemię COVID-19 proponuje się rozszerzyć krąg osób uprawnionych do dodatkowego zasiłku opiekuńczego o rodziców i opiekunów dzieci do lat 8. Analogicznie jak w przypadku dzieci niepełnosprawnych rodzice lub opiekunowie dzieci do lat 8, którzy podejmą decyzję o osobistym sprawowaniu opieki, będą mieli prawo do dodatkowego zasiłku opiekuńczego zarówno w przypadku zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola, szkoły lub innej placówki, jak również w przypadku otwarcia tych placówek. Dodatkowy zasiłek opiekuńczy w przypadku otwarcia powyżej wymienionych placówek będzie przysługiwać osobom uprawnionym z tytułu niemożności zapewnienia opieki przez wyżej wymienione placówki z powodu czasowego ograniczenia ich funkcjonowania w związku z epidemią COVID-19 oraz również w przypadku, gdy ubezpieczony podejmie decyzję o osobistym sprawowaniu opieki nad dzieckiem. Proponuje się, by przepisy dotyczące prawa do dodatkowego zasiłku opiekuńczego obowiązywały do 28 czerwca 2020 r. Okres ten może być wydłużony na mocy rozporządzenia Rady Ministrów. Konstrukcja delegacji do wydania rozporządzenia Rady Ministrów umożliwia elastyczne dostosowanie się do sytuacji związanej z epidemią COVID-19 wraz z możliwością przedłużenia prawa do dodatkowego zasiłku opiekuńczego poszczególnym uprawnionym grupom w zależności od możliwości funkcjonowania poszczególnych placówek, a więc żłobków, klubów dziecięcych, przedszkoli lub szkół.

Proponowane rozwiązanie dotyczy zarówno osób podlegających ubezpieczeniu chorobowemu w ramach systemu ubezpieczeń społecznych, jak i funkcjonariuszy tzw. służb mundurowych oraz rolników

Celem proponowanej zmiany w art. **58 pkt 5** jest nałożenie na inwestora obowiązku informowania organu administracji architektoniczno – budowlanej o skorzystaniu z uproszczenia procedury inwestycyjnej przewidzianego w art. 12b. Ponadto w przypadku np. sieci telekomunikacyjnych czy energetycznych obiekty wchodzące w skład tych sieci usytuowane są zazwyczaj na terenie nieruchomości/obiekcie, który nie jest własnością operatora – zatem w tych przypadkach wprowadzono dodatkowy wymóg wykazywania prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane.

W **art. 58 pkt 6** doprecyzowano sposób obliczania spadku obrotów gospodarczych. Aktualne brzmienie przepisów powoduje, że spadek obrotów (jako przesłanka decydująca o możliwości skorzystania z rozwiązania) nie mógł być liczony od dnia 1 stycznia 2020 r., ale dopiero od dnia 2 stycznia 2020 r.

Zestawienia obrotów i sald np. kont księgowych są sporządzane na koniec okresu sprawozdawczego nie rzadziej niż raz na miesiąc według stanu na koniec danego miesiąca (art. 18 ustawy o rachunkowości). A zatem z punktu widzenia przedsiębiorcy, jak i urzędu weryfikującego prawidłowość wniosków o wsparcie porównanie obrotów między poszczególnymi okresami będzie łatwiejsze do przygotowania i analizy, jeżeli będą one obejmowały pełne miesiące, tj. od 1 dnia miesiąca (od dnia 1 stycznia).

W obecnie obowiązującym stanie prawnym przedsiębiorcy, których obroty gospodarcze spadły na skutek wystąpienia epidemii COVID-19, mogą uzyskać z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych dofinansowanie wynagrodzeń pracowników objętych przestojem ekonomicznym albo obniżonym wymiarem czasu pracy. Aby takie dofinansowanie uzyskać, konieczne jest uprzednie zawarcie porozumienia z organizacjami reprezentującymi interesy pracowników.

Warunki i tryb wykonywania pracy w okresie przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy będą ustalane w porozumieniu z organizacjami związkowymi. Oznacza to, że obniżenie wymiaru czasu pracy, jak i objęcie pracownika postojem ekonomicznym będzie wymagało zawarcia porozumienia z:

- 1) organizacjami związkowymi reprezentatywnymi w rozumieniu art. 25³ ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, z których każda zrzesza co najmniej 5% pracowników zatrudnionych u pracodawcy, albo
- 2) organizacjami związkowymi reprezentatywnymi w rozumieniu art. 25³ ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych – jeżeli u pracodawcy nie

działają reprezentatywne zakładowe organizacje związkowe zrzeszające co najmniej 5% pracowników zatrudnionych u pracodawcy, albo

- 3) zakładową organizacją związkową – jeżeli u pracodawcy działa jedna organizacja związkowa, albo
- 4) przedstawicielami pracowników, wyłonionymi w trybie przyjętym u danego pracodawcy – jeżeli u pracodawcy nie działa zakładowa organizacja związkowa; w przypadku trudności w przeprowadzeniu wyborów przedstawicieli pracowników z powodu epidemii COVID-19, w szczególności wywołanych nieobecnością pracowników, trwającym przestojem lub wykonywaniem przez część pracowników pracy zdalnej, porozumienie to może być zawarte z przedstawicielami pracowników wybranymi przez pracowników uprzednio dla innych celów przewidzianych w przepisach prawa pracy.

W zakresie i przez czas określony w porozumieniu nie stosuje się wynikających z układu pozazakładowego oraz z układu zakładowego warunków umów o pracę i innych aktów stanowiących podstawę nawiązania stosunku pracy.

Nowo dodawany art. 15gb (**art. 58 pkt 7**) reguluje możliwość skorzystania z instrumentów takich jak:

- 1) obniżenie wymiaru czasu pracy pracownika maksymalnie o 20%, nie więcej niż do 0,5 etatu, z zastrzeżeniem, że wynagrodzenie nie może być niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę ustalane na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy pracownika przed jego obniżeniem, oraz
- 2) objęcie pracownika przestojem ekonomicznym, z zastrzeżeniem, że pracownikowi objętemu przestojem ekonomicznym pracodawca wypłaca wynagrodzenie obniżone nie więcej niż o 50%, nie niższe jednak niż w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy.

Ust. 1 projektowanego artykułu wskazuje, że instrumenty te mogą być zastosowane przez pracodawcę, u którego wystąpił istotny wzrost obciążenia funduszem wynagrodzeń w następstwie wystąpienia epidemii COVID-19. Z kolei ust. 2 tej regulacji definiuje pojęcie „*istotnego wzrostu obciążenia funduszu wynagrodzeń*”. Ma ono oznaczać zwiększenie ilorazu dwóch wartości:

- 1) kosztów wynagrodzeń pracowników, z uwzględnieniem składek na ubezpieczenia społeczne pracowników należnych od pracodawcy, oraz
- 2) przychodów ze sprzedaży towarów lub usług

– z tego samego miesiąca kalendarzowego dowolnie wskazanego przez przedsiębiorcę, przypadającego od dnia 1 marca 2020 r. do dnia poprzedzającego skorzystanie przez pracodawcę z uprawnienia, o którym mowa w obecnie obowiązujących ust. 1 pkt 1 i 2.

Aby wystąpił istotny wzrost obciążenia funduszu wynagrodzeń, iloraz ten będzie musiał wzrosnąć nie mniej niż o 5% w porównaniu do takiego ilorazu z miesiąca bazowego. Przy tym za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego.

Do kosztu wynagrodzeń pracowników nie będzie zaliczać się kosztów wynagrodzeń pracowników, z którymi rozwiązano umowę o pracę, oraz kosztów wynagrodzeń pracowników, którym obniżono wynagrodzenie w trybie obecnie już obowiązującego art. 15g ust. 8 – w wysokości odpowiadającej wysokości tego obniżenia.

Zakres regulacji doznaje znaczącego ograniczenia w ust. 4, który precyzuje, że dotyczy ona wyłącznie pracodawców, u których iloraz, o którym mowa w ust. 2, z miesiąca wskazanego zgodnie z tym przepisem, wynosi nie mniej niż 0,3. Innymi słowy udział kosztów wynagrodzeń w przychodach musi we wskazanym miesiącu wynosić więcej niż 30%. Przedsiębiorcy, których działalność charakteryzuje się tak wysokim udziałem funduszu płac w stosunku do bieżących przychodów, są bowiem szczególnie narażeni w okresie spadku popytu na oferowane przez nich towary i usługi. Projektowana regulacja zapewni im dodatkową elastyczność wymaganą w czasach dekonunktury.

Zgodnie z ust. 5 projektowanego artykułu obniżenie czasu pracy albo objęcie pracownika przestojem ekonomicznym ma zastosowanie w okresie do 6 miesięcy od miesiąca, w którym iloraz, o którym mowa w ust. 2, uległ zmniejszeniu do poziomu mniejszego niż 105 % ilorazu z miesiąca bazowego. Oznacza to, że instrumenty te będą mogły mieć zastosowanie jeszcze przez pół roku od miesiąca, w którym iloraz wskazujący na obciążenie funduszu wynagrodzeń wróci do poziomu poniżej progu, który pozwolił na ich zastosowanie. Istotne jest bowiem, aby dać przedsiębiorcom czas na odbudowę strat po kryzysie z zachowaniem zwiększonej elastyczności. Niemniej stan ten nie może trwać dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii. Pracodawca ma również możliwość

wcześniejszego przywrócenia czasu pracy obowiązującego przed obniżeniem lub zakończenia postoju ekonomicznego pracownika, który był nim objęty.

Warunki i tryb wykonywania pracy w okresie przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy będą ustalane w porozumieniu z organizacjami związkowymi (odpowiednie stosowanie art. 15g ust. 11–15).

Ustęp 7 projektowanej regulacji precyzuje, że obniżenie czasu pracy albo objęcie pracownika przestojem ekonomicznym, o których mowa w ust. 1, nie wyklucza możliwości złożenia wniosku o dofinansowanie, o którym mowa w art. 15g, jeżeli spełnione są przesłanki (zasadniczo bardziej wymagające), o których mowa w tym przepisie.

Art. 15gc wprowadza możliwość udzielenia przez pracodawcę pracownikowi, w terminie wskazanym przez pracodawcę bez uzyskania zgody pracownika i z pominięciem planu urlopów, urlopu wypoczynkowego niewykorzystanego przez pracownika w poprzednich latach kalendarzowych, w wymiarze do 30 dni urlopu. Zakłada się, że w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii pracownicy wykazywać będą zmniejszone zainteresowanie wykorzystywaniem prawa do urlopu wypoczynkowego. Wynika to z wprowadzonych ograniczeń związanych z dystansowaniem społecznym oraz ograniczenia lub zawieszenia działalności obiektów i usług związanych z branżą turystyczną i hotelarską.

Skutkiem tego może być kumulacja urlopów niewykorzystanych za zaległe lata oraz urlopów nabytych w bieżącym roku kalendarzowym. W związku z tym nie ma uzasadnienia do utrzymywania rozwiązania, w którym możliwość odbierania takich urlopów stanie się możliwa dopiero po 30 września bieżącego roku bądź w następnych lat kalendarzowych oraz skumuluje się z wykorzystywaniem przez pracowników prawa do urlopu za bieżący rok kalendarzowy.

W obecnie obowiązującym stanie prawnym przedsiębiorcy, których obroty gospodarcze spadły na skutek wystąpienia epidemii COVID-19, mogą uzyskać z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych dofinansowanie wynagrodzeń pracowników objętych przestojem ekonomicznym albo obniżonym wymiarem czasu pracy.

Zgodnie z art. 15gd w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, ogłoszonego z powodu COVID-19, w przypadku wystąpienia u pracodawcy spadku obrotów gospodarczych lub istotnego wzrostu obciążenia funduszu wynagrodzeń, ogranicza się wysokość odpraw, odszkodowań lub innych świadczeń pieniężnych przewidzianych do wypłaty na wypadek ustania stosunku pracy, do kwot nieprzekraczających

dziesięciokrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę. Ust. 2 wskazuje, że rozwiązanie to dotyczy także umowy agencyjnej, umowy zlecenia, innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z *ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny* stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, umowy o dzieło, jak również odpłatnego pełnienia funkcji.

W tym kontekście należy zwrócić uwagę, że dających zlecenie i zamawiających obowiązują te same warunki, które musi spełnić pracodawca, by móc skorzystać z ograniczenia wysokości odprawy, odszkodowania i innych należności. Tym samym w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii u dającego zlecenie albo zamawiającego musi wystąpić spadek obrotów gospodarczych lub istotny wzrost obciążenia funduszu wynagrodzeń.

W ustawie zaproponowano również zmiany w zakresie gromadzenia i wydatkowania środków dotychczas przeznaczonych na szeroko rozumiane cele socjalne. Zgodnie z *ustawą z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych* pracodawcy, którzy zatrudniają co najmniej 50 pracowników w przeliczeniu na pełne etaty, mają obowiązek utworzenia zakładowego funduszu świadczeń socjalnych (zfśś). Obowiązek ten obejmuje również pracodawców, którzy zatrudniają co najmniej 20 pracowników, w przypadku gdy zawnioskuje o to zakładowa organizacja związkowa. Natomiast w jednostkach budżetowych i samorządowych zakładach budżetowych fundusz taki jest tworzony bez względu na liczbę pracowników. Na rzecz zfśś pracodawca ma obowiązek dokonywać coroczne odpisy podstawowe, a także może dokonywać zwiększeń wskazanych w ustawie. Przepisy dają też możliwość wypłacania świadczenia urlopowego przez pracodawców zatrudniających mniej niż 50 pracowników.

Proponowany w art. 15ge przepis umożliwia zawieszenie powyższych obowiązków w okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, jeżeli u pracodawcy nastąpił spadek obrotów gospodarczych lub istotny wzrost obciążenia funduszu wynagrodzeń.

Jeżeli u pracodawcy działają organizacje związkowe reprezentatywne, zawieszenie tych obowiązków następuje w porozumieniu z tymi organizacjami związkowymi.

Ponadto w przypadku wystąpienia u pracodawcy spadku obrotów gospodarczych lub istotnego wzrostu obciążenia funduszu wynagrodzeń nie stosuje się postanowień układów zbiorowych pracy lub regulaminów wynagradzania ustalających wyższą niż wymagana ustawowo wysokość odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oraz inne świadczenia o charakterze socjalno-bytowym.

W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, ogłoszonego z powodu COVID-19 w art. 15gf przewiduje się rozwiązanie umożliwiające wypowiedzenie umowy o zakazie konkurencji obowiązującym po ustaniu danego stosunku prawnego. Projektowany przepis jednostronnie uprawnia do wypowiedzenia umowy o zakazie konkurencji obowiązującym po ustaniu stosunku pracy, umowy agencyjnej, umowy zlecenia, innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z *ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny* stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło. Do wypowiedzenia jest uprawniona tylko jedna strona umowy, to jest strona, na rzecz której został ustanowiony zakaz konkurencji. Stroną tą jest zatem odpowiednio: pracodawca, dający zlecenie, zamawiający. Przyznanie uprawnień tylko jednej stronie wynika z sytuacji wywołanej epidemią COVID-19 – pracodawcy, dający zlecenie i zamawiający w obliczu gospodarczych konsekwencji epidemii nie są w stanie ponieść wszystkich kosztów prowadzenia działalności. Wobec tego zasadne jest umożliwienie im wypowiedzenia przedmiotowych umów. Przez to wraz z wygaśnięciem umowy wygaśnie ich zobowiązanie do zapłaty odszkodowania – ponad okres trwania umowy – na rzecz byłych pracowników, agentów, przyjmujących zlecenie oraz przyjmujących zamówienie z tytułu zakazu prowadzenia przez nich działalności konkurencyjnej.

Jednocześnie w interesie części pracodawców, dających zlecenie i zamawiających jest dalsze trwanie umów o zakazie konkurencji. Uprawnienie do wypowiedzenia przewiduje się zatem jako jednostronne, by nie naruszyć interesów tych podmiotów.

Przewiduje się 7-dniowy termin wypowiedzenia, z którego upływem wygaśnie umowa o zakazie konkurencji. Strona zobowiązana do zapłaty odszkodowania z tytułu powstrzymania się przez drugą stronę umowy od prowadzenia działalności konkurencyjnej ma obowiązek wypłacić odszkodowanie za okres do wygaśnięcia umowy, co wynika z instytucji wypowiedzenia. Wypowiedzenie na podstawie projektowanego przepisu nie stanowi zarazem okoliczności, z której wystąpieniem wiązałyby się obowiązek zapłaty kary umownej albo dodatkowego odszkodowania ponad to, które przysługuje za okres do momentu wygaśnięcia umowy. Tym samym wzajemne roszczenia stron ograniczają się do sytuacji, które występują w okresie trwania umowy, a samo wypowiedzenie umowy nie pociąga za sobą negatywnych skutków dla wypowiadającego.

Projektowany przepis art. 15gg ma na celu umożliwienie otrzymania wsparcia z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych także przez te podmioty, które pomimo spadku obrotów gospodarczych w następstwie epidemii COVID-19 nie zdecydowały się na objęcie

pracowników przestojem ekonomicznym lub przestojem wynikającym z art. 81 Kodeksu pracy albo obniżeniem wymiaru czasu pracy. Projektowany przepis zakłada dofinansowanie wynagrodzenia pracowników do wysokości połowy tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 40% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku o przyznanie świadczenia. Dofinansowanie nie będzie jednak przysługiwać do wynagrodzeń pracowników, których wynagrodzenie uzyskane w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek o przyznanie świadczenia, było wyższe niż 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku.

Propozycja nie niesie za sobą dodatkowego obciążenia budżetu państwa. Jest ona uzupełnieniem dotychczasowego rozwiązania umożliwiającego przedsiębiorcy, którego obroty gospodarcze spadły na skutek wystąpienia epidemii COVID-19, uzyskanie z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych dofinansowania wynagrodzeń pracowników objętych przestojem ekonomicznym albo obniżonym wymiarem czasu pracy.

Art. 58 pkt 8 projektu zakłada przesunięcie ustawowego terminu płatności opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa i nieruchomości jednostek samorządu terytorialnego za rok 2020 na dzień 31 stycznia 2021 r. Rozwiązanie zaproponowane w zmienianym art. 15j zwiększy horyzont czasowy planowania wydatkowania środków przez podmioty dotknięte negatywnymi konsekwencjami gospodarczymi epidemii COVID-19.

Przepisy art. 15ja–15je (**art. 58 pkt 9**) mają na celu złagodzenie negatywnych skutków spowodowanych epidemią COVID-19 w stosunku do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą z wykorzystaniem nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego przez zmniejszenie obciążeń wynikających z zawartych umów użytkowania wieczystego, a także w związku z oddaniem na ich rzecz nieruchomości w najem, dzierżawę lub użytkowanie.

W stosunku do podmiotów, których kondycja finansowa uległa istotnemu pogorszeniu w związku z epidemią COVID-19, należna za 2020 r. opłata z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa wykorzystywanej do prowadzenia działalności gospodarczej będzie podlegała zmniejszeniu proporcjonalnie do liczby dni, w

których obowiązywał stan zagrożenia epidemicznego albo stan epidemii. Ponadto w odniesieniu do nieruchomości Skarbu Państwa oddanych w najem, dzierżawę lub użytkowanie na okres co najmniej 3 miesięcy organ nie będzie pobierał od przedsiębiorcy, którego kondycja finansowa uległa pogorszeniu w związku z epidemią COVID-19, należności z tego tytułu za okres trzech kolejnych miesięcy po dokonaniu stosownego zgłoszenia.

Analogiczne uprawnienia będą mogły zostać przyznane także przedsiębiorcom będącym użytkownikami wieczystymi, najemcami, dzierżawcami lub użytkownikami nieruchomości należących do zasobu jednostki samorządu terytorialnego pod warunkiem podjęcia stosownej uchwały przez właściwą radę gminy, radę powiatu lub sejmik województwa.

Proponowane rozwiązania respektują zasadę samodzielności finansowej jednostek samorządu terytorialnego, pozostawiając ich organom stanowiącym swobodę w zakresie przyznawania preferencji w odniesieniu do mienia należącego do zasobu tych jednostek.

Pomoc, o której mowa w projektowanych art. 15ja, art. 15jb oraz art. 15jd, podlega notyfikacji Komisji Europejskiej (przepisy wprowadzające pomoc polegającą na obniżeniu opłat za użytkowanie wieczyste oraz najem i dzierżawę nieruchomości w odniesieniu do nieruchomości Skarbu Państwa oraz analogiczne przepisy przewidujące możliwość udzielenia takiej pomocy w odniesieniu do nieruchomości samorządowych).

Natomiast proponowane zmiany w art. **58 pkt 10** (art. 15qa–15qd) zapewniają podmiotom posiadającym koncesję na obrót alkoholem, którym zezwolenie wygasa w okresie epidemii, ograniczoną możliwość wystąpienia o jej przedłużenie (na 6 miesięcy). Działa to także stabilizująco na dochody jednostek samorządu terytorialnego z tych źródeł. Z uwagi na nieprzewidywalność ostatecznego czasu trwania stanu epidemii lub zagrożenia epidemicznego okres krótszy niż 6 miesięcy mógłby:

- 1) zakończyć się przez odwołaniem tych stanów;
- 2) spowodować nagły wzrost wniosków tuż po zakończeniu tych stanów, trudny do załatwienia w rozsądnym czasie przy dotychczasowych zdolnościach organizacyjno-technicznych organów;
- 3) ograniczać pewność wykonywania działalności gospodarczej.

Z drugiej strony zbyt długi okres powodowałby konieczność wniesienia większej opłaty przez przedsiębiorcę, co nie jest pożądane w okresach dekonunktury, a także potencjalnie ograniczać uprawnienia gminy do niewydania zezwolenia.

Z kolei celem zaproponowanego art. 15qb jest czasowe zwiększenie elastyczności w zakresie dysponowania środkami pochodzącymi z opłat, o których mowa w art. 9² ust. 1 *ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*, i umożliwienie przeznaczenia tych środków przez zarządy województw również na działania związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem epidemii COVID-19 oraz wywołanych nim sytuacji kryzysowych.

Ponadto dodany przepis art. 15qc umożliwi wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) do dnia 31 grudnia 2020 r. wykorzystanie dochodów z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochodów z opłat określonych w art. 11¹ *ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* również na działania związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem epidemii COVID-19 oraz wywołanych nim sytuacji kryzysowych.

Dodanie art. 15qd ma także umożliwić, do dnia 31 grudnia 2020 r., zlecenie powiatom, w drodze porozumień, zadania związanego z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem epidemii COVID-19, wywołanych nim sytuacji kryzysowych oraz przekazywanie środków finansowych na ich realizację.

Proponowane przepisy nie konkretyzują rodzajów wydatków, na jakie mogą być przeznaczone środki. Celem takiego rozwiązania jest umożliwienie dostosowania wydatków do potrzeb danego województwa, powiatu czy gminy. Potrzeby te muszą być natomiast związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem epidemii COVID-19 oraz wywołanych nim sytuacji kryzysowych – może być to np. ochrona miejsc pracy, pomoc lokalnym przedsiębiorstwom czy doposażenie szpitali.

W **art. 58 pkt 11** projektu ustawy proponuje się zmianę brzmienia przepisu art. 15r ust. 4 zmienianej ustawy oraz dodanie nowego ust. 4a. W projektowanych przepisach proponuje się odejście od fakultatywności dokonywania zmiany umowy na rzecz jej obligatoryjności, w sytuacji gdy zamawiający stwierdzi, że okoliczności związane z epidemią COVID-19 wskazane przez wykonawcę mają wpływ na należyte wykonanie umowy. Postulowana zmiana ma na celu stworzenie gwarancji, w szczególności dla wykonawców, że postanowienia umów o udzielenie zamówień publicznych będą uwzględniały zmianę warunków społeczno-gospodarczych wywołaną epidemią COVID-19, która wpływa negatywnie na możliwość wykonania obowiązków umownych.

Fakultatywność dokonania zmiany umowy o udzielenie zamówienia publicznego zostanie

zachowana w przypadkach stwierdzenia przez zamawiającego, że okoliczności wskazane przez wykonawcę mogą mieć wpływ na należyte wykonanie umowy. W takiej sytuacji strony umowy powinny dokonać oceny, czy potencjalny wpływ okoliczności wskazanych przez wykonawcę na należyte wykonanie umowy uzasadnia dokonanie jej zmiany na obecnym etapie jej realizacji.

Sytuacja gospodarcza spowodowana przez epidemią COVID-19 wpływa na pogorszenie kondycji ekonomicznej znacznej części przedsiębiorców działających na rynku zamówień publicznych. Efektem pogłębiania się tego procesu może być utrata przez wspomniane podmioty płynności finansowej, a w konsekwencji ich zdolności do pozyskiwania nowych zamówień publicznych, jak i realizacji już zawartych umów o udzielenie zamówienia publicznego. Dlatego też w dodanym art. 15r¹ (**art. 58 pkt 12** projektu ustawy) proponuje się wyłączenie możliwości dokonywania przez zamawiających potrąceń kar umownych zastrzeżonych na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania umowy z wynagrodzenia wykonawcy lub z innych jego należności, a także możliwości dochodzenia zaspokojenia z zabezpieczenia należytego wykonania danej umowy o udzielenie zamówienia publicznego, w okresie wskazanym w projekcie ustawy. Proponowane rozwiązanie przyczyni się do ograniczenia obciążeń finansowych wykonawców w okresie walki ze skutkami epidemii COVID-19, a w konsekwencji do zwiększenia ich zasobów finansowych. Projektowane wyłączenie dotyczy jedynie sytuacji, gdy zdarzenie, w związku z którym zastrzeżono karę umowną, nastąpiło w okresie ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii. Tym samym przedmiotowe wyłączenie nie obejmuje kar umownych naliczonych za zdarzenia zaistniałe przed dniem ogłoszenia ww. stanów. Należy podkreślić, że projektowane rozwiązanie nie oznacza zniesienia odpowiedzialności odszkodowawczej wykonawców za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy o udzielenie zamówienia publicznego, w tym zniesienia obowiązku zapłaty kary umownej. Istota projektowanego rozwiązania sprowadza się do czasowego ograniczenia uprawnień zamawiających w zakresie dopuszczalności dokonywania potrąceń oraz zaspokajania się z zabezpieczeń należytego wykonania umowy.

Jednocześnie, w celu odpowiedniego zabezpieczenia interesów zamawiających, tj. możliwości zaspokojenia roszczeń przysługujących zamawiającym względem wykonawców z tytułu ww. kar umownych, w projekcie ustawy proponuje się wstrzymanie rozpoczęcia lub zawieszenie biegu terminów przedawnienia powyższych roszczeń, a także terminów ważności zabezpieczeń należytego wykonania umowy, na okres istnienia ograniczeń w dopuszczalności dokonywania

potrąceń oraz dochodzenia zaspokojenia z zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Celem niniejszego rozwiązania jest zrównoważenie interesów stron umowy o udzielenie zamówienia publicznego. Wprowadzeniu czasowego ograniczenia dopuszczalności dokonywania potrąceń oraz zaspokajania się z zabezpieczeń należytego wykonania umowy, co jest rozwiązaniem korzystnym dla wykonawców, towarzyszy stosowne przesunięcie terminów na dochodzenie roszczeń przez zamawiających oraz dostosowanie terminów ważności zabezpieczeń należytego wykonania umowy.

W **art. 58 pkt 13** proponuje się wprowadzenie przepisów tymczasowo modyfikujących treść *ustawy z dnia 26 czerwca 2014 r. o niektórych umowach zawieranych w związku z realizacją zamówień o podstawowym znaczeniu dla bezpieczeństwa państwa*. Proponuje się modyfikację art. 15ra w taki sposób, aby obejmował on swoim zakresem także umowy offsetowe zawarte na podstawie *ustawy z dnia 10 września 1999 r. o niektórych umowach kompensacyjnych zawieranych w związku z umowami dostaw na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa*. Pozwoli to podmiotom zaangażowanym w realizację umów offsetowych zawartych na podstawie tej ustawy na ewentualną modyfikację, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki, sposobu i terminu realizacji umowy offsetowej w przypadku wystąpienia trudności w realizacji umowy spowodowanych epidemią COVID-19. Celem przedmiotowej modyfikacji jest rozszerzenie uregulowań dotyczących umów offsetowych zawartych na podstawie wyżej wspomnianej nowej ustawy offsetowej z dnia 26 czerwca 2014 r. na umowy zawarte przez ministra właściwego do spraw gospodarki na podstawie starej ustawy offsetowej z dnia 10 września 1999 r. W związku z powyższym umożliwienie modyfikacji lub wydłużenia realizacji zobowiązań offsetowych stanowić będzie pomoc dla podmiotów krajowych i zagranicznych zaangażowanych w realizację offsetu.

Z kolei proponowane brzmienie art. 15ra ust. 4a wynika z przewidywanego zagrożenia polegającego na wykorzystywaniu przez zagranicznego dostawcę możliwości uzgadniania terminów, w jakich bieg wykonania umowy offsetowej jest zawieszony, oraz od jakiego terminu wykonania umowy będą dalej, w celu uchylenia się od obowiązków wynikających z wykonywania umowy offsetowej, co może naruszać interesy Skarbu Państwa.

Dlatego też w przepisie wskazano, że Minister Obrony Narodowej lub minister właściwy do spraw gospodarki określi w oświadczeniu przekazanym stronie umowy offsetowej, będącej zagranicznym dostawcą, w jakich terminach bieg wykonania umowy jest zawieszony oraz od jakiego terminu wykonanie umowy będzie dalej.

Zmiana wprowadzana projektowanym art. **58 pkt 14**, przewidująca ograniczenie odesłania do art. 15r, ma charakter legislacyjny i wynika z faktu, że dotychczasowe odesłanie obejmujące art. 15ra, art. 15s, art. 15t i art. 15u było bezprzedmiotowe. Przepisy te nie dotyczą bowiem praw stron umowy, o której mowa w art. 15r ust. 1, wynikających z przepisów prawa cywilnego. Z kolei nieobejmowanie tym odesłaniem projektowanego art. 15r¹ jest rozwiązaniem celowym, gdyż przepis ten ingeruje w uprawnienia stron umowy wywodzone z prawa cywilnego.

Bezpośrednim skutkiem pogorszenia się sytuacji ekonomicznej przedsiębiorców działających na rynku zamówień publicznych mogą być trudności w ponoszeniu przez nich kosztów związanych z uzyskaniem zamówień publicznych, takich jak koszt wniesienia wadium czy też zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Dlatego też w art. **58 pkt 15** projektu ustawy proponuje się zniesienie obowiązku żądania wniesienia wadium w postępowaniach o szacunkowej wartości powyżej progów unijnych, a więc w postępowaniach o najwyższych wartościach. Spowoduje to obniżenie kosztów udziału w postępowaniu, a przez to zwiększenie dostępności rynku zamówień publicznych dla wykonawców w okresie występowania epidemii COVID-19. Przygotowując postępowanie o udzielenie zamówienia, zamawiający powinien dokonać oceny zasadności żądania wniesienia wadium z uwzględnieniem specyfiki danego zamówienia, w tym kręgu potencjalnych wykonawców (np. czy istnieje ryzyko wystąpienia zmowy wykonawców lub udziału w postępowaniu niesolidnego wykonawcy).

Projekt ustawy przewiduje również wprowadzenie obowiązku wypłaty wynagrodzenia w częściach, po wykonaniu części umowy, lub udzielenia zaliczki, w przypadku umów zawieranych na okres dłuższy niż 12 miesięcy. Obowiązek ten będzie dotyczył wszystkich kategorii umów zawartych na okres dłuższy niż 12 miesięcy, a nie tylko umów na roboty budowlane. Rozwiązanie takie powinno poprawić płynność finansową wykonawców, a przede wszystkim obniżyć po ich stronie koszty realizacji umowy w zakresie konieczności pozyskiwania finansowania, co jest szczególnie istotne w okresie walki ze skutkami epidemii COVID-19.

Do ograniczenia kosztów uzyskania zamówienia publicznego przyczyni się również obniżenie dopuszczalnej wysokości zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Na gruncie obowiązujących przepisów wysokość zabezpieczenia należytego wykonania umowy może wynosić do 10% ceny całkowitej podanej w ofercie albo maksymalnej wartości nominalnej zobowiązania zamawiającego wynikającego z umowy. W okresie spowolnienia gospodarczego wywołanego epidemią COVID-19 wniesienie przez wykonawców zabezpieczenia

w powyższej wysokości może być znacznie utrudnione ze względu na ograniczone zdolności pozyskania gwarancji bankowych lub ubezpieczeniowych. W związku z tym w projekcie ustawy proponuje się obniżenie dopuszczalnej wysokości zabezpieczenia do 5%. Żądanie zabezpieczenia w wyższej wysokości będzie możliwe wyłącznie w ściśle określonych sytuacjach. Projekt przewiduje również wprowadzenie regulacji pozwalającej zamawiającym na dokonywanie częściowego zwrotu zabezpieczenia po wykonaniu części zamówienia, o ile taka możliwość została przewidziana w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Dokonywanie częściowego zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy wpłynie pozytywnie na sytuację wykonawców, gdyż będzie prowadziło do stopniowego uwalniania ich zasobów finansowych, niezbędnych do prowadzenia bieżącej działalności gospodarczej, w tym pozyskiwania kolejnych zamówień publicznych.

W art. 443 *ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych*, która wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2021 r., dalej „*nowa ustawa Pzp*”, przewidziano płatność częściową i zaliczki. Ww. przepisu nie stosuje się jednak do zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, zgodnie z art. 395 tej ustawy. Zamówienia w ww. dziedzinach zostały uregulowane odrębnie w dziale VI *nowej ustawy Pzp*. W związku z tym proponuje się wyłączenie stosowania projektowanych regulacji w zakresie płatności częściowych i zaliczek w stosunku do zamówień, o których mowa w dziale VI (zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa) *nowej ustawy Pzp*.

Propozycje rozwiązań legislacyjnych w zakresie wadium, częściowych płatności i zaliczek, jak również zabezpieczenia należytego wykonania umowy są korzystne nie tylko dla wykonawców, lecz również zamawiających. Umożliwią one bowiem wykonawcom szerszy dostęp do rynku zamówień publicznych, w szczególności wykonawcom z sektora MŚP, co powinno przyczynić się do większej konkurencji wśród wykonawców i niższych cen ofertowych, a w konsekwencji do oszczędności po stronie zamawiających. Zaoszczędzone w ten sposób środki będą mogły być przeznaczone przez zamawiających na finansowanie innych zamówień publicznych.

Rozwiązania szczególne wprowadzane w zakresie wadium oraz w zakresie umów w sprawie zamówienia publicznego (częściowe płatności i zaliczki, jak również zabezpieczenie należytego wykonania umowy) będą dotyczyły zamówień publicznych udzielanych po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia, a także po przeprowadzeniu konkursu, wszczętego w okresie od dnia wejścia w życie przepisów wprowadzających te rozwiązania, tj. art. 15va i art. 15vb do dnia 31 grudnia 2020 r., bez względu na to, kiedy

takie postępowanie miałyby się zakończyć. Zgodnie bowiem ze zmienianym art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (art. **58 pkt 42**), art. 15va i art. 15vb utracą moc obowiązującą z dniem 1 stycznia 2021 r.

Postępowania o udzielenie zamówienia wszczęte we wskazanym wyżej okresie i niezakończone do dnia 31 grudnia 2020 r. będą kontynuowane na dotychczasowych zasadach, tj. na podstawie przepisów Pzp zmodyfikowanych niniejszą ustawą, pomimo utraty mocy obowiązującej przez art. 15va i art. 15vb z dniem 1 stycznia 2021 r. Analogicznie przepisy Pzp zmodyfikowane niniejszą ustawą będą miały zastosowanie do umów zawieranych po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia albo konkursu, o ile zawarte zostały przed 1 stycznia 2020 r. albo zawarte zostały już w 2021 r., ale na skutek postępowania wszczętego jeszcze w roku 2020. Zastosowanie przepisów Pzp zmodyfikowanych niniejszą ustawą do opisanych wyżej stanów nastąpi na mocy art. 90 i art. 91 *ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo zamówień publicznych*. Przepisy te nakazują bowiem stosowanie przepisów dotychczasowych, tak do postępowań o udzielenie zamówienia wszczętych i niezakończonych przed 1 stycznia 2021 r., jak i w przypadku wskazanych wyżej umów.

Jednocześnie należy podkreślić, że w przypadku zamówień, które zostaną objęte regulacjami *ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych* zastosowanie znajdą wobec nich liczne rozwiązania korzystnie kształtujące pozycję wykonawców, w tym rozwiązania dotyczące wadium, częściowych płatności i zaliczek, jak również zabezpieczenia należytego wykonania umowy, analogiczne do tych przewidzianych projektowaną ustawą.

Art. 58 pkt 16 wprowadza w art. 15zb ust. 2 możliwość składania wniosków do ZUS wyłącznie w formie elektronicznej. Analogiczne zmiany wprowadzono w art. 15zs ust. 6, art. 31zp ust. 4 oraz art. 31zy¹⁰ ust. 4.

Obecnie wnioski o:

- 1) udzielenie ulgi w spłacie należności z tytułu składek,
- 2) świadczenie postojowe,
- 3) zwolnienie z opłacania składek

– można składać w formie papierowej i elektronicznej.

Ze względu na ograniczenia w przemieszczaniu się spowodowane stanem epidemii proponuje się wprowadzenie możliwości składania wniosków wyłącznie w formie elektronicznej. ZUS udostępnia elektroniczne wnioski na PUE, gwarantując szybką weryfikację poprawności ich wypełnienia, a w efekcie możliwość automatyzacji procesu obsługi wniosków po stronie ZUS i ich szybkie rozpatrzenie. W przypadku wniosków o świadczenie postojowe, które wpłynęły do ZUS z kanału PUE, ponad 80% świadczeń zostało przygotowanych do automatycznej wypłaty bez potrzeby angażowania pracowników ZUS. W przypadku wniosków złożonych w formie papierowej ponad 50% wymagało obsługi ręcznej i przeprowadzenia dodatkowego postępowania z udziałem wnioskodawcy. Dlatego też w celu sprawnej obsługi wniosków klientów proponuje się wprowadzenie pełnej elektronicznej składania wniosków.

Dodatkowo zostanie zapewnione uspoźnienie przepisów dotyczących sposobu składania wniosków z działaniami podejmowanymi w celu zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania epidemii COVID-19.

Zmiany mają także na celu ograniczenie liczby postępowań wyjaśniających i tym samym przyspieszenie udzielania wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej. Zmieniane przepisy rozszerzają również możliwość składania podpisu pod wnioskiem w postaci elektronicznej o sposób potwierdzania pochodzenia oraz integralności danych udostępniony bezpłatnie przez ZUS w systemie teleinformatycznym, co znacząco uprości składanie wniosków elektronicznych. Potwierdzanie pochodzenia oraz integralności danych udostępnionych bezpłatnie przez ZUS w systemie teleinformatycznym jest mechanizmem już funkcjonującym w systemie ZUS i nie wymaga od osoby składającej wniosek użycia dodatkowych narzędzi do złożenia podpisu.

W art. 15zf w ust. 2 (**art. 58 pkt 17**) wskazano, jak należy rozumieć spadek obrotów gospodarczych. Jednocześnie propozycja dodania ust. 2a–2c pozwoli na rozszerzenie możliwości wprowadzenia zmian w organizacji i warunkach pracy, o których mowa w ust. 1 tego artykułu, również do sytuacji istotnego wzrostu obciążenia funduszu wynagrodzeń.

Ust. 2a precyzuje, że chodzi o sytuację zwiększenia ilorazu dwóch wartości:

- 1) kosztów wynagrodzeń pracowników, z uwzględnieniem składek na ubezpieczenia społeczne pracowników należnych od pracodawcy, oraz
- 2) przychodów ze sprzedaży towarów lub usług

– z dowolnie wskazanego przez przedsiębiorcę miesiąca kalendarzowego, przypadającego od dnia 1 marca 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień podjęcia przez pracodawcę decyzji o ograniczeniu nieprzerwanych odpoczynków lub o podjęciu działań w celu zawarcia porozumienia o którym mowa w ust. 1. Ww. iloraz będzie musiał wzrosnąć nie mniej niż o 5% w porównaniu do takiego ilorazu z miesiąca poprzedzającego. Przy tym za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego.

Do kosztów wynagrodzeń pracowników nie będzie zaliczać się kosztów wynagrodzeń pracowników, z którymi rozwiązano umowę o pracę, oraz kosztów wynagrodzeń pracowników, którym obniżono wynagrodzenie w trybie obecnie już obowiązującego art. 15g ust. 8 – w wysokości odpowiadającej wysokości tego obniżenia.

Zakres regulacji doznaje znaczącego ograniczenia w ust. 2c, który precyzuje, że dotyczy ona wyłącznie pracodawców, u których iloraz, o którym mowa w ust. 2a, z miesiąca wskazanego zgodnie z tym przepisem, wynosi co najmniej 0,3. Innymi słowy udział kosztów wynagrodzeń w przychodach musi we wskazanym miesiącu wynosić przynajmniej 30%. Przedsiębiorcy, których działalność charakteryzuje się tak wysokim udziałem funduszu prac, są bowiem szczególnie narażeni w okresie spadku popytu na oferowane przez nich towary i usługi. Projektowana regulacja zapewni im dodatkową elastyczność wymaganą w czasach dekoniunktury.

Zmiany wprowadzane w art. **58 pkt 18** dotyczące spłaty kredytów udzielanych na podstawie *ustawy z dnia 8 września 2006 r. o finansowym wsparciu rodzin i innych osób w nabywaniu własnego mieszkania* dookreślają, że okres zawieszenia spłaty rat kapitałowo-odsetkowych lub odsetkowych, na wniosek kredytobiorcy zgłoszony w okresie ogłoszenia zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, nie jest wliczany do okresu stosowania dopłat. Zmiana art. 15zg ust. 2 dookreśla zasady obsługi spłaty kredytów po wznowieniu spłaty po ich czasowym zawieszeniu. Wprowadza się (bez obowiązku) możliwość kapitalizacji odsetek. Dodawany ust. 3 dookreśla, że w okresie zawieszenia spłaty jedynie rat kapitałowych dopłaty do odsetek będą stosowane.

Zmiana dodana w art. 15zga (**art. 58 pkt 19** projektowanej ustawy) umożliwia kredytobiorcom spłacającym kredyty na podstawie *ustawy z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz*

refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych zawieszenie spłaty kredytu na okres 2 kwartałów w okresie ogłoszenia zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii. Zawieszenie spłaty kredytu nie będzie miało wpływu na możliwość skorzystania z uprawnień wynikających z tej ustawy, takich jak np. umorzenie pozostałej części zadłużenia po okresie 20-letniej systematycznej spłaty kredytu.

W **art. 58 pkt 20** projektu ustawy zaproponowano szczególne rozwiązania dotyczące finansów jednostek samorządu terytorialnego. Przepis art. 15zoa wprowadza dla roku 2020 złagodzenie wymogu gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego określonego w art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w zakresie równoważenia strony bieżącej budżetu samorządowego. W 2020 r. jednostka samorządu terytorialnego, planując zmianę budżetu, będzie mogła przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 ustawy o finansach publicznych, o kwotę planowanego ubytku w dochodach będącego skutkiem wystąpienia epidemii COVID-19. Analogiczne przekroczenie zostało dopuszczone na koniec roku budżetu po wykonaniu sprawozdania budżetowego przez jednostkę. W tym zakresie przepisy jasno definiują pojęcie ubytku dochodów, uznając za niezmnieszenie dochodów obliczone jako różnica między dochodami podatkowymi jednostki powiększonymi o opłatę uzdrowską i miejscową planowanymi w, dokonywanej w związku epidemią COVID-19, zmianie budżetu a planowanymi dochodami wykazanymi przez jednostkę w sprawozdaniu budżetowym za I kwartał 2020 r.

W związku ze skutkami epidemii COVID-19 w art. 15zob zaproponowano złagodzenie reguły fiskalnej jednostki samorządu terytorialnego ograniczającej wysokość spłaty długu. Polega ono na wyłączeniu z ograniczenia w zakresie spłaty zobowiązań, określonego w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, kwot wykupów papierów wartościowych, spłaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednio emitowanych lub zaciągniętych w 2020 r. do kwoty faktycznego ubytku w dochodach jednostki wynikającego z wystąpienia epidemii COVID-19.

Wyżej wymienione zobowiązania zaciągane w związku z ubytkiem dochodów będą przedmiotem opinii RIO o możliwości ich spłaty w aspekcie wpływu na realizację zadań publicznych. Zaciągnięcie zobowiązania nie może bowiem zagrażać realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego w roku budżetowym i latach następnych.

Dodatkowo, ustalając na rok 2021 i lata kolejne relację ograniczającą wysokość spłaty długu, jednostka samorządu terytorialnego będzie w budżecie pomniejszała wydatki bieżące o wydatki

bieżące poniesione w 2020 r. w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem epidemii COVID-19. Takie rozwiązanie zwiększa możliwości samorządów w zakresie spłaty zadłużenia.

Ze względu na konieczność zachowania bezpieczeństwa finansowego jednostki samorządu terytorialnego wprowadzono w art. 15zoc dodatkowy mechanizm zabezpieczający finanse JST w postaci jednorocznego limitu długu samorządowego na poziomie 80% dochodów jednostki samorządu terytorialnego. Limit dotyczy tylko roku 2020, a jego niezachowanie jest możliwe wyjątkowo dla jednostek spełniających ograniczenie w zakresie spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego, określone w art. 243 ust. 1 *ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych*, po nieuwzględnieniu wyłączenia określonego w art. 15 zob ust. 1.

W związku z wprowadzonym stanem epidemii w art. 15zod wprowadza się rozwiązanie umożliwiające wcześniejsze przekazywanie jednostkom samorządu terytorialnego rat subwencji ogólnej przewidzianych w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. W 2020 r. poszczególne raty subwencji będą mogły być przekazywane bez zachowania terminów określonych w tej ustawie, z uwzględnieniem możliwości budżetu państwa, w celu umożliwienia bieżącego przeciwdziałania epidemii COVID-19.

Wprowadzono także możliwość przesunięcia na kolejne miesiące wpłat do budżetu państwa dokonywanych przez jednostki o ponadprzeciętnych dochodach podatkowych. Raty wpłat przypadające w maju i czerwcu 2020 r. będą mogły zapłacić w drugim półroczu 2020 r.

W art. **58 pkt 21** wprowadzono zmiany dotyczące tzw. świadczenia postojowego. Zgodnie z art. 15zq przedsiębiorcy, którzy prowadzą działalność gospodarczą i jednocześnie podlegają ubezpieczeniom społecznym z innych tytułów np. umowa na pełen etat, umowa na część etatu, nie mogą skorzystać ze świadczenia postojowego, na skutek zbiegu tytułów do ubezpieczenia. Jednocześnie *ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych* daje takim osobom prawo do dobrowolnego ubezpieczenia po uprzednim złożeniu wniosku o objęcie ubezpieczeniami emerytalnymi i rentowymi.

Problem ten dotyczy znacznej grupy przedsiębiorców MŚP głównie z branży finansowej, handlowej, usługowej.

Należy podkreślić, że działalność gospodarcza dla ww. grupy osób może stanowić podstawowe lub istotne źródło dochodu, bowiem np. pracują tylko na 1/10 etatu, a pozostały czas są zaangażowane w działalność gospodarczą. A zatem spadek przychodów związanych ze skutkami wprowadzenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanem epidemii COVID-19

będzie dla nich bardzo dotkliwy.

Z pomocy nie powinny być zatem wykluczone osoby, które skorzystały z przysługującego im prawa i pomimo posiadania innego tytułu do ubezpieczenia opłacały dobrowolnie składki z tytułu wykonywania działalności gospodarczej.

Art. 58 pkt 22 (art. 15zs ust. 6) zawiera zmianę analogiczną do zmiany **art. 58 pkt 16**.

Przepisy zawarte w **art. 58 pkt 23** mają na celu wyeliminowanie zbędnych obciążeń biurokratycznych obciążających przedsiębiorców ubiegających się o dofinansowanie wynagrodzeń oraz przyspieszenie proces ich wypłaty.

Aktualnie bowiem przedsiębiorca, aby otrzymać kolejne comiesięczne transze dofinansowania jest zobowiązany do złożenia oświadczenia o zatrudnieniu w danym miesiącu pracowników wraz z kosztami wynagrodzeń każdego z pracowników, w tym należnych składek na ubezpieczenie społeczne według stanu na ostatni dzień miesiąca. Oznacza to, że przedsiębiorca 3-krotnie (dofinansowanie jest udzielane na okres 3 m-cy) będzie zmuszony dostarczać ww. dokumenty, a biorąc pod uwagę bardzo krótki okres udzielanego dofinansowania, należy przyjąć, że będą to dokumenty zawierające identyczne dane jak te złożone już raz do wniosku o dofinansowanie.

Ponadto konieczność przedkładania oświadczenia o zatrudnieniu oraz zestawienia kosztów wynagrodzeń na ostatni dzień miesiąca oznacza wydłużenie okresu wypłaty transz, co ma istotne znaczenie z punktu widzenia zachowania miejsc pracy i przeciwdziałania negatywnym skutkom epidemii COVID-19, np. w przypadku gdy przedsiębiorca złożył wniosek o dofinansowanie w dniu 10 kwietnia 2020 r., to pierwszą transzę środków może otrzymać dopiero po złożeniu oświadczenia i kalkulacji kosztów na dzień 30 kwietnia, czyli *de facto* w maju, podobnie w kolejnych miesiącach, środki za maj przedsiębiorca uzyska w czerwcu.

Przepis ma zatem na celu wyeliminowanie konieczności comiesięcznego przedkładania oświadczenia i zestawienia wynagrodzeń pracowników i dokonywanie wypłat dofinansowania na podstawie już raz złożonego wraz z wnioskiem zestawienia. Jednocześnie w celu zapewnienia aktualności danych, na podstawie których wypłacane są poszczególne transze, przedsiębiorca będzie miał obowiązek poinformowanie o zmianie danych zarówno w kwestii zatrudnienia, jak i zmian dotyczących kosztów wynagrodzenia. Jednocześnie, jeśli zmiana danych będzie miała wpływ na wysokość przyznawanych środków (np. uległo zmniejszeniu wynagrodzenie), to urząd pracy uzyska prawo do korekty i dostosowania wysokości transzy do

nowych okoliczności i danych.

Dodatkowo w art. 15zzb ust. 3 (art. 58 pkt 23 lit. a) oraz art. 15zzc ust. 2 (**art. 58 pkt 24**) zmieniono datę 1 stycznia 2020 r. na 31 grudnia 2019 r.

Aktualne brzmienie przepisów powoduje, że spadek obrotów (jako przesłanka decydująca o możliwości skorzystania z rozwiązania) nie mógł być liczony od dnia 1 stycznia 2020 r., ale dopiero od dnia 2 stycznia 2020 r.

Zestawienia obrotów i sald np. kont księgowych jest sporządzane na koniec okresu sprawozdawczego nie rzadziej niż raz na miesiąc według stanu na koniec danego miesiąca (art. 18 *ustawy o rachunkowości*). A zatem z punktu widzenia przedsiębiorcy, jak i urzędu weryfikującego prawidłowość wniosków o wsparcie porównanie obrotów między poszczególnymi okresami będzie łatwiejsze do przygotowania i analizy, jeżeli będą one obejmowały pełne miesiące, tj. od 1 dnia miesiąca (od dnia 1 stycznia).

Zaproponowane zmiany w art. **58 pkt 25** mają charakter porządkujący.

Projektowane przepisy art. 15zzzga (**art. 58 pkt 26** projektu) zakładają zwiększenie procentowego udziału we wpływach osiągniętych z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej przez powiaty i miasta na prawach powiatów (m.in. opłat z tytułu użytkowania wieczystego oraz opłat z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności). W obowiązującym stanie prawnym udział ten wynosi 25% wpływów. W projektowanym stanie prawnym udział ten wynosi 50% wpływów. Szacuje się, że spowoduje to zwiększenie wpływów do samorządów powiatowych o ok. 338 mln zł.

Zwiększony udział we wpływach z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa ma na celu zasilenie budżetu powiatów w okresie od 1 maja do 31 grudnia 2020 r. dodatkowymi środkami stanowiącymi co do zasady dochód budżetu państwa. Zmiana uzasadniona jest koniecznością zwiększonej pomocy państwa dla JST w związku z epidemią COVID-19.

Art. 58 pkt 27 precyzuje, że wsparcie i ulgi, o których mowa w art. 15ja, art. 15jb, art. 15jd oraz art. 15zzze–15zzzg, w przypadku udzielenia ich podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą, stanowią pomoc publiczną, mającą na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce, o której mowa w *Komunikacie Komisji z dnia 19 marca 2020 r. Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19*”.

Natomiast dodanie art. 15zzzia (**art. 58 pkt 28** projektu) ma na celu usprawnienie funkcjonowania geodezji w sytuacji spowodowanej epidemią COVID-19, a tym samym zapewnienie dalszego działania przedsiębiorców utrzymania stanowisk pracy, znacznie ograniczając negatywne skutki epidemii. Zaproponowane zmiany nie wymagają zmian rozporządzeń wykonawczych do ustawy. Kluczowe rozwiązania dotyczą czterech podstawowych spraw:

- 1) zwolnienie z opłat części materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, co pozwoli na sprawniejszą realizację prac geodezyjnych i ułatwienie realizacji procesu inwestycyjnego w warunkach epidemii;
- 2) wprowadzenie jako terminu na zgłoszenie prac 10 dni roboczych;
- 3) wyeliminowanie konieczności zgłaszania tyczenia obiektów budowlanych;
- 4) możliwość klauzulowania materiałów bezpośrednio przez wykonawcę prac geodezyjnych po pozytywnej weryfikacji operatu.

Dodany art. 15zzzib zakłada, że jeżeli osoba uprawniona do dodatku mieszkaniowego, o którym mowa w *ustawie z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych*, nie otrzymała tego dodatku w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, ogłoszonych w Polsce w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, będzie mogła go otrzymać z mocą wsteczną od dnia wydania decyzji przyznającej dodatek.

Dodatek mieszkaniowy będzie można otrzymać z mocą wsteczną jeżeli wnioskodawca do wniosku o dodatek mieszkaniowy składany w trybie *ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych* dołączy stosowną klauzulę, w której wskaże okres wsteczny, za który dodatek ma przysługiwać. Możliwość przyznania dodatku z mocą wsteczną obejmie tylko wnioski o dodatek mieszkaniowy złożone w terminie 30 dni od dnia zakończenia obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, ogłoszonych w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. Ograniczenie czasowe wynika z faktu, że projektowane rozwiązanie kierowane jest do osób, które z powodu ograniczeń w przemieszczaniu się nie mogły złożyć wniosku o dodatek mieszkaniowy w czasie obowiązywania stanu epidemii i nie będzie stosowane jako generalna zasada wypłacania dodatków mieszkaniowych.

Poza możliwością przyznania dodatku z mocą wsteczną wszystkie inne warunki jego przyznawania pozostają bez zmian. W projekcie przewidziano, że w przypadku przyznania dodatku mieszkaniowego z mocą wsteczną okres, o którym mowa w art. 7 ust. 5 *ustawy o dodatkach mieszkaniowych*, skraca się o liczbę miesięcy, za które przyznano dodatek,

poprzedzających pierwszy dzień miesiąca następujący po dniu złożenia wniosku. Przepis art. 7 ust. 5 ustawy o dodatkach mieszkaniowych stanowi bowiem, że dodatek mieszkaniowy przyznaje się na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku. Tym samym w projekcie wskazano, że suma miesięcy, za które przyznaje się dodatek mieszkaniowy (w tym za okres wstecz), nie może przekroczyć 6.

Ponadto zastrzeżono, że dodatku mieszkaniowego z mocą wsteczną nie przyznaje się za okres otrzymywania przez wnioskodawcę dodatku mieszkaniowego na podstawie innej, wydanej wcześniej decyzji. Rozwiązanie to ma na celu wykluczenie przypadku dwukrotnego otrzymania dodatku mieszkaniowego za ten sam okres.

Zgodnie z **art. 58 pkt 29** (art. 15zzzzb) koszty utrzymania minimalnej gotowości operacyjnej lotniska będą finansowane ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na wniosek zarządzającego lotniskiem.

Przepisy **art. 58 pkt 30 i 31** zmieniają art. 15zzzzzo ust. 1 i art. 15zzzzzp ust. 1. Dotychczasowa regulacja pozwalająca na zmniejszenie zatrudnienia oraz możliwość wprowadzenia ograniczeń skutkujących mniej korzystnymi warunkami zatrudnienia pracowników niż wynikające z podstawy nawiązania stosunku pracy – obowiązująca wobec osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, urzędach obsługujących członków Rady Ministrów, urzędach obsługujących organy administracji rządowej w województwie, a także w jednostkach podległych i nadzorowanych przez Prezesa Rady Ministrów, ministra kierującego działem administracji rządowej lub wojewodę – została rozciągnięta na osoby zatrudnione w pozostałych jednostkach sektora finansów publicznych.

Rozwiązania zaproponowane w **art. 58 pkt 32** (art. 31fa–31fc) wprowadzają jasne i transparentne zasady skorzystania z wakacji kredytowych.

Istotą projektowanej instytucji zawieszenia wykonania umowy jest zawieszenie obowiązku dokonywania płatności, do których kredytobiorca zobowiązany jest na podstawie zawartej umowy. W przypadku spłaty kredytu zakres instytucji odnosi się zarówno do części kapitałowej, jak i odsetkowej raty. W tym okresie kredytobiorca nie może również pobierać żadnych innych opłat, z wyjątkiem świadczeń pieniężnych, które wynikają z posiadanych przez kredytobiorcę ubezpieczeń powiązanych z umową kredytu. Maksymalny termin zawieszenia wykonania umowy określony w projekcie ustawy wynosi 3 miesiące. Okres zawieszenia wykonywania umowy nie jest traktowany jako okres kredytowania, dlatego okres kredytowania, jak i wszystkie terminy przewidziane w umowie kredytu, ulegają stosownemu przedłużeniu o okres, na który nastąpiło zawieszenia wykonywania umowy.

Ratio legis przepisu jest, by zawieszenie wykonania umowy następowało ze skutkiem *ex lege* z chwilą doręczenia kredytodawcy wniosku o zawieszenie wykonania umowy. Jest to więc możliwie prosta konstrukcja instytucji zawieszenia wykonywania umowy kredytowej, której cechą ma być transparentność dla kredytobiorców i kredytodawców. Obejmuje ona wszystkie istotne produkty kredytowe, pozwalając na szybkie rozpatrzenie wniosku oraz na elastyczny dobór okresu zawieszenia według wyboru kredytobiorcy. Uprawnienie to ma przysługiwać każdemu kredytobiorcy, który jest stroną:

- 1) umowy o kredyt konsumencki w rozumieniu *ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim*, albo
- 2) umowy o kredyt hipoteczny w rozumieniu *ustawy z dnia 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami*, albo
- 3) umowy o kredyt w rozumieniu art. 69 *ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe*, jeżeli kredytobiorcą jest konsument w rozumieniu art. 221 *ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny*. W praktyce zakresem tej regulacji objęte zostaną produkty kredytowe waloryzowane do waluty obcej (np. CHF).

Zawieszenie przysługuje kredytobiorcy, który po dniu 13 marca 2020 r. utracił pracę lub inne główne źródło dochodu. W przypadku, gdy stroną umowy, jest więcej niż jeden kredytobiorca, dla spełnienia określonego warunku wystarczy utrata pracy lub innego głównego źródła dochodu przez jednego z nich. Składając odpowiedni wniosek kredytobiorca dołącza oświadczenie, że po dniu 13 marca 2020 r. utracił pracę lub inne główne źródło dochodu.

W zakresie przedmiotowym uprawnienie zostaje także ograniczone do umów, które zostały zawarte przed 13 marca 2020 r. i co do których zakończenie okresu kredytowania przypada po upływie 6 miesięcy od daty 13 marca 2020 r. Warunki te muszą zostać spełnione łącznie. Oznacza to, że umowy, których okres kredytowania kończy się w okresie wskazanym przez ustawodawcę – nie będą objęte zakresem regulacji. Natomiast w przypadku, w którym kredytobiorca posiada kilka kredytów tego samego rodzaju (np. dwa kredyty waloryzowane do CHF) u danego kredytodawcy, przepisy ograniczają możliwość skorzystania z uprawnienia do zawieszenia umowy, tylko w stosunku do jednego z nich, wedle wyboru kredytobiorcy.

Dysponentem uprawnienia do zawieszenia wykonania umowy jest wyłącznie kredytobiorca. Fakt ten materializuje się zarówno w aspekcie wprowadzanej autonomii kredytobiorcy, co do decyzji o skorzystaniu z uprawnienia, jak również okresu tego zawieszenia (w granicach do 3 miesięcy). Istotnym jest, że to kredytodawca jest związany decyzją kredytobiorcy.

Realizacja uprawnienia następuje na wniosek kredytobiorcy złożony na trwałym nośniku (np. pisemnie, mailowo czy przez bankowość elektroniczną, jeżeli taką funkcjonalność posiada). W terminie 14 dni od doręczenia mu wniosku kredytodawca zobowiązany jest przekazać kredytobiorcy, również na trwałym nośniku, potwierdzenie jego otrzymania oraz poinformować o wysokości opłat z tytułu umów ubezpieczenia. Jednakże należy podkreślić, że brak realizacji przez kredytodawcę tego obowiązku nie wpływa na rozpoczęcie samego zawieszenia wykonania umowy i jego biegu.

W tym miejscu należy również wskazać, że z kosztów podlegających zawieszeniu naliczania wyłączone zostały opłaty związane z umowami ubezpieczenia, powiązanych z umowami kredytu, których wykonywanie ma zostać zawieszona na podstawie złożonego wniosku. Takie wyłączenie związane jest z koniecznością zachowania ciągłości ochrony ubezpieczeniowej, która zapewnia ochronę m.in. w przypadkach utraty pracy lub w związku ze śmiercią kredytobiorcy.

Przepis art. 31fc ust. 1 przewiduje, co dzieje się z tzw. „wakacjami kredytowymi” udzielonymi przez instytucje finansowe na warunkach umownych. I tak, zgodnie z założeniem projektodawców, jeżeli kredytobiorca zdecyduje się skorzystać z uprawnienia do zawieszenia wykonania umowy, to w chwili doręczenia kredytodawcy wniosku o zawieszenie wykonania umowy w rozumieniu art. 31fa termin „wakacji kredytowych”, udzielonych wcześniej przez kredytodawcę, ulega skróceniu z mocy prawa.

Zatem, zgodnie z *ratio legis* regulacji, przepis pozostawia kredytobiorcy autonomię działania w tym zakresie. Kredytobiorca może skorzystać z uprawnienia do zawieszenia wykonywania umowy, o którym mowa w niniejszej ustawie, w trakcie trwania „wakacji kredytowych” – konsekwencją jest skrócenie ich terminu i automatyczne przejście na ustawowe zawieszenie wykonania umowy.

Należy podkreślić również, że przepisy nie narzucają kredytobiorcy terminów, w których tenże powinien złożyć wniosek o zawieszenie wykonania umowy. Oznacza to, że kredytobiorca może również skorzystać z ustawowego zawieszenia wykonania umowy tuż po zakończeniu okresu „wakacji kredytowych” ustalonych z kredytodawcą. Przepisy tego nie zabraniają.

Należy podkreślić, że polski konsument, na tle konsumenta w najbogatszych krajach UE, posiada dużo mniej oszczędności, pozwalających na regulowanie zobowiązań w razie odcięcia czy ograniczenia bieżącego dochodu. W ostatniej edycji Diagnozy Społecznej polskie gospodarstwa domowe uznały swoje oszczędności jako relatywnie niewielkie w stosunku do

dochodów – jedynie 45% gospodarstw oceniało, że posiada oszczędności, z tego połowa (22%) posiadała oszczędności powyżej trzymiesięcznych dochodów. W badanie budżetów domowych w 2018 r. (GUS, maj 2019) wydatki stanowiły średnio 70% dochodu rozporzadzalnego gospodarstw domowych. Innymi słowy spadek dochodów gospodarstwa domowego o 30% lub więcej oznacza niemożność pokrycia niezbędnych wydatków bez naruszenia oszczędności lub zaciągnięcia nowych zobowiązań. Duży odsetek gospodarstw domowych, w tym rodziny wielodzietne czy rodzice samotnie wychowujący dziecko, jest zwykle w gorszej sytuacji niż wskazuje ta średnia. Zestawiając dane GUS z badaniem NBP na temat *Zasobności gospodarstw domowych w Polsce*, można stwierdzić, że w przypadku gospodarstw niezbyt zamożnych, ale i nie najuboższych (tzw. drugi kwintyl dochodowy) utrata połowy dochodu wyczerpuje oszczędności gospodarstwa domowego po czterech miesiącach, a utrata całości dochodu po ledwie dwóch miesiącach. Nawet w grupie osób lepiej sytuowanych utrata całości dochodu oznacza wyczerpanie się oszczędności już po około trzech miesiącach.

Przy niskim poziomie oszczędności polskie gospodarstwa domowe są jednocześnie mocno zadłużone. Jeśli chodzi o kredyty konsumenckie, w samym systemie bankowym funkcjonuje ich ponad 20 milionów, na sumę 161 mld zł (luty 2020 r.), co plasuje Polskę, w relacji kredytu do PKB, na trzecim miejscu w Europie. Oprócz tego pozabankowe instytucje pożyczkowe udzielają rocznie kilku milionów kredytów na sumę ok. 7 mld zł.

Najważniejsze, pod względem wolumenu, zadłużenie gospodarstw domowych to jednak kredyty hipoteczne – na koniec 2019 r. aktywnych było 2,4 mln kredytów hipotecznych na sumę 443 mld. zł. Nieco ponad połowa aktywnych kredytów hipotecznych to te udzielone w złotówkach w ciągu ostatnich ośmiu lat – dla tych kredytów możemy się spodziewać, że rata odsetkowa jest w nich wyższa od raty kapitałowej, a zatem klasyczna formuła wakacji kredytowych albo nie rozwiązuje problemu znacznego odciążenia bieżących wydatków (w przypadku karencji tylko dla rat kapitałowych), albo oznacza istotny wzrost zadłużenia po zakończeniu wakacji (w przypadku karencji rat kapitałowych i odsetkowych). Dodatkowo, około 400 tys. kredytów hipotecznych to takie, dla których wskaźnik DTI (stosunek wartości spłacanej raty do dochodów kredytobiorcy) przekracza 40% – dla tych kredytobiorców utrata części dochodu związana z przedłużającą się epidemią może być szczególnie problematyczna.

Oferowane przez instytucje finansowe wakacje kredytowe są usługą płatną, która w większości umów kredytowych była już wcześniej uwzględniana w ich treści. W takiej sytuacji korzyść, jaką dla kredytobiorców jest przerwa w spłacie kredytu, jest niwelowana przez sumaryczny wzrost obciążeń, następujący bezpośrednio po zakończeniu okresu wakacji kredytowych.

Istnieje więc uzasadnione ryzyko, że bezpośrednio po zakończeniu wakacji kredytowych (oferowanych najczęściej na okres 3 miesięcy) sytuacja tych kredytobiorców, którzy zmuszeni byli z nich skorzystać, ze względu na utratę źródeł utrzymania lub poważne obniżenie dochodów, nie tylko nie ulegnie poprawie, ale wręcz ulegnie pogorszeniu z powodu wyczerpywania się ich rezerw finansowych w postaci oszczędności i wzrostu obciążeń kredytowych. W związku z powyższym taka oferta nie tylko nie stanowi rzeczywistej pomocy dla kredytobiorców, ale może wręcz pogłębić ich problemy finansowe, wywołane epidemią COVID-19. Dlatego oferowana obecnie przez instytucje finansowe forma pomocy w postaci odroczenia terminu spłaty kredytów w wielu sytuacjach nie spełnia swojego zadania.

Obecna forma wakacji kredytowych jest ponadto usługą, w której banki mają możliwość selekcjonowania wniosków klientów nie pod kątem rzeczywistych potrzeb związanych z nadzwyczajną sytuacją pandemii, ale pod kątem użyteczności dla samego banku. Biorąc pod uwagę oczekiwany długotrwały wpływ epidemii na rynek pracy, sytuację przedsiębiorstw i dochody gospodarstw domowych, wakacje kredytowe polegające tylko na odroczeniu płatności odsetkowych czy odsetkowo-kapitałowych (w tym przypadku przy jednoczesnym wzroście wartości całego pozostałego do spłaty zadłużenia) mogą być wręcz dla konsumenta bardziej pułapką niż ulżeniem w ciężkiej sytuacji. Produkt ten nie spełnia więc kryterium solidarnościowego – partycypacji wszystkich stron w ekonomicznych kosztach epidemii.

Kolejną istotną kwestią jest zróżnicowanie kryteriów, stosowanych przez instytucje finansowe przy udzielaniu zgody na odroczenie terminu spłaty rat kredytów, a także warunków takich odroczeń. Różnice te dotyczą przede wszystkim zakresu wyłączeń – w szczególności dotyczących umów kredytowych, zawartych po upływie określonych przez instytucje finansowe terminów, jak również zróżnicowanych wymagań dotyczących historii kredytowej – w takim przypadku występujące w przeszłości incydentalne opóźnienia w spłacie rat kredytu nie powinny mieć wpływu na możliwość skorzystania przez kredytobiorcę z wakacji kredytowych w okresie stanu epidemii. Rozwiązaniem w tej sytuacji jest przyjęcie proponowanych przepisów, które wprowadzają jednolite dla wszystkich kredytobiorców zasady skorzystania z pomocy w postaci zawieszenia wykonywania umowy kredytowej.

Szybkie zawieszenie rat kapitałowo-odsetkowych zaproponowane w projekcie może radykalnie poprawić płynność kilkuset tysięcy gospodarstw domowych, dla których wskaźnik spłacanych rat zadłużenia do bieżących dochodów przekracza 40%. Korzyść dla konsumenta, wynikająca z zawieszenia naliczania i pobierania odsetek, zależy od wysokości zadłużenia i jego oprocentowania:

- Średnia wartość kredytu hipotecznego udzielonego w 2019 r. to 278 tys. zł. Przy założeniu marży w wysokości 2 p.p. i stawki WIBOR 1,7%, konsument odniósłby korzyść około 2500 zł dla całych wakacji kredytowych w porównaniu do obecnego modelu z naliczonymi odsetkami.
- Średnia zadłużenia dla bankowego kredytu konsumenckiego to około 8 tys. zł, jednak samo oprocentowanie tego kredytu jest wysokie i zwykle zbliżone do maksymalnego limitu ustawowego. Przyjmując oprocentowanie 9% w skali roku, konsument odniósłby korzyść niecałych 200 zł w skali 3-miesięcznych wakacji kredytowych w porównaniu do obecnego modelu z naliczonymi odsetkami. Należy jednak pamiętać, że zdarzają się kredyty konsumenckie na dużo wyższe kwoty, niekiedy ponad 50 tys. zł, gdzie korzyść konsumenta będzie proporcjonalnie większa.
- Dla kredytów hipotecznych waloryzowanych w CHF korzyści dla klienta wynikające z zawieszenia naliczania i pobierania odsetek byłyby relatywnie niewielkie, ze względu na niższe oprocentowanie tych kredytów i fakt, że duża część kapitału została już spłacona. Dla tych konsumentów główna zaleta wakacji kredytowych to po prostu odroczenie spłacania raty kapitałowej, która jest w okresie stanu epidemii większa, z uwagi na wzrost kursu CHF do PLN (różnica 50 gr na 1 CHF w skali 5 miesięcy).

Banki i instytucje pożyczkowe nie otrzymają za trzy miesiące zysku odsetkowego przy jednoczesnym ponoszeniu kosztów odsetkowych. Całkowity koszt związany z nowym modelem wakacji kredytowych zależy zatem od tego, jaki procent kredytobiorców się na nie zdecyduje.

W obliczeniach przyjęto stawki WIBOR obowiązujące przed epidemią i serią obniżek stóp procentowych, ponieważ umowy kredytu hipotecznego zwykle dostosowują stopy z opóźnieniem, np. w cyklu trzymiesięcznym, a umowy kredytu konsumenckiego mają zazwyczaj oprocentowanie stałe. W praktyce zatem, dla części umów kredytu hipotecznego, dla których już nastąpiła korekta stóp, koszt dla banków może być nieco niższy.

Projektowane zmiany w treści art. 31y ustawy (**art. 58 pkt 33** projektu) sprowadzają się do tego, aby terminy wskazane w dziale III rozdziale 11a ustawy – *Ordynacja podatkowa* nie rozpoczynały się, a rozpoczęte podlegały zawieszeniu w okresie od dnia 31 marca 2020 r. do trzydziestego dnia następującego po dniu odwołania stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii ogłoszonego w związku z COVID-19, przy czym w przypadku schematu podatkowego transgranicznego w rozumieniu art. 86a § 1 pkt 12 ustawy – *Ordynacja*

podatkowa nie dłużej jednak niż do dnia 30 czerwca 2020 r. – tzn. w przypadku schematów podatkowych transgranicznych zawieszenie odbywać się będzie na niezmienionych zasadach.

Uchylenie art. 31zk i art. 31zl (**art. 58 pkt 34** projektu) stanowi zmianę dostosowującą, związaną z wprowadzeniem art. 15zoa–15zoc.

W art. **58 pkt 35** wprowadza się zmiany w art. 31zp ust. 4 analogiczne do tych w **art. 58 pkt 16**.

Art. 58 pkt 36 wprowadza zmianę, dodając ust. 3 w art. 31zr. Obecna ustawa zakłada generalnie, że przy spełnieniu określonych przesłanek przedsiębiorcy mogą ubiegać się o zwolnienie z obowiązku opłacania składek do ZUS na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, fundusz pracy itp. za okres marzec – maj 2020 r. Wnioski można składać do końca czerwca 2020 r., a ZUS ma dodatkowy określony czas na rozpoznanie wniosku.

Dla podmiotów ubiegających się o udzielenie zamówienia publicznego, w którym to postępowaniu Zamawiający żąda zaświadczenia o niezaleganiu ze składkami do ZUS, istotnym jest, aby umożliwić, że jeśli uprawniony przedsiębiorca zgłosi wniosek do ZUS o zwolnienie ze składek, to do czasu ostatecznego rozpoznania wniosku przez organ nie będzie traktowany jako podmiot posiadający zaległość i będzie mógł uzyskać z ZUS zaświadczenie o braku zaległości (aby przedłożyć je Zamawiającemu i tym samym spełnić wymogi formalne udziału w postępowaniu o zamówienie publiczne). Dotychczasowy przepis stanowi tylko o sytuacji kiedy podmiot uzyska już zwolnienie z obowiązku zapłaty składki. Wtedy traktowana jest ona jako opłacona.

Art. 58 pkt 37 w art. 31zw wskazuje, że skutki finansowe w wysokości zwolnienia z obowiązku opłacania należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne oraz należności z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne, o których mowa w art. 31zo, będą finansowane ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 lub w formie dotacji z budżetu państwa.

Art. 58 pkt 38 wprowadza zmiany w art. 31zy¹⁰ analogiczne do tych w **art. 58 pkt 16**.

Propozycja dodania przepisu art. 31zy¹¹ (**art. 58 pkt 39** projektu) związana jest z projektowaną zmianą ustawy – *Prawo geodezyjne i kartograficzne*, na podstawie której wykonawca prac geodezyjnych będzie uprawniony do opatrzenia opracowania wykonanego na rzecz zamawiającego oświadczeniem o uzyskaniu pozytywnego wyniku weryfikacji. Oświadczenie to, złożone przez wykonawcę prac geodezyjnych pod rygorem odpowiedzialności karnej, będzie równoważne z uwierzytelnieniem przez właściwy organ służby geodezyjnej i kartograficznej takiej dokumentacji. Dodawany przepis art. 31zy¹¹ ma na celu dopuszczenie posługiwania się taką dokumentacją geodezyjną przez inwestorów

w procesie budowlanym na równi z dokumentacją opatrzoną przez organ geodezyjny odpowiednimi klauzulami uwierzytelniającymi. Wpłynie to pozytywnie na przyspieszenie procesu budowlanego oraz zmniejszy ryzyko rozprzestrzeniania się epidemii COVID-19, dzięki ograniczeniu konieczności kolejnej wizyty wykonawcy prac geodezyjnych w ośrodku dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej.

W **art. 58 pkt 40** wprowadza się zmianę (art. 31zz), zgodnie z którą rolnicy objęci ubezpieczeniem emerytalno-rentowym będą zwolnieni z opłacania należności z tytułu składek na to ubezpieczenie za drugi kwartał 2020 r., a skutki finansowe w wysokości zwolnienia z obowiązku opłacania należności z tytułu składek będą finansowane ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 lub w formie dotacji z budżetu państwa.

Celem przepisu w projektowanym **art. 58 pkt 41** (art. 31zzca i art. 31zzcb) jest ustawowe upoważnienie rady gminy do uchwalenia zwolnienia z opłaty za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży bądź przedłużenia terminu na jej wniesienie.

Pozostawiono uznaniu organu gminy, czy z tego upoważnienia skorzysta, biorąc pod uwagę sytuację finansową gminy związaną z epidemią COVID-19 oraz kondycję finansową przedsiębiorców działających w branży restauracyjnej na terenie gminy, ale także konieczność pozyskiwania przez gminę środków na finansowanie działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i profilaktyką w tym zakresie.

Upoważnienie to dotyczy wyłącznie opłat należnych w 2020 r. za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży. Nie dotyczy opłat za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży. Taka bowiem sprzedaż odbywa się bez ograniczeń i zakazów wynikających z rozporządzeń Ministra Zdrowia oraz Rady Ministrów wydanych w związku z zaistnieniem stanu zagrożenia epidemicznego oraz stanu epidemii, w przeciwieństwie do sprzedaży alkoholu przeznaczonego do spożycia w miejscu sprzedaży (działalność restauracyjna), która jest zakazana. Upoważnienie rady gminy nie obejmuje także możliwości zwolnienia z opłaty wnoszonej przed wydaniem zezwolenia.

Art. 31zzcb wskazuje, że przychody z tytułu nieodpłatnie otrzymanych w 2020 r. skarbowych papierów wartościowych pomniejszają kwotę zysku będącego podstawą wpłat z zysku i wpłat na Fundusz Dróg Samorządowych. Przepis stosuje się do skarbowych papierów wartościowych przekazanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych dla Agencji Rozwoju

Przemysłu Spółki Akcyjnej, w związku z działaniami mającymi przeciwdziałać negatywnym skutkom epidemii COVID-19.

Z kolei w projektowanym **art. 58 w pkt 42** przewiduje się zmianę art. 36 ust. 2 przez dodanie odesłania do art. 15va i art. 15vb, które mają utracić moc obowiązującą z dniem 1 stycznia 2021 r.

Art. 59 wprowadza zmiany w *ustawie z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw*.

Zmiany zaproponowane w art. 65 w ust. 5 i 6b polegające na dodaniu pkt 4 i ust. 6b dotyczą rozszerzenia zakresu przedmiotowego przeznaczenia środków z Funduszu przeciwdziałania COVID-19. Zgodnie z tą propozycją podmioty, które poniosły wydatki w związku z realizacją zadań związanych ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków, w tym społeczno-gospodarczych, choroby COVID-19 (od dnia powstania Funduszu), będą mogły otrzymać zwrot wydatków z tego Funduszu.

Dodatkowo w ust. 6a ww. przepisu wprowadzono regulację umożliwiającą sfinansowanie z Funduszu zadań, związanych z przeciwdziałaniem epidemii COVID-19, które – co do zasady – przewidziane są lub będą do realizacji z budżetu państwa. Według obowiązujących procedur, w przypadku takiej konieczności lub uzasadnienia, dysponenci będą mogli ubiegać się o środki Funduszu na realizację tego rodzaju zadań (lub ich części).

Ponadto wprowadza się poprawkę mającą na celu dostosowanie nomenklatury do zasad finansowania zadań ze środków Funduszu przeciwdziałania COVID-19 tworzonego w Banku Gospodarstwa Krajowego.

W **pkt 3** uchyla się art. 92. Potrzeba uchylecia przepisu przejściowego zawartego w art. 92 wyżej wymienionej ustawy uzasadniona jest faktem, że przepis ten, odwołujący się w swej treści do obowiązku – w zakresie intertemporalnym – stosowania przepisów Kodeksu postępowania karnego „w brzmieniu dotychczasowym”, ma charakter normy pustej.

Podkreślenia wymaga fakt, że w przypadku zmian prawa o charakterze proceduralnym regułą powinno być stosowanie zasady *lex nova*, czyli zasady bezpośredniego stosowania ustawy nowej, określanej niekiedy jako „chwytnie w locie”. Jest to w pełni zrozumiałe z uwagi na fakt, że nowelizacje procedur każdorazowo oparte są na założeniu podwyższenia funkcjonalności i sprawności unormowań regulujących bieg postępowania, a z uwagi na taki

ich charakter powinny być wdrażane jak najwcześniej, i to również w odniesieniu do postępowań w toku. Zachodzące przypadki wprowadzania przez ustawodawcę przepisów intertemporalnych nakazujących do postępowań toczących się w dniu wejścia w życie nowelizacji stosowanie – do określonego momentu: zazwyczaj zakończenia postępowania albo określonego jego etapu – przepisów dotychczasowych, związane są z wypadkami, gdy z uwagi na zasadniczą zmianę modelu postępowania albo istotną redukcję, względnie wzmocnienie jego formalizmu, stosowanie w ramach jednego postępowania regulacji wzajemnie wykluczających się lub ze sobą kolidujących jest niemożliwe (por. zmiana k.p.k. od dnia 1 lipca 2015 r., oparta na nowelizacji z 23 września 2013 r., wprowadzająca skrajnie kontrydiktoryjny model procesu karnego). Przedstawiona sytuacja nie ma jednak miejsca w przypadku uzupełnień Kodeksu postępowania karnego, wprowadzonych ustawą z dnia 31 marca 2020 r., które zawierają nowe rozwiązania (sposób dysponowania zatrzymanymi przedmiotami, nowy środek zapobiegawczy, dyrektywa stosowania środków zapobiegawczych). Istota tych rozwiązań w najmniejszym bowiem stopniu nie koliduje z faktem zainicjowania określonych postępowań karnych na podstawie stanu prawnego, który takich rozwiązań nie przewidywał.

Tym samym wskazać należy, że nowelizacja Kodeksu postępowania karnego dokonana powołaną ustawą z dnia 31 marca 2020 r. nie dokonała żadnych zmian w odniesieniu do obowiązujących przepisów tego kodeksu, sprowadzając się wyłącznie do dodania nowych przepisów, zawartych w trzech jednostkach redakcyjnych (art. 232b, art. 258a i art. 276a). Tym samym nie powstał problem intertemporalny, bo żaden z przepisów Kodeksu postępowania karnego obowiązujący przed wejściem w życie nowelizacji nie otrzymał nowego brzmienia, co uzasadniałoby nałożenie obowiązku stosowania przepisu w brzmieniu dotychczasowym.

Niezależnie od powyższego uchylenie objętego projektem przepisu jest niezbędne dla uniknięcia ewentualnych problemów interpretacyjnych, skutkujących błędną wykładnią tego przepisu, której rezultatem mogłoby być niestosowanie dodawanych przepisów w toczących się postępowaniach. Prowadziłoby to do skutków pozostających w kolizji z założeniami leżącymi u podstaw ich uchwalenia, związanymi m.in. z istniejącymi w stanie epidemii i stanie zagrożenia epidemicznego potrzebami pozyskiwania przez wskazane w dodawanych przepisach podmioty przedmiotów mających znaczenie dla zdrowia lub bezpieczeństwa publicznego oraz potrzebą wzmocnienia ochrony prawnej personelu medycznego.

Z uwagi na powyższe za bezsporne należy uznać, że art. 92 ustawy z dnia 31 marca 2020 r., w rezultacie błędu ustawodawcy ma charakter normy pustej, zaś przepisy dodane do Kodeksu postępowania karnego powołaną nowelizacją znajdują zastosowanie również

w postępowaniach toczących się w dniu jej wejścia w życie. Zasadne jest więc uchylenie przedmiotowego przepisu.

Zmiana w **art. 60** ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 jest konsekwencją wyłączenia niektórych, szczególnie doniosłych postępowań, z reguły zawieszania terminów na czas epidemii. Przywrócenie fikcji doręczenia przesyłek poleconych oraz obowiązku zwrotu nedoręczonych pism zapewni sprawność tych postępowań. Aby operator pocztowy wiedział, które przesyłki podlegają wyłączeniu od zasad panujących w trakcie epidemii, nadawca będzie obowiązany zamieścić odpowiednią adnotację na przesyłce. Obowiązek zamieszczenia adnotacji nie dotyczy przesyłek nadawanych przez sądy, trybunał, prokuraturę, inne organy ścigania i komornika oraz przesyłek nadawanych do tych podmiotów, gdyż w takich przypadkach oznaczenie nadawcy lub adresata pozwala ustalić zakres obowiązków operatora pocztowego.

2.5 Rozdział 8 Przepisy przejściowe i końcowe

Zgodnie z **art. 61** przepisy rozdziału IX ustawy – Kodeks karny w brzmieniu dotychczasowym stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Natomiast przepisy rozdziału IX ustawy – Kodeks karny 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Zgodnie z **art. 62** do postępowań wszczętych i niezakończonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustawy o rewitalizacji stosuje się przepisy w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą. Czynności dokonane przed dniem wejścia w życie ustawy pozostają ważne. Organ może ponowić czynności wykonane przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, stosując przepisy w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą.

W **art. 63** utrzymano w mocy rozporządzenia wydane na podstawie art. 10 ust. 4 i art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Dotychczasowe rozporządzenia zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych rozporządzeń, jednak nie dłużej niż przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy.

Na podstawie **art. 64** zmieniony sposób ustalania potencjału dochodowego jednostek samorządu terytorialnego będzie miał zastosowanie po raz pierwszy do wyliczenia subwencji i wpłat na rok 2021. Natomiast w sprawach dotyczących subwencji i wpłat do budżetu państwa

za lata wcześniejsze zastosowanie znajdą przepisy obowiązujące w tych latach. Dlatego konieczne jest wprowadzenie przepisów przejściowych.

Zmiana **art. 65** dotyczy zastosowania zmienionego art. 5 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych do części świadczeń pieniężnych z transakcji handlowych zawartych przed wejściem w życie niniejszego projektu. Dotychczas projekt przewidywał, że zmieniony art. 5 znajdzie zastosowanie do transakcji handlowych zawartych po wejściu w życie niniejszego projektu. Przedstawiona zmiana spowoduje, że nowe brzmienie art. 5 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych będzie stosowane również do takich świadczeń pieniężnych wynikających z transakcji handlowych zawartych przed wejściem w życie tej ustawy, w których termin 30 dni, o którym stanowi art. 5 upłynął po dniu wejściu w życie ustawy. Taką zmianą uzyskujemy możliwość szybszego zastosowania wprowadzanej zmiany jednocześnie nie ingerując w takie stany faktyczne, gdzie przepis z art. 5 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych w dotychczasowym brzmieniu już zadziałał.

Art. 66 zawiera przepisy przejściowe odnoszące się do przepisów art. 12a–12k oraz art. 16a i art. 16b ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o kontroli niektórych inwestycji.

Przepis **art. 67** stanowi, że do decyzji o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej wydanych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy stosuje się zasadę pozwalającą na rozpoczęcie robót budowanych przed dniem, gdy decyzja stanie się ostateczna. Takie rozwiązanie jest spowodowane koniecznością umożliwienia inwestorowi sprawnej realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych pomimo wystąpienia okoliczności związanych z epidemią COVID-19. Za niezbędne uznać należy zastosowanie do decyzji o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej wydanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przepisu w brzmieniu ustalonym tą ustawą (przepisów nowych). W przypadku stosowania do wydanych już decyzji art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych w dotychczasowym brzmieniu nie byłaby możliwa realizacja celu wprowadzanych zmian. Epidemia COVID-19 utrudnia, a w skrajnych przypadkach w ogóle nie pozwala na skuteczne doprowadzenie do finału postępowań odwoławczych od decyzji lokalizacyjnej, co wobec obecnego brzmienia art. 19 ust. 6 uniemożliwia operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego prowadzenie prac

budowlanych przez nieznaną okres czasu, co może skutkować poważnymi przesunięciami w harmonogramach inwestycji w całym kraju.

W **art. 68** przesądzono, że szczególne zasady przedłużania ważności zezwolenia na sprzedaż alkoholu odniosą się tylko do przyszłych stanów faktycznych oraz wprowadzono fikcję prawną zachowania terminu w przypadkach, gdy opłata za zezwolenie zostanie wpłacona do dnia 30 kwietnia 2020 r.

Art. 69 rozstrzyga o stosowaniu dotychczasowych przepisów, tj. przepisów *ustawy Pzp*, do postępowań o udzielenie zamówienia, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie art. 15va i art. 15vb oraz do umów w sprawie zamówienia publicznego zawartych przed dniem wejścia w życie tych przepisów albo zawartych już w okresie obowiązywania art. 15va i art. 15vb, lecz w następstwie postępowań wszczętych przed dniem wejścia w życie tych przepisów. W opisanych przypadkach rozwiązania przewidziane w art. 15va i w art. 15vb nie będą miały zastosowania.

Art. 70 stanowi, że w postępowaniach w sprawie zgłoszeń prac geodezyjnych dotyczących wytyczenia budynku lub sieci uzbrojenia terenu, dokonanych przed wejściem w życie ustawy, będzie się stosowało przepisy dotychczasowe.

Zgodnie z **art. 71** dopłaty do oprocentowania mogą być stosowane do wysokości limitów wydatków określonych w ustawie. W latach 2020–2029 maksymalny limit wydatków z budżetu państwa będących skutkiem finansowym ustawy, przeznaczonych na dopłaty wynosi 567 600 000 zł, z tego w:

- 1) 2020 r. – 296 400 000 zł;
- 2) 2021 r. – 271 200 000 zł;
- 3) 2022 r. – 0 zł;
- 4) 2023 r. – 0 zł;
- 5) 2024 r. – 0 zł;
- 6) 2025 r. – 0 zł;
- 7) 2026 r. – 0 zł;
- 8) 2027 r. – 0 zł;
- 9) 2028 r. – 0 zł;
- 10) 2029 r. – 0 zł.

Minister właściwy do spraw gospodarki będzie monitorował wykorzystanie limitu wydatków oraz będzie odpowiedzialny za wdrożenie mechanizmu korygującego, w przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków. Mechanizm korygujący polega na limitowaniu wypłacanych dopłat, proporcjonalnie do dostępności środków.

W przypadku niewykorzystania w poszczególnych latach 2020–2021 przyjętego maksymalnego limitu wydatków, maksymalny limit wydatków na kolejny rok budżetowy może zostać odpowiednio zwiększony. Środki niewykorzystane w roku 2020 mogą zatem podwyższyć limit wydatków na rok 2021, natomiast środki niewykorzystane z limitu z roku 2021 mogą podwyższyć limit roku 2022.

BGK będzie publikował na swojej stronie internetowej do końca 2020 r., nie rzadziej niż raz na miesiąc, informację o wysokości dopłat udzielonych na podstawie ustawy oraz o pozostałej do wykorzystania kwocie na dopłaty dostępnych środków przeznaczonych na dopłaty w danym roku.

Z uwagi na potrzebę pilnego wprowadzenia projektowanych rozwiązań w tym zapewnienia natychmiastowej pomocy przedsiębiorcom, przewiduje się, że projektowana ustawa wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia:

– z wyjątkiem:

- zmian dotyczących *ustawy o kontroli niektórych inwestycji*, które wejdą w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia,
- zmiany w *ustawie o pracowniczych planach kapitałowych* w zakresie pkt 1, która wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.,
- przepisów zawartych w art. 58 pkt 3 lit. b oraz pkt 4 lit. a–c, dotyczących dodatkowego zasiłku opiekuńczego, które wchodzi w życie z mocą od dnia 25 maja 2020 r.,
- przepisów zawartych w art. 58 pkt 15 (wnoszenie wadium w zamówieniach publicznych), które wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia,
- przepisów zawartych w art. 58 pkt 33, dotyczących terminów wskazanych w dziale III rozdziale 11a *ustawy – Ordynacja podatkowa*, które wchodzi w życie z mocą od dnia 31 marca 2020 r.

3. Pozostałe kwestie

Przewidywany termin wejścia w życie ustawy nie narusza zasad demokratycznego państwa prawnego i jest uzasadniony ważnym interesem wnioskodawców i beneficjentów programów operacyjnych polityki spójności oraz ważnym interesem państwa. Uwzględnia konieczność zawarcia umów o współpracy między bankami kredytującymi a Bankiem Gospodarstwa Krajowego.

Projekt nie zawiera przepisów określających warunki wykonywania działalności gospodarczej, w związku z powyższym nie ma konieczności stosowania przepisów *uchwały nr 20 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednolicenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M.P. poz. 205)*.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych wymagających notyfikacji w rozumieniu *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597)* oraz nie podlega notyfikacji na zasadach przewidzianych w tym rozporządzeniu.

W zakresie dotyczącym pomocy udzielanej przedsiębiorcom w rozumieniu *ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców* projekt ustawy został notyfikowany jako program pomocowy zgodnie z *ustawą z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 708)* oraz art. 108 ust. 3 *Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (decyzja KE z dnia 10 kwietnia 2020 r. nr SA.56979, C(2020)2362)*. Dopłaty stanowią pomoc publiczną dla przedsiębiorcy, mającą na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce, o której mowa w art. 107 ust. 3 lit. b *Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej*. Natomiast w zakresie dotyczącym pomocy udzielanej w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych zgłoszenie pomocy do notyfikacji, zgodnie z przepisami ustawy o pomocy publicznej, zostanie dokonane przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Dodatkowo notyfikacji Komisji Europejskiej zgodnie z *Komunikatem Komisji z dnia 19 marca 2020 r. „Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19”* będą podlegać przepisy wprowadzające pomoc polegającą na obniżeniu opłat za użytkowanie wieczyste oraz najem i dzierżawę nieruchomości w odniesieniu do nieruchomości Skarbu Państwa oraz analogiczne przepisy przewidujące możliwość udzielenia takiej pomocy w odniesieniu do nieruchomości samorządowych (art. 15ja, art. 15jb oraz art. 15jd).

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt ustawy nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, jednakże wpływa na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w zakresie ułatwienia uzyskiwania przez nich wsparcia bieżącej płynności finansowej w postaci dopłat do kredytów. Regulacja będzie miała pozytywny wpływ – z ekonomicznego punktu widzenia – na utrzymanie funkcjonowania przedsiębiorstw. Daje to szanse m.in. na utrzymanie dotychczasowych miejsc pracy.

Zgodnie z art. 5 i art. 6 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na zapewnienie płynności finansowej przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o zmianie niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rozwoju we współpracy z: Kancelarią Prezesa Rady Ministrów, Ministerstwem Klimatu, Ministerstwem Sprawiedliwości, Ministerstwem Środowiska, Pełnomocnikiem Rządu ds. Strategicznej Infrastruktury Energetycznej, Ministerstwem Finansów, Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwem Infrastruktury, Ministerstwem Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwem Aktywów Państwowych, Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Urzędem Zamówień Publicznych, Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Bankiem Gospodarstwa Krajowego, Urzędem Komisji Nadzoru Finansowego, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt Minister Rozwoju</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu</p>	<p>Data sporządzenia 20.05.2020 r.</p> <p>Źródło: Inicjatywa własna (dot. COVID-19)</p> <p>Nr w wykazie prac RM: UD84</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rozprzestrzenianie się COVID-19 oddziałuje negatywnie na aktualną sytuację gospodarczą. Zakłócenia procesów gospodarczych wywołane przez COVID-19 wpłynęły w sposób nagły i całkowicie nieprzewidywalny na pogorszenie warunków prowadzenia działalności gospodarczej.

Niemalże wszystkie branże zostały dotknięte skutkami pandemii, m.in. transport, turystyka, branża gastronomiczna, hotele, branża kulturowo-rozrywkowa, branża eventowa, branża windykacyjna, produkcja i sprzedaż odzieży, produkcja urządzeń elektrycznych. Konsekwencją utraty płynności finansowej przedsiębiorców dotkniętych skutkami pandemii choroby COVID-19 będzie ograniczenie skali inwestycji w środki trwałe. Zmiany w otoczeniu spowodowane pandemią mogą prowadzić do spadku popytu na produkty przedsiębiorstw oraz problemy z pozyskaniem finansowania zewnętrznego. Spływanie rynku kapitałowego i w konsekwencji zmniejszenie możliwości pozyskania inwestorów, przez m.in. emisje akcji na giełdach, może doprowadzić do utraty płynności. Będzie to szczególnie ważne dla podmiotów, którym zwiększy się zapotrzebowanie na kredyty obrotowe (np. z powodu wydłużających się okresów spłat należności przez odbiorców lub konieczności finansowania wyższych zapasów). Opisane zagrożenia powodują wzrost ryzyka wyraźnego wyhamowania wzrostu gospodarczego. Ograniczanie skali działalności, ograniczanie lub zawieszenie inwestycji w konsekwencji doprowadzi do problemów u producentów dóbr inwestycyjnych, spadku popytu na produkty przedsiębiorców, problemów z pozyskaniem finansowania, braku możliwości uregulowania zobowiązań publicznoprawnych, aż do utraty płynności. Zmiany w otoczeniu będą prowadzić do pogorszenia płynności oraz wyników finansowych przedsiębiorstw, oraz podmiotów prowadzących działalność w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych, a co za tym idzie do trudności w pozyskaniu lub odnowieniu finansowania zewnętrznego. W związku z powyższym zwiększy się zapotrzebowanie na kredyty obrotowe. Utrzymanie płynności finansowej w sektorach dotkniętych ekonomicznie koronawirusem jest kluczowe do zachowania równowagi ekonomicznej gospodarki. W celu ograniczenia negatywnych skutków konieczne jest wprowadzenie szczególnych rozwiązań, umożliwiających podejmowanie działań minimalizujących skutki utraty płynności finansowej przedsiębiorców dotkniętych skutkami pandemii choroby COVID-19. Wskazuje to na potrzebę wdrożenia programu dopłat do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji z powodu pandemii COVID-19.

Kłopoty związane z realizacją dotychczasowych, jak i pozyskaniem nowych kontraktów, wywołane przez okoliczności związane z COVID-19, powodują obniżanie kondycji finansowej znacznej części przedsiębiorców, w tym tych działających na rynku zamówień publicznych. Efektem pogłębiania się procesu utraty stabilności finansowej przez przedsiębiorców może być upadłość wielu z nich. Zamówienia publiczne postrzegane są jako jeden z głównych instrumentów rynkowych wsparcia

przedsiębiorców w obliczu wspomnianych zagrożeń. Jednakże jego skuteczność może ulec osłabieniu na skutek obniżonej kondycji finansowej wykonawców, w związku z czym nie będą oni w stanie ponieść kosztów udziału w procedurze przetargowej, a także zapewnić finansowania niezbędnego do realizacji umowy o udzielenie zamówienia publicznego. Wskazuje to na potrzebę podjęcia działań legislacyjnych mających na celu usunięcie potencjalnych barier w dostępie wykonawców do zamówień publicznych w okresie występowania COVID-19.

Problemy związane z rozprzestrzenianiem się COVID-19 dotyczą również jednostki samorządu terytorialnego, które podejmują wysiłki w celu minimalizacji negatywnego wpływu pandemii na ich funkcjonowanie. Efekty walki z pandemią będą widoczne w budżetach samorządów zarówno po stronie kosztowej, wynikającej ze zwiększonych wydatków na opiekę zdrowotną, opiekę nad osobami starszymi i samotnymi, pomoc dla przedsiębiorców czy dezynfekcję, jak i po stronie przychodowej z uwagi na spadek dochodów własnych, wpływów z PIT i CIT, sprzedaży biletów, czynszów, podatku od nieruchomości. Lokalne władze obawiają się, że ubytek dochodów własnych JST może wynieść aż 10%, co oznaczałoby skurczenie się budżetów aż o 13,5 mld zł w skali kraju. W związku z tym należy podjąć działania mające na celu wsparcie budżetów jednostek samorządu w wielu aspektach – od rozluźnienia rygorów fiskalnych, przez rozwiązania płynnościowe, po pozyskanie dodatkowych dochodów lub wygenerowanie oszczędności.

W związku z epidemią COVID-19 w trudnej sytuacji znaleźli się kredytobiorcy. Oferowane przede wszystkim przez instytucje finansowe odroczenie terminów spłaty rat kredytów, tzw. „wakacje kredytowe”, nie spełniają w oczekiwanym zakresie swojego zadania, jakim jest pomoc tym kredytobiorcom, zwłaszcza osobom, które utraciły pracę lub inne główne źródło dochodu w wyniku epidemii. Oszacowanie liczby takich osób jest obecnie dość trudne. W Unii Europejskiej w I kwartale 2020 r. PKB spadło o 3,5% (wstępne dane EUROSTAT). Przewiduje się, że w II kwartale 2020 r. spadek ten będzie jeszcze większy. Zgodnie z prognozami zawartymi w Programie Konwergencji (Aktualizacja 2020) wyraźne osłabienie aktywności gospodarczej w Polsce przełoży się na pogorszenie sytuacji na rynku pracy. Zmniejszy się liczba pracujących, spadnie dynamika nominalnych wynagrodzeń, wzrośnie bezrobocie. W efekcie prognozuje się spadek PKB w 2020 r. o 3,4%. W związku z tym istnieje potrzeba podjęcia działań mających na celu ułatwienie dostępu do wakacji kredytowych kredytobiorcom, którzy utracili pracę lub inne główne źródło dochodu.

W związku z koniecznością wprowadzenia ograniczeń, związanych bezpośrednio z rozprzestrzenianiem się COVID-19, wiele przedsiębiorstw (szczególnie z sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw) spotkało się ze spadkiem obrotów gospodarczych, co w przypadku utrzymywania kosztów pracowniczych na dotychczasowym poziomie może w perspektywie kilku- lub kilkunastotygodniowej przełożyć się na utratę płynności finansowej przez przedsiębiorstwa. Szczególnie dotknięta jest branża usługowa i handlowa, gdzie koszty pracy obejmujące wynagrodzenie oraz inne związane z zatrudnieniem stanowią ponad połowę wszystkich kosztów operacyjnych. Przedsiębiorcy, których działalność charakteryzuje się wysokim udziałem funduszu płac (udział kosztów wynagrodzeń w przychodach przekracza 30%), są bowiem szczególnie narażeni w okresie spadku popytu na oferowane przez nich towary i usługi. Istnieje potrzeba dopasowania prowadzonej działalności do obecnych uwarunkowań prawno-gospodarczych, a także zapewnienia ochrony miejsc pracy. W celu ograniczenia przez przedsiębiorców skutków wystąpienia spadku obrotów gospodarczych oraz ograniczenia do minimum ryzyka zarażenia się COVID-19 wśród pracowników, a także zachowania miejsc pracy i dotychczasowych warunków wynagradzania w wielu branżach niezbędna jest reorganizacja czasu pracy.

Wprowadzone w trosce o zdrowie publiczne i bezpieczeństwo obywateli ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej niosą negatywne konsekwencje dla rozwoju gospodarczego kraju. Dlatego też należy podjąć działania, których efektem będzie zachęcenie przedsiębiorców do podjęcia działalności inwestycyjnej, niwelującej szkody, które poniosła gospodarka z powodu epidemii.

Zidentyfikowano ponadto wzrost ryzyka przejęć spółek przez inwestorów zagranicznych w wyniku pogarszającej się sytuacji gospodarczej wywołanej pandemią COVID-19, wpływającą m.in. na zwiększenie ryzyka obniżenia poziomu płynności finansowej przedsiębiorstw, co jest szczególnie istotne w przypadku spółek o strategicznym znaczeniu dla zapewnienia bezpieczeństwa, porządku i zdrowia publicznego. Działania służące przeciwdziałaniu zjawisku nieuczciwej konkurencji rozpoczęła także Komisja Europejska.

W związku z nadzwyczajnymi okolicznościami wynikającymi z COVID-19 istnieje potrzeba dostosowania aktów prawnych z różnych obszarów do nowego otoczenia społeczno-gospodarczego, wyjaśnienia zgłaszanych wątpliwości interpretacyjnych niektórych przepisów. Przykładowo, aktualnie z tzw. świadczenia postojowego mogą korzystać jedynie przedsiębiorcy, którzy nie podlegają ubezpieczeniu z innego tytułu. Z pomocy nie mogą zatem skorzystać przedsiębiorcy, którzy prowadzą działalność gospodarczą i jednocześnie podlegają ubezpieczeniom społecznym z innych tytułów. Co więcej, przedsiębiorca jest zobowiązany do składania co miesiąc oświadczenia o zatrudnianiu w danym miesiącu pracowników wraz z kosztami wynagrodzeń każdego z pracowników mimo, że złożył ww. dokument we wniosku o dofinansowanie. Dokumenty zawierają zazwyczaj identyczne dane jak te złożone już raz do wniosku o dofinansowanie. Ponadto konieczność przedkładania ww. dokumentów na ostatni dzień miesiąca oznacza wydłużenie okresu wypłaty transz co ma istotne znaczenie z punktu widzenia zachowania miejsc pracy i przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19. Zidentyfikowano także nieefektywność procesu składania wniosków do ZUS o zwolnienie ze składek na ubezpieczenia społeczne, dopłaty do świadczenia postojowego i przyznania ulg (odroczenie płatności albo rozłożenie jej na raty). Wnioski papierowe są znacznie częściej obciążone błędami, które uniemożliwiają sprawną realizację pomocy, wymagają kontaktu z

klientem i ponownego złożenia wniosku (50% papierowych wniosków zawiera błędy, elektronicznych – 20%¹⁾). Dostosowania do obecnych warunków wymaga także ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego w zakresie poszerzenia możliwości zdalnego przeprowadzania wybranych czynności postępowania karnego, jak również Kodeks wykroczeń w zakresie penalizacji takich zachowań, jak włamania na wideokonferencje i zajęcia edukacyjne on-line w celu złośliwego zakłócania ich przebiegu przez publiczne prezentowanie treści obscenicznych i wulgarnych oraz ochrony osób zaatakowanych zjawiskiem stalkingu w związku z wykonywaną pracą lub okolicznościami związanymi z pandemią. Dostrzeżono także problem konsultacji projektów pouczeń w procedurze cywilnej z sędziami, innymi przedstawicielami zawodów prawniczych, jak też ze specjalistami od komunikacji społecznej i językoznawstwa m.in. ze względu na panujący stan epidemii (termin na wydanie rozporządzenia w sprawie wzorów pouczeń mija 7 sierpnia 2020 r.). Ponadto drukowanie pouczeń przez sądy w każdym przypadku, gdy ustawa tego wymaga, wiązać się będzie ze znacznym nakładem pracy i kosztami materiałowymi, mimo że mogą być one niedostosowane do realnej sytuacji procesowej stron.

W wyniku trwającej pandemii COVID-19 wiele spółek akcyjnych i komandytowo-akcyjnych znalazło się w trudnej sytuacji ekonomicznej. Wiele z nich ogłosiło upadłość, co spowodowało konieczność przeprowadzenia dematerializacji akcji. Wiąże się to z przeprowadzeniem wielu czynności przez spółkę oraz nakłada na nią koszty, które, zwłaszcza w przypadku spółek o rozdrobnionym akcjonariacie, mogą być bardzo wysokie. Tymczasem bardzo często w przypadku ogłoszenia upadłości przez spółkę dochodzi do zakończenia bytu jej osoby prawnej i środki przeznaczone na dematerializację akcji mogłyby być użyte do zaspokojenia wierzycieli. W czasie trwającej pandemii i związanych z nią negatywnych skutków dla gospodarki utrzymywanie obciążeń spółek związanych z dematerializacją akcji nie wydaje się zasadne.

Szerzenie się koronawirusa SARS-CoV-2 wywołuje negatywne skutki ekonomiczne, w wyniku których wiele podmiotów gospodarczych będzie wymagało w najbliższym czasie podjęcia szybkich czynności restrukturyzacyjnych. Oznacza to konieczność uproszczenia postępowania restrukturyzacyjnego z zachowaniem jego maksymalnej efektywności.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W celu poprawy sytuacji przedsiębiorców dotkniętych skutkami rozprzestrzeniania się koronawirusa powodującego chorobę COVID-19, utrzymania płynności finansowej przedsiębiorców, którzy prowadzą działalność gospodarczą w zakresie szczególnie narażonym na straty ekonomiczne związane z epidemią, ochrony miejsc pracy i minimalizacji innych negatywnych skutków epidemii, proponuje się podjęcie prac legislacyjnych w formie ustawy wdrażającej kolejnych kilkadziesiąt rozwiązań. Projekt stanowi kontynuację wcześniej podjętych inicjatyw legislacyjnych mających na celu poprawę sytuacji przedsiębiorców dotkniętych skutkami COVID-19²⁾.

Zaproponowane zmiany mają też na celu wsparcie budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz utrzymanie ciągłości procesu inwestycyjnego.

I. Dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych

Jednym z celów projektowanej ustawy jest wprowadzenie zasad stosowania dopłat do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292, z późn zm.), oraz podmiotom prowadzącym działalność w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji finansowej w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych wynikających z rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem SARS-CoV-2, powodującym chorobę zakaźną, zwaną dalej „COVID-19”, na podstawie umów zawartych do dnia 31 grudnia 2020 r. Dopłaty do oprocentowania będą stosowane do kredytów obrotowych odnawialnych i nieodnawialnych, udzielanych w złotych, w celu zapewnienia płynności finansowej, w szczególności krótkoterminowej i średnioterminowej, utraconej lub zagrożonej utratą w związku z COVID-19. Dopłaty będzie stosować się do kredytów udzielonych na podstawie umów kredytu zawartych od dnia wejścia w życie ustawy, a także do kredytów udzielonych przed dniem wejścia w życie ustawy, jeżeli umowy te zostaną dostosowane do warunków określonych w ustawie.

Wdrożenie dopłat do oprocentowania kredytów bankowych umożliwi przetrwanie najtrudniejszego okresu przedsiębiorcom. Przepisy projektu ustawy regulują zasady stosowania dopłat do oprocentowania kredytów, udzielanych przez banki kredytujące, na zapewnienie płynności lub w przypadku zagrożenia jej utraty, przedsiębiorcom dotkniętym skutkami pandemii choroby COVID-19.

II. Ułatwienia w realizacji zamówień publicznych

Efektywne wykorzystanie instrumentu wsparcia przedsiębiorców w postaci zamówień publicznych wymaga dostosowania niektórych elementów procesu udzielania zamówienia publicznego do zmian warunków społeczno-gospodarczych wywołanych COVID-19. Kluczowe znaczenie ma wprowadzenie rozwiązań pozwalających na obniżenie kosztów udziału

¹⁾ Dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

²⁾ Pewne instrumenty wspierające płynność finansową przedsiębiorstw wdrożono m.in. ustawą z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw oraz ustawą z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2.

wykonawców w procedurach przetargowych, a także poprawę ich płynności finansowej na etapie realizacji umowy o udzielenie zamówienia publicznego.

Projekt zawiera następujące propozycje:

1. Zniesienie obowiązku żądania wadium w postępowaniach o szacunkowej wartości powyżej progów unijnych.
2. Wprowadzenie obowiązku zapłaty wynagrodzenia w częściach lub udzielania zaliczek w przypadku dłuższych umów o udzielenie zamówienia publicznego, z wyjątkiem zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa.
3. Obniżenie dopuszczalnej wysokości zabezpieczenia należytego wykonania umowy.
4. Ograniczenie dopuszczalności dokonywana potrąceń kar umownych z wynagrodzenia wykonawcy lub innej przysługującej mu wierzytelności, a także dochodzenia przez zamawiających zaspokojenia z zabezpieczenia należytego wykonania umowy.
5. Wstrzymanie rozpoczęcia lub zawieszenie biegu terminu przedawnienia roszczeń zamawiających z tytułu kar umownych oraz terminu ważności zabezpieczenia należytego wykonania umowy.
6. Odejście od fakultatywności dokonywania zmiany umowy na rzecz jej obligatoryjności, w sytuacji gdy zamawiający stwierdzi, że okoliczności związane z COVID-19 wskazane przez wykonawcę mają wpływ na należyte wykonanie umowy.
7. Rezygnacja z obowiązku zamieszczania ogłoszenia o zamówieniu w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie zamawiającego (obowiązkowe pozostanie zamieszczenie tego ogłoszenia na stronie internetowej).

Regulacje dotyczące zniesienia obowiązku żądania wadium w niektórych postępowaniach; wprowadzenia obowiązku zapłaty wynagrodzenia w częściach; ograniczenia dopuszczalności dokonywania potrąceń kar umownych będą zachęcały do startu w przetargach. Można więc oczekiwać większej ilości ofert. Badania naukowe potwierdzają, że większa ilość ofert ma pozytywny wpływ na to, jakie środki strona publiczna musi przeznaczyć na dane zamówienie (generuje oszczędności). Różne szacunki wskazują, że jedna oferta więcej w przetargu to około 3-5% mniej wydanych publicznych pieniędzy w danym zamówieniu.

Propozycje zmian legislacyjnych przewidzianych w projekcie powinny przyczynić się do zmniejszenia kosztów udziału przedsiębiorców w postępowaniach oraz powinny wpłynąć korzystnie na płynność finansową wykonawców. Efektem powinno być również zwiększenie dostępu do rynku zamówień publicznych w okresie występowania COVID-19 dla wykonawców, w szczególności tych należących do sektora MŚP.

III. Pakiet osłonowy dla samorządów (Tarcza samorządowa)

Projekt ma na celu wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w walce z konsekwencjami rozprzestrzeniania się koronawirusa powodującego chorobę COVID-19. W tym celu projekt zawiera następujące propozycje:

1. Wsparcie budżetów jednostek samorządu terytorialnego (JST) przez:
2. wprowadzenie w 2020 r. możliwości nierównowagi strony bieżącej budżetu JST dodatkowo o wartość planowanego ubytku w dochodach będącego skutkiem wystąpienia COVID-19,
3. złagodzenie w 2020 r. reguły fiskalnej ograniczającej zadłużenie o kwotę faktycznego ubytku w dochodach podatkowych jednostki wynikającym z wystąpienia epidemii COVID-19,
4. wprowadzenie możliwości przekazywania w 2020 r. rat części oświatowej, wyrównawczej, równoważącej i regionalnej subwencji ogólnej w terminach wcześniejszych,
5. wprowadzenie możliwości przesunięcia na kolejne miesiące wpłat do budżetu państwa dokonywanych przez jednostki o ponadprzeciętnych dochodach podatkowych - raty wpłat przypadające w maju i czerwcu 2020 r. będą mogły zapłacić w drugim półroczu 2020 r.,
6. zwiększenie dochodów samorządu powiatowego z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa z 25% do 50% wpływów w okresie od 1 maja do 31 grudnia 2020 r.,
7. uelastycznienie wydatkowania środków z tzw. „funduszu korkowego” w 2020 r. - możliwość przeznaczenia tych środków na działania związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 oraz wywołanych nim sytuacji kryzysowych,
8. pokrycie części kosztów związanych z wydawaniem decyzji o warunkach zabudowy przez zwiększenie opłaty skarbowej za wydawanie tej decyzji dla osób innych niż właściciel lub użytkownik wieczysty,
9. wydłużenie do 30 czerwca 2021 r. terminu na osiągnięcie minimalnej liczby punktów ładowania i tankowania CNG oraz zaliczenie do liczby planowanych punktów ładowania CNG, liczby takich punktów zlokalizowanych na obszarze gminy w dniu wejścia ustawy w życie ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych.
10. Umożliwienie kontynuowania przygotowania inwestycji infrastrukturalnych, w tym budowlanych, przez cyfryzację procedur planistycznych.
11. Wprowadzenie możliwości jednostronnej, czasowej zmiany przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, w tym prezydenta miasta na prawach powiatu, zadań dotychczas wykonywanych przez pracownika (wymagana będzie zgoda pracownika w przypadku kobiety w ciąży, pracownika opiekującego się dzieckiem do ukończenia przez nie 4 roku życia, osoby będącej jedynym opiekunem dziecka w wieku do 15 lat).

12. Usprawnienie funkcjonowania geodezji.
13. Wsparcie dla kredytobiorców spłacających kredyty na podstawie *ustawy z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych* (zawieszenie spłaty kredytu na okres nie dłuższy niż 2 kwartały) oraz osób uprawnionych do otrzymania dodatku mieszkaniowego na podstawie *ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych* (wprowadzenie możliwości przyznania go z mocą wsteczną, w przypadku złożenia wniosku w terminie 30 dni od dnia zakończenia obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii).
14. Wydłużenie o sześć miesięcy zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, których ważność upływa w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, pod warunkiem wniesienia proporcjonalnej opłaty za wydanie zezwolenia.

IV. Ochrona przed przejęciem spółek przez podmioty spoza UE/EOG

Jednym z elementów projektu jest wprowadzenie tymczasowych (na okres 24 miesięcy), kompleksowych ram kontroli działań, które mogłyby zagrozić zapewnieniu bezpieczeństwa, porządku i zdrowia publicznego przez podmioty spoza obszaru UE oraz EOG, w związku z pogarszającą się sytuacją gospodarczą wywołaną pandemią COVID-19. Projektowane rozwiązania są zgodne ze stanowiskiem UE akcentującym zasadność wzmocnienia ochrony spółek pochodzących z państw członkowskich przez blokowanie tego rodzaju przejęć. Ochrona ma dotyczyć przedsiębiorcy z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej, który:

1. jest spółką publiczną lub
2. posiada mienie, które zostało ujawnione w jednolitym wykazie obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej, o którym mowa w art. 5b ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, lub
3. opracowuje lub modyfikuje oprogramowanie: do sterowania elektrowniami, sieciami lub obsługą obiektów lub systemów zaopatrzenia w energię elektryczną, gaz, paliwo, olej opałowy lub ciepło sieciowe, lub do zarządzania, kontrolowania i automatyzacji instalacji zaopatrzenia w wodę pitną lub oczyszczania ścieków, lub służące do obsługi urządzeń lub systemów wykorzystywanych do transmisji głosu i danych lub do przechowywania i przetwarzania danych, lub do obsługi urządzeń lub systemów wykorzystywanych do zaopatrzenia w gotówkę, płatności kartą, transakcji konwencjonalnych, do rozrachunku papierów wartościowych i transakcji pochodnych lub zarządzania nimi lub do świadczenia usług ubezpieczeniowych, lub do obsługi szpitalnych systemów informacyjnych, do obsługi urządzeń i systemów wykorzystywanych w sprzedaży leków na receptę oraz do obsługi laboratoryjnego systemu informacyjnego lub testów laboratoryjnych, lub do obsługi urządzeń lub systemów używanych w transporcie pasażerów lub towarów drogą powietrzną, kolejową, morską lub żegluga śródlądową, transportem drogowym, transportem publicznym lub w logistyce, lub do obsługi urządzeń lub systemów wykorzystywanych przy zaopatrywaniu w żywność, lub świadczy usługi gromadzenia lub przetwarzania danych w chmurze obliczeniowej, lub
4. prowadzi działalność gospodarczą, której przedmiotem jest wytwarzanie energii elektrycznej, lub produkcja benzyn silnikowych lub oleju napędowego, lub transport rurociągowy ropy naftowej, benzyn silnikowych lub oleju napędowego, lub magazynowanie i przechowywanie benzyn silnikowych, oleju napędowego, gazu ziemnego, lub podziemne magazynowanie ropy naftowej lub gazu ziemnego, lub produkcja chemikaliów, nawozów oraz wyrobów chemicznych, lub wytwarzanie i obrót materiałami wybuchowymi, bronią i amunicją oraz wyrobami technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym, lub regazyfikacja lub skraplanie gazu ziemnego, lub przeladunek ropy naftowej i jej produktów w portach morskich, lub dystrybucja gazu ziemnego lub energii elektrycznej, lub przeladunek w portach o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o portach i przystaniach morskich, lub działalność telekomunikacyjna, lub przesyłanie paliw gazowych, lub produkcja renu, lub wydobywanie i przerób rud metali wykorzystywanych do wytwarzania materiałów wybuchowych, broni i amunicji oraz wyrobów i technologii o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym, lub produkcja urządzeń, instrumentów oraz wyrobów medycznych, lub produkcja leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych, lub obrót paliwami gazowymi i gazem z zagranicą, lub wytwarzanie lub przesyłanie lub dystrybucja ciepła, lub przeladunek w portach śródlądowych, lub przetwórstwo mięsa, mleka, zbóż oraz owoców i warzyw.

Ochroną zostaną objęte podmioty, których przychód ze sprzedaży i usług przekroczył na terytorium RP, w którymkolwiek z dwóch lat obrotowych poprzedzających zgłoszenie, równowartość 10 mln euro.

Za naruszenie projektowanych przepisów będzie obowiązywała niższa niż w obecnie obowiązujących przepisach ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o kontroli niektórych inwestycji kara grzywny. Niższe w stosunku do obecnych kary są uzasadnione tym, że obowiązek zawiadomienia będzie dotyczył co do zasady inwestycji o mniejszej wartości niż dotychczas kontrolowane na podstawie przepisów ustawy. Zagrożenie karą pozbawienia wolności od 6 miesięcy do 5 lat pozostaje bez zmian w stosunku do obecnych regulacji. Kara grzywny i pozbawienia wolności może być orzeczona łącznie.

V. Ułatwienie dostępu do wakacji kredytowych

Projekt przewiduje wprowadzenie jasnych i transparentnych zasad zawieszenia wykonania umowy kredytowej. Istotą rozwiązania jest zawieszenie obowiązku dokonywania płatności, do których kredytobiorca zobowiązany jest na podstawie zawartej umowy (zarówno części kapitałowej, jak i odsetkowej raty). W tym okresie kredytodawca nie może pobierać żadnych innych opłat, za wyjątkiem świadczeń pieniężnych, które wynikają z posiadanych przez kredytobiorcę ubezpieczeń powiązanych z umową kredytu. Maksymalny termin zawieszenia wykonania umowy będzie wynosił 3 miesiące. Okres kredytowania, jak i wszystkie terminy przewidziane w umowie kredytu, ulegną stosownemu przedłużeniu o okres zawieszenia. Przedmiotowe zawieszenie będzie przysługiwało kredytobiorcy, który po dniu 13 marca 2020 r. utracił pracę lub inne główne źródło dochodu.

Dysponentem uprawnienia do zawieszenia wykonania umowy jest wyłącznie kredytobiorca, a kredytodawca jest związany decyzją kredytobiorcy. Pozwoli to na szybkie rozpatrzenie wniosku oraz na elastyczny dobór okresu zawieszenia według wyboru kredytobiorcy. Zawieszenie wykonania umowy będzie następowało ze skutkiem *ex lege* z chwilą doręczenia kredytodawcy wniosku. W terminie 14 dni od doręczenia wniosku, kredytodawca zobowiązany będzie przekazać kredytobiorcy potwierdzenie jego otrzymania oraz poinformować o wysokości opłat z tytułu umów ubezpieczenia. W zakresie przedmiotowym uprawnienie zostanie ograniczone do umów, które zostały zawarte przed dniem 13 marca 2020 r. i co do których zakończenie okresu kredytowania przypada po upływie 6 miesięcy od daty 13 marca 2020 r. Natomiast w przypadku, w którym kredytobiorca posiada kilka kredytów tego samego rodzaju (np. dwa kredyty waloryzowane do CHF) u danego kredytodawcy, przepisy ograniczają możliwość skorzystania z uprawnienia do zawieszenia umowy, tylko w stosunku do jednego z nich, wedle wyboru kredytobiorcy.

VI. Dostosowanie rynku pracy do wyzwań COVID-19

W projekcie przewidziane zostały rozwiązania, które m.in. mają wesprzeć pracodawców, u których wystąpił spadek obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19:

1. Umożliwienie udzielenia przez pracodawcę pracownikowi, w terminie wskazanym przez pracodawcę, urlopu wypoczynkowego niewykorzystanego w poprzednich latach kalendarzowych, w wymiarze do 30 dni urlopu.

Projektowane rozwiązanie ma m.in. zapobiec kumulacji urlopów niewykorzystanych za zaległe lata oraz urlopów nabytych w bieżącym roku kalendarzowym.

2. Umożliwienie obniżenia wymiaru czasu pracy pracownika lub objęcie pracownika przestojem ekonomicznym w przypadku istotnego wzrostu obciążenia wynagrodzeń u pracodawcy.

Projektowany przepis zapobiegnie negatywnym skutkom gospodarczym związanym z rozprzestrzenianiem się COVID-19, w tym przede wszystkim poprawi płynność finansową przedsiębiorstw, zapewni ochronę miejsc pracy i dochodów pracowników. Przedkładana propozycja obok zapobieżeniu zwolnieniom pracowników, zabezpiecza również ich podstawowy dochód i gwarantuje stabilność zatrudnienia w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

3. Rozszerzenie możliwości wprowadzenia zmian w organizacji i warunkach pracy również do sytuacji istotnego wzrostu obciążenia funduszu wynagrodzeń.

Projektowana regulacja zapewni pracodawcom dodatkową elastyczność wymaganą w czasach dekonunktury, dopasowania prowadzonej działalności do obecnych uwarunkowań prawno-gospodarczych. Zwiększenie elastyczności przez możliwość wydłużenia dobowego wymiaru czasu pracy pozwoli przedsiębiorcom na zachowanie dotychczasowej liczby etatów, a części firmom (szczególnie produkcyjnym) także na wygenerowanie oszczędności.

4. Doprecyzowanie zasad wykonywania pracy zdalnej.

Projektowane doprecyzowanie ma na celu zapewnienie równego traktowania pracowników i zapobieżenie ewentualnym nadużyciom m.in. polegającym na tym, że osoby, które nie mają warunków do wykonywania pracy zdalnej, korzystają z tego statusu.

5. Ograniczenie wysokości odpraw i odszkodowań lub innego świadczenia pieniężnego wypłacanego przez pracodawcę pracownikowi w związku z rozwiązaniem umowy o pracę, umowy agencyjnej, umowy zlecenia, innej umowy o świadczenie usług do kwoty 10-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Projektowana zmiana ma mieć zastosowanie w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, ogłoszonego z powodu COVID-19, w przypadku wystąpienia u pracodawcy spadku obrotów gospodarczych lub istotnego wzrostu obciążenia funduszu wynagrodzeń.

6. Możliwość zawieszenia niektórych obowiązków dotyczących zakładowego funduszu świadczeń socjalnych i innych funduszy mających socjalny charakter, w czasie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19, w przypadku wystąpienia u pracodawcy określonego spadku obrotów gospodarczych lub istotnego wzrostu obciążenia funduszu wynagrodzeń.

Projektowana regulacja umożliwi pracodawcy, w okresie trwającej pandemii COVID-19, przeznaczenie zaoszczędzonych w ten sposób środków na utrzymanie miejsc pracy.

7. Umożliwienie wypowiedzenia umów o zakazie konkurencji w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.

Projektowana regulacja zapewni pracodawcom, zleceniodawcom, zamawiającym uprawnienie do jednostronnego wypowiedzenia umowy o zakazie konkurencji obowiązującym po ustaniu danego stosunku prawnego, przez to wraz z wygaśnięciem umowy wygaśnie ich zobowiązanie do zapłaty odszkodowania ponad okres trwania umowy.

VII. Pozostałe rozwiązania

Projekt zawiera również kilkadziesiąt innych propozycji, związanych z dostosowaniem różnych przepisów do wyzwań związanych z COVID-19, w tym m.in. następujące rozwiązania:

1. Umożliwienie otrzymania wsparcia z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych przez te podmioty, które mimo spadku obrotów gospodarczych w następstwie COVID-19, nie zdecydowały się na objęcie pracowników przestojem ekonomicznym, przestojem wynikającym z art. 81 Kodeksu pracy oraz obniżeniem wymiaru czasu pracy.
2. Rozszerzenie grupy przedsiębiorców uprawnionych do tzw. świadczenia postojowego o tych, którzy podlegają ubezpieczeniu z innego tytułu i jednocześnie opłacali składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu wykonywania działalności gospodarczej.
3. Wprowadzenie możliwości składania wniosków do ZUS o udzielenie ulgi w spłacie należności z tytułu składek, świadczenie postojowe, zwolnienie z opłacania składek wyłącznie w formie elektronicznej – rozszerzona zostanie przy tym możliwość podpisywania wniosków o sposób potwierdzania pochodzenia oraz integralności danych udostępniony bezpłatnie przez ZUS w systemie teleinformatycznym co znacząco ułatwi składanie wniosków elektronicznych.
4. Ograniczenie liczby oświadczeń dotyczących zatrudniania i kosztów wynagrodzeń w procedurze ubiegania się o dofinansowanie wynagrodzeń w celu przyspieszenia procesu ich wypłaty – dokonywanie wypłat będzie następowało na podstawie już raz złożonego wraz z wnioskiem zestawienia, z zachowaniem obowiązku poinformowania o zmianie danych.
5. Ujednoczenie zasad obliczania terminów, od których liczy się spadek obrotów jako przesłanka decydująca o możliwości skorzystania ze wsparcia - umożliwienie porównania obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 31 grudnia 2019 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy.
6. Przesunięcie terminu płatności opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa i nieruchomości jednostek samorządu terytorialnego za rok 2020 na dzień 31 stycznia 2021 r. oraz zmniejszenie obciążeń przedsiębiorców, jak również organizacji pozarządowych i państwowych osób prawnych, wynikających z zawartych umów użytkowania wieczystego, których kondycja finansowa uległa istotnemu pogorszeniu w związku z COVID-19.
7. Upoważnienie rady gminy do uchwalenia zwolnienia z opłaty w 2020 r. za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży bądź przedłużenia terminu na jej wniesienie. Uznaniu organu gminy pozostawione będzie, czy z tego upoważnienia skorzysta, biorąc pod uwagę sytuację finansową gminy związaną z epidemią COVID -19 oraz kondycję finansową przedsiębiorców działających w branży restauracyjnej na terenie gminy, ale także konieczność pozyskiwania przez gminę środków na finansowanie działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i profilaktyką w tym zakresie.
8. Automatyczne przedłużenie ważności certyfikatów wydanych na podstawie art. 139 ust. 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii do 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii oraz zawieszenie terminu złożenia przez instalatora egzaminu, który to powinien być zdany przez instalatora, nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia ukończenia szkolenia podstawowego.
9. Zapewnienie, mimo trwającego stanu epidemii, możliwości sprawdzenia kwalifikacji osób do obsługi urządzeń technicznych, w branżach kluczowych dla zapewnienia środków do życia i zdrowia ludzi (nie będzie powoływana komisja kwalifikacyjna, a egzamin przeprowadzi jednoosobowo egzaminator powołany przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego, możliwe będzie przeprowadzenie egzaminu zdalnego).
10. Uszczegółowienie i uzupełnienie zapisu dotychczasowego dotyczącego legalizacji ponownej w Prawie o miarach. Umożliwienie w 2020 r. organom administracji miar odraczania terminu dokonania legalizacji i zezwalania na dalsze użytkowanie przyrządów pomiarowych, wobec których dokonano takiego odroczenia przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy, również wobec przyrządów pomiarowych, wprowadzonych do obrotu lub użytkowania po dokonaniu oceny zgodności. Ponadto wydłużenie do nie dłużej niż 12 miesięcy okresu, po którym gazomierze

miechowe powinny być zgłaszane do legalizacji ponownej dla gazomierzy, które powinny zostać wymienione w 2020 r.

11. Rozwiązania zapewniające ciągłość funkcjonowania Polskiego Centrum Akredytacji – możliwość rozliczenia ewentualnej straty netto poniesionej w 2020 r. przez zmniejszenie funduszu podstawowego, uprawnienie dla Dyrektora PCA do odroczenia lub rozłożenia na raty należności z tytułu opłat związanych z akredytacją.
12. Zmiany zachęcające przedsiębiorców do inwestycji, w tym m.in. zmiana definicji „nowej inwestycji”, która umożliwi skorzystanie z pomocy publicznej inwestycjom polegającym na nabyciu aktywów należących do zakładu, który został zamknięty lub zostałby zamknięty, gdyby zakup nie nastąpił, przy czym aktywa nabywane są przez przedsiębiorcę niezwiązanego ze sprzedawcą i wyklucza się samo nabycie akcji lub udziałów przedsiębiorstwa.
13. Umożliwienie podmiotom zaangażowanym w realizację umów offsetowych zawartych na podstawie ustawy offsetowej z 1999 r. na ewentualną modyfikację, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki, sposobu i terminu realizacji umowy offsetowej w przypadku wystąpienia trudności w realizacji umowy spowodowanych epidemią COVID-19.
14. Zmiana w ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych ma na celu ułatwienie dużym przedsiębiorcom możliwości pomocy swoim mniejszym dłużnikom przez uwolnienie dłużników z sektora MŚP od ewentualnych negatywnych podatkowych skutków wydłużenia terminu płatności przez dużych przedsiębiorców.
15. Zmiana w zakresie ustawy z dnia 20 czerwca 2000 r. - Prawo własności przemysłowej mająca na celu umożliwienie wydawania przez Urząd Patentowy uprawnionym dokumentów potwierdzających udzielenie praw wyłącznych i dowodów pierwszeństwa w formie elektronicznej, co jak dotąd nie jest możliwe.
16. Zmiana w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne mająca na celu określenie, że możliwości zaprzestania dostaw paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła przez dostawców paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła nie stosuje się do odbiorców najbardziej wrażliwych, tj. odbiorców w gospodarstwach domowych oraz tych, którym wstrzymano prowadzenie działalności na podstawie przepisów ogólnych.
17. Dostosowanie niektórych przepisów dotyczących podatków dochodowych do wyzwań związanych z COVID-19:
  - uregulowanie, że w przypadku schematu podatkowego transgranicznego terminy wskazane w dziale III rozdziału 11a ustawy - Ordynacja podatkowa nie rozpoczynają się, a rozpoczęte podlegają zawieszeniu w okresie od dnia 31 marca 2020 r. do trzydziestego dnia następującego po dniu odwołania stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii ogłoszonego w związku z COVID-19,
  - rozszerzenie zakresu darowizn podlegających odliczeniu od podstawy obliczenia podatku dochodowego, w tym na darowizny przekazane na rzecz domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, w tym z usługami opiekuńczymi, ośrodków wsparcia, rodzinnego domu pomocy, domu pomocy społecznej,
  - ułatwienia w skorzystaniu z tzw. ulgi na złe długi przy zatorach płatniczych przez podatników ponoszących negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19, w tym wprowadzenie ulgi dla podatników, którzy na 2020 r. wybrali uproszczoną formę wpłacania zaliczek na podatek dochodowy,
  - umożliwienie odliczenia przez podatników, w tym podatników prowadzących działalność gospodarczą (na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej lub liniowej 19% stawki podatku), darowizn rzeczowych w formie komputerów (zdalnych do użytku i nie starszych niż 3 lata) przekazanych od dnia 1 stycznia 2020 do dnia 30 września 2020 r. wskazanym podmiotom, m.in. placówkom oświatowym,
  - umożliwienie zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów kosztu wytworzenia lub ceny nabycia rzeczy lub praw, które następnie podatnik przekazuje w formie darowizny, w terminie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 30 września 2020 r., np. na przeciwdziałanie COVID-19 podmiotom wykonującym działalność leczniczą albo placówce oświatowej,
  - wyłączenie z przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej wartości darowizn otrzymanych od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 30 września 2020 r. przez placówki medyczne (m.in. szpitale) oraz placówki oświatowe, w związku z COVID-19, które nie podlegają z tytułu otrzymanych darowizn podatkowi od spadków i darowizn,
  - umożliwienie podatnikom uwzględniania w kosztach uzyskania przychodów kar umownych i odszkodowań zapłaconych, jeżeli wada dostarczonych towarów, wykonanych robót i usług oraz zwłoka w dostarczeniu towaru wolnego od wad lub zwłoka w usunięciu wad towarów albo wykonanych robót i usług, powstała w związku ze stanem zagrożenia epidemicznego lub stanem epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19,
  - umożliwienie zastosowania przepisów w zakresie przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej do podatników korzystających z opodatkowania w formie karty podatkowej, którzy z uwagi na wprowadzony

z powodu COVID-19 przez władze publiczne czasowy zakaz prowadzenia działalności gospodarczej, nie mogą jej prowadzić. Wprowadzany przepis zwalnia podatników z obowiązku zawiadamiania naczelnika urzędu skarbowego o okresie przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej. W efekcie tej zmiany, z mocy prawa, podatnicy opodatkowani kartą podatkową nie będą obowiązani do zapłaty podatku dochodowego za okres nieprowadzenia działalności gospodarczej spowodowany wprowadzonym zakazem jej prowadzenia,

- zaniechanie ustalania przychodu od przekazywanych Agencji Rozwoju Przemysłu skarbowych papierów wartościowych na dofinansowanie zadań związanych z COVID-19.

18. Rozszerzenie zakresu przedmiotowego przeznaczenia środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, w tym m.in. uregulowanie, że podmioty, które poniosły wydatki w związku z realizacją zadań związanych ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków, w tym społeczno-gospodarczych, choroby COVID-19 będą mogły otrzymać zwrot wydatków z tego Funduszu.
19. Usprawnienie procesu wdrożenia programu Pracowniczych Planów Kapitałowych (PPK) przez jednostki wchodzące w skład sektora finansów publicznych, w tym jednostki samorządu terytorialnego przez doprecyzowanie, że do umów o zarządzanie PPK oraz umów o prowadzenie PPK nie stosuje się reżimu ustawy - Prawo zamówień publicznych w przypadku, gdy wartość zamówienia jest niższa niż progi unijne określone w tej ustawie oraz przez wprowadzenie możliwości, aby wójt, burmistrz, prezydent miasta (jako organ zarządzający gminy), zarząd powiatu (jako organ zarządzający powiatu) albo zarząd województwa (jako organ zarządzający województwa) mógł dokonać wyboru instytucji finansowej, z którą zostaną zawarte umowy o zarządzanie PPK, w imieniu podmiotów zatrudniających będących jednostkami organizacyjnymi danej jednostki samorządu terytorialnego.
20. Dotychczasowa regulacja pozwalająca na zmniejszenie zatrudnienia oraz możliwość wprowadzenia ograniczeń skutkujących mniej korzystnymi warunkami zatrudnienia pracowników niż wynikające z podstawy nawiązania stosunku pracy – obowiązująca wobec osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, urzędach obsługujących członków Rady Ministrów, urzędach obsługujących organy administracji rządowej w województwie, a także w jednostkach podległych i nadzorowanych przez Prezesa Rady Ministrów, ministra kierującego działem administracji rządowej lub wojewodę – została rozciągnięta na osoby zatrudnione w pozostałych jednostkach sektora finansów publicznych.
21. Poszerzenie możliwości zdalnego przeprowadzania wybranych czynności postępowania karnego, w tym m.in.:
  - wprowadzenie obowiązku doręczenia oskarżonemu postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania (art. 100 k.p.k.),
  - poszerzenie możliwości przesłuchania świadka przez powiększenie kręgu osób biorących udział w czynności przesłuchania świadka w celu zagwarantowania należytego przebiegu tej czynności (art. 177 k.p.k.),
  - wprowadzenie obowiązku zwolnienia zatrzymanego, jeżeli w przypadku jego udziału w posiedzeniu sądu w trybie określonym w art. 250 § 3b nie ogłoszono mu w ciągu 24 godzin od przekazania do dyspozycji sądu postanowienia o zastosowaniu wobec niego tymczasowego aresztowania (art. 248 k.p.k.);
  - wprowadzenie możliwości udziału podejrzanego w posiedzeniu w przedmiocie zastosowania tymczasowego aresztowania z wykorzystaniem urządzeń technicznych pozwalających na bezpośrednie i jednoczesne przekazywanie obrazu i dźwięku. Przepisy te będą mogły znajdować zastosowanie w sytuacjach, w których sędzia uzna, że doprowadzanie podejrzanego do sądu, w szczególności przebywającego w jednostce penitencjarnej (np. w związku z odbywaną karą pozbawienia wolności), jest niecelowe albo może służyć ograniczeniu zagrożeń dla uczestników posiedzenia, w tym związanych ze stanem epidemii (art. 250 k.p.k.);
  - dodanie art. 276 § 1a k.p.k., zgodnie z którym wobec sprawcy uporczywego nękania popełnionego z powodu wykonywanego zawodu pokrzywdzonego, można zastosować zakaz zbliżania się do pokrzywdzonego na wskazaną odległość, zakaz kontaktów lub zakaz publikacji, w tym za pośrednictwem systemów informatycznych lub sieci telekomunikacyjnych treści godzących w prawnie chronione dobra pokrzywdzonego;
  - wprowadzenie m.in. nowych kompetencji przewodniczącego w zakresie kwestii obecności oskarżonego w rozprawie (dotyczy przede wszystkim udziału w rozprawie przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających jednoczesny bezpośredni przekaz obrazu i dźwięku na odległość) (art. 374 k.p.k.).
22. Zmiana ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa mająca na celu skrócenie czasu doręczenia, a tym samym procesu nominacji sędziowskich, przez wyeliminowanie pośrednictwa KRS w przesłaniu korespondencji z SN, który będzie korzystał z tego samego systemu teleinformatycznego, z którego korzysta Rada, bezpośrednio doręczając przesyłki adresatom.
23. Uchylenie delegacji ustawowej do wydania rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wzorów pouczeń, których udzielania na piśmie wymaga Kodeks postępowania cywilnego (k.p.c.), jak również przepisu określającego

udostępnianie na stronie internetowej urzędu wzorów pouczeń wraz z ich tłumaczeniami na języki obce. Jednocześnie Ministerstwo Sprawiedliwości będzie kontynuowało prace w przedmiotowym kierunku, czego skutkiem będzie publikowanie wzorów pouczeń wymaganych przez k.p.c. na stronie internetowej urzędu, w najczęściej występujących sytuacjach procesowych. Umożliwi to Ministrowi Sprawiedliwości szybkie adaptowanie się do realnie występujących w sądach potrzeb i reagowanie na zmiany legislacyjne bez konieczności każdorazowej zmiany rozporządzenia.

24. Zawieszenie przepisów dotyczących dematerializacji akcji wobec spółek w upadłości, które na dzień 30 września 2020 r. nie dokonają pierwszego wezwania do składania akcji w spółce, na czas trwania postępowania upadłościowego. Jeśli po ukończeniu postępowania upadłościowego spółka będzie kontynuowała działalność, będzie miała obowiązek ukończenia procedury dematerializacji akcji. Czynności dotychczas dokonane przez spółkę w związku z dematerializacją akcji pozostaną w mocy, a dokumenty akcji pozostaną ważne przez rok od dnia prawomocnego ukończenia, zakończenia, umorzenia albo uchylecia postępowania upadłościowego. W stosunkach wewnętrznych akcje papierowe zachowują ważność przez 5 lat. Dzięki temu spółka będzie miała czas na ukończenie procedury dematerializacji.
25. Wprowadzenie uproszczonego postępowania restrukturyzacyjnego, a w szczególności:
- Wprowadzenie możliwości otwarcia postępowania przez opublikowanie obwieszczenia w Monitorze Sądowym i Gospodarczym na podstawie decyzji przedsiębiorcy, który zawarł umowę z doradcą restrukturyzacyjnym przez opublikowanie obwieszczenia w Monitorze Sądowym i Gospodarczym. Nie będzie to zależne od decyzji sądu, ale jeśli działanie było na szkodę wierzycieli dłużnika, sąd będzie mógł wyłączyć skutki otwarcia postępowania.
  - Wierzyciel, dłużnik lub nadzorca układu będą mogli wystąpić o uchYLENIE skutków otwarcia postępowania.
  - Czas trwania postępowań zostanie ograniczony do 4 miesięcy.
  - Możliwość zawieszenia egzekucji wierzytelności objętej z mocy prawa układem oraz wierzytelności rzeczowych i wierzytelności zabezpieczonych przez przewłaszczenie na zabezpieczenie. W przypadku gdy dłużnik przewiduje objęcie tych wierzytelności układem, musi wykazać w propozycjach układowych, że układ przewiduje albo pełne zaspokojenie tych wierzytelności, albo ich zaspokojenie w stopniu nie niższym od tego, jakiego można się spodziewać w przypadku dochodzenia wierzytelności wraz z należnościami ubocznymi z przedmiotu zabezpieczenia.
  - Brak możliwości wypowiedzania umów najmu lub dzierżawy i spełniania świadczeń wynikających z wierzytelności, które z mocy prawa objęte są układem, na zasadach obecnie obowiązujących w przyspieszonym postępowaniu restrukturyzacyjnym.
  - Nadzorca układu będzie mógł zwołać zgromadzenie wierzycieli w miejscu zamiast zbierania głosów. Zgromadzenie będzie mogło być przeprowadzone z wykorzystaniem elektronicznych środków komunikacji.
  - Jeżeli dłużnikiem jest mikro- lub mały przedsiębiorca wysokość wynagrodzenia doradcy restrukturyzacyjnego zostanie ograniczona do maksymalnie 15% kwoty przeznaczonej dla wierzycieli zgodnie z postanowieniami układu.
  - W czasie trwania postępowania dłużnik nie będzie mógł dokonywać bez zgody nadzorcy układu czynności przekraczających zwykły zarząd.
  - Za zgodą nadzorcy układu dłużnik będzie mógł pozyskać nowe finansowanie.
  - Dłużnik działający w dobrej wierze będzie chroniony przed roszczeniami wynikającymi z prawa upadłościowego, Kodeksu spółek handlowych i ustawy – Ordynacja podatkowa z tytułu nieterminowego złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, pod warunkiem otwarcia postępowania i zawarcia układu. Jeśli będzie to niemożliwe, w ciągu 7 dni dłużnik będzie musiał złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości albo o otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego.
  - Jeśli dłużnik działał w złej wierze, wierzycielowi, a także osobie trzeciej będzie przysługiwało roszczenie o naprawienie szkody.
26. Modyfikacja załącznika nr 1 do ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej. Przedmiotowy załącznik w nowym brzmieniu uwzględnia dodatkowo oświadczenie o niezatrudnianiu innych osób w ciągu ostatniego roku przez osoby korzystające z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej.
27. Dodanie do ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń nowego typu wykroczenia polegającego na włączeniu się w transmisję danych prowadzoną przy użyciu systemu teleinformatycznego w celu utrudnienia lub udaremnienia użytkownikowi tego systemu przekazywania informacji.
28. Przywrócenie zasad łączenia kar obowiązujących w prawie karnym do dnia 30 czerwca 2015 r., a zmienionych ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 396).
29. Zmiany w zakresie dodatkowego zasiłku opiekuńczego – uprawnienie dla rodziców i opiekunów dzieci do lat 8, którzy podejmą decyzję o osobistym sprawowaniu opieki zarówno w przypadku otwarcia żłobka, klubu dziecięcego,

przedszkola, szkoły lub innej placówki. Proponuje się, aby przepisy dotyczące prawa do dodatkowego zasiłku opiekuńczego obowiązywały do 28 czerwca 2020 r.

Brak jest możliwości osiągnięcia celu projektowanych zmian za pomocą innych środków niż interwencja ustawodawcza. Projekt został przygotowany w ramach tzw. pakietu osłonowego dla firm, stanowiącego realizację Tarczy Antykryzysowej ogłoszonej przez Prezesa Rady Ministrów.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

I. Dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych

Z danych udostępnionych przez DG GROW (Dyrekcję Generalną Komisji Europejskiej odpowiedzialną za politykę UE w obszarze jednolitego rynku, przemysłu, przedsiębiorczości i małych przedsiębiorstw) wg stanu na 24 marca 2020 r. wynika, że jednym ze sposobów łagodzenia skutków gospodarczych pandemii COVID-19 jest udzielanie przedsiębiorcom pożyczek. Do 24 marca 2020 r. działania w tym kierunku podjęło 15 państw członkowskich. Państwa te ustanawiają nowe programy pożyczek lub współpracują z bankami w celu ułatwienia nowych pożyczek, których głównym celem jest zapewnienie płynności finansowej przedsiębiorstw, w szczególności w sektorze MŚP.

Dodatkowym środkiem zaradczym jest także odraczanie spłaty pożyczek, zapowiedziane przez co najmniej 11 państw UE. Działania państw członkowskich koncentrują się więc zarówno na odroczeniu spłaty dotychczas udzielonych pożyczek, jak i na udzielaniu nowych pożyczek z korzystnymi warunkami spłaty. Przykłady działań (podjętych lub wprowadzanych):

Chorwacja:

Ustanowiono nowy instrument finansowy w postaci pożyczek na poprawę płynności finansowej dla mikroprzedsiębiorców z obszarów wiejskich (skrócono proces decyzyjny, wprowadzono karencje w spłatach oraz niższe oprocentowanie).

Ogłoszono program pożyczkowy w kwocie 380 mln HRK (ok. 227 mln zł), którego celem jest zapewnienie środków oraz poprawa płynności finansowej MŚP. Operatorem programu będzie agencja rządowa: Chorwacka Agencja Małych Firm, Innowacji i Inwestycji (HAMAG-BICRO).

Czechy

Ogłoszono „Program pożyczek COVID”, aby ułatwić MŚP dostęp do finansowania działalności operacyjnej. Nieoprocentowane pożyczki z odroczeniem spłat dla MŚP dotkniętych przez koronawirusa udzielanych przez Czeski Morawski Bank Gwarancji i Rozwoju. Pożyczki w wysokości 0,5-15 mln CZK (ok. 83 tys. zł – 2,5 mln zł), z możliwością spłaty w ciągu 2 lat, i możliwością odroczenia spłaty do 12 miesięcy. Popyt znacznie przekracza początkowe oczekiwania. Na pożyczki zabezpieczono ok. 1 mld CZK (ok. 167 mln zł).

Dania

Danmarks Nationalbanken obniżył stopy procentowe i pozwala bankom zaciągać pożyczki w wysokości -0,5% zamiast zwykłej stopy oprocentowania wynoszącej 0%, co ma na celu ograniczenie stóp procentowych kredytów.

W sumie 1,25 mld DKK (766 mln zł) w postaci dodatkowych kredytów eksportowych zostanie udostępnionych małym i średnim przedsiębiorstwom eksportowym.

Francja

Utworzono specjalny fundusz w wysokości 300 mln EUR, aby zagwarantować pożyczki na zapewnienie płynności finansowej, kontynuowanie działalności i zachowanie miejsc pracy. Zapewniono usługę mediacji kredytowej, aby pomóc MŚP pragnącym renegotjować warunki kredytu.

Niemcy

Rząd upoważnił bank KfW (*Kreditanstalt für Wiederaufbau* – niemiecki państwowy bank rozwoju) do udzielania przedsiębiorstwom pożyczek do kwoty 610 mld USD, na złagodzenie skutków koronawirusa.

Grecja

We współpracy z Europejskim Funduszem Inwestycyjnym (EFI) ustanowiono nowy program o wartości 500 mln EUR, aby zniwelować lukę finansową napotykaną przez MŚP, która prawdopodobnie pojawi się w kontekście koronawirusa.

II. Ułatwienia w realizacji zamówień publicznych

Większość projektowanych przepisów nie ma odniesienia w innych systemach prawnych, gdyż są to rozwiązania o charakterze wyjątkowym, ukierunkowane wyłącznie na walkę z negatywnymi skutkami gospodarczymi rozprzestrzenienia się COVID-19 dla uczestników rynku zamówień publicznych. Czas ich obowiązywania jest ściśle skorelowany z okresem istnienia zagrożenia COVID-19. Rozwiązania przygotowywane w poszczególnych krajach, w tym krajach członkowskich UE, opracowywane są w oparciu o analizę sytuacji społeczno-gospodarczej danego kraju wywołanej rozprzestrzenieniem się COVID-19.

Z danych udostępnionych przez DG GROW (Dyrekcję Generalną ds. Rynku Wewnętrznego Komisji Europejskiej) wynika, że uproszczenia w systemie zamówień publicznych w następstwie COVID-19 wdrożono m.in. w następujących krajach:

Dania

Zmiany w systemie zaliczek na towary i usługi, zniesienie sankcji wynikających z systemu zamówień publicznych.

Litwa

Uproszczenie niektórych zasad udzielania zamówień w celu ułatwienia zakupów rządowych - ma na celu ułatwienie zakupu towarów strategicznych przez rząd - ale przyniesie również korzyści dla MŚP.

Łotwa

Procedury zamówień publicznych zostały tymczasowo zawieszono w interesie publicznym, jeżeli są powiązane z dostawami związanymi z COVID-19.

III. Pakiet osłonowy dla samorządów (Tarcza samorządowa)

Obecnie nie ma dostępu do szczególnych rozwiązań, jakie kraje UE lub OECD wprowadzałyby do swoich porządków prawnych w celu usprawnienia procesu inwestycyjnego.

W styczniu 2020 r. Organizacja Narodów Zjednoczonych wydała przegląd trendów jakościowych związanych z e-administracją. E-administrację można zdefiniować jako imperatyw dla rządów, aby dotrzeć do wszystkich obywateli. Od początku e-administracji istniała obawa, że technologie cyfrowe nie docierają do niektórych grup ludności, a usługi cyfrowe nie są jednakowo przyjazne dla wszystkich grup w populacji. Obawy związane z przepaścią cyfrową opartą na dostępności infrastruktury IT (na przykład dostęp do Internetu lub mobilny) ustąpiły miejsca koncepcji wielu podziałów, która obejmuje zarówno kwestie związane z dostępnością i dostępem, jak i kwestie zróżnicowanej umiejętności cyfrowych i umiejętności (patrz poniżej). Czasami określa się to mianem „e-integracji”. Chociaż obawy te są ważne przy ocenie powodzenia inicjatyw e-uczestnictwa, dotyczą one odrębnej koncepcji i nie będą głównym przedmiotem niniejszego dokumentu.

W zakresie rozwiązań partycypacji społecznej podczas stanowienia prawa miejscowego należy wskazać na zróżnicowany poziom elektronicznej partycypacji w różnych krajach UE i OECD.

Francja

We Francji *code de l'urbanisme* dość ogólnie opisuje się partycypację społeczną oraz uzgodnienia z wymaganymi urzędami. Duże znaczenie ma praktyka. Od 1 stycznia 2020 r. każda nowa wersja dokumentów urbanistycznych musi być publikowana w Geoportalu urbanistycznym (<https://www.geoportail-urbanisme.gouv.fr/>), jednak do tej pory opublikowane zostało ok. 40% dokumentów urbanistycznych obowiązujących w kraju. Poza tym nie ma szczegółowych regulacji związanych z e-partycypacją społeczną.

Wielka Brytania

W Wielkiej Brytanii udział w konsultacjach społecznych ze stroną samorządową za pomocą mediów elektronicznych jest codzienną praktyką, jednak stanowi to uzupełnienie praktyki tradycyjnej. Przykładem może być składanie wniosków do planu za pomocą formularza internetowego, który jest dostępny na stronie samorządu.

W związku z epidemią COVID-19 miasta brytyjskie informują mieszkańców o utrudnieniach oraz zmianach proceduralnych, takich jak:

- zniesienie obowiązku fizycznej publikacji dokumentów,
- wymóg co najmniej jednego wydarzenia publicznego w ramach konsultacji przedaplikacyjnych dotyczących głównych i krajowych wydarzeń może zostać tymczasowo zawieszony,
- istniejące aplikacje, w przypadku których powiadomienie o sąsiedztwie zakończyło się w określonym czasie, będzie kontynuowane w celu ustalenia, gdzie jest to możliwe, aplikacje, w przypadku których powiadomienie dzielnicy kończy się po określonym czasie, nie mogą zostać wykonane do odwołania. Wynika to z faktu, że listy nie mogą zostać wysłane ze względu na zamknięcie biur. Strony nie mają szansy zapoznać się z procedowanymi planami i decyzjami. Nieuwzględnienie otrzymanych oświadczeń spowodowałoby, że decyzja w sprawie planowania byłaby nieuzasadniona z prawnego punktu widzenia, a zatem mogłaby zostać zaskarżona.

Należy przez to rozumieć, że na czas epidemii sprawy związane z procedowaniem postępowań administracyjnych związanych z przygotowaniem podstaw formalnych do realizacji inwestycji są zawieszono.

Irlandia

W Irlandii sprawy procedowane są podobnie jak w Wielkiej Brytanii. Na podstawie sekcji 251A ustawy o planowaniu i rozwoju z 2000 r., która w procesie planowania przewiduje, że okres od 29 marca 2020 r. do 20 kwietnia 2020 r. włącznie może zostać pominięty przy obliczaniu jakichkolwiek określonych ustawowych terminów w ustawach planistycznych i powiązanych przepisach.

Miasto Dublin opublikowało, że w związku z COVID-19 sprawy, które zostały przekazane do 11 marca 2020 r., są publikowane na stronie miasta. Wnioski otrzymane od 12 do 29 marca 2020 r. są tylko streszczone i ich publikacja zostaje odłożona do czasu, gdy można je zeskanować i opublikować. Wnioski złożone po 29 marca 2020 r. zostają zachowane i będą procedowane w kolejności chronologicznej wpływu po ustaniu zagrożenia.

IV. Ochrona przed przejęciem spółek przez podmioty spoza UE/EOG³⁾

Niemcy

8 kwietnia 2020 r. niemiecki rząd przyjął projekt nowelizacji ustawy o stosunkach gospodarczych z zagranicą (Aussenwirtschaftsgesetz – AWG). Głównym założeniem nowelizacji jest zapewnienie ochrony niemieckim przedsiębiorstwom przed ewentualnym przejęciem przez podmioty zagraniczne. Nowelizacja umożliwi zablokowanie transakcji istotnych dla porządku publicznego do momentu aż zostanie dokonana weryfikacja, czy dana transakcja nie stanowi zagrożenia. Dotychczas rząd mógł zablokować przejęcie przedsiębiorstwa, gdy obawa przed przejęciem miała charakter rzeczywisty. Po nowelizacji takie działanie będzie mogło być podjęte także, gdy niebezpieczeństwo ma charakter spodziewany. Ponadto przy wydawaniu zezwolenia na przejęcie będzie brane pod uwagę bezpieczeństwo partnerów z UE.

Zapowiedziana została także zmiana rozporządzenia wykonawczego do ustawy o stosunkach gospodarczych z zagranicą. Stworzony zostanie katalog „technologii krytycznych”, które szczególnie warto chronić. Obecnie ministerstwo gospodarki Niemiec zakłada, że znajdują się tam: sztuczna inteligencja, robotyka, półprzewodniki, biotechnologia i technologia kwantowa. Nabywanie ponad 10 proc. udziałów w firmach z tych branż ma być zgłaszane.

Włochy

8 kwietnia 2020 r. wszedł w życie Dekret z mocą ustawy nr 23 *Pilne środki w przedmiocie zapewnienia dostępu do kredytu i regulacji zobowiązań podatkowych przedsiębiorstw, specjalnych prerogatyw w sektorach strategicznych, działań na rzecz ochrony zdrowia i rynku pracy oraz przedłużenia terminów administracyjnych i proceduralnych*, znany jako „Decreto liquidità” („dekret płynnościowy”), drugi superdekret na rzecz walki ze skutkami kryzysu w związku z COVID-19 obok „Cura Italia”.

Jednym z celów jest wzmocnienie specjalnych prerogatyw rządowych w odniesieniu do sektorów strategicznych i wymogów transparentności finansowej

Zakres wprowadzanych rozwiązań:

- Dekret w celu ochrony, osłabionych skutkami COVID-19, włoskich przedsiębiorstw przed wrogimi przejęciami ze strony kapitału zagranicznego poszerza tzw. golden power, tj. specjalne uprawnienia rządu IT w zakresie nadzoru nad operacjami rynku w odniesieniu do sektorów strategicznych (prawo do sprzeciwu wobec planów zakupu udziałów, do zawetowania uchwał zgromadzenia akcjonariuszy, do obwarowania możliwości przeprowadzenia transakcji dodatkowymi wymogami i warunkami). Szersze zastosowanie znajdują również przewidziane prawnie wymogi transparentności.

- Katalog środków obejmuje:

- Antycypujące wydanie dekretu implementującego Rozporządzenie PE i Rady UE 2019/452 z dnia 19 marca 2019 r. ustanawiające ramy monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Unii, niezwłoczne rozszerzenie zastosowania golden power w odniesieniu do sektorów o charakterze strategicznym. Wprowadzenie wymogu uprzedniej autoryzacji w odniesieniu m.in. do sektorów finansowego, bankowego i ubezpieczeniowego, infrastruktury i technologii krytycznych (w tym energetycznych, wodnych, transportowych i sanitarnych), bezpieczeństwa żywnościowego, dostępu do informacji wrażliwych (w tym danych osobowych), sztucznej inteligencji, robotyki, półprzewodników, cyberbezpieczeństwa, nanotechnologii i biotechnologii;

- Możliwość wszczęcia przez rząd IT postępowania z urzędu w przypadku niezadośćuczynienia przez przedsiębiorstwo przewidzianym prawem wymogom notyfikacji;

- Czasowe (do 31 grudnia 2020 r.) rozszerzenie zastosowania prerogatyw specjalnych także na operacje wewnątrz europejskie – wymóg uzyskania uprzedniej autoryzacji przy nabyciu udziałów w ww. sektorach strategicznych. W przypadku inwestorów pozaeuropejskich dodatkowo czasowe rozszerzenie wymogu autoryzacji na wszelkie przejęcia pow. 10% udziałów, jeśli wartość operacji przekracza 1 mln EUR;

- Czasowe upoważnienie Włoskiej Komisji Papierów Wartościowych i Giełd (CONSOB) do rozszerzenia wymogów transparentności płynących z art. 120 Kodeksu finansowego (Testo Unico Finanza) na przejęcia kapitałowe w wys. co najmniej 5% udziałów (dotychczas co najmniej 10%), również w odniesieniu do spółek publicznych.

Kanada

18 kwietnia 2020 r. na oficjalnej stronie rządowej pojawiło się oświadczenie dotyczące wprowadzenia nadzwyczajnych środków w związku z pandemią COVID-19. Powołując się na zdrowie, bezpieczeństwo obywateli oraz konieczność zapewnienia stabilnej sytuacji gospodarczej w kraju, poinformowano o wdrożeniu bardziej rygorystycznych wymogów w odniesieniu do inwestycji zagranicznych napływających do Kanady. Podstawowym celem regulacji jest zabezpieczenie przed niekontrolowanymi przejęciami kanadyjskich przedsiębiorstw, które znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji w związku z pandemią.

³⁾ Na podstawie materiału opracowanego przez Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej w Ministerstwie Rozwoju.

Kluczowym aktem prawnym regulującym politykę inwestycyjną Kanady jest Investment Canada Act (ICA). Akt prawny dopuszcza zastosowanie ograniczeń w napływie inwestycji z uwagi na względy bezpieczeństwa narodowego. Pojęcie bezpieczeństwa narodowego nie zostało ściśle zdefiniowane w ramach ICA, co pozostawia ministrowi właściwemu duży zakres swobody w określaniu, które przedsiębiorstwa i podmioty oraz jakie operacje mogą zostać objęte zastrzonymi wymogami.

W oświadczeniu z 18 kwietnia kładzie się nacisk na podmioty związane z sektorem zdrowia, jak również zaangażowane w dostarczanie towarów i usług kluczowych z punktu widzenia zabezpieczenia potrzeb obywateli Kanady i państwa („*related to public health or involved in the supply of critical goods and services to Canadians or to the Government*”). Katalog usług uznanych za krytyczne w kontekście zwalczania skutków COVID-19 jest bardzo szeroki i obejmuje m.in. sektor zdrowia, sektor finansowy, transport, technologie informacyjne, energetykę. Na oficjalnej stronie rządu Kanady można również zapoznać się z wykazem sektorów zaliczanych do infrastruktury krytycznej.

Ponadto w oświadczeniu zwrócono uwagę na specyfikę inwestorów państwowych oraz firmy prywatne posiadające powiązania z sektorem publicznym. Wymienione powyżej kategorie podmiotów również będą podlegać szczególnej weryfikacji.

W praktyce dla potencjalnego inwestora może to oznaczać m.in. wydłużenie czasu rozpatrywania wniosków, konieczność przedstawienia dodatkowych informacji czy dokumentów. Bez względu na wielkość i charakter inwestycji, rząd federalny może podjąć decyzję o jej zablokowaniu, warunkowym dopuszczeniu bądź stwierdzić nieważność już wdrożonej umowy. Nowe zasady będą obowiązywać do odwołania (nie wskazano konkretnej daty).

Z uwagi na zastrzeżenie zasad potencjalni inwestorzy są zachęceni do kontaktu z Innovation, Science and Economic Development Canada na możliwie wczesnym etapie procesu inwestycyjnego. Wzmocniona kontrola inwestycji będzie obowiązywać do chwili uzyskania pełnej stabilności gospodarczej po kryzysie epidemicznym.

USA

Wpływ inwestycji zagranicznych na bezpieczeństwo narodowe w Stanach Zjednoczonych nadzoruje Komitet Inwestycji Zagranicznych (CFIUS). CFIUS dokonuje przeglądu transakcji na podstawie powiadomień złożonych przez strony lub z własnej inicjatywy. Jeżeli CFIUS stwierdzi, że nie można rozwiązać problemów związanych z bezpieczeństwem narodowym, a strony nie wycofają się z transakcji, Komitet zaleci, aby przewodniczący Komitetu zabronił inwestycji. W praktyce oznacza to możliwość zablokowania każdej transakcji, którą Komitet uzna za zagrażającą bezpieczeństwu publicznemu.

W latach 2018-2019 znowelizowano przepisy dotyczące nadzoru nad inwestycjami zagranicznymi w USA, głównie w związku z zagrożeniami związanymi z chińskim kapitałem. Zmiany dotyczą rozszerzenia mandatu CFIUS, w celu bardziej kompleksowej oceny wpływu kombinacji transakcji. Ponadto CFIUS jest obecnie zobowiązany do analizy wpływu niektórych rodzajów transakcji na rynek nieruchomości i wpływu inwestycji zagranicznych w spółki typu start-up technologiczny.

System screening`u bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Stanach Zjednoczonych nie uległ zmianie z powodu COVID-19. Odnotować jednak należy, że jeszcze przed pandemią zwiększono ochronę sektorów kluczowych technologii, w tym związanych z opieką zdrowotną i biotechnologią.

Australia

29 marca 2020 r. rząd Australii ogłosił tymczasowe zastrzeżenie zasad dotyczących zagranicznych inwestycji, które mają na celu ochronę narodowych interesów. Wszystkie zagraniczne propozycje przejęć i inwestycji, niezależnie od wartości lub charakteru inwestora zagranicznego, będą badane przez Radę ds. Przeglądu Inwestycji Zagranicznych (*Foreign Investment Review Board - FIRB*) w Ministerstwie Skarbu. Wcześniej rząd Australii nie sprawdzał większości zagranicznych przejęć prywatnych firm, chyba że były one warte więcej niż 1,1 mld AUD.

Tymczasowe zmiany przepisów będą miały zastosowanie do wszystkich nowych propozycji inwestycji zagranicznych, a także tych, które są obecnie w trakcie realizacji. Rząd przedłużył również termin przeglądu ofert z 30 dni do sześciu miesięcy.

Rząd będzie traktował priorytetowo wnioski o inwestycje, które chronią miejsca pracy i wspierają australijską gospodarkę oraz gwarantują długoterminowy sukces i stabilność finansową. Natomiast transakcje w strategicznych sektorach, takich jak np. produkcja wyrobów medycznych i leków mogą podlegać większej kontroli i być przedmiotem przedłużającego się procesu zatwierdzania, a także zostać potencjalnie zablokowane, jeśli będą postrzegane jako sprzeczne z interesem narodowym Australii.

Japonia

Rząd Japonii opublikował 8 maja 2020 r. listę firm, w przypadku których będą obowiązywały bardziej restrykcyjne reguły dotyczące zaangażowania zagranicznych inwestorów. Lista opublikowana przez Ministerstwo Finansów zawiera 518 z ok. 3,8 tys. giełdowych japońskich spółek, które działają w 12 wskazanych przez rząd branżach, kluczowych dla bezpieczeństwa

narodowego (m.in. przemysł naftowy, energetyka jądrowa, koleje, lotnictwo, telekomunikacja, cyberbezpieczeństwo). Na liście znajdują się m.in. Toyota Motor, Sony, SoftBank Group Corp.

Według doniesień prasowych od lipca 2020 r. do listy 12 strategicznych branż wskazanych przez rząd zostanie dodany również sektor medyczny. Pod ścisłą ochroną przed zagranicznym przejęciem znajdują się producenci zaawansowanego sprzętu medycznego, takiego jak respiratory, sztuczne płuca i dializatory, a także twórcy i producenci składników farmaceutycznych i surowic krwi. Producenci szczepionek należą już do pierwotnej grupy 12 branż.

Zagraniczny inwestor kupując 1% lub więcej akcji japońskiej spółki działającej w jednej z tych branż będzie podlegał automatycznemu „prześwietleniu”. Wcześniej działo się to po przekroczeniu 10%. Nowe prawo zacznie w pełni obowiązywać od 7 czerwca 2020 r. po 30-dniowym okresie przejściowym.

Zmiany są podyktowane nasilającymi się w JP obawami przed rosnącym wpływem Chin w przemysłach uznawanych za kluczowe dla bezpieczeństwa państwa. Zagraniczni inwestorzy mają ok. 30% japońskiego rynku akcji i generują ok. 60% obrotów giełdowych.

V. Ułatwienie dostępu do wakacji kredytowych

Problem związany z tym, że klasyczna formuła wakacji kredytowych w wersji rynkowej może nie być ulgą dla konsumentów, a wręcz wiązać się z dodatkowymi obciążeniami, w tym naliczaniem odsetek od odsetek, jest obecnie sygnalizowany na arenie międzynarodowej, w różnych krajach OECD. 2 kwietnia 2020 r. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego opublikował Wytyczne (EBA/GL/2020/02) dotyczące odroczenia spłat kredytów w obliczu kryzysu spowodowanego COVID-19. Zgodnie z jego treścią zasady odroczenia terminów spłaty rat kredytowych powinny spełniać kilka przesłanek:

- ma zastosowanie do szerokiego grona kredytobiorców;
- nie zawiera uwarunkowań w zakresie jego zastosowania w zależności od oceny wiarygodności kredytowej - nie powinno odnosić się wyłącznie do kredytobiorców posiadających trudności finansowe w okresie przed pandemią COVID-19;
- dotyczy zmian harmonogramu płatności w zakresie odroczenia, redukowania, zawieszenia płatności, ale w pozostałym zakresie warunki umowne nie powinny być zmieniane, w szczególności w zakresie wysokości oprocentowania;
- nie dotyczy nowych ekspozycji kredytowych udzielonych po wybuchu epidemii COVID-19.

VI. Dostosowanie rynku pracy do wyzwań COVID-19

Przykładowe działania podejmowane w innych państwach UE:

Grecja

Umożliwiono firmom przenoszenie pracowników z części firmy, która musiała zostać zamknięta, do innych części, a także ułatwiono zmianę wymiaru czasu pracy.

Szwecja

Wprowadzono system krótkoterminowych zwolnień/postojowe (short-term layoffs). Propozycja ta pozwala ograniczyć przedsiębiorstwom koszty wynagrodzeń o połowę, a i tak większą część kosztów pokryje rząd. W trakcie przestoju pracownik otrzymuje 90% wynagrodzenia.

Rząd przejmuje finansowanie wynagrodzenia chorobowego.

Portugalia

Wprowadzono uproszczony program zwolnień do natychmiastowego zastosowania przez 3 miesiące. Zwiększono zakres możliwości przedsiębiorców. Zwalniani pracownicy otrzymują 2/3 swojego wynagrodzenia, z czego 70% płaci system zabezpieczenia społecznego, a 30% pracodawca, będąc zwolnionym ze składek na ubezpieczenie społeczne.

Francja

Ujednolicono i uproszczono programy STW (short time working) oraz rozszerzono je na wszystkich pracowników, stosując stawkę zastępczą w wysokości 84% wynagrodzenia brutto (100%, jeśli pracownicy uczestniczą w szkoleniach lub otrzymują wynagrodzenie minimalne).

VII. Zmiany w Prawie upadłościowym

Państwa Unii Europejskiej nie przyjęły jednolitej koncepcji legislacyjnej dotyczącej zmian w prawie upadłościowym, jednak widać pewne aspekty wspólne. Państwa, które zdecydowały się na wprowadzanie zmian, koncentrują się na dążeniu do poprawy sytuacji dłużnika przy jednoczesnym uszczuplaniu praw wierzyciela. Z uwagi na dużą zmienność towarzyszącą przebiegowi pandemii w różnych krajach należy się spodziewać, że przyjęte dotychczas rozwiązania będą ulegać dalszym zmianom.

Poniżej zaprezentowane zostały rozwiązania legislacyjne wybranych krajów członkowskich dotyczące problemów z niewypłacalnością i upadłością w wyniku pandemii koronawirusa⁴⁾.

Francja

W związku z nadzwyczajną sytuacją powodującą ograniczony dostęp do sądów, poza pewnymi wyjątkami ograniczono możliwość otwierania nowych postępowań upadłościowych czy ugodowych. Wprowadzono rozwiązanie polegające na ograniczeniu praw wierzycieli obejmujące okres od 12 marca 2020 r. do miesiąca liczonego od momentu, który zostanie uznany za zakończenie okresu epidemii.

Niemcy

Zgodnie z przyjętym już rozwiązaniem legislacyjnym wierzyciel może złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości dłużnika, wyłącznie jeżeli stan niewypłacalności dłużnika ziścił się przed 1 marca 2020 r. Wprowadzona regulacja z mocą wsteczną od 1 marca 2020 r. istotnie zmienia pozycję dłużnika. Do 30 września 2020 r. czasowo zawiesza obowiązek zgłoszenia przez dłużnika wniosku o upadłość w związku z jego niewypłacalnością. Jednakże, to zawieszenie nie dotyczy przypadków, gdy niewypłacalność nie ma związku z pandemią koronawirusa, oraz sytuacji, gdy stan niewypłacalności jest trwały i nie ma możliwości zmiany tej sytuacji. Istotnym ułatwieniem dla dłużnika jest wprowadzone wrzuszalne domniemanie, iż jeżeli dłużnik nie był niewypłacalny na dzień 31 grudnia 2019 r., to późniejszy stan jego niewypłacalności związany jest z pandemią Covid-19. Ciężar obalenia tego domniemanie spoczywa na wierzycielu.

Luksemburg

Zawieszono zostały ustawowe wymogi dla menedżerów w zakresie obowiązku zgłoszenia wniosku o upadłość w przypadku spełnienia się przesłanek upadłościowych. Za wyjątkiem spraw nadzwyczajnie pilnych wszystkie sprawy dotyczące upadłości są odroczone.

Holandia

Zasadniczo brak dodatkowych regulacji upadłościowych na okres kryzysu. Co do zasady sądy są zamknięte, jednak za wyjątkiem spraw pilnych, w tym procedur upadłościowych. Sytuację płynnościową holenderskich przedsiębiorstw istotnie poprawia rozwiązanie przyjęte powszechnie przez tamtejszy sektor bankowy, zgodnie z którym obowiązują zaplanowane na 6 miesięcy udogodnienia w zakresie zawieszenia spłaty zobowiązań korporacyjnych.

Portugalia

Wprowadzono czasowe moratorium, którego obowiązywanie ograniczono do 30 września 2020 r. Uregulowanie to obejmuje w szczególności: ograniczenia w zakresie praw wierzycieli, odroczenie zobowiązań płatniczych, w tym podatkowych oraz rozszerzenie akcji finansowania z możliwością jednorazowej spłaty w dacie zapadalności kredytu. Moratorium nie obejmuje ograniczeń praw wierzycieli w przypadku orzeczenia upadłości czy poddaniu się podmiotu procedurom restrukturyzacyjnym. Tym niemniej w praktyce aktualnie większość postępowań przed portugalskimi sądami jest zawieszona. Poza rządowymi regulacjami, również istotna część banków portugalskich wprowadziła odroczenia w spłatach zobowiązań.

Hiszpania

Zablokowano prawo wierzycieli do składania wniosków o upadłość dłużnika, aż do dwóch miesięcy po zakończeniu stanu zagrożenia. Ponadto wniosek dłużnika w tym zakresie będzie miał pierwszeństwo, nawet jeżeli zostanie złożony później.

Podjęto również szereg działań ochronnych w zakresie odroczeń spłat rat kredytowych, zwłaszcza hipotecznych. Początkowo zakładano termin trwania pomocy do miesiąca po ustaniu stanu zagrożenia, jednak aktualnie zakłada się proporcjonalne wydłużenie tego okresu w zależności od tego, jak długo stan epidemiologiczny będzie się utrzymywał. W tym czasie wierzyciele nie mogą domagać się spłaty zobowiązania zarówno w części kapitałowej, jak i odsetkowej. Te same środki wsparcia obejmą również poręczycieli kredytów.

Szwecja

Do tej pory nie wprowadzono ograniczeń praw wierzycieli. Nie ma również zawieszenia obowiązku zgłoszenia wniosku o upadłość w przypadku niewypłacalności przedsiębiorstwa, gdy stan niemożności regulowania zobowiązań ma charakter trwały. Przyjęto, iż aktualnie obowiązujące przepisy prawa upadłościowego są na tyle elastyczne, że nie ma powodu do ich nadzwyczajnej nowelizacji.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Przedsiębiorcy oraz podmioty prowadzące działalność w sektorze	Potencjalnie ok. 2 mln jednoosobowych przedsiębiorstw osób fizycznych,	CEIDG Główny Urząd Statystyczny	Dostęp do tanich kredytów mających na celu ograniczenie ryzyka utraty płynności

⁴⁾ Źródło: Na podstawie artykułu z dnia 5 kwietnia 2020 r.: <https://www.money.pl/gospodarka/upadlosc-firm-jak-panstwa-ue-chronia-firmy-podczas-epidemii-6495871674672769a.html>

<p>produkcji podstawowej produktów rolnych</p>	<p>ok. 0,5 mln spółek handlowych, ok. 1,3 mln podmiotów prowadzących działalność w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych</p> <p>Obecnie nie jest możliwe wskazanie ile dokładnie podmiotów skorzysta z dopłat do kredytów bankowych. Przykładowo, z badań Polskiego Instytutu Ekonomicznego przeprowadzonych w pierwszych dniach kwietnia 2020 r. wynika, że niemal co piąte przedsiębiorstwo w Polsce nie posiada rezerw finansowych, a 30 proc. posiada zapasy finansowe tylko na miesiąc lub dwa. (http://pie.net.pl/obnizki-wynagrodzen-w-polowie-firm-i-zwolnienia-w-co-czwartej-to-strategie-przedsiębiorstw-na-pandemie/)</p>		<p>finansowej w następstwie wprowadzenia stanu zagrożenia epidemicznego oraz stanu epidemii, co powinno się przyczynić do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenia zatorów płatniczych, - utrzymania stanu zatrudnienia, - zmniejszenia liczby upadłości przedsiębiorstw, - zmniejszenia liczby zamkniętych lub zawieszonych działalności gospodarczych. <p>Duże przedsiębiorstwa uzyskają możliwość ubiegania się o kredyt z dopłatą skarbu państwa do odsetek na poziomie 1 p.p. MŚP uzyskują możliwość ubiegania się o kredyt z dopłatą skarbu państwa do odsetek na poziomie 2 p.p.</p> <p>Możliwość otrzymania wsparcia z FGŚP, w sytuacji gdy pomimo spadku obrotów gospodarczych w następstwie COVID-19 nie objęto pracowników przestojem ekonomicznym lub przestojem wynikającym z art. 81 Kodeksu pracy albo obniżeniem wymiaru czasu pracy (dofinansowanie wynagrodzenia pracowników do wysokości połowy tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 40% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, z wyjątkiem pracowników, który wynagrodzenie było wyższe niż 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia).</p> <p>Ułatwienie dostępu do regionalnej pomocy publicznej (szacunkowo ok. 7,9-12 tys. podmiotów).</p> <p>Objęcie ochroną spółek przed przejęciami przez podmioty spoza UE/EOG (gdy próg przychodów ze sprzedaży i usług przekroczył równowartości 10 mln euro).</p> <p>Uproszczenie postępowania restrukturyzacyjnego.</p> <p>Ochrona przed egzekucją niektórych wierzycieli po ogłoszeniu otwarcia postępowania o zatwierdzenie układu.</p>
<p>Banki krajowe, oddziały instytucji kredytowej,</p>	<p>W zakresie rozwiązania dotyczącego dopłat do</p>	<p>Dane publikowane przez Komisję Nadzoru</p>	<p>Realizacja obowiązków wynikających z projektowanej</p>

oddziały banku zagranicznego	oprocentowania, kredytów będą udzielały banki, w rozumieniu ustawy, które zdecydują się na zawarcie umowy o współpracę z BGK – lista banków zostanie opublikowana na stronie internetowej BGK. Obecnie nie jest zatem możliwe wskazanie konkretnej liczby. Przykładowo, zgodnie z danymi KNF jest 29 banków w formie spółek akcyjnych (bez BGK)	Finansowego wg stanu na 31.01.2020 r. https://www.knf.gov.pl/podmioty/Podmioty_ektora_bankowego	ustawy, w zakresie zawarcia umów współpracy z BGK oraz udzielania kredytów z dopłatami.
Minister Rozwoju	1	Dane własne	Inicjowanie działań i realizacja obowiązków wynikających z projektowanej ustawy w zakresie rozwiązania dotyczącego dopłat do oprocentowania kredytów. Współpraca z BGK w zakresie realizacji ustawy w tym obszarze. Możliwość modyfikacji lub wydłużenia terminu realizowanych umów offsetowych.
BGK	1	Dane własne	Realizacja obowiązków wynikających z projektowanej ustawy, w tym wypłata bankom komercyjnym dopłat do kredytów.
Zamawiający: jednostki sektora finansów publicznych, państwowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, podmioty prawa publicznego, związki tych jednostek lub podmiotów oraz przedsiębiorstwa działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych	33 049	Sprawozdanie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych w 2018 r.	Zmiana praw i obowiązków zamawiających z uwagi na m.in.: - ograniczenia w dopuszczalności dokonywania potrąceń kar umownych z wynagrodzenia wykonawcy lub innej przysługującej mu wierzytelności; - obowiązek zapłaty wynagrodzenia w częściach lub udzielenia zaliczek w przypadku dłuższych umów o udzielenie zamówienia publicznego; - obniżenie dopuszczalnej wysokości wadium.
Wykonawcy/przedsiębiorcy: osoby prawne lub jednostki nieposiadające osobowości prawnej, osoby fizyczne	Okolo 200 tysięcy potencjalnych wykonawców zamówień publicznych, w tym małe (ok. 57 tys.) i średnie (ok. 15 tys.) przedsiębiorstwa.	Dane REGON GUS.	Zmniejszenie kosztów udziału przedsiębiorców w postępowaniach; ułatwienie wykonania zamówienia publicznego; poprawa płynności finansowej.
Osoby biorące udział w procedurze sporządzania aktów planistycznych	b.d.		Umożliwienie uczestnictwa w procedurze sporządzania aktów planistycznych za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej.
Kredytobiorcy korzystający z wsparcia z ustawy z dnia 8 marca	40 tys.	Ministerstwo Rozwoju	Okres zawieszenia spłaty rat kapitałowo-odsetkowych lub odsetkowych, na wniosek

2006 r. o finansowym wsparciu rodzin i innych osób w nabywaniu własnego mieszkania			kredytobiorcy zgłoszony w okresie ogłoszenia zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, nie zostanie wliczony do okresu stosowania dopłat. Jednocześnie obowiązek zostanie zastąpiony możliwością kapitalizacji odsetek po wznowieniu spłaty. W przypadku zawieszenia spłat jedynie rat kapitałowych stosowane będą dopłaty do odsetek. Regulacje te w istotny sposób odciążą zobowiązania kredytowe w czasie dekonstrukcji. Szacuje się, że z proponowanego rozwiązania skorzysta do 20% kredytobiorców.
Kredytobiorcy korzystający z wsparcia z ustawy z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych	5 tys.	Ministerstwo Rozwoju	Kredytobiorcy uzyskają możliwość zawieszenia spłaty kredytu na okres 2 kwartałów w okresie zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, bez ryzyka utraty możliwości skorzystania z uprawnień wynikających z ustawy, takich jak np. umorzenie pozostałej części zadłużenia po okresie 20-letniej systematycznej spłaty kredytu. Szacuje się, że z proponowanego rozwiązania skorzysta do 20% kredytobiorców.
Przedsiębiorstwa - wykonawcy w sektorze budowlanym	169 023	Liczba podmiotów ujawnionych w REGON z kodem PKD Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków. Dane za 3.2020.	Możliwość utrzymania dotychczasowego tempa przyjmowania dokumentów planistycznych oraz uzyskiwania niezbędnych decyzji administracyjnych dla inwestycji infrastrukturalnych, ograniczone ryzyko zagrażające płynności finansowej przedsiębiorców przestojów w realizacji prac. Ciągłość i płynność procesu inwestycyjnego jest szczególnie ważna dla dużych projektów, których wykonawcy zmuszeni są do kredytowania pierwszych etapów realizacji, co dodatkowo zwiększa ryzyko rentowności kontraktów w obliczu wystąpienia opóźnień.
Przedsiębiorstwa - pracownie urbanistyczne i architektoniczne	83 908	Liczba podmiotów ujawnionych w CEIDG pod kodem PKD: 71.11.Z Działalność w zakresie architektury. Podklasa ta obejmuje opracowywanie	Proponowana zmiana umożliwi niezakończony bieg niektórych terminów w procedurze planistycznej, a tym samym będzie możliwe utrzymanie zakładanego tempa wykonywania projektów, które są ważnym źródłem dochodów pracowni

		projektów architektonicznych oraz doradztwo w zakresie architektury związane z: projektowaniem budowlanym, projektowaniem urbanistycznym i architektonicznym kształtowaniem krajobrazu.	urbanistycznych i architektonicznych.
Przedsiębiorstwa - wykonawcy opracowań geodezyjnych	19 326	Rejestr geodetów uprawnionych – stan na 2020-03-31, opublikowany na stronie Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii	Wprowadzone rozwiązanie oświadczenia wykonawcy o uzyskaniu pozytywnego wyniku weryfikacji w miejsce uwierzytelnienia przez właściwy organ służby geodezyjnej i kartograficznej znacząco uprości i przyspieszy procedurę, a tym samym pozytywnie wpłynie na płynność procesu inwestycyjnego. Jednocześnie zwolni to wykonawców opracowań geodezyjnych z konieczności osobistego stawiania się w urzędzie, a tym samym ograniczone zostanie ryzyko rozprzestrzeniania się koronawirusa.
Przedsiębiorstwa - firmy z branży deweloperskiej	ok. 2000	UOKiK	Dotrzymanie terminów określonych w procedurze planistycznej oraz niezakłócone oddawanie obiektów do użytkowania umożliwi dotrzymanie zakładanego harmonogramu inwestycji, a tym samym poprawi płynność finansową przedsiębiorstw.
Inwestorzy sieci przesyłowych	254	Liczba przedsiębiorstw zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej lub przesyłaniem, dystrybucją, magazynowaniem paliw gazowych, skraplaniem gazu ziemnego lub regazyfikacją skroplonego gazu ziemnego, przesyłaniem dwutlenku węgla oraz przedsiębiorstw posiadających koncesję i/lub wpis do Rejestru podmiotów przywożących w	Ustawa przyspieszy proces inwestycyjny umożliwiając rozpoczęcie prac po uzyskaniu decyzji lokalizującej inwestycję.

		zakresie rurociągów przesyłowych lub dystrybucyjnych paliw ciekłych (stan na dzień 2020-04-10). https://rejstry.ure.gov.pl	
Osoby uprawnione do uzyskania dodatku mieszkaniowego	280 tys.	Ministerstwo Rozwoju	Ustawa umożliwi złożenie wniosku wstecz za okres stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. Tym samym ogranicza się potrzebę przemieszczania się tych osób w okresie wprowadzonych ograniczeń przy jednoczesnym utrzymaniu uprawnień do wypłaty świadczeń za ten okres. Ponieważ dodatek przyznawany jest na 6 miesięcy i w większości dotyczy tych samych wnioskodawców, zakłada się, że z proponowanego rozwiązania skorzysta nie więcej niż 30% uprawnionych.
Gminy	2477	stan na 1.01.2020, GUS, Teryt	Wyposażenie gmin w instrumenty umożliwiające przeznaczanie dodatkowych środków na zwalczanie efektów epidemii. Gminy otrzymają także preferencyjne warunki związane z bilansowaniem budżetów, w tym relacji planowanych wydatków i dochodów, równoważeniem strony bieżącej budżetu, instytucją ubytku dochodów czy rozłożeniem wydatków wiążących się ze zwalczaniem skutków epidemii w roku następnym. Dodatkowo gminy otrzymają narzędzia pozwalające na przeprowadzenie niezbędnych konsultacji społecznych w procedurze planistycznej oraz zagwarantowane zostanie utrzymanie terminów uzgodnień i opiniowania projektów aktów. Rozwiązania te pozwolą na terminowe przyjęcie dokumentów planistycznych, a tym samym pozwolą uruchomić proces inwestycyjny, niezbędny dla prawidłowego funkcjonowania gospodarki. Budżety gmin zostaną zasilone o dodatkowe środki pochodzące z opłaty skarbowej związanej z wnioskami o wydanie decyzji o warunkach zabudowy. Znacząco zmniejszona zostanie liczba postępowań w tym zakresie, co

			pozytywnie wpłynie na obciążenie gmin pracą nad wydaniem decyzji, zwłaszcza tych, które w intencji wnioskodawcy nie mają realnie prowadzić do rozpoczęcia inwestycji. Pośrednim pozytywnym efektem rozwiązania będzie także ograniczenie efektu spekulacyjnego wykorzystywania decyzji o warunkach zabudowy, np. w celu obniżenia opłaty planistycznej czy wyłudzenia nieuzasadnionego w sposób faktyczny odszkodowania.
Powiaty i miasta na prawach powiatu	380	stan na 1.01.2020, GUS, Teryt	Zwiększenie udziału powiatów we wpływach pochodzących z opłat z tytułu użytkowania wieczystego oraz przekształcenia użytkowania wieczystego w prawo własności zasili budżety powiatów o dodatkowe środki.
Kredytobiorcy, którzy utracili pracę lub główne źródło dochodu i ich rodziny	Nawet do 15% posiadaczy kredytów konsumenckich i współposiadaczy kredytów hipotecznych (co przekłada się na około 3,7 mln kredytów konsumenckich i około 500 tys. kredytów hipotecznych)	UOKiK (na podstawie danych KNF, BIK)	Zawieszenie naliczania i pobierania odsetek na trzy miesiące z części umów, łącznie korzyść dla gospodarstw domowych na poziomie do około 1-1,5 mld złotych (przy pesymistycznym scenariuszu na rynku pracy).
Kredytodawcy	29 banków komercyjnych, ponad 535 banków spółdzielczych, instytucje pożyczkowe: kilkaset podmiotów	UOKiK (na podstawie danych KNF)	Brak przychodów odsetkowych przez trzy miesiące z części umów, łącznie obniżone/przesunięte przychody na poziomie do około 1-1,5 mld złotych (przy pesymistycznym scenariuszu na rynku pracy). Sumę tę należy rozpatrywać w kontekście przychodów brutto sektora bankowego (19,8 mld zł w 2019 r.).
Pracodawcy/pracownicy			Dostosowanie rynku pracy do wyzwań związanych z COVID-19.
Podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych, prowadzący działalność gospodarczą	2 mln	Bazy podatkowe Ministerstwa Finansów	Rozszerzenie zakresu możliwości odliczenia darowizn, możliwość szybszego skorzystania z ulgi na złe długi w zakresie odliczania wierzytelności.
Podatnicy podatku dochodowego od osób prawnych	0,5 mln	Bazy podatkowe Ministerstwa Finansów	Rozszerzenie zakresu możliwości odliczenia darowizn, możliwość szybszego skorzystania z ulgi na złe długi w zakresie odliczania wierzytelności.
Przedsiębiorcy opłacający składki na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzenia działalności	45,9 tys.	Dane ZUS	Uprawnienie przedsiębiorców do tzw. świadczenia postojowego, gdy podlegają ubezpieczeniu z innego tytułu i jednocześnie opłacali składki na

gospodarczej i dla których jednocześnie zaewidencjonowano składki z innego tytułu ubezpieczenia			ubezpieczenie społeczne z tytułu wykonywania działalności gospodarcze.
Przedsiębiorcy ubiegający się o dofinansowanie wynagrodzeń pracowników	53 tys.	MRPiPS (Na podstawie OSR do ustawy z dnia 31 marca 2020 r., gdzie przyjęto założenie, że spadek wartości obrotów o co najmniej 30 %, wystąpi u 20 % przedsiębiorców z sektora MMŚP. Zgodnie z Raportem PARP liczba MMŚP wynosi ok. 2,69 mln.)	Ułatwienie w otrzymaniu dofinansowania przez ograniczenie comiesięcznych obciążeń biurokratycznych w ubieganiu się o dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników.
Zarządzający obszarami	14	Rozporządzenia wydane na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych, rozporządzenie wydane na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji	Zwiększenie liczby podmiotów wnioskujących o regionalną pomoc publiczną.
Przedsiębiorcy i pracownicy posiadający uprawnienia instalatora instalacji OZE, których ważność certyfikatów wygasa w okresie epidemii, oraz osoby, które ze względu na epidemię nie mogą podejść do egzaminu na instalatora	ok. 300 osób (w okresie 3 miesięcy)	Ministerstwo Rozwoju	Przedłużenie ważności certyfikatów, zawieszenie terminu złożenia egzaminu.
Przedsiębiorcy zatrudniający pracowników do obsługi urządzeń technicznych, w szczególności w sektorze spożywczym, chemicznym i farmaceutycznym oraz pracownicy zainteresowani zdobyciem kwalifikacji do obsługi urządzeń technicznych i podjęciem pracy w tym obszarze	ok. 18 tys. osób (w okresie 3 miesięcy)	Ministerstwo Rozwoju	Możliwość przystąpienia do postępowania kwalifikacyjnego.
Użytkownicy przyrządów pomiarowych	b.d.		Umożliwienie odroczenia terminu dokonania legalizacji i zezwolenie na dalsze

stosowanych w wielu dziedzinach gospodarki, w tym gospodarstwa domowe, przedsiębiorcy, organy państwowe.			użytkowanie przyrządów pomiarowych w sytuacji panującej epidemii COVID-19. Zapewnienie odpowiedniej jakości pomiarów wykonywanych przyrządami pomiarowymi. Jednakowe traktowanie wszystkich użytkowników przyrządów pomiarowych.
Podmioty dokonujące wymiany gazomierzy. Odbiorcy, u których następuje wymiana gazomierzy	W 2020 r. wymiany legalizacyjnej wymaga 870 tys. szt. gazomierzy miechowych, w 2021 1,03 mln. szt. Na rok bieżący i kolejny (2021) przypada szczyt wymian legalizacyjnych gazomierzy, które miały 15 letni i 10 letni okres ważności legalizacji. Wzrost liczby wymienianych gazomierzy jest dwukrotny w stosunku do ilości wymian gazomierzy, który był realizowany dotychczas.	Dane Ministerstwa Klimatu	Rozłożenie w czasie zaległych wymian gazomierzy oraz rozliczenie Odbiorców na podstawie wskazań przedmiotowych układów pomiarowych.
Organy administracji miar	Główny Urząd Miar, 10 okręgowych urzędów miar (w tym 50 wydziałów zamiejscowych)	GUM	Organy administracji miar wykonują legalizację ponowną przyrządów pomiarowych, a na wniosek podmiotów uprawnionych do złożenia wniosku o dokonanie legalizacji ponownej będą wydawały decyzje o odroczeniu legalizacji i zezwoleniu na dalsze użytkowanie na maksimum 12 miesięcy.
Akredytowane podmioty (przedsiębiorcy prowadzący działalność w obszarze oceny zgodności)	1618	Ministerstwo Rozwoju	Możliwość elastycznego podejścia do problemów finansowych jednostek oceniających zgodność.
Zagraniczni dostawcy (offsetodawcy)	9	Sprawozdanie z wykonania zobowiązań offsetowych przez zagranicznych dostawców w 2018 r.	Możliwość skorzystania, w uzgodnieniu z ministrem właściwym ds. gospodarki, z rozwiązań mających na celu modyfikację lub stosowne wydłużenie realizacji zobowiązań offsetowych.
Offsetobiorcy i współpracujący z nimi podwykonawcy	Kilkadziesiąt podmiotów gospodarczych	Szacunki własne MR	Możliwa zmiana harmonogramów realizacji poszczególnych zobowiązań offsetowych.
Przedsiębiorcy prowadzący punkty gastronomiczne sprzedający alkohol do spożycia na miejscu sprzedaży	b.d.		Możliwość odroczenia obowiązku wniesienia opłaty lub zwrot jej części za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż alkoholu do spożycia na miejscu.
Przedsiębiorstwa energetyczne dostaw paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła	Ok. 1000 podmiotów	Szacunki własne na podstawie danych URE	Ograniczenie grup odbiorców, do których stosuje się wyłączenia możliwości zaprzestania dostaw paliw

			gazowych, energii elektrycznej lub ciepła do odbiorców w gospodarstwach domowych oraz tych, którym wstrzymano prowadzenie działalności na podstawie ogólnych przepisów.
UOKiK	1		Organ kontroli w zakresie przepisów dotyczących przeciwdziałania przejęciom spółek.
Minister Sprawiedliwości	1		Zniesienie obowiązku wydania nowego rozporządzenia w zakresie określenia wzorów pisemnych pouczeń.
Spółki akcyjne i spółki komandytowo-akcyjne	9614 spółek akcyjnych 3583 spółek komandytowo-akcyjnych (stan na 31 marca 2020 r.)	Krajowy Rejestr Sądowy	Zawieszenie procedur związanych z dematerializacją akcji w przypadku spółek w upadłości.
Krajowa Rada Sądownictwa	1		Wyeliminowanie pośrednictwa KRS w przesyłaniu korespondencji z SN dotyczącej uchwał w przedmiocie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu powszechnego.
Sądy powszechne rozpatrujące sprawy upadłościowe	30 SR 30 SO	Ministerstwo Sprawiedliwości	Zmniejszenie obciążenia sądów przez uproszczenie postępowania restrukturyzacyjnego.
Doradcy restrukturyzacyjni	1441	Ministerstwo Sprawiedliwości	Uproszczenie postępowania restrukturyzacyjnego. Ograniczenie wysokości wynagrodzenia, gdy dłużnik jest mikro- lub małym przedsiębiorcą.
Wierzyciele			Uproszczenie postępowania restrukturyzacyjnego. Brak możliwości egzekucji roszczeń po ogłoszeniu otwarcia postępowania o zatwierdzenie układu. Możliwość dochodzenia roszczeń o naprawienie szkody, jeśli dłużnik działał w złej wierze.
Uczestnicy postępowań karnych	2 321 tys. - wpływ spraw karnych w 2018 roku	Ministerstwo Sprawiedliwości	Poszerzenie możliwości zdalnego przeprowadzania wybranych czynności postępowania karnego. W przypadku wzięcia udziału w posiedzeniu za pomocą urządzeń technicznych umożliwiających udział w czynnościach na odległość, na którym wydano postanowienie lub zarządzenie, uznaje się, że osoba była obecna przy ogłoszeniu.
Oskarżenia, wobec których zastosowano postanowienie o	7856 (stan na 31.12.2018 r.)	Ministerstwo Sprawiedliwości	W przypadku wzięcia udziału w posiedzeniu za pomocą urządzeń technicznych umożliwiających

tymczasowym aresztowaniu	Liczba osób które tymczasowo aresztowano w postępowaniu sądowym		udział w czynnościach na odległość, na którym wydano postanowienie lub zarządzenie, uznaje się, że osoba była obecna przy ogłoszeniu.
Asystenci prokuratorów i starsi asystenci prokuratorów	881 (stan na 31.03.2019 r.)	Prokuratura Krajowa	Udział w trakcie przesłuchania świadka przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość.
Urzędnicy prokuratury	6158 (stan na 31.12.2018 r.)	GUS	
Funkcjonariusze Służby Więziennej	26 890 (stan na 31.12.2019 r.)	Centralny Zarząd Służby Więziennej	
Urzędnicy konsularni			Udział w trakcie przesłuchania świadka poza granicami Polski przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość.
Osoby fizyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniające innych osób w ciągu ostatniego roku	1 654 085 (stan na 31 grudnia 2019 r.)	ZUS	Dostosowanie treści załącznika nr 1, o którym mowa w art. 4 ust. 6 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej.
Sądy powszechne	11 SA 45 SO 318 SR	Ministerstwo Sprawiedliwości	Wzrost wpływu spraw z powodu nowego typu wykroczenia. Zmniejszenie liczby spraw w sądach kierowanych do rozpoznania na rozprawie (zmniejszenie liczby wydawanych wyroków łącznych). Zmniejszenie ryzyka rozprzestrzeniania epidemii oraz szybsze zniwelowanie zaległości w rozpoznawaniu spraw w sądach, spowodowanych przerwą w ich działaniu wynikającą ze stanu epidemii. Idą za tym oszczędności finansowe i organizacyjne w konwojach, przejazdach i przemieszczaniu się ludzi, na czym zyska też Policja i Służba Więzienna, które będą mogły przeznaczyć swoich funkcjonariuszy do innych zadań.
Obywatele RP	38 mln	GUS	Zwiększenie ochrony przed uporczywym nękaniami ze względu na wykonywany zawód oraz przed zakłócaniem wideokonferencji, spotkań i edukacji on-line. Ograniczenie swobody wypowiedzi przez zakaz zakłócania tego typu spotkań.
Osoby podlegające ubezpieczeniu chorobowemu w ramach systemu ubezpieczeń społecznych, jak i	1 909 638 (Liczba dzieci do lat 8)	Dane GUS 2017/2018 - opracowanie Oświata i wychowanie w roku szkolnym 2017/2018	Prawo do dodatkowego zasiłku opiekuńczego zarówno w przypadku zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola, szkoły lub innej placówki, jak

funkcjonariuszy tzw. służb mundurowych oraz rolników			również w przypadku otwarcia tych placówek, gdy ubezpieczony podejmie decyzję o osobistym sprawowaniu opieki nad dzieckiem do lat 8.
--	--	--	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W zakresie dotyczącym dopłat do oprocentowania kredytów opracowanie projektu było poprzedzone rozmowami z przedstawicielami sektora bankowego.

W zakresie dotyczącym ułatwień w procesie zamówień publicznych, projektowane rozwiązania zostały przygotowane m.in. na podstawie postulatów i propozycji zgłaszanych przez uczestników rynku zamówień publicznych, w szczególności wykonawców, w toku dotychczasowych prac nad aktami normatywnymi ukierunkowanymi na walkę ze skutkami COVID-19 (np. w pismach kierowanych do Ministra Rozwoju).

Biorąc pod uwagę potrzebę pilnego wdrożenia zmian, konsultacje publiczne nie są planowane. Projekt będzie miał pozytywny wpływ na przedsiębiorców i gospodarke.

Projekt ustawy zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z uchwałą nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2020 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	34,00	49,00	47,00	45,00	43,00	41,00	38,00	37,00	35,00	33,00	31,00	433,00
budżet państwa	-338,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-338,00
JST	372,00	49,00	47,00	45,00	43,00	41,00	38,00	37,00	35,00	33,00	31,00	771,00
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wydatki ogółem	2 709,82	271,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 981,02
budżet państwa	296,40	271,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	567,60
Fundusz Pracy	286,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	286,42
JST	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
FUS	2 127,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 127,00
Saldo ogółem	-2 675,82	-222,20	47,00	45,00	43,00	41,00	38,00	37,00	35,00	33,00	31,00	-2 548,02
budżet państwa	-634,40	-271,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-905,60
Fundusz Pracy	-286,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-286,42
JST	372,00	49,00	47,00	45,00	43,00	41,00	38,00	37,00	35,00	33,00	31,00	771,00
FUS	-2 127,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-2 127,00

Dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych

Źródła finansowania

Co do zasady – na obecnym etapie – należy przyjąć, iż wydatki związane z dopłatami do oprocentowania do kredytów bankowych udzielanych na zapewnienie płynności przedsiębiorcom dotkniętym skutkami pandemii COVID-19 będą finansowane z budżetu państwa z części 20 – Gospodarka, na podstawie obowiązujących przepisów umożliwiających dokonywanie przesunięć wydatków, w tym w ramach wykonywania budżetu państwa. W BGK zostanie utworzony Fundusz Dopłat do Oprocentowania. Środki Funduszu będą mogły pochodzić również z wpłat z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 65 ust.1 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie

	<p>ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, dokonywanych za pośrednictwem ministra właściwego do spraw gospodarki.</p> <p><u>Zmiany dotyczące wsparcia w zakresie świadczenia postojowego</u> W tabeli uwzględniono maksymalny koszt rozwiązania w wys. 286,42 mln zł (informacje szczegółowe zostały przedstawione poniżej). Świadczenie postojowe jest finansowane z Funduszu Pracy.</p> <p><u>Pakiet osłonowy dla samorządów (Tarcza samorządowa)</u> Opłaty skarbowe za wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Realizacja zadań wynikających z ustawy będzie mogła być wspierana dodatkowymi środkami z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.</p> <p><u>Zmiany w zakresie dodatkowego zasiłku opiekuńczego</u> Konieczność poniesienia dodatkowych kosztów związanych z wypłatą świadczeń – zasiłku opiekuńczego – finansowanego ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.</p>
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p><u>Dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych</u> Koszty wprowadzanych regulacji nie są możliwe do precyzyjnego oszacowania z uwagi na to, że w obecnie nie da się oszacować ewentualnej liczby przedsiębiorców dotkniętych utratą płynności finansowej z powodu pandemii COVID-19. Przyjęty szacunek sumarycznej wielkości dopłat oparty jest na założeniu, że wartość udzielonych kredytów z dopłatami nie przekroczy 30 miliardów złotych dla przedsiębiorców w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców oraz 2 miliardów złotych dla podmiotów prowadzących działalność w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych, z dopłatami wypłacanymi w okresie 12 miesięcy. W ww. tabeli dla roku „0” przyjęto wartości dotyczącą 2020 r., natomiast dla roku „1” wartości dotyczącą 2021 r. (odpowiednio wartości 295 mln zł i 270 mln zł). Pozostała kwota związana jest z kosztami BGK (odpowiednio wartości 1,4 mln zł dla 2020 r., natomiast 1,2 mln zł dla 2021 r.). W przypadku niewykorzystania limitu wydatków w roku 2020 limit wydatków roku 2021 może zostać podwyższony o tę kwotę, podobnie jak niewykorzystanie limitu wydatków z roku 2021, może podwyższyć limit wydatków na rok 2022.</p> <p><u>Ułatwienia w realizacji zamówień publicznych</u> Projekt może mieć wpływ na system zapłaty wynagrodzenia i udzielania zaliczek przez zamawiających, kwoty zabezpieczenia umowy, kar umownych i przedawnienia. Aspekty te mogą mieć wpływ na budżety zamawiających, jednakże wpływ w ujęciu pieniężnym nie jest możliwy do wskazania.</p> <p><u>Pakiet osłonowy dla samorządów (Tarcza samorządowa)</u> Zwiększenie dochodów samorządu powiatowego z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa z 25% do 50% wpływów w okresie od 1 maja do 31 grudnia 2020 r. spowoduje spadek dochodów Skarbu Państwa o ok. 338 mln zł i wzrost dochodów JST o tę kwotę w roku 0, tj. 2020.</p> <p>Zgodnie z danymi GUS rocznie wydaje się ok. 150 tys. decyzji o warunkach zabudowy (dalej: decyzji wz). Z wywiadów przeprowadzonych w wybranych gminach wynika, że ok. 2/3 z nich może być wydawanych na wniosek osób innych niż właściciele lub użytkownicy wieczystości. Dodatkowo zakłada się, że wprowadzenie opłaty 598 zł zmniejszy liczbę wniosków od tych podmiotów o 15%. W związku z tym przyjęto, że wpływy gmin z tytułu opłaty skarbowej za wydawanie decyzji wz zwiększą się o ok. 51 mln zł rocznie. Dane GUS za ostatnie 10 lat pokazują nieznaczny trend spadkowy liczby wydawanych decyzji wz. Ich liczba w poszczególnych latach odchyłała się o nie więcej niż 12% od średniej. Zatem można przyjąć, że była stabilna. Przyjęto założenie, że liczba wydawanych decyzji wz będzie malała o 2,5% rocznie. Do tego uwzględniono procesy inflacyjne zgodnie z <i>Wytycznymi</i>⁵⁾, gdyż stawka za wydanie decyzji będzie stała.</p> <p>Projektowana ustawa zapewnia jst instrumenty umożliwiające przeznaczanie dodatkowych środków na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 przez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. wprowadzenie w 2020 r. możliwości nierównowagi strony bieżącej budżetu JST dodatkowo o wartość planowanego ubytku w dochodach będącego skutkiem wystąpienia COVID-19,

⁵⁾ *Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw* (<https://www.gov.pl/web/finanse/wytyczne-sytuacja-makroekonomiczna>).

2. złagodzenie w 2020 r. reguły fiskalnej ograniczającej zadłużenie o kwotę faktycznego ubytku w dochodach podatkowych jednostki, wynikającym z wystąpienia epidemii COVID-19,
3. uelastycznienie wydatkowania środków z tzw. „funduszu korkowego” w 2020 r.,
4. wprowadzenie możliwości przesunięcia na kolejne miesiące wpłat do budżetu państwa dokonywanych przez jednostki o ponadprzeciętnych dochodach podatkowych - raty wpłat przypadające w maju i czerwcu 2020 r. będą mogły zapłacić w drugim półroczu 2020 r.

Jednak są to rozwiązania, które nie powodują przesunięć finansowych pomiędzy ww. pozycjami.

Wpływ rozwiązań, o których mowa w nowelizowanych art. 15zg i 15zga ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, na finanse publiczne polegać będzie wyłącznie na przesunięciu wydatków przeznaczonych na realizację zobowiązań budżetowych na późniejszy okres.

Proponowane rozwiązanie w zakresie dodatków mieszkaniowych (art. 15zzzib ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19) nie wprowadza nowego tytułu do jego wypłaty ani nie zmienia jego wysokości. Pozwala jedynie na przyznanie dodatku osobom, które w obawie przed zarażeniem COVID-19 nie złożyły w okresie obowiązywania stanu epidemii wniosku o jego przyznanie.

Ochrona przed przejściem spółek przez podmioty spoza UE/EOG

Projektowana regulacja może powodować skutki finansowe dla UOKiK. Ich oszacowanie jest utrudnione, nie mniej jednak może zajść konieczność przeznaczenia niezbędnych środków finansowych w przyszłości.

Dostosowanie rynku pracy do wyzwań COVID-19

Umożliwienie obniżenia wymiaru czasu pracy lub objęcie pracownika postojem ekonomicznym w przypadku istotnego wzrostu obciążenia wynagrodzeń u pracodawcy nie powinno nieść za sobą dodatkowych skutków finansowych, gdyż nie wiąże się ono z dofinansowaniem (jak przy zastosowaniu tych instrumentów w przypadku spadku obrotów gospodarczych). Podobnie, umożliwienie wprowadzenia zmian w organizacji i warunkach pracy również do sytuacji istotnego wzrostu obciążenia funduszem wynagrodzeń nie powinno nieść za sobą dodatkowych skutków finansowych.

Zmiany dotyczące wsparcia w zakresie świadczenia postojowego

Rozszerzenie liczby przedsiębiorców uprawnionych do tzw. świadczenia postojowego o tych, którzy podlegają ubezpieczeniu z innego tytułu i jednocześnie opłacali składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu wykonywania działalności gospodarczej, będzie miało wpływ na budżet państwa bowiem zwiększy liczbę podmiotów uprawnionych do wsparcia o 45,9 tys. Zakładając zatem, że wszyscy ww. przedsiębiorcy będą chcieli skorzystać z pomocy w wysokości max. 2080 zł przez okres 3 mies., maksymalny koszt rozwiązania należy oszacować na kwotę 286 416 000 zł. Świadczenie postojowe jest finansowane z Funduszu Pracy. Należy się jednak spodziewać, że faktyczny koszt będzie niższy. Fundusz Pracy będzie prawdopodobnie musiał zostać zasilony dodatkowymi środkami z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

Zwolnienie z części opłaty rocznej za 2020 r. za użytkowanie wieczyste przedsiębiorców, u których wystąpił spadek obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19.

Zakładając, że z projektowanego rozwiązania skorzysta 30% przedsiębiorców lub innych podmiotów prowadzących działalność na gruntach Skarbu Państwa i zwolnienie z opłaty będzie dotyczyć 6 miesięcy w 2020 r., można szacować zmniejszenie rocznego wpływu do budżetu państwa z tytułu opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste o kwotę około 150 milionów złotych.

Zmniejszenie wpływów do budżetów jednostek samorządu terytorialnego wynikające z przyjętych rozwiązań wystąpi w przypadku przyjęcia uchwał o zwolnieniu przedsiębiorców prowadzących działalność na gruntach samorządowych z części opłaty rocznej za 2020 r. – zakładając, że wszystkie samorządy podejmą tego rodzaju uchwały i skorzysta z tych rozwiązań 30% przedsiębiorców przez 6 miesięcy, należy zakładać zmniejszenie rocznego wpływu do budżetów miast na prawach powiatu z tytułu opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste o kwotę około 130 milionów, a do budżetów gmin o kwotę około 25 milionów złotych.

Dane do szacunków przyjęto na podstawie danych z Ministerstwa Finansów (dochody JST w § 055, 076 i 077 w 2019 r.).

Zwolnienie z czynszu najmu i dzierżawy oraz należności pieniężnych za użytkowanie za okres trzech miesięcy w 2020 r. przedsiębiorców, u którego wystąpił spadek obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19.

Zmniejszenie wpływów do budżetów jednostek samorządu terytorialnego wynikające z przyjętych rozwiązań wystąpi w przypadku przyjęcia uchwał o zwolnieniu przedsiębiorców i podmiotów prowadzących działalność na gruntach samorządowych z czynszów należnych za 3 miesiące. Zakładając, że wszystkie samorządy podejmą takie uchwały, a z projektowanego rozwiązania skorzysta 30% przedsiębiorców na gruntach samorządów, dochody samorządów ulegną zmniejszeniu z tytułu najmu i dzierżawy o około 240 milionów złotych.

Do szacunku przyjęto założenie, że udział wpływów od przedsiębiorców w łącznych dochodach samorządów z paragrafu 075 (wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego, samorządowych zakładów budżetowych lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze.) stanowi 70%.

Z uwagi na brak możliwości wyodrębnienia wysokości dochodów Skarbu Państwa z tytułu najmu, dzierżawy i użytkowania z ogólnej kwoty dochodów uzyskiwanych z gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa wykazywanych w dziale 700 – *gospodarka mieszkaniowa*, paragraf 235 – *dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleczanych jednostkom samorządu terytorialnego*, nie dokonano oszacowania zmniejszenia wpływów do budżetu państwa.

Z uwagi na fakt, że ww. zwolnienia są uwarunkowane podjęciem uchwały przez samorządy, zależą od decyzji uprawnionych do skorzystania z tych zwolnień, jak również mając na uwadze przybliżoną wysokość skutków dotyczących opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste oraz czynszu najmu i dzierżawy, oszacowaną na podstawie przybliżonych danych i określonych założeń, nie zostały one uwzględnione w tab. 6.

Zmiany w zakresie opłaty za sprzedaż alkoholu

Przepis dotyczący opłaty za sprzedaż alkoholu będzie miał wpływ na finanse gminy, jeśli rada gminy podejmie – na podstawie upoważnienia ustawowego – uchwałę o zwolnieniu z opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży. Oszacowanie wpływu nie jest możliwe ze względu na fakultatywność rozwiązania.

Zmiany dotyczące wsparcia z FGŚP

Propozycja dotycząca wsparcia z FGŚP jest uzupełnieniem dotychczasowego rozwiązania umożliwiającego przedsiębiorcy, którego obroty gospodarcze spadły na skutek wystąpienia COVID-19, uzyskanie z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych dofinansowania wynagrodzeń pracowników objętych przestojem ekonomicznym albo obniżonym wymiarem czasu pracy.

Zmiany w zakresie Prawa o miarach

Projektowana zmiana dotyczy legalizacji ponownej nie ma wpływu na sektor finansów publicznych. Dochody budżetu państwa należne z tytułu pobierania opłat za czynności legalizacji ponownej, w okresie obowiązywania projektowanej regulacji, zostaną tylko czasowo ograniczone, bowiem czynności legalizacyjne zostaną odroczone. Natomiast w związku z faktem, iż ww. przyrządy podlegają prawnej kontroli metrologicznej, tj. ich użytkowanie bez wykonania legalizacji ponownej nie jest dopuszczalne, po okresie wygaśnięcia odroczenia wszystkie zgłoszone czynności legalizacyjne zostaną wykonane wraz z pobraniem należnych opłat.

Przerwa w prowadzeniu działalności gospodarczej do podatników korzystających z opodatkowania w formie karty podatkowej, którzy z uwagi na COVID-19, nie mogą jej prowadzić

Projektowane rozwiązanie może dotyczyć 103 tys. podatników (liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą opodatkowaną w tej formie). Zawieszenie wykonywania działalności to obniżenie wpływów z podatku dochodowego w skali miesiąca o kwotę 6 mln zł.

Umożliwienie odliczenia od dochodu (przychodu) darowizn rzeczowych, których przedmiotem są komputery przekazane w okresie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 30 września 2020 r. placówkom wskazanym w projekcie ustawy, zaliczenie do kosztów uzyskania przychodów kosztów wytworzenia lub ceny nabycia rzeczy będących przedmiotem wskazanych darowizn, wyłączenie z przychodów wartości otrzymanych darowizn.

Projektowane rozwiązania wpłyną na zmniejszenie dochodów sektora finansów publicznych, tj. zarówno dochodów budżetu państwa, jak i dochodów jednostek samorządu terytorialnego, które

mają udziały we wpływach z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (zasady ogólne), jak i podatku dochodowego od osób prawnych. Udział jst w 2020 r. z tytułu podatków dochodowych wynosi odpowiednio (50,01% i 22,86%).

Rozwiązania te spowodują zmiany w wielkościach kosztów uzyskania przychodów (wytworzenia lub nabycia rzeczy będących przedmiotem darowizn), przychodu (wyłączenie wartości otrzymanych darowizn) oraz odliczanych dotychczas darowizn.

Wartość dotychczas odliczanych darowizn zgodnie z rozliczeniem podatku dochodowego od osób fizycznych (w tym ryczału od przychodów ewidencjonowanych) i podatku dochodowego od osób prawnych za lata 2016-2018 wynosiła:

Wyszczególnienie		Podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych			Podatnicy podatku dochodowego od osób prawnych		
		2016	2017	2018	2016	2017	2018
Kwota dokonanych darowizn	[mln zł]	384	413	458	311	384	475
Skutek odliczenia darowizn	[mln zł]	90	96	107	59	73	90

Skala zmian w tym zakresie będzie jednak uzależniona od możliwości oraz skłonności podatników do przekazywania darowizn na cele określone w ustawie.

Zmiany w Kodeksie postępowania karnego nie będą wymagały angażowania dodatkowych środków.

Zmiany dotyczące wzorów pouczeń mogą wpłynąć na ewentualne oszczędności ze zmniejszonej ilości wydruków papierowych. Na obecnym etapie rezygnacja z określania wzorów pouczeń, których udzielania na piśmie wymaga kodeks, pozwoli na zmniejszenie wydatków z budżetu państwa związanych z pracami nad wzorami tychże dokumentów.

Zmiany w Kodeksie wykroczeń w zakresie nowego czynu karalnego zagrożonego karą grzywny mogą wiązać się z potencjalnym wzrostem dochodów budżetu państwa z tytułu płaconych grzywien.

Zmiany w zakresie dodatkowego zasiłku opiekuńczego

Szacunkowy maksymalny skutek dodatkowego zasiłku opiekuńczego do lat 8 przez okres 14 dni wynosi ok. 1,8 mld zł. Skutki wypłaty dodatkowego zasiłku opiekuńczego przez 14 dni z tytułu opieki nad dziećmi i osobami niepełnosprawnymi szacuje się na kwotę 307,1 mln zł, a koszt wypłaty - w przypadku niemożności sprawowania opieki przez nianię lub dziennego opiekuna - na kwotę ok. 20 mln zł. Łącznie: 2,127 mld zł. Ze względów ostrożnościowych w tabeli 6 nie uwzględniano potencjalnych dochodów sektora finansów publicznych z tytułu podatku dochodowego i składek na ubezpieczenie zdrowotne odprowadzanych z tytułu dodatkowego zasiłku opiekuńczego.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2020 r)	duże przedsiębiorstwa	581,42	270					851,42
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	2 127						2 127
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Projekt ustawy będzie miał pozytywny wpływ na działalność dużych przedsiębiorstw, w tym podmiotów prowadzących działalność w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych. Mechanizm dopłat do kredytów wpłynie pozytywnie na płynność finansową przedsiębiorstw przez ułatwienie dostępu do kredytu bankowego o korzystnych warunkach oprocentowania. W zakresie zmian dotyczących zamówień publicznych projekt ustawy powinien przyczynić się do zmniejszenia kosztów udziału w						

		<p>postępowaniu, jak i poprawy płynności finansowej wykonawców, co przyczyni się do stabilizacji ich sytuacji finansowej.</p> <p>Wsparcie dla budżetów jst może się przełożyć na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utrzymanie planowanych wydatków na inwestycje oraz ich przygotowanie, co będzie oznaczało nowe zamówienia dla przedsiębiorców, • poprawę finansowania spółek komunalnych, szczególnie podmiotów świadczących usługi publicznego transportu zbiorowego. <p>Zmiany w zakresie prawa pracy poprawią płynność finansową przedsiębiorstw, zwiększą elastyczność w organizacji pracy i pozwolą dostosować działalność przedsiębiorstw do nowych uwarunkowań prawno-gospodarczych. Przedkładane propozycje będą wspierały pracodawców, u których wystąpił spadek obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19, i ograniczą ryzyko zwalniania pracowników, co zagwarantuje stabilność zatrudnienia w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. Projektowane przepisy pozwolą pracodawcom m.in. na ograniczenie kosztów pracy.</p> <p>Ewentualna modyfikacja bądź wydłużenie terminu realizacji niektórych zobowiązań offsetowych może zwiększyć prawdopodobieństwo ich niezakłóconej realizacji w sytuacji utrudnień gospodarczych związanych z pandemią COVID-19.</p> <p>Zmiana w ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych ma na celu ułatwienie dużym przedsiębiorcom możliwości pomocy swoim mniejszym dłużnikom przez uwolnienie dłużników z sektora MŚP od ewentualnych negatywnych podatkowych skutków wydłużenia terminu płatności przez dużych przedsiębiorców.</p> <p>Zawieszenie procedur związanych z dematerializacją akcji w przypadku spółek akcyjnych i komandytowo-akcyjnych w upadłości, ułatwienie zaspokojenia wierzycieli tych spółek, uproszczenie postępowania restrukturyzacyjnego.</p>
	<p>sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw,</p>	<p>Projekt ustawy będzie miał pozytywny wpływ na działalność mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, w tym podmiotów prowadzących działalność w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych. Mechanizm dopłat do kredytów wpłynie pozytywnie na płynność finansową przedsiębiorstw przez ułatwienie dostępu do kredytu bankowego o korzystnych warunkach oprocentowania.</p> <p>W zakresie zmian dotyczących zamówień publicznych projekt ustawy powinien przyczynić się do zmniejszenia kosztów udziału w postępowaniu, jak i poprawy płynności finansowej wykonawców, co przyczyni się do stabilizacji ich sytuacji finansowej.</p> <p>Wsparcie dla budżetów jst może się przełożyć na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utrzymanie planowanych wydatków na inwestycje oraz ich przygotowanie, co będzie oznaczało nowe zamówienia dla przedsiębiorców, • poprawę finansowania spółek komunalnych, szczególnie podmiotów świadczących usługi publicznego transportu zbiorowego. <p>Zmiany w zakresie prawa pracy poprawią płynność finansową przedsiębiorstw, zwiększą elastyczność w organizacji pracy i pozwolą dostosować działalność przedsiębiorstw do nowych uwarunkowań prawno-gospodarczych. Przedkładane propozycje będą wspierały pracodawców, u których wystąpił spadek obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19, i ograniczą ryzyko zwalniania pracowników, co zagwarantuje stabilność zatrudnienia w okresie stanu zagrożenia</p>

		<p>epidemicznego lub stanu epidemii. Projektowane przepisy pozwolą pracodawcom m.in. na ograniczenie kosztów pracy.</p> <p>Pozytywny wpływ na sytuację ekonomiczną przedsiębiorców, którzy w następstwie skutków COVID-19 znaleźli się w trudnej sytuacji ekonomicznej, będą miały zmiany dotyczące świadczenia postojowego. Posiadanie innego tytułu do ubezpieczenia np. w przypadku łączenia części etatu z prowadzeniem działalności gospodarczej często wiąże się z niskim wynagrodzeniem z tytułu pracy na etacie, a jednocześnie aktualnie obowiązujące rozwiązanie powoduje, że znajdują się w bardzo trudnej sytuacji ekonomicznej. Nie zostaną pozostawieni bez wsparcia finansowego. Rozwiązanie ma wyrównywać szanse wszystkich przedsiębiorców znajdujących się w tej samej sytuacji.</p> <p>Ponadto znacznemu przyspieszeniu ulegnie procedura przekazywania środków dofinansowania wynagrodzeń na rachunek bankowy przedsiębiorcy i tym samym wpłynie na szybkie dokonywanie transferów finansowych niezbędnych do finansowania wynagrodzeń przedsiębiorców, co jest szczególnie istotne w celu zachowania miejsc pracy oraz zapewnienia zdolności organizacyjnej firmy do prowadzenia działalności gospodarczej, w tym chroni przed zaprzestaniem wykonywania działalności gospodarczej. Zwiększona zostanie grupa potencjalnych beneficjentów objętych wsparciem w zakresie przestoju ekonomicznego, dofinansowania części wynagrodzeń, dofinansowania części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej w związku z ujednoczeniem zasad obliczania terminów, od których liczy się spadek obrotów.</p> <p>Przedsiębiorcy prowadzący punkty gastronomiczne sprzedający alkohol do spożycia na miejscu sprzedaży (niemal wyłącznie z sektora MMSP) nie będą musieli, o ile właściwa gmina podejmie stosowną uchwałę, wносить opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu za okres, w którym takiej sprzedaży nie mogli prowadzić.</p> <p>Przedsiębiorcy w wyniku wejścia w życie ustawy uzyskają nowe możliwości realizowania projektów inwestycyjnych.</p> <p>Zmiana w ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych ma na celu ułatwienie dużym przedsiębiorcom możliwości pomocy swoim mniejszym dłużnikom przez uwolnienie dłużników z sektora MŚP od ewentualnych negatywnych podatkowych skutków wydłużenia terminu płatności przez dużych przedsiębiorców.</p> <p>Zawieszenie procedur związanych z dematerializacją akcji w przypadku spółek akcyjnych i komandytowo-akcyjnych w upadłości, ułatwienie zaspokojenia wierzycieli tych spółek, uproszczenie postępowania restrukturyzacyjnego.</p>
	<p>rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w tym osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze</p>	<p>Projekt nie będzie miał bezpośredniego wpływu na sytuację osób niepełnosprawnych i osób starszych.</p> <p>Projektowana regulacja będzie mieć pośredni wpływ na wszystkich obywateli RP i osoby przebywające na terytorium RP, w tym na rodziny i gospodarstwa domowe (zwiększenie poczucia bezpieczeństwa ekonomicznego obywateli zatrudnionych u przedsiębiorców mających problem z płynnością finansową).</p> <p>Wsparcie budżetów jst będzie oznaczało utrzymanie miejsc pracy, a także wynagrodzeń, które w przeciwnym wypadku mogły zostać zredukowane. Pozytywny wpływ na sytuację rodzin będą miały przepisy dotyczące szczególnych rozwiązań dla kredytobiorców korzystających ze wsparcia państwowego oraz dla osób uprawnionych do uzyskania dodatków mieszkaniowych.</p>

		<p>Szybkie zawieszenie rat kapitałowo-odsetkowych poprawi płynność gospodarstw domowych, w których kredytobiorca utracił pracę lub inne główne źródło dochodu.</p> <p>Zwiększenie liczby realizowanych nowych inwestycji przyczyni się do tworzenia nowych miejsc pracy i poprawy sytuacji bytowej obywateli i ich rodzin.</p> <p>Wprowadzenie projektowanych przepisów może przyczynić się do zmniejszenia kosztów ponoszonych przez uczestników procesu w związku z koniecznością stawiennictwa w sądzie.</p> <p>Ze względu na trwającą pandemię COVID-19 proponuje się zmiany w zakresie dodatkowego zasiłku opiekuńczego. Analogicznie jak w przypadku dzieci niepełnosprawnych rodzice lub opiekunowie dzieci do lat 8, którzy podejmą decyzję o osobistym sprawowaniu opieki, będą mieli prawo do dodatkowego zasiłku opiekuńczego zarówno w przypadku zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola, szkoły lub innej placówki, jak również w przypadku otwarcia tych placówek.</p>
Niemierzalne		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projekt wpływa na funkcjonowanie przedsiębiorstw, w tym podmiotów prowadzących działalność w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych przez ułatwienie im pozyskania finansowania. Przedstawione w tabeli wielkości szacowanych korzyści oznaczają środki na dopłaty, które otrzyma system bankowy, a które zaoszczędzą przedsiębiorcy przez niższe odsetki od kredytów. Przewidywane udzielenie pomocy w formie preferencyjnych kredytów dla przedsiębiorców będzie kształtowało się na poziomie ok. 30 mld zł dla przedsiębiorców w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców oraz ok. 2 mld zł dla podmiotów prowadzących działalność w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych. Zakłada się, że sumaryczna wielkość dopłat w latach 2020-2021 wyniesie odpowiednio ok. 525 mln zł i ok. 40 mln zł.</p> <p>W tabeli uwzględniono ponadto szacowane wpływy z tzw. świadczenia postojowego, jak również wpływy dla rodzin z tytułu dodatkowego zasiłku opiekuńczego (szczegóły obliczeń zostały opisane w pkt 6 w dodatkowych informacjach).</p> <p>Korzyści dla gospodarstw domowych w związku z zawieszeniem naliczania i pobierania odsetek na trzy miesiące z części umów szacuje się na poziomie do około 1-1,5 mld złotych (przy pesymistycznym scenariuszu na rynku pracy).</p> <p>Zakładanym skutkiem projektowanych rozwiązań jest także usprawnienie oraz ułatwienie przedsiębiorcom procesu wychodzenia z zadłużenia. Proponowane regulacje powinny korzystnie wpłynąć na konkurencyjność gospodarki oraz funkcjonowanie przedsiębiorców. W przypadku problemów finansowych dla osób prowadzących działalność gospodarczą kluczowe jest możliwość podejmowania szybkich decyzji, w tym korzystanie z uproszczonych procedur dotyczących postępowania restrukturyzacyjnego.</p> <p>Projekt zapewni większą ochronę pokrzywdzonym w wyniku stalkingu ze względu na wykonywany zawód przez możliwość stosowania nowych środków zapobiegawczych wobec sprawców tego typu przestępstw. Zapewni też ochronę przed zakłóceniami spotkań on-line, wideokonferencji i internetowych zajęć edukacyjnych przez penalizację złośliwego utrudniania ich przebiegu. Ułatwi to również prowadzenie lekcji za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej. Jednocześnie ograniczy to swobodę wypowiedzi obywateli przez wprowadzenie nowego typu wykroczenia.</p>	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	

☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
<p>Propozycje zmian legislacyjnych dotyczących zamówień publicznych powinny przyczynić się do zmniejszenia obowiązków nakładanych na przedsiębiorców biorących udział w postępowaniu (proponując zniesienia obowiązku żądania wadium przez zamawiających), jak i późniejszych wykonawców (obniżenie dopuszczalnej wysokości zabezpieczenia należytego wykonania umowy).</p> <p>Z kolei propozycja dotycząca dopłat do oprocentowania kredytów wiązać się może z potrzebą opracowania i wdrożenia dodatkowych procedur, które dotyczyć będą sektora bankowego oraz BGK. Z drugiej strony należy mieć na uwadze, że rozwiązania powinny wpłynąć korzystnie na banki, które zdecydują się na zawarcie z BGK umowy o współpracę oraz na przedsiębiorców, którzy dzięki temu skorzystają na dopłatach do odsetek od kredytów.</p> <p>W zakresie rozwiązań wynikających z tzw. tarczy samorządowej projekt ustawy nakłada dodatkowe obowiązki informacyjne dla gmin w trakcie tzw. procedury planistycznej. Jednocześnie rozstrzygnięto wątpliwości interpretacyjne wprowadzając wymóg publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej organu prowadzącego postępowanie, uchwał o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego, studium, tzw. uchwały krajobrazowej, audytu krajobrazowego oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Organy prowadzące ww. postępowania zobowiązane zostały do zamieszczenia na swoich stronach BIP, formularzy umożliwiających wniesienie wniosku lub uwagi do postępowania w sposób elektroniczny. Dodatkowo nałożono obowiązek publikacji projektów studium, planu miejscowego, uchwały krajobrazowej oraz audytu krajobrazowego na stronie BIP podmiotowego organu w ramach wyłożenia dokumentu do publicznego wglądu przewidzianego ustawową procedurą.</p> <p>Powyższe regulacje w niewielkim stopniu obciążają organy prowadzące postępowania z uwagi na jednostkowy charakter wymaganej informacji i pełną elektroniczną obciążenia. Jednocześnie pozwolą uzyskać znaczącą poprawę transparentności procesu legislacyjnego uchwalania dokumentów objętych regulacją i istotnie wpłyną na aktywniejszy udział osób zainteresowanych w ramach konsultacji społecznych.</p> <p>Wprowadzenie możliwości poświadczania przez wykonawcę prac geodezyjnych pozytywnego wyniku weryfikacji bez konieczności uwierzytelnienia przez właściwy organ służby geodezyjnej i kartograficznej pozwoli przyspieszyć proces inwestycyjny i zmniejszy liczbę niezbędnych procedur.</p> <p>Jednym z przewidywanych efektów wprowadzanej regulacji będzie zmniejszenie liczby postępowań o wydanie decyzji o warunkach zabudowy. Przyczyni się to do znacznego odciążenia organów wydających, ale także opiniujących i uzgadniających. Tym samym przyspieszy to sam proces wydawania decyzji.</p> <p>Liczba procedur zostanie także zmniejszona w wyniku uwolnienia części zasobów geodezyjnych. Tym samym podmioty pozyskujące dane nie będą zmuszone wnioskować o ich udostępnienie, co z jednej strony odciąży zarówno pozyskującego, jak i organ udostępniający dane, a ponadto przyspieszy samą działalność podmiotów wykorzystujących te dane.</p> <p>Projekt przewiduje zmniejszenie liczby dokumentów oraz procedur związanych z ubieganiem się o dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników. Pozwala na zmniejszenie liczby dokumentów dostarczanych przez przedsiębiorców do urzędu (PUP) co miesiąc, tym bardziej, że zostały one przedłożone do wniosku o dofinansowanie. Projekt przyczyni się do ograniczenia ilości dokumentacji papierowej oraz elektronicznego przesyłania danych. Usprawnia pracę PUP przez wyeliminowanie pracochłonnego obowiązku przyjmowania co miesiąc i weryfikacji oświadczenia o zatrudnianiu pracowników i kalkulacji kosztów wynagrodzeń.</p> <p>Projekt przyczyni się do wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych związanych z ustalaniem terminów, od których liczy się spadek obrotów, co przyczyni się do usprawnienia działania urzędów rozpatrujących wnioski oraz przedsiębiorców związanych z prawidłowym wypełnieniem wniosków o wsparcia. Będą one łatwiejsze do przygotowania i analizy, gdyż obejmują pełne miesiące, tj. od 1 dnia miesiąca (od dnia 1 stycznia).</p> <p>Nastąpi zrównanie zasad odroczenia legalizacji w stosunku do wszystkich przyrządów pomiarowych współlegzystujących na rynku.</p> <p>Ułatwieniem będzie również rozwiązanie polegające na umożliwieniu wydawania przez Urząd Patentowy uprawnionym dokumentów potwierdzających udzielenie praw wyłącznych i dowodów pierwszeństwa w formie elektronicznej, co jak dotąd nie jest możliwe. Wprowadzenie elektronicznej formy tych dokumentów wychodzi naprzeciw potrzebie sprawnej i kompleksowej obsługi podmiotów, które zdecydowały się na korespondencję elektroniczną z Urzędem Patentowym, ale też wszystkich zainteresowanych szybkim doręczeniem takich dokumentów, bez potrzeby wychodzenia z domu.</p>	

Procedura dematerializacji akcji w spółkach akcyjnych i komandytowo-akcyjnych w stanie upadłości zostanie zawieszona. Projektowana zmiana ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa spowoduje skrócenie czasu doręczenia, a tym samym procesu nominacji sędziowskich, przez wyeliminowanie pośrednictwa KRS w przesłaniu korespondencji z Sądu Najwyższego.

Projekt przewiduje zmniejszenie liczby procedur przez uproszczenie postępowania restrukturyzacyjnego, np. przez brak konieczności formalnego otwarcia postępowania przez sąd.

Propozycja dotycząca przywrócenia zasad łączenia kar obowiązujących w prawie karnym do dnia 30 czerwca 2015 r. powinna spowodować zmniejszenie liczby spraw w sądach kierowanych do rozpoznania na rozprawie, a w konsekwencji zniwelowanie zaległości w rozpoznawaniu spraw w sądach, spowodowanych przerwą w ich działaniu wynikającą ze stanu epidemii.

9. Wpływ na rynek pracy

Dzięki przewidzianym rozwiązaniom projekt może oddziaływać pozytywnie na rynek pracy przez zwiększenie poczucia stabilizacji wśród przedsiębiorców oraz przez zwiększenie poczucia bezpieczeństwa ekonomicznego obywateli zatrudnionych u przedsiębiorców mających problem z płynnością finansową.

Zmiany w zakresie prawa pracy zwiększą elastyczność w organizacji pracy i pozwolą dostosować działalność przedsiębiorstw do nowych uwarunkowań prawno-gospodarczych. Przedkładane propozycje będą wspierały pracodawców, u których wystąpił spadek obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19, co zagwarantuje stabilność zatrudnienia w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. Projekt przewiduje też możliwość zawieszenia obowiązków dotyczących zakładowego funduszu świadczeń socjalnych i innych funduszy mających socjalny charakter, w czasie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19, w przypadku wystąpienia u pracodawcy określonego spadku obrotów gospodarczych, co umożliwi przeznaczenie zaoszczędzonych w ten sposób środków na utrzymanie miejsc pracy.

Zwiększenie dostępu do rynku zamówień publicznych w okresie występowania COVID-19 dla wykonawców, w szczególności tych należących do sektora MŚP, będzie sprzyjało utrzymywaniu dotychczasowych miejsc pracy.

Powstrzymanie przerw w trwających procedurach planistycznych oraz umożliwienie płynnego przeprowadzenia nowych jest niezbędne dla ograniczenia strat przedsiębiorstw, którym zlecane jest sporządzenie i obsługa aktów planistycznych, co dla większości z tych podmiotów jest wyłącznym źródłem dochodu. W oczywisty sposób pozwoli to uniknąć likwidacji wielu przedsiębiorstw, a tym samym zachować istniejące miejsca pracy.

Wprowadzane rozwiązania umożliwiają efektywniejsze funkcjonowanie przedsiębiorstw geodezyjnych, co powinno mieć kluczowe znaczenie dla ich dalszego działania w obliczu kryzysu wywołanego epidemią.

Proponowana regulacja wprowadza także możliwość elastycznego wykorzystania środków pochodzących z opłat nałożonych na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi na zwalczanie skutków kryzysu wywołanego epidemią. Pozyskane w ten sposób środki jst mogą wydatkować m.in. na ochronę miejsc pracy.

Regulacja dotycząca rozszerzenia kręgu osób uprawnionych do dodatkowego zasiłku opiekuńczego o rodziców i opiekunów dzieci do lat 8 wpłynie na rynek pracy, ponieważ wydłuża okres zwolnienia opiekunów z konieczności świadczenia pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☒ informatyzacja
☒ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	
☐ inne:		

Omówienie wpływu	<p>Projekt pozwoli na poprawę sytuacji finansowej samorządów, w tym utrzymanie tempa prowadzenia inwestycji lokalnych oraz wykonywania zadań publicznych.</p> <p>Poprawa informatyzacji wynika z cyfryzacji procedur planistycznych.</p> <p>Kontynuacja procesów inwestycyjnych związanych ze strategicznymi projektami infrastrukturalnymi będzie miała wpływ na poprawę bezpieczeństwa energetycznego i dostępności transportowej.</p>
------------------	--

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przewiduje się wejście w życie projektowanych regulacji co do zasady z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Wynika to z konieczności podjęcia działań w związku z potencjalnym rozprzestrzenieniem się koronawirusa powodującego chorobę COVID-19, tym samym mającego wpływ na kondycję finansową przedsiębiorców.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

W zakresie rozwiązania dotyczącego dopłat do oprocentowania kredytów - zgodnie z projektem ustawy - BGK będzie raz w roku przekazywał ministrowi właściwemu do spraw gospodarki sprawozdanie z realizacji planu finansowego Funduszu za rok

poprzedni. Ponadto BGK będzie przekazywał ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych kwartalne informacje o realizacji planu finansowego Funduszu w terminie do końca miesiąca następującego po danym kwartale.

W zakresie części dotyczącej tarczy samorządowej jej skutki będą monitorowane na bieżąco przy wykorzystaniu takich mierników, jak np.:

- liczba kredytobiorców, którzy zdecydowali się na skorzystanie z zawieszenia spłat rat kapitałowych i uzyskania dopłat do odsetek,
- liczba kredytobiorców, którzy skorzystali z możliwości zawieszenia spłat kredytu,
- liczba osób wnioskujących o przyznanie dodatku mieszkaniowego z mocą wsteczną,
- wartość wyrównań wypłaconych dodatków mieszkaniowych z mocą wsteczną.

Badanie efektów rozwiązań przewidujących zwolnienia z opłat rocznych za użytkowanie wieczyste i czynsze najmu, dzierżawy i użytkowania będzie dokonane na podstawie danych z ankiet wysłanych po zakończeniu okresu pandemii do samorządów i organów reprezentujących Skarb Państwa, za pomocą mierników, takich jak: liczba podmiotów, które skorzystały z rozwiązań i kwoty przyznanych ulg. Ponadto ewaluacja tych rozwiązań będzie dokonana na podstawie analizy sprawozdań finansowych samorządów przekazywanych za 2020 r. do resortu finansów.

Zmiany dotyczące wakacji kredytowych będą poddane ewaluacji przez bieżący monitoring sytuacji rynkowej.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Nie dotyczy.